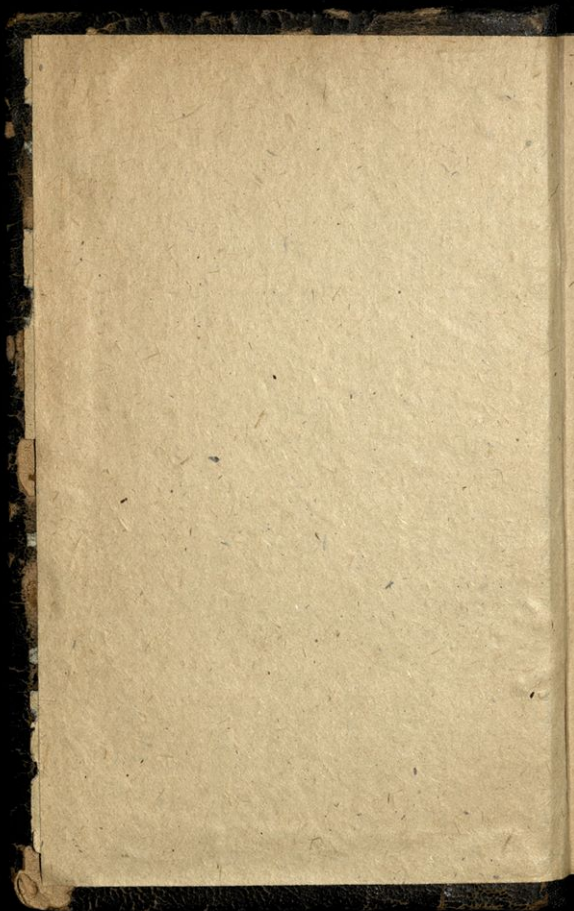
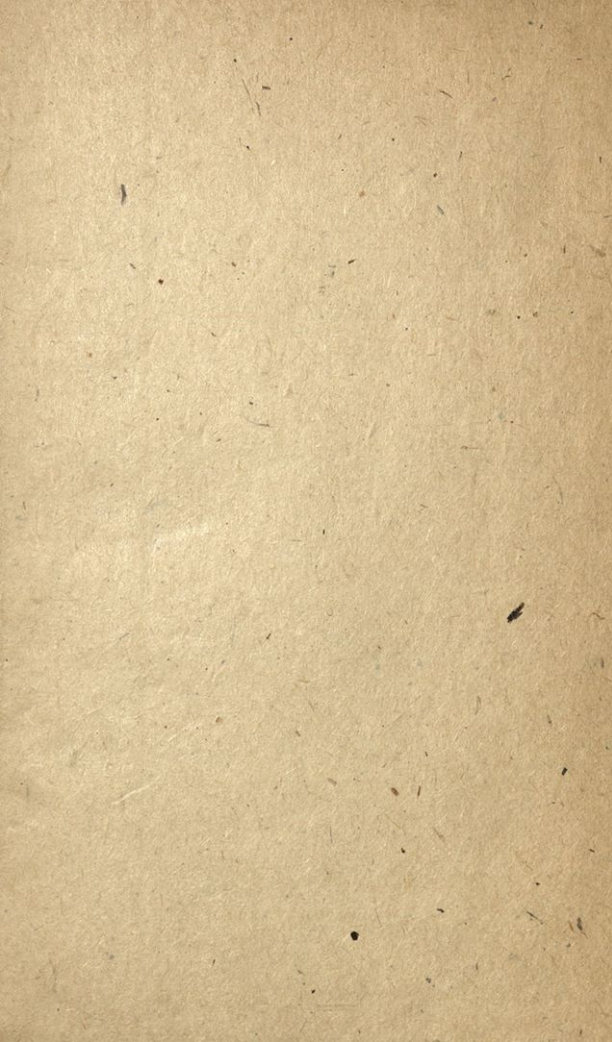

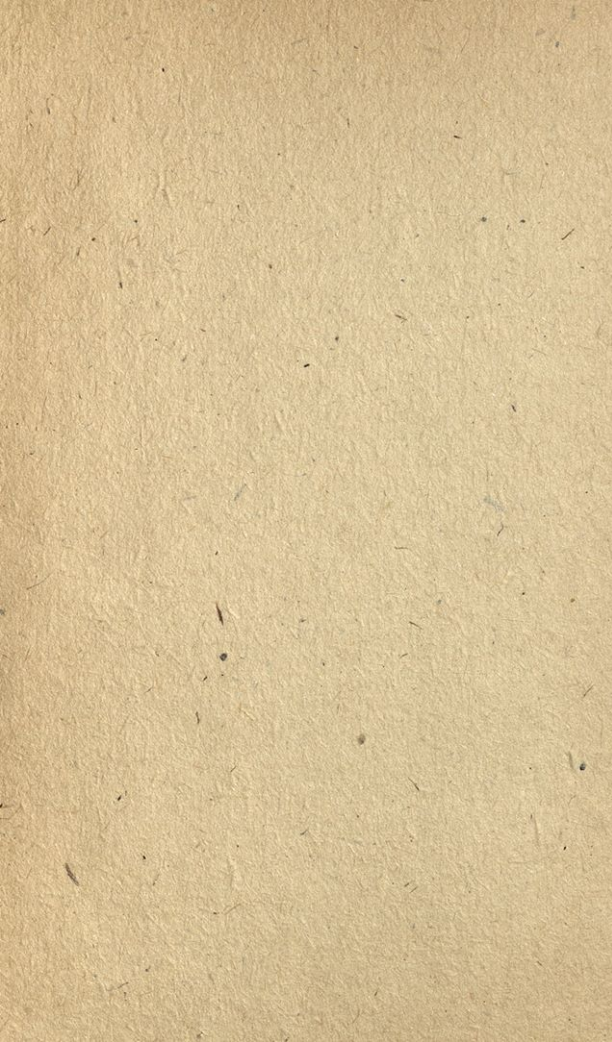
Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

110483

Sereb

plata

II. 3.

Verehrung d. heil. Herzen Jesu u. Maria's.
De bodö eno, kakor smo tudi mi eno.

JEZUSA in MARIE

dvoje

naj svetejši Serce.

Molitevne bukve

za vse,

ki Jezusovo in Mariino Serce pobožno častijo, in
zlasti za brate in sestre téh neomadežanih Serc.

Spisala

po naj boljših izvirkih

L. Jeran in A. Zamejc.

Z dovoljenjem visokočast. Ljubljanskiga Škofijstva.

(S 3 podobami.)

(Četertiga natisa.)

V LJUBLJANI 1862.

V založbi pri Janezu Giontini-tu.

110483

110483

„Dva altarja moja duša ta dan najde; eniga v Kristusovim telesu, eniga pa v Devičnim Sercu; na unim se daruje Sinovo meso, na tem Devična duša.“
Sv. Avguštín.

„Ne vidim Matere brez Deteta, in Deteta ne brez Matere.“
Sv. Bernard.

11590/1952

I. Domača pobožnost.

A. Serce Jezusovo.

Nauk od češenja Jezusoviga Serca.

Sercé je studenec življenja. Kakor iz serca človekoviga v vse njegove ude življenje teče, tako vse dušno življenje kristjanov v Jezusovim Sercu izvira, ker smo njegovi udje. S. Bernard pravi: „K njegovimu Sercu pojdem, in vse bom od njega dobil, kar želim.“ —

Češenje Jezusoviga Serca pa ni nič družiga, kakor češenje Jezusa samiga. Ko njegovo Serce častimo, si ga ne mislimo odločeniga od njegoviga presvetiga telesa; temuč častimo ga, kakor živo Serce, ki je sklenjeno z Jezusovo osébo. Jezusa častimo, in per tem češnji mislimo zlasti na njegovo Serce, ker ravno Serce je sedež vsih njegovih visokih čednost; ravno Serce je sedež tiste neskončne ljubezni, s katero nas je tolikanj ljubil; in ravno češenje njegoviga presvetiga Serca

gine tudi naše slabo serce, ter zbudi veliko lože v njem ljubezen in hvaležnost do Jezusoviga za naše grehe prebodeniga Serca, tako, de z voljnostjo vse zvesto spolnimo, kar Jezus s tim presvetim Sercam od nas želi. „Za to,“ pravi sv. Bernard, „se nam pred oči stavi češeno Serce, de si s pogledam vidnih ran nevidno rano njegove ljubezni k sercu vzamemo, ker, kakor per ljudéh, po Kristusovih besedah, dober človek iz dobriga zaklada svojiga serca dobro daje; tako si moramo tudi v Jezusu misliti Serce sedež njegove ljubezni, sedež vsih svetih želj in spodbudljivih misel, vir vsih čednost, zalogo vsih milost, orodje našiga zveličanja, in zgled vsih serc.“

Kdorkoli tedaj Jezusa pozna in ljubi, dobro vé, de čednost in ljubezen stanuje v sercu. Kakó bi torej do Serca Božjiga, ki je zapopadek vse ljubezni in vse lepote, globokiga spoštovanja in gorke ljubezni ne občutil v svojim lastnim sercu! Kar iz serca izhaja, gre do serca, in se zopet v sercé poverne. Torej je resnično, de je češenje presvetiga Jezusoviga Serca tako staro, kakor keršanstvo samo, ker to češenje je češenje Jezusa samiga v obilnosti njegove milosti in ljubezni.

Ta studenec ljubezni se nam je na Golgati odperl; tamkej je začetek njegoviga

češenja. Eden zmed vojšakov, pravi sv. Evangelist Janez (19, 34.), je s sulico Jezusovo stran odperl. Po besedah svetih Očetov sv. Evangelist, iz posebniga namen-a, ni rekel: „Mu je stran prebodel,“ ampak: „odperl.“ Sv. Janez, ljubljene-c Jezusov, je namreč per zadnji večerji na Jezusovih persih slonel, in je globoko gledal skrivnosti njegoviga Serca; torej je s preudarkam rekel: En vojšak je njemu stran „odperl,“ nam pokazati, de vse, kar se je z Jezusam zgodilo, tedaj tudi to pre-bodenje strani, je nam v zveličanje. Po besedah sv. Avguščina so z Jezusovo „od-perto“ stranijó tako rekoč vrata odperte, skozi ktere tekó skrivnosti (zakramenti) sv. cerkve, brez katerih ne moremo notri k živ-ljenju, ktero je zarés življenje. Ker je te-daj Jezusova stran odperta, zamoremo skoz njo vselej priti k njegovimu Sercu, k stu-dencu vsih gnad in k sedežu ljubezni, de naj bi Zveličarju takó rekoč na serce govorili, in v vsih okolišinah življenja per njem pomoči, tolažbe in polajšanja iskali.

Desiravno pa češenje Jezusoviga pre-sladkiga Serca ni novo, je vender še le poznejši čase bilo bolj razširjeno, in bolj na tanko določeno. Zlasti je Bog za po-znejši čase prihranil vodila, po katerih naj bi se njegovimu Sinu skazovalo to češenje.

— V letu 1726 je to perjazno pobožnost očitno poterdil poglavar svete cerkve. Papeži Inocenci XII., Klemen XI., Inocenci XIII., Benedikt XIII., in Benedikt XIV. so jo močno razširjali; Klemen XIII. jo je z dovoljenjem lastne maše in duhovnih molitev zvikal, in povzdignil v posebin cerkven praznik. Tudi bratovšina je presladkimu Sercu v čast postavljena, ki je bila po papežu Pii VI. vnovič poterjena, in poslednjič po Pii VII. in Leonu XII. z mnogimi odpustki obdarovana. Po vsih cerkvah, kjer so bratovšino tiga presvetiga Serca napravili, in jo spoštujejo, je obrodila lepo dišeč sad. Išimo tudi mi v nadlogah in težavah tolažbe, pomoči in polajšanja per tim obilnim studencu milosti, de ne omagamo na trudni poti skoz dolino solz. Jezus sam nas vabi rekoč: „Pridite k meni, ki ste s trudam in težavami obloženi; in jez vam jih bom polajšal.“ Hitimo za njim, in sklenimo se že tukaj na zemlji z njegovim sladkim Sercam, de bomo v svetlim raji, gori visoko nad zvezdami, enkrat vekomej z njim sklenjeni ostali; — gori, gori je naše domovanje!

Čimú de cerkev češenje Jezusoviga Serca perporočá, in kakó imenitna je ta pobožnost.

Bog je perpustil, de je pobožnost do Jezusoviga Serca imela v začetku veliko nasprotnikov, in ravno s tim se je njena visoka vrednost in svetost tolikanj očitniši razodela. Cerkveni pastirji so jo namreč z vso ojstrostjo preiskali in na tanko preudarili, in so se prepričali, de to ni človeško iznajdenje, ampak delo Božjiga usmiljenja; torej so jo poterdili, dovolili in keršanskimu ljudstvu skerbno perporočevali in jo perporočujejo.

Namen svete cerkve, ki nam to pobožnost perporočá, je letá: de bi se naše serca v goreči ljubezni do Jezusa vnele, de bi tolikanj zvestejši posnemali njegove svete čednosti, in tolikanj voljnejši spolnovali njegovo Božjo voljo.

Zalostna je resnica, de se je ljubezen dan današnji v človeških sercih ohladila. Sem ter tje še tli v pobožnih sercih; sploh pak dan na dan le gasne. In ker se drugi perpomočki, jo zopet obuditi, mernih serc ne primejo, nam sveta cerkev tisto svetlo ognjiše pred oči stavi, na katerim je Serce našiga Jezusa v takó živim plamenu do nas gorelo. Cerkev si mi-

sli: Saj ta ginljiva podoba bo zbudila iz smertniga spanja njene otroke, de bi že jenjali enkrat zavdajati rane tistimu ljubeznjivimu Sercu, ki jih je že toliko zavoljo nas prejelo, — de bi pokoro delali, Jezusa posnemali, in se njegovih gnad in zasluženja vdeležili. Namen letá je Jezus sam naznanil z besedami, ki jih je govoril svoji služabnici Marjeti Alakok: „Jez hočem, de se ta občutna podoba moje ljubezni ljudem očitno skazuje, de njén pogled njih neobčutne serca omeči, in njih merzle duše z mojo ljubeznijo vname.“

Češenje Jezusoviga Serca podpira češenje Jezusa v visókim zakramentu svetiga Rešnjiga Telesa, ker je v njem Jezusovo Serce bistno in živo pričujoče.

Pobožnost do Jezusoviga sladkiga Serca je 1. nar svetejši pobožnost, ker ona nar svetejši misli in občutljeje Jezusoviga Serca vžiga tudi v naših sercih; — 2. je nar stareji pobožnost sv. cerkve, ker češenje Jezusoviga presvetiga Serca je češenje Jezusa samiga, po katerim je gnada svetiga Duha nad nas razlita, po katerim smo opravičeni, in dédiči večniga življenja. (Tit. 2, 4—7.); — 3. je nar perpravniši, nas k čednosti napeljevati, zakaj s. pismo nas povsodi opominja, serce obnoviti (Ef. 4, 23.); to pa se veliko lože

zgodí, če vidimo zgled Kristusoviga Serca pred seboj, po katerim naj se to obnóvljenje zgodí; — 4. je nar koristniši, ker ona nas pelje k samimu studencu življenja, de zamoremo v zakramentih sv. pokore in sv. Rešnjiga Telesa, v katerim je to Serce živo pričujoče, vse gnade v obilnosti zajemati; — 5. je nar popolniši, ravno ker ona tako varno k popolnamosti pelje, in je studenec vsih družih pobožnost; zakaj Jezusovo Serce je neskončin zaklad, iz kteriga so Marija Devica in Svetniki vse gnade, čednosti in vsaktero duhovno dobro, tedaj tudi vse pobožnosti (ali andohti) zajemali; — 6. je Kristusu Gospodu nar prijetniši; zakaj ona je ravna pot, de po zedinjenji z Jezusam Bogu služimo v duhu in resnici (Jan. 4, 24.); Bog pa na serce gleda, torej mu mora ta pobožnost močno prijetna biti; — 7. je v nekim pomenu nar potrebníši, ker nič bolj potrebno ni, kakor, de se z Jezusam na tanko in popolnama sklenemo; zakaj njegoví udje smo; to pak se mora zgoditi, če imamo v resnici češenje do njegoviga Serca; ker, če se z njegovim Sercam sklenemo, bomo gotovo vsi z njim sklenjeni, takó, de bomo z njim eno telo in ena duša; — 8. je pa tudi naj perserčniši zmed vsih pobožnost, ki so kdej na svetu bile, ravno zavoljo

perserčnosti, sladkosti in moči Kristusove ljubezni; zakaj ljubezen ima v sercu svoj sedež in svoje prebivališe.

Pravila bratovšine presvétiga Jezusoviga Serca.

1. Nobena tih reči, ki se bodo dalje perporočevale, takó ne veže, de bi grešil, kdor jih opusti. Kdor perporočene pobóžnosti spolni, se vdeleži gnad bratovšine; kdor jih iz zanikarnosti opusti, jih ni deležen; če jih pa brez zadolženja, ali pa ob pravim času zavoljo resničniga zaderžka kdo ne more spolniti, zamore pozneje domestiti, in tudi gnade zadobi. — 2. Ob dnevih, ko so popolnoma odpustki, se prejmeta zakramenta svete pokore in presvetiga Rešnjiga Telesa, in se moli v papežev namen, kdor nima posebnih molitev, nar manj 7 Očenašev in Češenasim. — 3. Ob dnevu, ko se kdo zapiše, naj tudi k spovedi gre in sveto Rešnje Teló prejme, in naj se z vsimi brati in sestrami bratovšine v duhu sklene. — 4. Naj praznik presvetiga Jezusoviga Serca, ki se obhaja v petek po osmini s. Rešnjiga Telesa, z veliko pobožnostjo posvečuje, in te le pravila vnovič prebere in premisli. Na ta

praznik naj se že préd več dni pripravlja. — 5. Pervi petek vsaciga mesca naj se vnovič k pobožnosti (ali andohti) spodbudi, če se ne more v resnici, naj se saj duhovno obhaja; naj se Bogu daruje in prosi za krivice, ki so se Jezusovimu Sercu zgodile. — 6. Bratje in sestre te bratovšine naj se pogosto v duhu sklenejo, in s kratkimi zdihljeji Jezusovo Serce časté; postavim takó-le: „O naj svetejši Serce Jezusovo! usmili se nas!“ Vselej zjutrej ob devetih in zvečer ob štirih se zlasti perporoča naslednja molitvica, s katero so papež Pij VI. sklenili odpustke: „O Božje Serce Jezusovo! molim te, ljubim te, in pomoči od tebe prosim z vso bratovšino za vse naše življenje, zlasti pa za smertno uro. Amen!“ — 7. Kdor utegne, naj večkrat ob četertikvečerih od petih do šestih „uro“ moli, se z našim Zveličarjem sklene v njegovih smertnih težavah na oljski gori, in za zmago in razširjanje svete vere prosi. — 8. Časti naj sosebno Serce Mariino. V ta namen utegne prvi nedeljovečer vsaciga mesca molitve opraviti, ki so odločene za „neomadežano Mariino Serce.“ Perporočuje se tudi ta-le zdihljej: „Neomadežano Mariino Serce, prosi za nas!“ — 9. Zlasti naj si perzadeva s čednostmi Jezusoviga Serca soznaniti se,

in jih posnemati; sosebno njegovo ponižnost, pohlevnost, čistost in ljubezen. Tudi nar manjših grehov in njih perložnost naj se varuje, in posluša tiho opominovanje in navdajanje gnade Božje. Per vsih opravi-
 lih naj skerbi, to in tako delati, kakor je volja Božja; slabosti, misli in nagnjenja naj Jezusovimu Sercu daruje, samoljubnost zatira, svoji poglavitni slabosti nasproti dela, in si vsak dan svetejši biti perzadeva. —

10. Naj se vsi bratje in sestre bratovšine trudijo z molitvijo, obiskovanjem sv. Reš-
 njiga Telesa, in kakor jim navdaja Bog in dobra misel, nadomestovati za nehva-
 ležnost, terdoserčnost, zaničevanje, oskru-
 novanje, preklinovanje in vse žaljenje, ki se godi in se je godilo po sedanjih in nekdanjih terdovratnih grešnikih temu pre-
 svetimu Sercu v nar svetejšim Zakramentu večne ljubezni. —

11. Posebna ljubezen se jim perporoča do bratov in séster bra-
 tovšine. Naj jim v sili pomagajo, zanje molijo, zlasti za mertve. Torej so vsi po-
 vabljeni, v ta namen vsak mesec s. Reš-
 nje Teló prejeti, ali rožnikranc moliti, ali saj kako drugo delo opraviti. Prav bi bilo, de bi vsi prvi petek Listopada za svoje mertve brate in sestre s. Rešnje Teló pre-
 jeli. —

12. Zadnjič naj veliko gorečnost na znanje dajejo, to pobožnost Jezusoviga

Serca razširiti, in mu resnično češenje pre-
skerbeti. Bukve, ki od tacih reči govoré,
naj razširjajo, njegove podobe v časti imajo,
in za lepoto altarjev skerbé, ki so njego-
vemu sladkemu Sercu posvečeni. Nič jim
ne bodi pretežavno, to lepo pobožnost na
vse strani oznanovati, in Jezusovemu viso-
kočešenimu Sercu veliko veliko perjatlov
pridobiti.

Vsakdanje opravila k Jezusovimu Sercu.

Nauk.

Velikrat je boljši kratko premišlje-
vanje kot dolge molitve, pa ne — z dosti
zbranim duham. Premišljuj tedaj, saj ob
nedeljah in praznikih, če že ob delavnikih
ne utegneš, nekaj časa pred molitvijo kako
skrivnost svete vere. Snutka za premišlje-
vanje obilno najdeš ali v Božjih lastno-
stih, ali v Jezusovim življenji in smerti,
v življenji svetnikov in svetnic i. t. d. Le
poglej v Jezusovo Sercé, katero gori od
ljubezni, in hitro se boš vnél.

K premišljevanju pa je treh reči po-
treba: Pervič perprave, de se človek
zbere, svoje nagnjenja upokoji, Bogá po-
móči prósi, resnico, katero si je zvolil, v
spomin vzame, in pomisli, kaj ona v sebi

zapopade. — Drugič je treba premišljave, de se resnica živo preudari zlasti od tistih strani, ki človeku bolj v serce segajo, in bogoljubne občutljeje budé, postavim: Ljubezén do Boga in bližnjiga, ponižnost, hvaležnost, zaupanje i. t. d. Ko takó premišljuješ, si podoben čebeli, ki po rožicah medú nabira. — Tretjič je treba še sklenitve premišljevanja, ki zapopade v sebi dve reči: dobre sklepe za življenje, in pa perserčno prošnjo, de bi Bog pomagal tudi v djanji spolnovati, kér nam je dobro voljo dal. — Mladína rada šopek ali pušelic lepih cvetlic sabo nósi. Taki šopek si tudi ti spleti, pa iz svojih dobrih sklepov, ki so nar lepši cvetlice. Nosi ga čez dan per sebi, in ne bodi te sram, ga drugim skazovati, kjerkoli je lepa perložnost kej dobriga storiti in druge k dobrimu spodbuditi, zlasti k češenju Jezusoviga presladkiga Serca.

Molitev zjutrej.

V imenu † Boga Očeta, ki me je vstvaril; v imenu † Boga Sina, ki me je odrešil; v imenu † Boga svetiga Duha, ki me je posvetil.

Bodi češen in hvaljen trojedini Bog, Oče, Sin, in sveti Duh, za sladki pokoj te noči; bodi češen in hvaljen, de si me z očetovsko skerb-ljivostjo vsih nevarnost na duši in na telesu obvaroval; bodi češen in hvaljen, de me nisi to noč nepre-vidama poklical pred svojo sodbo! Odpusti in perzanesi mi, o dobrot-ljivi nebeški Oče! kar sim te veda-ma ali nevédama razžalil.

Iz ljubezni do tvojiga ljubeznji-viga Serca, moj križani Jezus! terdno sklenem, si iz vse moči per-zadevati, de te današnji dan ne z mislimi, ne z željami, ne s hudimi nameni, ne s pregrešnimi ali ne-potrebni besedami, ne s hudobnimi deli, ne z lastnimi, ne s ptujimi grehi ne razžalim. Zavolj tega darujem tvojimu ljubeznjivimu Sercu vse svoje misli in beséde, dela in opravila, stopnje in pota, djanje in nehanje, skerbi in britkosti, trude in težave, veselje in terpljenje. Tebi naj bo

vse k časti in pa našim dušam v zveličanje, zlasti pa terdovratnim grešnikom v spreobrnjenje, in nedolžnim v ohranjenje njih angeljske lepote. Ponovim tudi iz globočine serca vse, kar sim per svetim kerstu obljubil. Odpovem se hudiču, vsim njegovim delam, in vsimu njegovimu napuhu. Verujem v tebe, praviga živiga Boga, in vse, kar nam sveta rimska katoliška cerkev zapoveduje verovati. Po tvoji milosti upam večniga zveličanja deležen biti. Tebe ljubim iz vsiga serca, iz vse duše!

Iz živiga studenca, tvojiga presvetiga Serca, o moj Jezus! naj mi vselej obilna pomoč teče, de vse to spolnim, se vsiga greha varujem, in po svoji moči dobro delam; de skušnjave premagam, in se vselej ravnam po tvoji naj vikši in naj sve-tejši volji. Amen.

K Jezusovimu Sercu.

K tebi, o ljubeznjivo Serce mojiga Zveličarja! se povzdignem, ki si v spanji nad mano budélo, desiravno jez nisim mogel na te misliti. Iz globočine serca, iz vsih mojih moči bodi češeno in hvaljeno, presveto Kristusovo Serce! Tebi se v živ dar darujem, molim te, častim te, v prah se ponižam pred tvojo neskončno visokostjo. — Predobrotljivo Serce mojiga Jezusa! ne zaverzi mojiga zju-tranjiga zdihovanja, ki ti ga s ponižnostjo darujem. Pridi mi s svojo gnado na pomoč, in blagoslôvi letá dan z žarki svoje ljubezni, de vse moje dela izidejo tebi v čast in moji duši v zveličanje. Preobdeluj moje k hudimu nagnjeno serce po svoji sveti volji, de bom hodil po stezah tvoje krotkosti in ponižnosti, de bom po tvojim duhu delal, de moje serce ne bo po pozemeljskim hrepenelo, ampak po nebeških dobrotah kopernelo, kjer

ti, moj Bog in Gospod! prebivaš, in vse izvoljene s svojo neskončno lepoto razveseluješ. Amen.

Nekteri nauki, kako naj se kristjan, ki Jezusovo Sercé ljubi, čez dan obnaša, kólikor mu njegove opravila in druge okolišine perпустé, se po tih vodilih ravnati.

Bogaboječi možje takó-le svétujejo:

Ko jutranjo molitev zmóliš, vzemi britko martro, kušni pobožno pet Kristusovih ran, in zlasti rano njegoviga Serca. Pomudi se pri tim nekóliko, in daruj njegovimu Sercu perve goreče zdihljeje svojiga serca v jutranji dar. Imej serčne željé, mu zvesto služiti, in celi dan v svetosti preživeti. S tim pervim kuševanjem mu daruj vse svoje misli, besede in opravila, in vse željé, in to ljubezen do Jezusa v duhu zapečati s sveto kervjo njegoviga Serca. S perserčno molitevjo se navzêmi duha Jezusoviga Serca, njegoviga blagoslova in gnade, brez ktere ne premoreš nič; pertisni britko martro pobožno na svoje serce, ter prosi, de bi tvoje serce čez dan per vsih opravih le za Jezusa bilo. —

Ako čas imaš, in želiš pot popolnamosti doseči, in se z Jezusam zediniti,

daruj precej zjutrej kake pol ure premissljevanju, ali znotranji molitvi, ker je premissljevanje dober perpomoček, se popolnamosti bližati. Misli saj kake minute čez poslednje reči. De se razmissljenja bolj varuješ, ti zamore v pomoč biti kaka sveta podoba, zlasti podoba Jezusoviga Serca, ali britka martra. Pogleduj na njo, in uči se poterpljenja in krotkosti v težavah; zakaj britkosti, ako jih voljno iz ljubezni do Jezusa prenašamo, nam perdobé bogastvo njegoviga Serca. Takó se okovari k vojski za Jezusa čez dan, in stóri terdni sklep, rajši umreti, kakor prostovoljno, tudi v narmanjši reči, grešiti. Vzdigni se k vojski zoper svoje navadne grehe in pomote, zlasti zoper tisto, ki je naj nevarniši, in v kateri se naj večkrat pregrešiš, jo torej naj bolj želiš premagati. Terdno skleni, Boga vselej pred očmi imeti, se mu vsako uro darovati, s pogledam proti nébu se z njegovim Sercam, in z njegovo sveto voljo skleniti. Ob kratkim: Stori sklep, takó živi, kakor ko bi bil res zadnji dan tvojiga živiljenja, in kakor de bi še le dans začel služiti. Spomni se, kakó te Gospod Jezus, Marija, in angelji gledajo, ali spolnuješ svoje dobre sklepe.

Stóri sklep, de boš dolžnosti svojiga stanú na tanko spolnoval, ker takó spolnuješ

voljo Božjo, in Jezusovimu Sercu strežeš. Vse pa stóri v Božjo čast, v čast Jezusa in Marije Device. Zjutranjo molitev skleni s tó-le željó in čéšenjem: „Vse naj bo v povikšanje časti Božje z Jezusovim in Mariinim svetim Sercam!“

Po jutranji molitvi, ako utegneš, pojdi k sv. maši; ker per sveti maši se daruje presveto Jezusovo Sercé v spravni dar za naše grehe na altarji. Tukej je to presveto Serce v resnici pričujoče, in ga zamoreš ne kakor v podobi, ampak v resnici moliti. Če je moč, perzadevaj si vsak dan sveto mašo slišati. Če se pa ne more zgoditi, skleni se v duhu z mašnikam, ko slišiš k maši zvoniti in pozvanjati. Spomni se zlasti per povzdigovanji, kako ravno tačas presveto Jezusovo Serce za-te milosti in usmiljenja per Bogu prosi. Bodi delaven, rad v tihi samóti, kakor skrit v Kristusovim Sercu. De boš tudi spolnoval, kar si sklenil, moraš nad svojimi občutljeji in nagnjenjem vedno čuti, in vse nespodobne želje precej v začetku zatreti; zakaj hudó bo, če jim pustiš na dan priti.

Spomni se, de greh, če se tudi sladak zdi, zapusti britkost v tvoji duši; premaganje pa, kolikor težji je, s toliko večí sladkostjo napolnuje tvojo dušo čez

dan in prihodnji čas. — Ne zaderžuj se radovoljno v praznih posvetnih mislih, in váruj se nepotrebnih in nečimernih pogovorov, kateri so Božjemu duhu nasproti, in v tvojim sercu pobožnost udušé. Ako se te čez dan kaka otožnost lóti, ali te žalost, zamerza, zopernost opade: spomni se, koliko britkost je Jezusovo Sercé imelo, in koliko terpljenja si ti zaslužil, de boš vse to zamogel voljno prenesti. Le majhno je vse terpljenje na zemlji proti večnemu terpljenju. V težavah misli, de se tukaj na zemlji vicaš, če jih poterpežljivo prenašaš. Se boš tukaj zviceal, boš pred v nebésa peršel, si pridobiš veliko zaslužjenja, in Kristusovimu Sercu po volji delaš. — Ako te nespodobne misli nadlegvajo in v greh vabijo, pa zopet iši pomoči per tim presvetim Sercu. V vsih rečéh, ki se ti čez dan naključijo, naj bo Jezusovo Serce tvoje pribežališe. Spomni se hitro poterpežljiviga Jezusa, ako te ljudjé preganjajo, opravljajo, zaničujejo. Naglo odpusti njim, ki te žalijo, stori jim dobro, in móli zanje iz ljubezni do Jezusa.

Svoje sercé večkrat čez dan k Bogu povzdiguje, pošiljaj k njemu svete želje, in goreče zdihljeje, kakoršne bo sveti Duh v tvojim sercu vnémal. Tako dela tudi Jezusovo Serce, ki neprenéhama vse gori

v plaménu nezapopadljive ljubezni, in ta plamen noč in dan z altarja, na katerim se hrani, kakor ognjene pušice puhti proti nebesam gori k večnemu Očetu. Kjer koli stojiš ali hodiš, obrni se rad proti tistemu kraju, kjer je nar bliže zakrament svetiga Resnjiga Telesa na altarji hranjen. V tim zakramentu je Jezus tolikrat zapušen; obiši ga torej, ako utegneš, tudi popoldan. Ako ne moreš tiga telesno storiti, stori v mislih. Zmôli ondi obiskovanje sv. Alfonza Ligvorija, ali pa druge molitve, ki jih v tih bukvah najdeš. Beri tudi sicer čez dan, ako utegneš, kako četert ali pol ure iz duhovnih bukev, življenja Svetnikov, ali pa iz družih.

Môli, če zamoreš, vsak dan sveti rožnikranc, ali litanije Matere Božje. Vse to bo ljubezen do Boga in nar svetejšiga Serca v tebi bolj in bolj vnemalo, in tvoje življenje na zemlji posvetilo in povečalo; zakaj življenje Jezusovih izvoljenih je ljubezen. Ta ogenj ljubezni je Jezus na svet pernésel, de bi se tudi naše serca od njega vnéle, in goréle v gorečnosti do vsih keršanskih čednost. Ako tedaj to Serce, ki je svetilo vsih popolnamost, celi dan pred očmi imaš, in si perzadevaš, mu v vsih rečéh podoben biti; o kako obilnih gnad, koliko zasluženja in nebeških slad-

kost boš dan na dan deležen, koliko grešnikam boš s svojo znotranjo molitevjo pomagal k spreobrnjenju, koliko dušam izvic! Kako mirno boš enkrat svoje dni sklenil, če jih boš tako preživel na zemlji!

Zdihljeji

k presvetimu Jezusovimu Sercu.

(Svetiga Alfonza M. Ligvorija.)

O Jezus, moja ljubezen! zavoljo tvojiga presvetiga Serca te prosim, daj, de te čez vse ljubim, in v tvoji ljubezni rastem neprenehama. — **O Jezus!** ti si moj svetovavec; kako zveličavno je, tebe poslušati, in se po tvojim Božjim navdajanji ravnati; daj, de se iz tvojiga nar svetejšiga življenja učim, kaj je tebi nar bolj ljubo, in tisto zvestó spolnujem. — **O Jezus!** nar veči veselje mojiga Serca, edino v tvojim Sercu najdem zveličanje; ne perpusti, de bi jez kedaj veselja iskal zunej tebe.

O Jezus! ti moj nar veči in nar

bogatejši dél v nebesih in na zemlji!
 kaj zamorem še več imeti, in kaj
 mi zamore manjkati, če tebe imam!
 Po tvojim presvetim Sercu k tebi
 hrepením; ne perpusti, ne perpusti,
 de bi te kedaj več zgubil!

O Jezus, ti sam si moja čast, in
 moja visokost! Le s tim se bom hva-
 lil, biti služabnik tvojiga presvetiga
 Serca! O dodéli mi po ravno tistim
 Sercu, de zaničujem vso nečimerno
 posvetno čast!

O Jezus, edino zveličanje moje
 duše! od tebe samiga perčakujem
 zdravja in življenja; odreši me po
 svojim presvetim Sercu vsih dušnih
 bolezen in slabóst.

O Jezus, moja neizmerna dobrota,
 kedaj te bom že imel popolnoma in
 vékomej! Te sreče upam in perča-
 kujem od nezapopadljive ljubezni tvo-
 jiga Božjiga Serca!

O Jezus, edina pot v nebesa, živ-
 ljenje moje duše! v tvojim presvetim
 Sercu želim živéti in umreti. Na-

vdajaj me neprenehama s svojim svetim Duham, in z njegovimi prečudnimi in svetimi gnadami. Amen.

Zvečerno opravilo.

Preden počivat greš, pomisli, kako si čez dan spolnoval svoje dobre sklepe, ki si jih bil zjutrej storil. Ali si bil sramožljiv seboj in z drugimi? Si bil krotak, poterpežljiv, pokoren? Se nisi z jezikam pregrešil zoper svojiga bližnjiga? Si povzdignil kterikrat čez dan svoje serce k Bogu, svojimu Stvarniku? k presvetimu Sercu svojiga dobrotljiviga Zveličarja? in tako dalje.

Molitev.

O Jezus, luč svetá! posvétí v moje serce s svojo večno svetlostjo; razsvétli nočne teme, ktere v njem prebivajo, z lučjo svete vére, de te bomo z Očetam in svetim Duham v tvoji svetlosti gledali, in s svetim straham molili.

Zahvaljen bodi, o Bog, moj pre-dobrotljivi Stvarnik! za ta dan, in za

vse dni mojiga življenja, ki si jih dal srečno preživeti. Zahvaljen bodi za vse dobrote in milosti, ki si mi jih vsako minuto čez dan skazoval! Ohranil si me; varoval si me s svojo mogočno rokó, in tvoja sveta previdnost mi je preskerbela vse potrebno za dušo in za teló. Zahvaljen bodi tudi za vse milosti, ki si jih današnji dan skazal mojim duhovnim in telesnim dobrotnikom; ki si jih skazal svojim izvoljenim in pa vsim ljudém! Obudi v naših sercih tako hvaležnost, kakoršna se spodobi človeškim otrokam imeti do tebe, neskončno dobrotljiviga Očeta, čigar usmiljenje nima mére, in čigar radodarna roka nikogar ne odločuje.

Pôšlji v moje sercé en žark svoje dobrotne luči, de razsvetljen spoznam, v čém sim te žalil današnji dan; le-tá naj ogreje in omeči moje sercé, de živo občutim, kolika nehvaležnost je, tvojim svetim namenam nasproti delati, in tvojim

zapovedim nepokoren biti. (Pomisli zdaj nekoliko, kako si dan preživel, in v čém si se kej pregrešil?) — Odpusti mi, o dobrotljivi Stvarnik, zavoljo svoje neskončne milosti, vse grehe, s katerimi sim tebe, Vsigamogočniga, zopet ta dan razžalil! Spoznam, de je moje serce bilo prenežvésto, in se je tvojim svetim navdajanjem večkrat ustavljalo; slaba je bila moja gorečnost, in mlačnost v tvoji sveti službi me je omagovala. Z mislimi, z besedami, z djajanjem sim te žalil. Če boš po naših grehah z nami delal, o Bog, kdo bo pred teboj obstal!

Za to v žalosti spoznam svoje grehe, in te prosim, ne odreci mi svojiga usmiljenja! V globočino mojiga serca ti vidiš; daj, de se v njem tako terdin sklep poboljšanja obudí, de te res ne bom več žalil! V zadostenje za moje grehe ti darujem, o nebeški Oče! ljubezen, zvestôbo, pokoršino, ponižnost, pohlevnost in vse čednosti Serca Jezusa, tvojiga

edinorojeniga Sina, častitljive Marije Device in vsih Svetnikov, kateri te v tvojim večnim kraljestvu hvalijo.

Tebi, o moj Bog! darujem ta nočni pòkoj, in ga sklenem s tistim nočnim počitkam, ki ga je moj visokočešeni Zveličar ob svojim času na zemlji vžival, njegovo presveto Serce pa je neprenéhama čulo in k tebi puhtélo. Časté in hvalijo naj te tačas vsi prebivavci nebeškiga Jeruzalema, in z njimi v enoglasji vsak trenutek, kolikorkrat moje sercé udari. Tvoj sim, o Gospod! kadar čujem; tvoj, kadar spim; tvoj v življenji in v smerti! Varvaj me, o Bog, pod svojimi perutami, in brani, de me za-
lezovanje sovražnikovo ne poškoduje! Tvoj sveti angelj mi stoj na strani, in tvoj nebeški blagoslov naj vedno bo nad mano! Po Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Zdihljeji k Jezusovimu Sercu.

O presladko Jezusovo Serce, moja večna ljubezen! ti bodi to noč moje počivališče. Dovôli, de moja duša gre notri v prečudno pokojiše, v katerim je nekdam počival sveti Janez, tvoj ljubeznjivi učenec. Ta čas, ko bodo telesni počutki spali, naj ona tukaj v tvoji ljubezni čuje, in tvoje veličastvo premišljuje. V tém pokoji bom spal, in počival, de bo moje spanje s tvojim nekdanjim spanjem na svetu sklenjeno, čisto in sveto, in pred Bogam zaslužno in prijetno. Ohrani me milostljivo v svojim svetim spominu, o moj Jezus! tačas, ko spim, desiravno jez na tebe ne morem misliti; ti, ki si se z milostljivo ljubeznijo mene spomnil, preden sim jez zamogel na te misliti, de se v svetim veselji ob jutranjim dnevu zbudim, in ti vnovič z zvestim sercam služim. Amen.

K prečisti Marii Devici

in Svetnikam Božjim.

O Mati svete čistosti! varvaj moje spanje, in s svojo materno ljubeznijo čuj nad mojo dušo in telesam, de mi nobena nečista misel duše ne oma-deža, za katero je tvoj ljubeznjivi Sin svojo drago kri prehil!

Sveti angelj Božji! stoj mi ob desnici, de se ne prederzne pogla-var temè se k meni približati, in de mi ne škoduje otrok hudôbe!

Svetniki in Izvoljeni Božji! pro-site za me, de naj mi bo milostljiv usmiljeni Bog, naj pozabi mojih hu-dobij, ter me pod svojo obrambo va-ruje, dokler ne zgine senca, in se zazná večni dan, de bom v kraljestvu večne časti Božje usmiljenje vekomej prepéval! Amen.

Sklep.

Dodéli, o usmiljeni Bog! zavoljo svojiga svetiga Iména, vsim bolnim

in nadložnim, vsim popotnim in žalostnim — mir in polajšanje; daruj dušam naših bratov, ki so v Gospodu zaspali, večni pokoj. Po Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Jez pa grem počivat v Iménu našiga Gospoda Jezusa Kristusa, kateri me je s svojo predrago kervjo odrešil. On naj me blagoslovi, vodi, in vlada, ter pripelje po tem življenji v večni pokoj! Amen.

V tvoje roke, o Gospod! zročim svojo dušo! Ti si me odrešil, o usmiljeni Bog!

Jezus Nazarečan, judovski kralj! obvaruj me nagle in neprevidene smerti!

Sveti Bog, sveti mogočni Bog, sveti neumerljivi Bog, usmili se nas! Amen.

Serce Mariino.

Nauk od češenja Mariiniga Serca.

Nobeno serce, piše imenitni duhovni učenik Sincel, ni bilo Jezusovimu Sercu bolj vdano, nobeno z njim tako terdno sklenjeno, in mu tolikanj podobno, kakor Serce Mariino. Za to tudi ni bilo serca na zemlji tako obilnih milost, tako visokiga v čednostih, tako neizmerjeniga v ljubezni, pohlevnosti, in ponižnosti, kakor je bilo Serce Mariino. Kdor koli Serce Jezusovo v resnici moli, se bo tudi vnél za češenje Serca njegove presvete Matere. Ni ga serca v nebesih za Sercam Jezusovim častitljivšiga od Serca neomadežane njegove Matere; torej za Jezusovim Sercam Serce Mariino zasluži vso našo ljubezen in češenje. Sv. Bernard pravi: „Ne vidim Matere brez Deteta, in Deteta ne brez Matere.“

„Kdor ljubi Jezusa, tudi njegovo Mater ljubi, in kdor Mater ljubi, ljubi tudi Jezusa.“ To je bil pregovor zveličane Armele, in to terdijo vsi bogaboječi kristjanje. Prav in spodobno je tedaj, de tudi Mariino Serce častimo. To Serce je nedolžno, čisto vsiga greha, z vsimi čednostmi ozaljšano,

in vse plameče v ljubezni Božji; je Serce naše Matere, ki nas perserčno ljubi, in želi od nas biti ljubljeno; Serce naše Matere, ktera je vse naše prijaznosti in ljubezni vredna. S češenjem, ki ga Maternimu Sercu dajemo, častimò tudi Sinovo Serce, ker „vsa čast, ki jo Materi dajemo, je Sinova,“ pravi sv. Bernard. Pobožnost do Mariiniga Serca je nar boljši pomoček, v pobožnosti do Jezusoviga Serca rasti; skozi Materno Serce bomo peršli do Sinoviga Serca. „Milosti bomo iskali, in po Marii je bomo iskali,“ pravi sv. Bernard. Od todi izhaja, de, kjerkoli so jeli Jezusovo Serce častiti, so tudi Mariinimu Sercu posebno čast skazovali. —

Ko je Jezus Kristus na križu v silnih bolečinah umiral in umerl, je Bogu Očetu nar veči dar pernesel za človeški rod; tudi Marija je takrat v neizmernih britkostih Bogu nar veči dar darovala: „življenje svojiga Božjiga Sina mu je darovala.“ Torej pravi sveti Avguštin: „Dva altarja moja duša ta dan najde; eniga v Kristusovim telesu, eniga v Devičnim Sercu; na unim se daruje Sinovo mesó, na tém Devična duša.“ Per tém darovanji nas je Jezus Marii, svoji Materi, otroke izročil; od tistihmal smo njeni, in upamo, po nji vse doseči, kar nam je k zveličanju potrebno. Od todi iz-

haja, de se Marija od nekdaj v katoliški cerkvi tolikanj perserčno časti. Sveti Ciril, Aleksandrijski patrijarh, ki je v létu 444 po Kristusovim rojstvu umerl, od Mariiniga češenja tako-le piše: „Bodi od mene češena, Marija, Mati mojiga Boga, častitljiva bramba vsiga keršanstva! svetilnica, ki nikdar ne ugasne; leskajoča zvezda resnice in praviga nauka! Bodi od mene češena, Marija! ti, ki si v svojim čistim deviškim telesu Neskončniga, Nezapopadljiviga nosila; ti, po kateri edini je presveti Trojici prava čast in molitev peršla; po kateri dragi križ odrešenja po vsem svetu slovi; po kateri nebesa veličastujejo, se angeli veselé; se lice zemlje obnoví; peklenški duhovi strepetajo; skušnjavec pobegne; se grešni Adamov rod zopet k nebesam povzdigne, in Solnce pravice in resnice nad grobovi malikovanja vnovič izhaja! Bodi mi češena, Marija! po kateri se véрни kresta vdeležujejo, in z oljem veselja pomazujejo! Bodi mi češena, Marija! po kateri je edini Božji Sin prava in edina luč svetá, tiste razsvetlil, ki sedé v smertni senci! Kdo zamore tebe, o neizrečena, sveta Devica! kdo te zamore spodobno hvaliti!“ — Iz tega vidimo, kako perserčno so precej prvi kristjanje Marijo častili, in koliko zaupanje so do njene prošnje imeli. Ne sa-

ma od sebe dati, ampak s svojo mogočno prošnjo per Bogu nam zamore ona vse gnade doseči, ki so potrebne, pobožno in po Božji volji živeti; njeno Serce je točilo, po katerim vse te gnade k nam tekó. Ne tavžente, ampak milijone katoliških kristjanov vsake starosti, stanu in spola se je za tiga del zlasti dan-današnji presvetimu Mariinimu Sercu popolnoma izročilo, de bi po mogočni prošnji tiga svetiga Serca zveličanje dosegli. To česenje so tudi ranjki papež Gregori XVI. v svojim pismu do vodja bratovšine v Parizu v letu 1838 očitno razodeli, in rekli, de jim nič tako per sercu ni, kakor, kolikor se le more, srečo keršanskih vernih zvišati in česenje deviške Matere Božje razširiti, ktera, kraljica Bogu ob desnici stojé, v zlatim oblačilu in pisani napravi, vse od njega zamore doseči, in ktera je prava bramba katoliške cerkve, in naše nar svestejši upanje.

Česenje presvetiga Mariiniga Serca je tedaj od cerkve poterjeno. Sveta cerkev je s tim poterjenjem le to na znanje dala, kar je Bog sam z neštevilnimi čudeži spričal, ki se vedno na prošnjo tiga mogočniga Serca godé, de mu je namreč to česenje ljubo in prijetno.

Ako tedaj želiš to sveto in neomadežano Serce častiti, in se z njegovo prošnjo per Bogu zveličati; perzadevaj si, temu studentu vsih čednost, vse lepote in sladkosti, temu zakladu vsih milost Božjih z zvesto ljubeznijo stanovitno vdanemu biti. To boš pa s tim pokazal, ako se v vsih okolišinah življenja po njenim življenji ravnaj, ako si perzadevaš, ji zlasti v sveti čistosti, in krotki ponižnosti vedno podoben biti, in pri nji v ta namen pomoči išeš.

Ko Mariino Serce častiš, ne misli si samo telesniga serca, ampak misli si zlasti njeno duhovno Serce, to je, postavi si pred oči vse njeno življenje, njene svete misli in želje, njene nebeške zamišljenja in občutenja, njeno goreče hrepenenje po Bogu, njeno ljubezen do Boga in bližnjiga, ki je brez mére, njene svetle čednosti, in perzadevaj si, jo v vsim posnémati. Kdor zgled Mariiniga lepiga življenja pred očmi ima, in se v resnici trudi, po njem živeti, se v britkostih in skušnjavah, če per nji pomoči iše, prepriča, kako resnično je, kar sv. Bernard od Marije piše: „Še nikdar ni bilo slišati, de bi kateri zmed tistih od tebe zapušen bil, ki so pod tvojo obrambo pribegžali, tebe pomoči prosili, in se tvoji prošnji per Bogu izročili.“

Začetek in prečudno razširjanje bratovšine čistiga in neomadežaniga Mariiniga Serca.

Že 1668. léta je rimska církev očitne pobožnosti (ali andohti) k Mariinimu neomadežanimu Sercu dovolila, in bilo je do 1743. léta v katoliški cerkvi štiri in osemdeset bratovšin Mariiniga presvetiga Serca. Ščasama, posebno ob času hudih vojská, je hudobija močno gospodarila, in té pobožnosti in bratovšine so opešale. Pred nekaj časam pa se je čast do Marije „M a t e r e l e p e l j u b e z n i“ zopet jéla močno razširjati, in kolikor bolj se hudobija šopiri in košati nad vsim, kar je Jezusoviga in Mariiniga, toliko bolj se od druge strani v bogaboječih sercih vnéma in gorí čista ljubezen do Jezusoviga in Mariiniga Serca. Začelo se je to češenje tako-le:

V sredi Pariza, poglavitniga francozovskega mésta, je farna cerkev Marije Device premagavke. Ta fara je v tistim oddelku mesta, kjer so skorej vsi prebivavci v nagnjusni poželjivosti živéli, in le po dobičku hrepenéli; bili so vsi persténi in meséni; sveta véra jim ni bila mar, še zaničevali so z merzlim sercam njene svete šege in opravila. Bila je skorej prazna cerkev Marije Device ob nar večih praznikih, in svete zakramente so bili tako opustili,

de jih še na smertni postelji niso marali prejemati. Viditi je bilo, de sveta vera v njih sercih ni bila opešala, ampak scélama ugasnila. Pobóžni in bogaboječí pastir zgubljenih ovčic tistiga kraja ni najdel družiga pribežališa, kakor svojo silno žalost usmiljenimu Zveličarju potožiti, in svoje težko serce pred njegovo neomadežano Materjo izliti.

Tretjiga grudna 1836. leta je sveto mašo na tistim altarji Marije Device Bogu daroval, ki je od tistihmal posvečen češenju njeniga neomadežaniga Serca. V spomin mu je peršlo, kako brez Božjiga strahú njegovi faráni živé, in bitka žalost mu je objémala sercé. Globoko v duhu ga je bolelo, ker je vidil, de je trud in delo skozi pet lét vse zgubljeno. V tih težavah med sveto mašo ga neprevidama obide misel, de naj svojo faro presvetimu in neomadežanimu Sercu Marije Device perporočí, de bo pomagal tako grešnikam k pokóri. Ta misel ga je v molitvi motila in motila, in želel je, se je znebiti; pa kolikorkrat jo je odpravil, se je vnovič povernila — celo do sanktusa. Zdaj pa je Boga ponižno poprosil, de naj ga reši ptujih misel, ker bo opravljal tólikanj sveto opravilo; — in Bog ga je uslišal. Pa kakor je odmaševal, se je poprenja misel s toliko močjó vrnila, de

se je dóbri pastir va-njo vdal, ker si je mislil: „Taka pobóžnost k prebلاženi Marii Devici bi utegnila vendar le dobre nasledke imeti, — bom poskusil.“

Enajstiga grudna, bila je tretja adventna nedelja, oznani ta duhoven pred véliko mašo, de bo zvečer ob sedmih v farni cerkvi nekako opravilo z namenam, de bi po prošnji Mariiniga Serca od usmiljeniga Boga spreobrnjenje grešnikov sprošili. Kakó srečen je izidek tiga začetka bil, bogaboječi duhoven takó-le perpoveduje: „Strah, nepokoj, in le malo upanja se je celi dan v mojim sercu mešalo: potem soditi, kólikor je bilo ljudi per véliki maši, sim si mislil, jih bo zvečer komej šestdeset, ali sedemdeset; ali ná! — ob sedmih sim našel v cerkvi štiri sto do pét sto ljudi. Vidil sim jih toliko v cerkev priti le ob vélikih praznikih, o Božiči in o Veliki noči, sicer ne toliko, in zlasti ne toliko móž. Kaj jih je koli sem perginalo? Veči del še niso vedili, kaj se je bilo zgodilo; cerkev so ob tako nenavadnim času odperto našli, in so va-njo prišli.

Opravilo se je z večernicami Matere Božje začélo. Ljudje so bili sicer mirni, vendar tako merzloserčni, de niso vedili, čemu so v cerkvi. Po večernicah je bil

v kratkim nauku namen tuga opravila razodet in razložen, ki so ga pričujoči željno poslušali. Kakó jim je ta nauk v serce ségel, se je per molitvah pred žegnam pokazalo, ker so jih vsi za mašnikam molili. Per lavretanskih litanijah se je bila gorečnost še bolj vnela, de so besede: „pibežališe grešnikov!“ sami od sebe trikrat ponovili; tako tudi besede: „zanesi nam, O Gospod!“ — To duhovna, ki je pred svetim Rešnjim Telesam klečal, močno v serce gine; tajati se mu sercé začne; povzdigne oči k Mariini podobi in reče: „O moja ljuba mati! ti slišiš, s kakošno ljubeznijo in zaupanjem k tebi kličejo; ti boš sáj té uboge grešnike rešila, kateri te svoje pibežališe imenujejo. O Marija! sprejmi to pobožno zavezo, in v znamenje tuga sprosi, de se ta in ta I. spreoberne; jutri pojdem k njemu v tvojim iménu.“

I. je bil star mož visoke posvetne časti, pa slabe vere od mladih nóg. Bil je že čez osemdeset lét star, slép in bolan, pa od duhovna nič ni hotel slišati. Desetkrat se mu je že ravno ta duhoven ponujal, pa nobenkrat ni bil sprejét. Dvanajstiga grudna — bilo je že po tistih večernicah — se pastir vnovič k njemu poskusi, in zopet ga hočejo odpraviti, on pa se ni dal odverniti, in je bil po tem res peljan

k bolniku. Ko se je bil z njim nekoliko perjazno poménil, bolnik reče: „Gospod fajmošter, prosim, dajte mi sveti žegen!“ Ko sim mu to željo spolnil — pripoveduje ta duhoven — mi on reče: „O kako dobro mi dé vaše obiskanje: viditi vas ne morem, pa vašo pričujočnost čutim; odkar ste permeni, čutim mir, pokoj in veselje, kakoršniga še nisim imel.“ Viditi, de je tako omečen, duhovnu ni bilo več težko, ga napraviti, de se je spovedal, in svete zakramente prejel. Veliko milost je Bog temu spokorniku delil, on pa je vse dobro obernil. Živel je še štiri mesce; je bil ves vdan v Božjo sveto voljo, je Boga per-serčno ljubil, in vsak dan v njegovo čast obernil.

Spreobernjenje tolikanj terdovratniga grešnika, ki je več let brez svete vére v slepoti živel, je duhovnu vso maloserčnost odvzelo; terdno je zaupal, de je njegovo djanje in prizadevanje Bogu prijetno, in de mu bo v tim ték in srečo dal. Naménil si je bil namreč napraviti bratovščino k časti „presvetiga neomadežaniga Serca Marije Device;“ postave je bil že spisal, in Pariški véliki škof so jih 22. Svečana poterdili, in vanjo zapisovati dovolili. Kmalo se je v tisti fari vse spreménilo; ljudje so začeli lepši živeti, v cerkev

pridno hoditi, pogosto prejemati svete zakramente, in od tistiga časa se je verstilo prečudno spreobrnjenje za spreobrnjenjem. Iz prejemanja zakramentov o Veliki noči se vidi, kako vse drugači so bili začeli ljudje živeti. Zmed 26000 do 27000 prebivavcov tiste fare — de se Bogu usmili! — jih ni bilo več kakor sedem sto in dvajset o Veliki noči v letu 1835 per svetim obhajilu. Tako je bila opešala sveta véra! V letu 1838 pa jih je prejelo že dvanajst tavžent velikonočno sveto obhajilo. In bilo je zana-prej čedalje bolje; veliko zarašenih grešnikov se je spreobrnilo, in razodevala se je prečudna gnada Gospodova, in velika moč presvetiga Serca Marije Device. Grešniki vsi terdovratni so se zboljšali in omečili; ljudje, popolnoma od svetiga Boga odpadli, so se k njemu vernili; nesrečni, v grehu ostarani, so se s solzami spovedovali. Tudi od telesnih bolezni so bili ozdravljeni, slepi so spregledovali i. t. d.

Ker se je bilo na Mariino prošnjo že toliko prečudnih spreobrnjenj zgodilo, je uni pobožni mašnik sklenil, bratovšino z njenimi postavami v Rim poterdit poslati, in prositi, de bi ta bratovšina Marije Device v Parizu bila povzdignjena v poglavitno ali mater-bratovšino vse francozovske dežele. V serce je zaveselilo svetiga očeta

papeža Gregorja XVI., ko so zvedili, kako velike gnade so na prošnjo Mariiniga Serca grešnikom v delež prišle, ker Marija je bila vselej pribežališe grešnikov. Želja je svetiga očeta obšla, de bi se vse kersanstvo té dobrote vdeležilo; torej so bogaboječimu duhovnu to prošnjo radi dovolili, in so še veliko več storili, ker so z razpisam v letu 1838, 24. Maliga Travna v Parizu per Marii Devici napravljeno bratovšino njeniga neomadežaniga Serca za spreobernjenje grešnikov povzdignili v mater-bratovšino za ves svet, in so ji dodelili vse odpustke, ki so v tih bukvah zapisani, in ktere imajo tudi druge bratovšine Mariiniga Serca, kolikor so z materjo-bratovšino v Parizu sklenjene.

Ni izreči, kako hitro se je ta bratovšina po vsim Francozovskim, in po vsim svetu razširila. V dveh letih je bilo samo v Parizu osem in petdeset tavžent devet sto dva in šestdeset va-njo zapisanih, in v družih mestih in vaséh je imela ta poglavitna bratovšina že sto sedem in osemdeset podružnic. Od vsih strani so terdovratne grešnike v molitve matere-bratovšine priporočevali, in velikrat so bili že tisti dan neutegama omečeni, ko so bili s prižnice priporočeni. Misijonarji so jo med divjaki napravili, ktere so spreobernili; in

sprosil so večkrat z njo čudno spreobrnjenje naj svojeglavniših nejevernikov. Kjer koli so vé rni od té bratovšine zvedili, so se je z veseljem in gorečnostjo poprijeli. V letu 1843 je mati-bratovšina v Parizu imela že tri tãžent tri sto štiri in osem-deset poddružnic. Sliši se, de, kjer se je ta bratovšina prav prijela, se je véra poživila, pobožnost zbudila, sveti zakramenti se bolj pogosto prejemajo, in cerkve se čudno močno obiskujejo. Tako dobrotljivo se Devica Marija skazuje tistim, za ktere ljudje per njenim maternim Sercu pomoči prosijo. Pod njeno obrambo naj nobeden ne obupa, ker njena pomoč per Bogu je velika, in njena ljubezen do ljudi nima mére.

Duhovne dobrote bratovšine.

Bratovšina ima namen, po močni prošnji Mariiniga presvetiga Serca spreobrnjenje grešnikov in krivovercov od Boga sprostiti. Ravno iz tiga perzadevanja pa tudi obilne gnade izvirajo.

Perva in nar veči gnada je gotovo ta, de se deležne storé Jezusoviga visociga zasluzenja in odrešenja. Namen Jezusoviga odrešenja je, grešni svét večniga pogubljenja otéti; in ta namen podpirajo tovarši bratovšine, torej imajo delež v Jezusovim

zasluženi. Druga dobrota je vesela vest, z vedno molitevjo k zveličanju neumerjoch duš kej perpomoči. K temu nas opominja sv. apostelj Jakob, rekoč: Moji bratje, ako je kdo zmed vas od resnice zašèl, in ga kdo spreoberne, vedi, kdor grešnika od njegove zmote verne, otmè njegovo dušo smerti, in veliko grehov pokrije. 5, 19. 20. Tretja dobrota je, de perhajamo sami s tim zmiram boljši, in Bogu ljubši; ker, če hoče kdo za spreobrnjenje grešnikov s pridam moliti, mora sam spreobrnjen biti.

Tim dobrotam so sveti Oče Gregori XVI. še veliko odpustkov perstavili, ki se jih zamorejo tovarši bratovšine vdeleževati. Dnevi popolnoma odpustkov so: 1) dan sprejetja v bratovšino, 2) prazniki bratovšine ali: nedelja pred Septvagezimo, 3) Novo leto, 4) Svečnica, 5) Mariino oznanovanje, 6) Mariino rojstvo, 7) Vnebovzetje, 8) čisto spočetje, 9) sedem žalost Marije Device, 10) spreobrnjenje svetiga Pavla, 11) praznik svete Marije Magdalene, 12) sv. Jožefa, 13) sv. Janeza Kerst., 14) vsaki mesec dvakrat ob radovoljnih dnevih, ki se zamorejo tudi za duše v vicah obrniti, 15) o smertni uri, ako se skesano spovedó, in sveto obhajilo prejmejo, in ko bi jim tigan bilo mogoče, če presveto ime Jezus

z besedo, ali v sercu kličejo, 16) ob dnevu, ko so bili keršeni. Odpustke doseči, je potrebno, se ob imenovanih praznikih s skesanim srcem spovedati, zakrament svetiga Rešnjiga Telesa prejeti, in vsak dan „Češeno Marijo“ s perstavkam: „O Marija, perbežališe grešnikov, prosi za nas!“ moliti.

V Jezusovim in Mariinim Sercu je Bog obiln studenec svoje neskončne milosti odperl za vse ljudstva in narode; iz tih studencov zajémajmo živež za neumerjoče duše! Veliko tavžent jih je še v nesrečnih zmotah, veliko tavžent popolnoma brez vére; koliko jih je pa med katoliškimi kristjani, kateri brez Boga v toliki slepoti živé, de ni od nikódar upanja, de bi se kedej spoznali, če jih ne bo Bog takorekoč persilil s svojo prav posebno gnado! Taka gnada spreobernjenja pa je dar Božji, ki ga moramo od Boga prositi. Komur je tedaj per sercu toliko milijonov zbéganih duš, katerih vsaka je podoba Božja, in več, kakor ves svet, vredna, bodi v ti bratovšini, ali ne, naj si prizadeva, po svoji zmožnosti, ali z učenjem, svarjenjem, opominovanjem, z lepim zgleđam, ali milovšino, molitvijo, in kakor more, kej k spreobernjenju grešnikov pripomoči. Ko bi kdo z lastnimi očmi vidil: zdaj zdaj se loči ena duša v grehu, ki vekomej

ne bo Boga gledala, obljubim, de bi on tudi umerl rad za njo, ko bi jo s svojo smertjo zamogel obvarovati pogubljenja: pa z manjšim trudam, kakor s smertjo, zamoremo veliko veliko za tiste storiti, ki so že blizo časne in večne smerti, ako jih v molitvi, ali v prejemanji svetih zakramentov priporočujemo Jezusovimu in Mariinimu presvetimu Sercu. —

Bratam in sestram bratovšine je v ta namen svétovano, vsak dan moliti molitev: „Spomni se, preusmiljena Devica“ i. t. d.; večkrat svete zakramente prejeti; ki premorejo, vbogajme dajati; in zlasti praznike bratovšine s pridam za grešnike preživeti. Prazniki bratovšine pa so: Praznik Mariiniga Serca drugo nedeljo po Velikim Šmarnu; nedelja pred Septvagezimo, in zgorej imenovani prazniki, ob kterih so popolnoma odpustki; in verh tih tudi vsaka sabota skozi leto, posebno vsaka prva sabota v mescu. Ob sabotah skozi celo leto zunej vélike sabote se v Štrasburgu na Francozovskim v škofijski cerkvi per altarji žalostne Matere Božje zjutrej o poli šestih sveta maša bere prečistimu Mariinimu Sercu v čast za spreobernjenje grešnikov, s ktero naj bi se bratje in sestre bratovšine v duhu sklenili, in zlasti té dni za spreobernjenje grešnikov molili.

Vsakdanje opravila

k Mariinimu Sercu.

Jutranja molitev.

V iménu Boga Očeta, in Sina, in svetiga Duha. Amen.

Moj Bog in moj Gospod! k tebi povzdignem svojiga duha in te zahvalim iz vsiga svojiga serca za sladki počitek te noči. Bodi češen in hvallen, de si mi zopet dal en dan doživeti, de zamorem v vsih čednostih rasti in tebi zmiram bolj dopasti! Iz očetovske ljubezni do mene si mi dozdej življenje ohranil, in si tako dobrotljivo za-me skerbel; jest pa sim se ti za té tolike dobrote še tako malo zahvalil! O predobrotljivi Oče, usmili se me! Razsvetli z lučjo svoje gnade mojo dušo, de bom ves dan svojiga Zveličarja, Jezusa Kristusa, pred očmi imel, kateri je naj lepši zgled ponižnosti, ljubezni, pohlevnosti, poterpežljivosti, de moje serce

v skerbéh in nepokoji le v tebi pokoj in tolažbo najde. Ne daj v mojim sercu prostora sovraštvu, nevošljivosti in zavidnosti; le resnična, nesamopridna ljubezen do bližnjiga naj v njem kraljuje. Obvaruj moj jezik, de ne bo nič govoril, kar bi tebe razžaliti utegnilo; nikar ne dopusti, de bi moji počutki po rečéh hrepenéli, ktere v greh peljejo. Vodi vse moje stopinje, de se zoper tvoje svete zapovedi ne pregrešim. Blagoslovi, o Gospod! ta jutranji čas moje dobre sklepe, mojo slabo voljo in moje serce, de namen dosežem, zavoljo kteriga me je tvoja ljubezen vstvarila. Zahvalim te iz globočine svojiga serca, de si me brez vsiga mojiga zasluženja odrešil in posvetil, in k pravi veri svoje svete cerkve poklical. Darujem ti svojo dušo in vse njene moči, svoje telo in vse njegove nagnjenja. To svojo daritev sklenem, o moj Bog! z nar svetejši daritvijo telesa in kervi Jezusa Kri-

stusa, tvojiga edinorojeniga Sina, na vsih altarjih, kjer koli bo tebi, nebeškemu Očetu, dans darovan. Vdeleži me vsih gnad, ktere ta daritev pri tvoji neskončni milosti zadobi. Ljubeznjivi Jezus! usliši moje zdi-hovanje in blagoslovi me, de bom poživljen in s tolažbo svete vere k svojim opravilam šel; daj mi gnado, de v stiskah in nadlogah ne omagam, de tolažbe svetá ne išem, temuč, de poterpežljivo svoj križ prenesem in se spomnim, de si tudi ti za-me brez tolažbe na križu visel. S tabo tedej grem k svojim opravilam; v tvojim presvetim imenu in tebi v čast naj se dans vse zgodi; dodeli mi moč, tebi zvesto služiti, de se bom, če me Bog že dans s svetá pokliče, veseliti zamogel, de sim današnji dan doživel. Osreči in oblagodari tudi moje starše, perjatile, dobrotnike in vse, s kterimi živim. Sveta Marija, Mati Božja, sveti angelj varh, vsi svetniki! prosite za-me,

de po vašim zgledu Božjo voljo spolnim in večno zveličanje dosežem. Čast bodi Bogu Očetu in Sinu in svetimu Duhu zdaj in na vse večne čase! Amen.

Molitev

k Materi Božji.

O moja preljuba Mati, sveta Devica Marija! glej, jez, tvoj otrok, perbežim pod tvoje varstvo zoper vse nevarnosti in skušnjave današnjiga dneva! Darujem ti svoje oči, ušesa, jezik, roke in serce, de jih vsiga greha obvárueš. Pridi mi na pomoč, de nikoli tvojiga Sina, svojiga Boga, ne razžalim. Kadar bodo skušnjave čez-me perderle, hočem k tebi zdihovati in klicati: „Presveta Devica! v skušnjavi se znajdem, pomagaj mi!“ Ves sim Jezusov in Mariin; Jezusu in Marii sim se za večne čase v dar dal!

Po svojim svetim devištvu in

neomadežanim spočetji očisti, o prečista Devica! moje serce, moje telo in moja dušo v imenu Boga Očeta in Sina in svetiga Duha. Amen.

**Ponovljenje obljube za tovarše bratovšine
Mariiniga Serca.**

Sveta Marija, prečista Devica in Mati Božja! jez I. te izvolim dans in vselej svojo gospo, svojo srednico in besednico, in terdno sklenem, tvoje presveto in neomadežano Serce častiti, in nikoli nič ne govoriti, ne storiti, ne dopustiti, kar bi tvoje presveto, ljubeznjivo Serce žaliti utegnilo. Obljubim ti z vso zvestobo, zmiram tako ponižno in čisto živeti, kakor si ti živela, in si tudi perzadevati, de bodo vsi moji bližnji tebe ljubili in tvoje presveto Serce častili. Vzemi me v svoje preljubeznivo Serce, prosim te, bodi mi pomočnica v vsih mojih delih in ne zapusti me ob smertni uri! Amen.

Molitev

k presvetimu Mariinimu Sercu.

O čisto, neomadežano, sveto, preljubeznjivo Mariino Serce! pozdravim, častim, hvalim, povišujem te, drago in imenitno delo vsigamogočne roke Božje, studenec vsih čednost! vse to s tisto pobožnostjo, s katero so te pobožne serca vsih časov častile in razveselovale. Ti si po svoji svetosti, zvestobi, ponižnosti, čistosti, potpežljivosti in ljubezni nar veči dopadenje presvetiga Jezusoviga Serca! V tebi, o prečista Devica! v tvojim deviškim Sercu gorí nar veči ljubezen do Boga in želja, vse ljudi k pravimu spoznanju Boga in k večni- mu zveličanju perpeljati. O sveta Ma- rija! zavoljo tvojiga ljubeznjiviga ma- terniga Serca te prosim, zadobi mi moč, vse, kar je grešniga, iz svoji- ga serca iztrebiti, de bo podobno tvojimu čistimu Sercu. Sprosi meni, revnimu grešniku, tudi gnado, svo-

jiga Boga z zaupljivim sercam ljubiti, de bom vreden, ga s tabo vred vekoma v nebesih gledati in vživati. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Vsakdanja molitev

k Materi Božji za spreobrnjenje grešnikov.

(Svetiga Bernarda.)

Spomni se, o preusmiljena Devica Marija! de še nikdar ni bilo slišati, de bi kateri zmed tistih od tebe zapušen bil, ki so pod tvoje varstvo perbežali, tebe pomoči prosili, in se tvoji prošnji per Bogu izročili. Poln tega zaupanja hitim k tebi, o devica Devica! k tebi pridem, pred tabo stojim grešnik zdihajoč: Ne zaverzi mojih prošenj, o Mati Besede! temuč milostivo me sliši in usliši. Amen.

Zdihljeji k presvetimu Mariinimu Sercu.

O Mariino Serce! ki si Jezusovim Sercu toliko podobno; sprosi mi

gnado, de bo tudi moje serce Jezusovimu Sercu podobno!

O Mariino Serce! ki si vedno vneto od ljubezni Jezusove; vžgi tudi moje serce z ognjem te ljubezni!

O neomadežano Mariino Serce! očisti tudi moje serce vsih grehov!

O krotko, ljubeznjivo Mariino Serce! bodi v vsih mojih potrebah moja tolažba, in moje perbežališe ob smertni uri! O deviško, prečisto Mariino Serce, dopadajenje Jezusoviga Serca! sprosi mi gnado, de bo tudi moje serce tvojimu Sinu dopadlo!

O Serce Mariino, Serce Matere usmiljenja! vli v moje serce ljubezen, usmiljenje in mir!

O Serce Mariino, Serce Matere svete ljubezni! napolni moje serce s svojo sveto ljubeznijo!

O Mariino Serce! vsiga se ti darujem; sprejmi me in varvaj me!

O Marija! po tvojim presvetim Sercu te prosim, zadobi mi gnado

ponižniga duha, čistiga serca in telesa in vedno budeče vesti!

O sveto, neomadežano Mariino Serce! bodi vselej in povsod spoznano, ljubljeno, hvaljeno, blaženo, češeno in poveličevano!

Posamezne molitve enake ojstrim pušicam.

Peklenski duh, stari sovražnik, si veliko perzadeva zoper pobožne; pa z Božjo besedo zvesta duša hudiča premaga in ga pod nogami potapta; Božja beseda je ojstra pušica zoper sovražnika.

Če te tedej trohljivo meso v greh vleče, moli in reci:

„Presuni s svojim straham moje meso, ker se tvoje sodbe bojim!“

Če se hudo natolcovanje pertakne, moli, in reci:

„Bog! stvari v meni novo serce, in obnovi v meni praviga duha!“

Če te huda žalost stiska, moli in reci:

„Daj mi spet veselje svojiga zveličanja, in z močnim duham me poterdi!“

Če te nečimurna hvala mika, moli:

„Ne nam, o Gospod! ne nam, ampak svojimu imenu daj hvalo!“

Če te obupnost nadlegva, moli:

„Gospod! ti si moje upanje od moje mladosti; od mojiga rojstva si ti moj varh!“

Če se sercu nič ne ljubi, moli in reci:

„Pomagaj mi, in bom rešen, in bom tvoje pravice vedno premišljeval!“

Če se ti delo perstudi, moli:

„Glej mojo nizkost in moje delo, in odpusti mi vse moje grehe.“

Če te jeza moti, moli in reci:

„Gospod! daj poterpežljivost in mir svojimu hlapcu, de moja duša ob nebeško krono ne pride, ker si djal: V svoji poterpežljivosti bote svoje duše ohranili.“

Če te preveč piti in jesti žene, moli in reci:

„Nebeško kraljestvo ni jed in pijača, ampak mir in veselje v svetim Duhu. Duh je, ki oživlja, meso ne velja nič.“

Če te kaj noviga slišati ali lepiga viditi mika, moli:

„Vsa lepota kraljeve hčere je od znotrej.“

Posebno velikrat moli:

„Meni pa je dobro, Boga deržati se, v Gospoda vse upanje staviti.“

Večkrat izreci prav pobožno sladke imeni:

„Jezus! Marija!“

Papež Benedikt XIII. so tistim, ki te

presvete imeni pobožno izrekó, odpustke za 50 dni dovolili.

„Bodi češeno, sveto in neomadežano spočetje prečiste Device Marije!“

Kdor to molitev pobožno moli, zadobi odpustke za 100 let. Papež Gregori XV.

„Jezus, Marija in Jožef! vam darujem svoje serce in svojo dušo!“

„Jezus, Marija in Jožef! stojte mi na strani v mojim zadnjim, smertnim vojskovanji!“

„Jezus, Marija in Jožef! v miru z vami naj se loči moja duša!“

Papež Pij VII. so tem, kateri te perserčne molitvice pobožno in skesano molijo, odpustke za 300 dni dovolili.

„Nar pravičniši, nar vikši, in nar veči ljubezni vredna volja Božja naj se vselej zgodi, in naj bo hvaljena in povelicevana vekoma!“

Kdor to molitev pobožno moli, zadobi odpustke za 40 dni; in, kdor jo vsak dan moli, zadobi vsak mesec popolnoma odpustke, ako se, kateri dan si bodi, z resnično skesanim sercam spové, presveto Rešnje Telo prejme, in za ohranjenje svete cerkve moli. Pij VI. Pij VII.

„Vedno naj bo hvaljeno, češeno in povelicevano nar svetejši Rešnje Telo!“

Papež Pij VI. dovolijo tistim, kateri to

molitev pobožno molijo, enkrat na dan odpustke za 100 dni; vsak četertik pa skozi leto, in vsak dan v osmini s. Rešnjiga Telesa ravno te odpustke trikrat, ako se ta molitev trikrat moli. Kdor pa to molitev skozi mesec vsak dan enkrat moli, zadobi popolnoma odpustke, ako v tistim mescu, kadar hoče, zakramenta s. Pokore in s. Rešnjiga Telesa prejme in v namen svetiga Očeta moli.

Večerna molitev.

Kakor dan z Bogam začneš, tako ga tudi z Bogam končaj. Z dobro vestjo se sladkejši spi na terdi klopi, kakor s slabo vestjo v mehki postelji. Koliko se jih je že v posteljo vleglo, de bi počili, pa niso najdlji počitka, ampak smert, ktere podoba je spanje! Zato vselej Boga za vse dobrote zahvali, preden počivat greš; prosi ga, de ti da gnado, svoje grehe prav spoznati in jih obžalovati; skerbno sprašuj svojo vest; ako te je tvojiga zveličanja skerb, ti bo kmalo povedala, v čém si se pregrešil; obudi potem serčno kesanje, in terdno skleni, nič več ne grešiti.

Perserčno se ti zahvalim, o pre-dobrotljivi Bog! za vse dobrote, ki si

mi jih današnji dan na duši in na telesu skazal. Dal si mi živež in obleko, zdravje in življenje; obvaroval si me po očetovsko toliko dušnih in telesnih nevarnost. Resnično, tvoje dobrote in tvojiga usmiljenja ni mére! Kolikrat sim že zoper tebe, neskončno svetost, grešil, in tvoja dobrotljiva roka me vendar še vsak dan z novimi dobrotami obdaruje! Zato te bom častil in hvalil ves čas svojiga življenja in vekomej. Ali moja moč je slaba, moj jezik je oskrunjen, moje serce je nečisto; zato povabim k tvojimu češenju kraljico nebes in zemlje, prečisto Devico Marijo, z vso njeno nebeško trumo. Z njenimi prečistimi ustmi te hvalim, z njenim nar sve-tejšim in neomadežanim Sercam ti darujem svoje revno serce; z njenim in vsih svetnikov zasluženjem ti darujem vse svoje djanje in nehanje, svoje dela in opravila, svoje življenje in svojo smert. O, ne zaverzi téga darú! Marija, Mati tvojiga edi-

norojeniga Sinú, ti ga pernese pred tvoj sedež, na katerim kraljuješ od vekomej do vekomej. Amen.

Razsvetli, o moj Bog! s svojo dobrotno lučjo moj um, de vse svoje grehe, ki sim jih dans storil, na tanko spoznam; ta luč naj ogreje moje merzlo serce, de bom vse storjene grehe iz serca obžaloval. Zdaj mi pa milostljivo svojo pomoč dodeli, de se prav izprašam.

Kako sim sinoč spat šel? kako sim davi vstal? ali in kako sim navadne molitve opravil? kako sim se per Božji službi zadržal? ali sim morebiti notranje svarjenja in gnade Božje zametoval? sim klel? nepotrebno, grešno, krivo se rotil? zoper Božjo previdnost godernjal? mi je manjkalo žive vere, terdniga upanja, goreče ljubezni? se nisim pregrešil zoper cerkvene zapovedi? sim se tako obnašal, kakor sim davi sklenil? ali in kako sim svoje dolžnosti opravil? sim se vadal čednosti, ki je moji grešni navadi nasproti? ali sim bil sramožljiv seboj in z družimi? ponižin? poterpežljiv? perzanesljiv? krotak? pokorin? resničin? — (v mislih, željah, besedah in djanji) — trezin v jedi in pijači?

ali sim vse le zavoljo Boga storil? ali sim spokorne dela opravljal? ali sim od bližnjiga brez vzroka slabo mislil? sim ga po krivim sodil? opravljal? zaničeval? se mu posmehoval? ga sovražil? ali sim mu kej hudiga vošil? ali ga še celo poškodoval? ali ga pohujšal s slabim zgledam? ali še mordé nalaš zapeljal? ali sim opustil, bližnjimu kej dobriga storiti, kar bi bil lahko storil? sim mu branil, greh storiti, kolikor je v moji moči bilo? zakaj sim ta ali uni greh storil? kaj se je iz greha izhajalo? i. t. d.

Iz serca mi je žal, o moj Bog! de sim te zopet tolikrat današnji dan védama in nevédama razžalil. Té in vse svoje grehe, ki sim jih ves čas svojiga življenja storil, serčno obžalujem, posebno zato, ker sim tebe ž njimi razžalil, ki si nar veči dobrota in ljubezen. Sovražim vse svoje grehe, in ponovim terdni sklep, tebe, neskončno dobroto in svetost, nobenkrat več ne razžaliti. Posebno terdno sklenem, v prihodnje se téga greha (imenuj ga) varovati, k katerimu sim tolikanj nagnjen. Le s svojo gnado

me nikdar ne zapusti, in odpusti mi moje grehe, de, ko bi današnji dan zadnji mojiga življenja utegnil biti, pred tvojim ojstrim sodnjim stolom milost zadobim. Prosim te, o milostivi Bog! po neskončnem zasluženju tvojiga edinorojeniga Sina, našiga Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

Zdaj se pa izročim v tvoje roke; varvaj me letó noč vsiga hudiga; odverni zalezovanje hudobniga duha, de se ne oskrunim ne na duši ne na telesu; pod tvojimi perutami naj mirno počivam; usmili se me; v tebe, o Gospod! zaupam; vekomej ne bom osramoten!

Prosim te tudi, o moj Bog! usmili se to noč vsih nadložnih, nesrečnih, siromakov, bolnikov; daj jim lahko noč, de bodo tebe, svojiga dobrotljiviga Očeta, hvalili. Usmili se tudi vsih vernih duš v vicah in perpelji jih v večni pokoj svojiga nebeškiga kraljestva.

Sveta Marija, prečista Devica, sveti angelj varh, vsi svetniki in svetnice Božje! stojte mi na strani in čujte nad mano, in če mi jutri dobrotljivi Bog da zdravimu vstati, vodite me po lepi poti keršanskih čednost, de pridem tje, kjer ni več noči, v kraljestvo večne luči in večniga pokoja, k Bogu Očetu in svojimu Gospodu in Zveličarju Jezusu Kristusu. Počivati hočem v imenu Boga Očeta in Sina in svetiga Duha. Amen.

Zdihljeji k prečistimu Mariinimu Sercu.

O presladko Mariino Serce! hvaljeno bodi in češeno za vse usmiljenje in ljubezen, s katero si mi tolikanj dobrot sprosilo od svojiga Božjiga Sina, našiga Zveličarja! Daj, de tudi nocoj moja duša v tebi počiva, ker ti si moje perbežališe v nadlogah, moja tolažba v težavah, moja pomoč v sili in potrebah. Čuj, o prelju-

beznjivo Serce! nad mojo dušo in mojim telesam, de peklenški duhovi s svojim zalezovanjem nič ne opravijo zoper mene. Bodi mi milostljiva, o Devica! ki zdihujem k tebi iz solzne doline toliciga terpljenja. O ko bi mogel, kakor ti, tudi jez, iz ljubezni umreti in vekomej večno Ljubezen uživati! O Marija! bodi vselej moja mati; sprejmi k sebi vse moje serce in nikar me ne zapusti. O presladko, neomadežano Serce Božje Matere! reši me, de te bom v tvojim veličanstvu v nebesih gledal in častil vekomej. Amen.

Marija, blagoslovi me s svojim Sinam! Marija, ozri se name, varvaj me, ker serčno ljubim te!

Jezus, Marija in Jožef! v vaše roke izročim svojo dušo!

II. Cerkvena pobožnost.

Razlaganje svete maše.

Sveta maša je neizrečeno častitljiva in imenitna daritev; sam Jezus Kristus, pravi živi Bog in človek, se v nji po mašniku za nas svojemu nebeškemu Očetu daruje, ga popolnoma počastiti, za dodeljene dobre spodobno zahvaliti in potrebnih milost prositi od njega, posebno pa odpušenje grehov zadobiti in ljudi ž njim — razžaljenim spraviti. Sveta maša je torej ravno tisti presveti dar, kateri je bil za nas na križu darovan, samo s tem razločkam, da se je na križu Jezusova sveta kri prelila, sveta maša pa je nekervava daritev.

S kakošno častjo, ljubeznijo, pobožnostjo in čistostjo serca moramo tedaj per tej nar svetejši daritvi biti! Vzemimo si večkrat k sercu, kar sam Sin Božji pravi: „Če svoj dar prineseš k altarju, in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe (da si kteriga razžalil): pusti ondi svoj dar pred altarjem, in pojdi poprej spraviti

se s svojim bratom, in tedaj pridi in daruj svoj dar“ (Mat. 5, 24.). Dokler imamo sovražno, nevošljivo serce do bližnjiga, ali, dokler radovoljno v smertnih grehah živimo: tako dolgo naš dar Bogu nar svetejšimu ne more dopasti.

Ljubi kristjan! de zamoreš spodobno in v Bogu zbran per sveti maši biti, ti je treba dobro vediti, kaj pomeni mašnikovo djanje, in kaj pomenijo molitve per sveti maši. Beri torej večkrat ob bolj perložnim času tole kratko razlaganje svete maše, vender ne per sv. maši, ker tedaj se morajo mašne molitve moliti, kakor nasledujejo za razlaganjem.

Pervi del svete maše.

Začetek.

Kadar mašnik sveto mašo začne, se prekriža v znamenje, de bi mogli kristjani vsako delo v imenu trojediniga Boga začeti, in de hoče mašnik daritev svete maše presveti Trojici v čast opravljati. Potem móli mašnik dva in štirideseti Davidov psalm, s katerim si je David upanje delal, de ga bo Bog sovražnikov rešil; mašnik ta psalm moli, de se on in verni kristjani opominjajo, z zaupanjem stopiti k Božjemu altarju, na

kterim bo Jagnje Božje nebeškemu Očetu po mašnikovih rokah darovano.

Očitna spoved.

Ko mašnik psalm obmoli, se grešnika obtoži, ker očitno spoved moli, ter prosi angelje in svetnike in pričujoče kristjane, de naj zanj molijo. Obžaluj tudi ti svoje grehe in perporôci se svetnikom, de bi zate Boga prosili, in terdno skleni, se iz ljubezni do Jezusa vedno vsaciga greha varovati. Mašnik gre zdaj k altarju in natihama moli ter Boga prosi, de bi njega in vernih serca očistil in jih vredne storil, perbližati se svetimu altarju. Kadar k altarju pride, ga kušne, in to tudi večkrat med sveto mašo stori, de bi se sklenil z Jezusam, kteriga altar pomeni, in s svetniki, kterih svetinje so v altarji spravljene.

Perstop.

Mašnik stopi zdaj na levo stran altarja, se pokriža v znamenje, de se z Jezusam na križu sklene, in bere iz mašnih bukev nekatere besede svetiga pisma, s kterimi začne Boga častiti in moliti.

Gospod! usmili se.

Potem gre mašnik na sredo altarja in začne s služabnikom proti s. Trojici klicati

trikrat: **Kirje elejson**, to je: **Gospod**, usmili se; in trikrat: **Kriste elejson**, to je: **Kriste**, usmili se; in spet trikrat: **Kirje elejson**. — To pomeni, de moramo terdno v Jezusa zaupati in se zanesti, de bomo po njegovi neskončni milosti vse potrebno na duši in na telesu dosegli, če ga bomo le resnično in stanovitno prosili. Mašnik ravno tiste besede večkrat izreče, opomniti nas, kolike de so naše potrebe in de nam nikoli ni obupati, če nas Bog ravno kmalo ne usliši.

Gloria ali slava.

„Slava po višavah Bogú, in na zemlji mir ljudem, kateri so prave volje!“ so že angelji per rojstvu Božjiga Sina prepevali. Ravno tako zdaj mašnik moli zahvalno pesem, v kateri Boga časti in hvali za njegove neskončne dobrote in se vnovič perporoči milosti Jagnjeta Božjiga.

Gospod z vami.

Mašnik kušne altar, se proti ljudem oberne ter jih pozdravi, rekoč: „**Gospod z vami!**“ in to tudi večkrat med sveto mašo stori, verne opomniti, de naj svoje misli in želje per Bogu imajo, in de naj s Kristusam sklenjeni molijo, ker le po Kristusu morejo uslišani biti.

Zbirna.

Potem moli mašnik na levi strani altarja eno ali pa več molitev, kakor praznik nanese, kjer mašnik tako rekoč misli, želje in prošnje vsih vernih zbira ter jih proti Božjemu sedežu ob enim pošlje, in Boga prosi pomoči in usmiljenja po Jezusu Kristusu. — Zato skleni tudi ti svojo serčno molitev z molitvijo mašnika in vsih vernih in boš zadobil, kar ti je v prid.

Berilo.

Zdaj bere mašnik berilo, to je, nekoliko iz svetiga pisma ali stare ali nove zaveze, posebno iz listov aposteljnov, zato se mu tudi sploh list pravi. — Zahvali Boga, de nam je po prerokih in aposteljnih svojo sveto voljo razodel, de vemo, kaj je prav, kaj pa greh. — Potem se beró veči del nekatere verstice iz Davidovih psalmov ali pa tudi včasi iz družih bukev svetiga pisma.

Molitev pred sv. evangelijem.

Mašnik stopi v sredo altarja in nekoliko perklonjen moli in prosi Boga, de bi mu serce in usta očistil; zakaj, kdor hoče Jezusa oznanovati, mora biti čist v sercu in govorjenji, pobožin v vsim svojim obnašanji in življenji. To nas opomni, de naj

sveto pismo in druge svete bukve spoštujemo, in pred njih branjem vselej Boga prosimo razsvetljenja uma in čistosti serca, de bi svete besede v svojim sercu ohranili in po njih živeli.

Evangelii.

Med to mašnikovo molitvijo prenese služabnik mašne bukve na drugo stran altarja, kar pomeni, de so aposteljni terdovratne Jude zapustili in k nevernikom šli, jim sveti evangelii oznanovat. Zdej vsi vstanejo in se prekrižajo na čelu, na ustih in na persih. Vstajenje pomeni, de so verni perpravljani naglo vse dopolniti, kar koli jim je v svetim evangelii zapovedano, in vse, tudi smert raji preterpeti, kakor sveto vero zapustiti. Znamnje sv. križa na čelu pomeni, de se verni ne sramujejo Jezusovih nauk; na ustih, de so perpravljani, jih tudi pred svetam pričati; na persih, de si hočejo nauke svetiga evangelija globoko v serce vtisniti. Po zbranim svetim evangelii kušne mašnik evangeljske bukve iz časti in hvaležnosti do Jezusa, de nam je v svetim evangelii pot v nebesa pokazal; zavoljo tega se tudi služabnik v imenu vernih Kristusu zahvali z besedami: Hvala tebi, Kriste.

Vera.

Po evangeliu mašnik vero moli, to je, kratek zapopadek vsih resnic, ki jih je kristjanu verovati treba. Obudi tudi ti živo vero in zahvali se serčno Bogu za dobroto, de si k pravi veri poklican, in terdno skleni, nikdar ne poslušati posvetnih nevernikov, kateri kakor rjoveči levi išejo, koga bi od prave vere odtergali.

Drugi del svete maše.

Darovanje.

Kadar mašnik vero zmoli, kušne altar, pozdravi ljudi z navadnim pozdravilam, in bere nekaj iz mašnih bukev. Potem odgerne kelih in daruje kruh in vino, ki je perpravljeno, spremenjeno biti v Jezusovo telo in njegovo presveto kri. Letó mašnik daruje večnimu Bogu za svoje grehe, pa tudi za vse verne žive in mertve, in v spomin, de se je Jezus za nas na križu daroval. Per daritvi se voda med vino permeša; to pomeni, de je Jezus v svojo Božjo natoro človeško natoro vzel, in de je iz Jezusoviga serca, kadar je s sulico prebodeno bilo, s kervijo vred tudi voda tekla. — Sklêni per darovanji svoje molitve z maš-

nikovimi molitvami in daruj Bogú samiga sebe.

Umivanje rok.

Po darovanji gre mašnik na levo stran in si perste umije v znamenje, kako skerbno se mora vsih tudi nar manjših madežev očistiti, de bo daritev svete maše vredno opravljal; in nas s tem opomni, de se moramo tudi vsih majhnih grehov ogibati, ako hočemo sveto obhajilo vredno prejeti.

Molite, bratje!

Mašnik gre spet na sredo altarja in perklonjen daruje kruh in vino, oboje ob enim, presveti Trojici; potem se proti ljudem oberne in reče: „Molite bratje,“ nas opomniti, de naj molimo, de bi to njegovo in naše darovanje Bogu dopadljivo bilo; de naj se v duhu zberemo, ker je že blizo tisti sveti čas, de se bota kruh in vino v Jezusovo presveto rešnje telo in kri spremenila.

Tiha molitev.

Zdaj moli mašnik natihama eno ali več molitev, v katerih Boga prosi, de naj milostivo sprejme daritev, ki mu jo on z verniki opravlja, de naj njega in vernike posveti.

Predglasje.

Mašnik začne potém moliti slavno molitev, ki se predglasje imenuje; v ti molitvi Boga hvali za prejete dobrote, in ga ponizno prosi, de naj nam perpusti, ga častiti in hvaliti z angelji, kateri neprenehama pojejo: Svet, svet, svet Gospod, vsigamogočni Bog! — Skleni se tudi ti z angelji; povzdigni svoje misli proti nebesam, in iz vsiga serca Boga časti in mólí.

Spomin za žive.

Zdaj moli mašnik pet molitev, v kterih moli za vso katoliško cerkev in za vse žive pravoverne kristjane in zlasti, za ktere je sosebno dolžan maševati; prosi svetnike, de bi tudi oni za nas Boga prosili; moli, de bi nas Bog perpeljal v nebeško veselje; in se zadnjič oberne k nebeškemu Očetu ter ga prosi, de naj sveto moč da besedam, ki jih bo nad kruham in vinam izgovoril, kruh in vino v Jezusovo teló in kri spremeniti. — Moli tudi ti za vse žive, zlasti, za ktere si sosebno dolžan moliti, in prosi Boga, de se vdeležiš sadú, ki nam ga je Jezus s svojo smertjo na križu zaslužil.

Tretji del svete maše.

Povzdigovanje.

Mašnik v imenu Jezusa Kristusa kruh in vino z lastnimi Jezusovimi besedami in z Božjo vsigamogočnostjo v presveto teló in kri Jezusa Kristusa spremeni. To je nezapopadljiv čudež Božje vsigamogočnosti in ljubezni! Jezus, pravi živi Bog in človek, je zdaj na altarji in se daruje svojimu nebeškemu Očetu! Z živo vero in s terdnim zaupanjem in z gorečo ljubeznijo móli v podobi kruha in vina Jezusovo presveto rešnje teló in kri, in daruj z Jezusam sklenjen samiga sebe nebeškemu Očetu; premisli, kako neizrečeno je Jezus terpel, ko je zavoljo tvojih grehov na križu kri prelival in umiral; zahvali ga za to neskončno ljubezen, obžaluj svoje grehe in terdno skleni v prihodnje Jezusu zvesto služiti. — Mašnik povzdigne presveto teló in kri Jezusovo, de verniki Jezusa Kristusa v tem presvetim zakramentu z večí pobožnostjo in gorečnostjo molijo; povzdigovanje pa tudi pomeni povzdigovanje Jezusa na

križu, ko se je za odrešenje svetá svojimu nebeškemu Očetu daroval.

Po povzdigovanji.

Zdej mašnik še nektere molitve moli, v katerih praviga živiga Kristusa po Božji in človeški natóri v podobi kruha in vina daruje nebeškemu Očetu v spomin njegoviga terpljenja, od smerti vstajenja in vnebohoda; v katerih Boga prosi, de naj na našo daritev z dopadajenjem pogleda in jo milostivo sprejme. — Prosi tudi ti ponižno, de bi bil deležen té daritve in napolnjen z vso nebeško dobroto in milostjo.

Spomin za mertve.

Ko mašnik imenovane molitve obmoli, storí spomin za duše v vicah, to je, za tiste duše, ktere so se sicer v Božji gnadi s tega svetá ločile, pa vender niso bile dosti čiste, de bi precej v kraj večniga mirú in pokoja peršle. Tem dušam se posebno s sveto mašo pomaga, de so préd rešene. — Spomni se tudi ti vernih duš v vicah, zlasti tistih, za ktere si posebno dolžan moliti.

Tudi nam grešnikom.

Potem prosi mašnik tudi za-se in za vse pričujoče kristjane, de naj tudi njim

Bog da priti v nebeško veselje, v družbo svetnikov. — Prosi tudi ti Boga usmiljenja, in premišluj, kako grozne bolečine je Kristus na križu terpel, in je še molil za svoje sovražnike; tudi ti iz ljubezni do Jezusa svojim sovražnikom odpusti in moli za nje.

Oče naš.

Mašnik se zdaj perpravlja, sveto obhajilo vredno prejeti. To perpravljanje se začne z molitvijo Očenaša, ki ga je sam Božji Sin učil. Ta molitev vse v sebi zapopade, česar za dušo in teló potrebujemo. — Moli očenaš vselej z zbranim dubam in perserčnostjo. — Mašnik potem prosi, de bi Bog od njega in vsih kristjanov vse hudo odvernili, de bi jim dal zunanji in notranji mir; potlej prelomi sveto hostjo s sveto grozo čez sredo v spomin, de je tudi Jezus Kristus per zadnji večerji kruh prelomil, in, de se je Jezusova duša ob njegovi smerti od telesa ločila; prelomi pa le podobo kruha, ne pa Jezusoviga telesa, katero je po vstajenji od smerti neumerljivo, nič več ne more terpeti, zmiram ostane celo; Jezus je v vsih delih hostje ves pričujoč. — Mašnik spusti kosček svete hostje v sveto rešnjo kri, de se ž njo zmeša, v znamenje združenja Jezusoviga telesa z dušo v grobu, Jezusoviga častitiga od smerti

vstajenja in njegove popolne sklenitve z nebeškim Očetam po njegovim vnebohodu. — Premišljuj Jezusovo smert, njegovo vstajenje in njegov vnebohod.

Četerti del svete maše.

Jagnje Božje.

Mašnik se k Jezusu perkloni, in prosi za-se in za verne Božjiga Sina, ki je Jagnje Božje in odjemlje grehe svetá, de bi se nas usmilil in nam svoj mir dal; in se trikrat na persi udari, nas opomniti, de smo vsi grešniki in de vsi Jezusoviga usmiljenja potrebujemo. — Udari se tudi ti na persi in spoznaj svoje grehe.

Obhajilo.

Zdaj začne mašnik tri molitve zaporedoma moliti, v katerih prosi Jezusa, de naj da vsim udam katoliške cerkve mir in edinost; de naj ga vsih njegovih grehov reši in nevredniga obhajila obvaruje. Potem vzame presveto rešnje teló v levo roko in z desno se na persi trikrat udari rekoč: Gospod! nisim vreden, de greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša. Na to zavžije mašnik Jezusovo presveto teló in njegovo rešnje kri. — Kdor se ne obhaja, ni dele-

žin daritve svete maše. De boš tedaj te visoke daritve deležin, se obhajaj saj po duhovno, kadar se to ne zgodi v djanji, to je, imej močne želje Jezusa Kristusa prejeti; prosi ga, de bi v te s svojo milostjo peršel in ti serce prenaradil, de bi vreden bil ga kmalo tudi v djanji prejeti.

Obhajilna in poobhajilna molitev.

Po svetim obhajilu gre mašnik na levo stran altarja in moli nektere svetopisemske besede, ki se jim obhajilna molitev pravi, in ktere nas opominjajo praznika, ki ga cerkev tisti dan obhaja; potem pa moli eno ali več molitev, ki se poobhajilne imenujejo, s kterimi mašnik Boga zahvali za sveto obhajilo, in ga prosi za-se in za verne, de bi se vdeležili sadú daritve svete maše, to je, de bi zadobili odpušenje svojih grehov, gnado svetó živeti, in po smerti večno zveličanje doseči.

Blagoslov ali žegen.

Zdaj še enkrat mašnik ljudstvo pozdravi in reče: Pojdite, minula je maša; potem se oberne k altarju in prosi sveto Trojico, de bi bila daritev svete maše nji prijetna, vernim pa v odpušenje grehov,

ter se oberne proti ljudem in jih v imenu svete Trojice blagoslovi v znamenje, de želi in pa Boga prosi, de bi bili vsi vprični kristjani deležni téh milost, ki izvirajo iz daritve svete maše in de bi jih zvesto v sebi ohranili.

Zadnji evangeli sv. Janeza.

Ko je mašnik vernike blagoslovil, gre na desno stran altarja evangeli sv. Janeza brat, in vsi verni vstanejo in se prekrizajo na čelu, na ustih in na persih. — Spomni se zdej s hvaležnim sercam vsiga téga, kar je Jezus Kristus za nas storil; pomisli še skrivnosti, ki so se per sveti maši obhajale, in obravnaj svoje življenje po Jezusovih naukih, de bo ž njim Bog hvaljen in česen.

Molitve per sveti maši v čast

presvetiga Jezusoviga Serca.

Molitev pred sveto mašo.

O Jezus, moj Bog in Zveličar, tvoja ljubezen nima konca! Na svetim križu si za nas svojo drago kri prelil in umerl; in ta tvoja smert se vsak dan nekervavo ponavlja na al-

tarjih! O moj Jezus! ker terdno vérujem, de je sveta maša ravno tista daritev, ktero si nekdej kervavo na križu opravil, oživi mojo dušo z živo vero, de sveto mašo s tako pobožnostjo in gorečnostjo slišim, kakor de bi bil na gori Kalvarii pod križem, in kakor de bi vidil s svojimi očmi vse angelje, ki ta altar obdajajo in tebe, svojiga Gospoda in Boga, časté in molijo. S tvojim preljubeznjivim Sercam svoje sercé sklenem, in tako sklenjeno darujem per ti sveti maši vsigamogočnemu večnemu Bogu. Slišati želim to sveto mašo v čast presvete Trojice, v tvoje poveličanje, moj Jezus! v češenje tvojiga presvetiga Serca, v veselje tvoje deviške Matere, vsih angeljev in svetnikov, v tolažbo vsih vernih duš v vicah, v odpušenje svojih grehov in grehov vesoljniga svetá, v zahvalo za vse dobrote, v zadobljenje novih gnad, in vsim v prid, za ktere sim posebno dolžan moliti. Dodeli mi, o

Jezus, de bom s tem namenam resnično v čast in veselje tvojiga presvetiga Serca per sveti maši. Amen.

Pervi del svete maše.

Začetek. Očitna spoved.

V prah se ponižam pred tvojo neskončno visokostjo, o moj Bog! ozri se na-me! de se moje serce v tebi razveseli. Nikar me ne sodi po velikosti moje hudobije, ampak po svoji neskončni milosti. Iz globočine svojiga serca kličem k tebi, moj Bog! usliši mojo molitev, nagni se k meni, de milost najdem pred tabo. Z raztertim sercam kličem k tebi, o Bog! in se spovem Marii, prečisti Devici, svetima aposteljnama Petru in Pavlu, in vsim svetnikom, de sim, o Gospod, grešil, in mi je iz serca žal, de sim pred teboj zadolžen, silno zadolžen. Letó je moje edino upanje, de me zdaj Jezus s teboj spravlja! Presveto Serce! dodeli mi skesaniga

in ponižniga duha, de se vdeležim té spravne daritve in tvoje ljubezni in dobrote.

Vzdigni se zdaj, moja duša, in poveličuj Gospoda, ker ti je velike reči storil. O de bi moja molitev kakor drago in lepo dišeče kadilo v nebesa peršla in bila uslišana po prošnji vsih svetnikov, posebno kterih svetinje so v altarji! Po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Perstop.

V duhu zaupanja začnem, o pre-sladko Serce, z besedami svetiga pisma, ktero takóle od tvoje ljubezni, moj Zveličar! pričuje:

„Gospod se bo usmilil po bogastvu svojiga usmiljenja; zakaj ne ponižuje in ne zaverže on rad človeških otrok. Dober jim je Gospod, kateri vanj upajo, duši, ki ga iše.“
(Jer. žal. pes. p. 3.)

Hvalite Gospoda, hvalite Gospoda.

„Večno bom Gospodovo usmiljenje prepeval od roda do roda.“
(Ps. 88.)

Čast bodi Očetu in Sinu in svetimu Duhu.

Kakor je bila v začetku in zdej in vselej in vekomej. Amen.

Gospod, usmili se! Kriste, usmili se! Gospod, usmili se!

Gloria (slava).

O presladko Serce Jezusovo! daj mi gnado, te vredno častiti in hvaliti. O ko bi ti mogel z vsimi angelji hvalno pesem zapeti: Slava (čast in hvala) tebi po višavah in mir na zemlji ljudém, kateri te ljubijo! Hvalimo te, častimo te, mólimo te, povišujemo te. Zahvalimo se ti zavoljo tvoje časti, Gospod — Bog, nebeški kralj, edinorojeni Sin Boga Očeta, kateri grehe svetá odjemlješ, sprejmi našo prošnjo, usmili se nas; ker sam ti si svet, sam ti Gospod: ti sam nar vikši, Jezus

Kristus s svetim Duham v časti Boga Očeta. Amen.

Gospod bodi z nami,
In Jezus v vsih naših sercih.
Gospod, usliši mojo molitev;
In moje vpitje naj pride do tebe.

Zbirna.

O Bog! kateri si presveto Sercé Jezusa, svojiga Sina, našiga Gospoda, svojim vernim preljubeznjivo storil; dodeli milostljivo, de ga na zemlji tako častimo in ljubimo, de po njem in ž njim tebe ljubiti in od tebe in od njega enkrat v nebesih vekomej ljubljene biti zaslužimo. Po ravno tistim Jezusu Kristusu, Gospodu našim, kateri s teboj živí in kraljuje v edinosti svetiga Duha Bog vekomej. Amen.

Berilo.

(Iz lista sv. Pavla aposteljna do Efežanov v 3. p.)

„Bratje! meni nar manjšimu med vsimi svetimi je dana ta milost, med

neverci oznanovati nezapopadljivo bogastvo Kristusovo, in vse razsvetliti, kakošno je podeljenje skrivnosti od vekomej skrite v Bogu, kateri je vse stvaril. Zavoljo tega priklanjam svoje kolena pred Očetam Gospoda našiga Jezusa Kristusa, kateri je Oče vsiga, kar je v nebesih in na zemlji, de vam da po bogastvu svoje časti močno uterditi se po njegovim Duhu v notranjim človeku, prebivati Kristusu po véri v vaših sercih; de v ljubezni ukoreninjeni in uterjeni morete uméti z vsimi svetimi, kakošna je širokost in dolgost, visočina in globočina; tudi spoznati ljubezen Kristusovo, ktera um preseže, de ste napolnjeni z vso polnostjo Božjo.“

(Jer. žal. p. 1.) O vi vsi, kateri po poti memo greste, glejte, in pomislite, če je kaka bolečina, kakoršna je moja bolečina!

(Jan. 13.) Ker je ljubil svoje, ki so bili na svetu, jih je do konca ljubil. Hvalite Gospoda, hvalite Gospoda!

(Mat. 11, 12.) Učite se od mene, ker jest sim krotak in iz serca ponizen, in bote pokoj našli svojim dušam. Hvalite Gospoda!

Molitev pred svetim evangelijem.

Bog! kateri si usta preroka Jezaija očistil z živim oglam, očisti tudi moje serce in mojo dušo, de bom vreden slišati sveti evangeli, in blagoslovi me, de ga tudi v svoje zveličanje umém. Amen.

Evangeli.

Gospod bodi z nami,
In Jezus v vsih naših sercih.

Evangeli sv. Janeza v 19. poglavji.

„Judje tedej, (ker je bil dan perpravljjanja), de bi ne ostale na križu trupla v saboto, (tisti sabotni dan namreč je bil velik), so Pilatuža prosili, de bi se jim kosti poterle, in de bi se snéli. Vojšaki so torej prišli, in so pervimu sicer sterli kosti,

in drugimu, kateri je bil ž njim križan. Ko so pa do Jezusa prišli, so vidili, de je že mertev, in mu niso kostí sterli; ampak eden vojakov je s sulico njegovo stran odperl, in zdajci je tekla kri in voda iz nje. In kateri je vidil, je pričeval, in je resnično njegovo pričevanje, in on vé, de resnico govori, de tudi vi vérujete.“

O de bi tudi vse moje življenje tebi, moj Jezus! in tvojimu Sercu v móči evangelija vedno zvesto pričevanje dajalo!

Véra.

Moj Bog in Zveličar! iz vsiga svojiga serca kličem in spoznam s sveto cerkvijo:

Verujem v eniga samiga Boga, Očeta vsigamogočniga, stvarnika nebes in zemlje, vsih vidnih in nevidnih reči. In v eniga Gospoda Jezusa Kristusa, Sina Božjiga edinorojeniga, kateri je rojen iz Očeta od ve-

komej, kateri je Bog od Boga, luč od luči, pravi Bog od praviga Boga, kateri je rojen in ne storjen, kateri je z Očetam vred eniga bistva, po kterim je vse stvarjeno, kateri je zavoljo nas ljudi in zavoljo našiga zveličanja z nebes peršel, in je po svetim Duhu iz Marije device mesó nase vzel, ter se včlovečil. Je tudi križan bil za nas pod Poncjem Pilatam, terpel, in bil v grob položen. Tretji dan pa je vstal od mertvih po besedah pisem. Je šel v nebesa. Sedi na desnici Očetuvi, in bo spet peršel s slavo sodit žive in mertve; in njegovim kraljestvu ne bo konca. Verujem v svetiga Duha, Gospoda in oživljavca, kateri iz Očeta in Sina izhaja, kteriga z Očetam in Sinam vred in enako molimo in častimo, kateri je po prerokih govoril. Verujem eno sveto, katoliško in apostoljsko cerkev. Verujem en kerst v odpušenje grehov. Verujem vstajenje mertvih in prihodnje življenje. Amen.

Drugi del svete maše.

Darovanje.

Vem, moj Bog, de serca skušaš in priprostost ljubiš; zato sim tudi jez v priprostosti svojiga serča z veseljem vse to daroval in sim tvoje ljudstvo, ktero se tukaj znajde, z neizrečenim veseljem vidil tebi rado- voljne darí darovati; Bog Izraelov! ohrani na večno to voljo njih serca. Hvalite Gospoda! (I. Kron. 29, 17. 18.)

Vzemi, vsigamogočni večni Bog! ta prečisti dar, kteriga jez s tvojim mašnikom tebi darujem v spoznanje, de si ti Bog vsih reči Gospod, in de imaš sam oblast nad vse stvari; darujem ti ga v spomin terpljenja, vstajenja in vnebohoda Jezusa Kri- stusa in k časti svete Marije vselej device in vsih svetnikov. In kadar bo ta dar po besedah tvojiga maš- nika spremenjen v presveto teló in v presveto rešnjo kri Jezusa, tvo- jiga Sina, vzemi ga tudi v odpu-

šenje naših brezštevlnih grehov, v zahvalo za toliko dobrot, s katerimi si nas tolikrat obdaroval, v zadobljenje vsih nam potrebnih milost, v prid vsih živih in mertvih. Sprejmi pa tudi moje sercé, o Bog, in vse, kar imam. Svoje serce sklenem s tvojim Sercam, o moj Jezus, in ga darujem Gospod-Bogu s tisto ljubeznijo, s katero si se ti za nas grešnike ves čas svojiga življenja Bogu daroval. O Gospod! očisti moje serce vsih madežev, de ti bo moj dar prijeten.

Tako prosim in sklenem svojo molitev z molitvijo vsih vernih, posebno tistih, kateri Jezusovo presveto Serce časté, in zdaj tukaj z mano ali kjer koli si bodi po svetu sveto mašo slišijo.

Umivanje rok.

O moj Bog! očisti mojo dušo s prečisto kervjo svojiga ljubeznjiviga Sina Jezusa Kristusa vsih grešnih in nečistih misel in željá, de bo čista,

kakor beli kruh na altarji, de bo dopadla preljubeznjivimu Sercu Božjimu.

Molite, bratje!

Gospod! sprejmi ta dar iz rok svojiga mašnika v hvalo in čast svojiga imena, tudi v prid naš in vse svoje svete cerkve.

Tiha molitev.

Dodeli nam, o Bog! te prosimo, de sveti Duh v nas tisti ogenj vžgè, kateri je v Jezusovim Sercu gorel, in kteriga je Jezus Kristus na svet pernesel in povsod vžgati hotel, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha Bog vekomej. Amen.

Predglasje.

Spodobno in dolžnost je, prav in dobro, de ti vselej in povsod hvalo dajemo, sveti Gospod, vsigamogočni Oče, večni Bog! po Kristusu Gospodu našim, po katerim je luč tvojiga spoznanja in tvoje ljubezni nam

vsim svetila, in kateri nam je v zastavo svojih obljub v ti spravni daritvi svoje Serce dal. Zato z vsimi angelji in gospostvi, z vsimi oblastmi in nebeškimi močmi in z zveličanimi Kerubini in Serafini enoglasno rečem:

Svet, svet, svet je Gospod vsigamogočni Bog! Sveto je Jezusovo Serce, polne so nebesa in zemlja njegoviga veličastva! V prahu klečim pred tabo, večni Bog! in moj duh se povzdiguje v nebesa, kjer Jezus, srednik za-me in za ves svet, pred tvojim obličjem prosi in ti svojih pet kervavih ran, posebno rano svojiga preljubeznjiviga Serca kaže, in kateri nas, ker je večni veliki duhoven, s teboj pravičnim Bogam spravlja. Blagoslovi, o Bog! to daritev in ozri se milostljivo s sedeža svojiga neskončniga usmiljenja na sveto cerkev po vesoljnim svetu, pa tudi na svojiga služabnika našiga papeža I., našiga škofa I. in našiga cesarja I., in na vse, kateri se prave

katoliške, apostolske vere deržé; vsim naj bo ta daritev v zveličanje; posebno te pa prosim, spomni in usmili se, o Gospod! svojih služabnikov in služabnic. (Tukaj imenuj v mislih tiste, za ktere si posebno dolžan, in za ktere si se namenil moliti).

Za te in vse, kterih vero poznaš in pobožnost vidiš in za ktere hočeš, de se ti daruje ta daritev svete maše, kličem k tebi, nebeški Oče! in sklenem klicanje svojiga serca z zasluženjem in prošnjo visoko častitljive Marije device, pa tudi tvojih svetih aposteljnov Petra in Pavla, in z zasluženjem in prošnjo vsih družih aposteljnov, marternikov, spoznovavcov in devic, v njih hvalo in čast, de bomo ž njimi vsi ena Božja družba po našim Gospodu Jezusu Kristusu. Naj mi stojé na strani vsi, in naj povzdignejo mojo pobožnost, in vnamejo gorečnost, zakaj že se odpirajo nebesa in Jezus pride z nebeškiga sedeža na ta altar.

Tretji del svete maše.

Povzdigovanje.

Zdaj zdaj bo ponovljena pred mojimi očmi zadnja večerja in daritev na lesu svetiga križa. Spolnujejo se besede ljubeznjiviga Odrešenika: „Glejte! jest sim z vami vse dni do konca svetá.“ —

Pred svojim terpljenjem tisto noč je vzel Jezus kruh v svoje svete in častite roké, je vzdignil oči proti nébu k Bogu, vsigamogočnemu Očetu, je njega zahvalil ter kruh posvetil, razlomil in dal svojim učencam, rekoč: **Vzemite in jejte vsi od tega: zakaj to je moje teló.**

O Jezus, predobrotljivi moj Zveličar! ki si bil radovoljno za nas na križ povzdignjen in preboden; molim te, zahvalim te, žal mi je, de sim grešil.

O Zveličar! bodi mi milostljiv, in odpusti mi moje grehe, ker je tvoje Sercé zavolj njih bilo z britkostjo in žalostjo napolnjeno.

Ravno takó je vzel Jezus po večerji tudi prečudni kelih v svoje svete in častiljive roké, zahvalil nebeškiga Očeta, ter ga dal svojim učencam, rekoč: Vzemite in pite vsi iz njega. Zakaj to je kelih moje kervi, nove in večne zaveze, skrivnost vere, ktera bo za vas in za njih veliko prelita v odpušenje grehov. Kolikorkrat bote to delali, storite v moj spomin.

O presveta rešnja kri, ktera si z vodo vred tekla iz prebodeniga Jezusoviga Serca, bodi sto tavžentkrat češena! Tebi je moje serce odperto; operi ga vsih madežev, poterdi ga zoper vse grehe, omeči ga v ljubezni do Jezusa, kateri te je iz svoje strani preлил.

O Jezus! tebi živim; Jezus! tebi umerjem; Jezus! tvojim živ in mertev. Amen.

Po povzdigovanji.

Češeno in hvaljeno bodi tvoje neskončno usmiljenje, o moj Jezus, moja ljubezen in moje edino hrepe-

nenje! Češeno bodi vse tvoje življenje, tvoje terpljenje in tvoja smert, tvoje častitljivo od smerti vstajenje in tvoj vnebohod; češeno bodi vse, kar si na zemlji za naše zveličanje storil, in vsa tvoja častitljivost bodi vekomej češena in hvaljena! Takó se zahvalimo, tebi, dobrotljivi Odrešenik! in ponižno darujemo nebeskimu Očetu tvoje presveto teló in tvojo rešnjo kri. Večni Oče! kakor si bil sprejel darí pravičniga Abeljna in daritev našiga očaka Abrahama in pa sveto daritev, ktero ti je daroval tvoj veliki duhoven Melkizedek, tako tudi zdaj milostljivo poglej z nebes in sprejmi po rokah svetiga Angelja ta sveti dar, ne samo za vse žive, ampak tudi za vse verne duše, ki v vicah grozovitno terpé in se za svoje grehe pokoré.

(Tukaj imenuj tiste verne duše, za ktere si posebno dolžan in za ktere si se namenil moliti.)

Spomni se, predobrotljivi Bog! téh in vsih vernih duš po velikosti svo-

jiga usmiljenja. Jezusova rešnja kri jih ohládi, tolaži in reši, de bodo v družbi s tvojimi svetimi aposteljni in mučenci in z vsimi tvojimi svetniki, v katerih družbo tudi nas grešnike vzemi, ne zavoljo našiga zasluženja, ampak zavoljo svoje perzanašljivosti po Kristusu, Gospodu našim. Po njem, ž njim in v njem bodi tebi, Bogu Očetu vsigamogočnimu, v edinosti svetiga Duha vsa čast in slava vekomej. Amen.

Oče naš.

Po Jezusu, tvojim edinorojenim Sinu, opominjani in z njegovim Božjim naukam podučeni si upamo svoje oči k nebesam povzdigniti in z njegovimi besedami k tebi klicati:

Oče naš, kateri si v nebesih. Posvečeno bodi tvoje ime. Pridi k nam tvoje kraljestvo. Zgôdi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji. Daj nam dans naš vsakdanji kruh. In odpusti nam naše dolgé, kakor tudi

mi odpušamo svojim dolžnikom. In nas ne vpelji v skušnjava. Temuč reši nas od hudiga. Amen.

Reši nas, prosimo, Gospod Bog! vselej dušnih in telesnih zlegov; odverni vso časno nesrečo, kolikor ni potrebna k našimu zveličanju; dodeli nam moč v skušnjavi; daj nam, ki smo grešili, serčno obžalovanje, de se zopet k tebi vernemo; daj nam znotranji in zunanji mir in reši nas vselej nar večiga zlega, greha, po ravno tistim Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Četerti del svete maše.

Jagnje Božje.

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, zavoljo svojiga preljubeznjiviga Serca usmili se nas!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, zavoljo svojiga preljubeznjiviga Serca usmili se nas!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, zavoljo svojiga preljubeznjiviga Serca daj nam mir!

Obhajilo.

Gospod Jezus Kristus! kateri si tolikrat rekel svojim aposteljnám: „Mir vam zapustim, svoj mir vam dam,“ ne glej mojih grehov, ampak vero svoje svete cerkve; daj ji mir in edinost, moji duši pa spravo, mir in ljubezen, preden si upam, tebe v duhu prejeti.

O Jezus, Sin živiga Boga! kateri si po Očetovi volji s svetim Duham vred svet s svojo smertjo odrešil, reši me s tem presvetim telesam in svojo presveto kervjó vsih mojih grehov; daj, de se vselej tvojih zapoved deržim, in ne dopusti, de bi se kdej od tebe ločil. Zakrament tvoje ljubezni, kteriga se z mašnikam v duhu prejeti prederzнем, mi ne bodi v sodbo in pogubo, ampak naj mi bo zdravje duše in telesa, po tebi, moj Jezus!

Amen. In tako hrepenim po tebi in kličem iz globočine svojiga serca:

Gospod! nisim vreden, de greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša.

Gospod! nisim vreden, de greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša.

Gospod! nisim vreden, de greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša.

Resnično nisim vreden, o Jezus, moj Zveličar in moja ljubezen! de greš v moje serce; pa zavoljo svojiga predobrotljiviga Serca mi bodi milostljiv, reci le besedo in ozdravi mojo dušo. Pridi, o Jezus! pridi saj po duhovno v moje serce in sklêni popolnoma moje serce s svojim Sercam. O Jezus! v tebe verujem, v tebe upam, tebe ljubim čez vse; stori močnejši mojo vero, poterdi moje upanje in

vžgì mojo ljubezen! Pomagaj mi, o Jezus! in daj, de živim po tvojim nauku. Vnêmi moje serce, de bo v njem gorela popolnoma ljubezen do tebe, moj Jezus! de v tebi živim in v tebi umerjem, o preljubeznjivi Jezus! — Jezus! ves želim tvoj biti; le tebi hrepenim živeti zdej in vekomej. Amen.

Obhajilna molitev.

Pokusite in glejte, kako sladak je Gospod. Večno je njegovo usmiljenje. Hvalite Gospoda!

Poobhajilna molitev.

S presvetim Zakramentam poterjeni in poživiljeni te prosimo, Gospod Jezus Kristus! de bomo, ko smo sladkost tvojiga Serca pokusili, vselej brez greha in v čednostih tebi vedno bolj podobni, ki živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha, Bog vekomej. Amen.

O Bog! ki si svoje pravoverne

služabnike v eni veri in v eni misli očistil, dodeli, de le to ljubimo, kar ti zapoveš, in le tega perčakujemo, kar ti obetaš in kar je nam v prid, de bodo naše serca, ker je vse časno minljivo, le po nebesih hrepenele, kjer je večno veselje; po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Gospod bodi z nami,
In Jezus v vsih naših sercih.

Blagoslov.

Jezus! ki si svoje učence blagoslovil, preden si se od njih vzdignil, blagoslovi tudi mene po mašniku v imenu Očeta in Sina in svetiga Duha. Amen.

Tvoj blagoslov naj me spremlja per vsih mojih opravilih, naj me obvaruje vsiga hudiga, in naj me poterduje v vsim dobrim! Amen.

Zadnji Evangeli.

Evangeli sv. Janeza v 1. poglavji.

V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila per Bogu, in Bog je bila Beseda. Ta je bila v začetku per Bogu. Vse je po nji storjeno, in brez nje ni nič storjeniga, kar je storjeniga. V nji je bilo življenje in, življenje je bilo luč ljudi. In luč v temi sveti, in temà je ni zapopadla. Bil je človek poslan od Boga, kterimu je bilo Janez ime. Ta je prišel v pričevanje, de je pričeval od luči, de bi vsi verovali po njem. On ni bil luč, ampak de bi pričeval od luči. Bila je prava luč, ktera razsvetli vsakiga človeka, kteri pride na ta svet. Na svetu je bil, in svet je po njem storjen, in svet ga ni spoznal. V svojo lastino je prišel, in njegovi ga niso sprejeli. Kolikor pa jih ga je sprejelo, jim je dal oblast Božjim otrokam biti, njim, kteri verujejo v njegovo ime; kteri niso iz volje me-

sa, ne iz volje moža, ampak iz Boga rojeni. In Beseda je meso postala, in je med nami prebivala, (in smo vidili njeno čast, kakor čast edinorojeniga od Očeta), polna milosti in resnice.

Zahvalna molitev po sveti maši.

Zahvaljen bodi, o moj Zveličar! de si mi dal slišati to sveto mašo in tvoje presveto Serce častiti. O de bi bil to sveto mašo s takim zbranim duham, in s tisto gorečnostjo slišal, ktero tolikanj sveto, tolikanj visoko opravilo od mene tirja! Ti, o Jezus! nadomesti, kar je per ti sveti daritvi bilo manjkljiviga, in stori, de te vprihodnjič zamorem vselej v duhu in resnici moliti, hvaliti in častiti. Dodeli, predobrotljivi Jezus! de ne zgubim nikdar dobrót, ki sim jih per ti sveti maši po tvoji neskončni milosti zadobil. Tako poživljen in potolažen imam terdno voljo, storiti vse v tvojo čast, o moj Bog! in per

vsih mojih opravih, o Jezus! moje serce per tebi ostane. Tvoj blagoslov me spremljaj po vsih mojih potih, in tvoje preljubeznjivo Serce mi bodi vedno pred očmi! Amen.

V imenu Očeta in Sina in svetiga Duha. Amen.

Molitve per sveti maši

v čast

presvetiga Mariiniga Serca.

Preden se sveta maša začne.

Preljubeznjivi Odrešenik, Jezus Kristus! tvoja neskončna ljubezen me vabi piti iz studenca žive vode, iz kteriga tekó vsaktere obilne gnade vernim otrokam tvoje svete cerkve, ker na altarji zopet tisto presveto daritev ponavljaš, ktero si nekđaj na Kalvarii kervavo opravil. Dodeli mi, ponižno prosim, moj Gospod in moj Bog! de to sveto mašo pobožno,

spodobno, s serčno žalostjo zavoljo storjenih grehov in s terdnim zaupanjem v tvoje neskončno zasluženje slišim. Vžgi v meni ogenj svete ljubezni, postavi mi pred oči svoje bitko terpljenje in grenko smert, ki se zopet na altarji po nekervavo obhaja. S teboj se sklenem, položi k sebi na altar moje revno serce in daruj ga s svojim presvetim Sercam in s prečistim Sercam svoje častite Matere nebeškemu Očetu v njegovo poveličanje, v zahvalo, v odpušenje mojih grehov in v zadobljenje tistih milost, katerih zlasti potrebujem. Usmili se pa tudi, predobrotljivi Bog! mojih staršev, bratov in sester, mojih rodovincov, mojih dobrotnikov, perjatlov in neperjatlov, svete katoliške cerkve, papeža, škofov, mašnikov, vsih revnih grešnikov in vernih duš v vicah. Dodeli, de se jez in vsi milost te presvete daritve vdeležimo.

O Marija, prečista Devica, mati milosti in perbežališe grešnikov!

sprosi s svojo mogočno prošnjo per svojim Božjim Sinu, de se grešnikom in krivovercam oči odprejo, de zagledajo brezno pogubljenja, katero jih ima požreti, de se tako prestrašeni vernejo na pot resnice, pravice in življenja.

V začetku svete maše.

S ponižnim duham in s skesanim sercam klečim pred tvojim svetim altarjem, vsigamogočni večni Bog! in spoznam iz globočine serca, de nisim vreden, se znajti v tem svetišči pred tvojim presvetim obličjem; ker moji grehi nimajo števila in moja hudobija maševanja kliče z nebes.

Tebe, vso svetost in neskončno dobroto, sim razžalil, samopašno sim prelomil tvoje zapovedi, prederznil sim se grešiti pred tvojimi vsigavidočimi očmi! Velika je moja hudobija, pa še večji je tvoje usmiljenje, predobrotljivi Oče! Nikdar

ne zaveržeš resnično skesaniga in potertiga serca. Pohlevno te torej prosim, de mi po neskončnim zasluženji svojiga edinorojeniga Sina in po prošnji prečiste Device Marije in vsih svetnikov milostljivo perzanesesh in mi vse moje grehe odpustiš. Z vso močjo si hočem perzadevati, te v prihodnje nikdar, tudi z nar manjšim pregreškam radovoljno ne razžaliti. Zato te ponižno prosim, moj Bog! de mi po daritvi, ktero zdaj tvoj Božji Sin opravlja, potrebno pomoč pošlješ, de bom tudi zamogel spolniti, kar sim obljubil. Marija, Mati Božja! sprosi mi to milost. Amen.

Per perstopu.

„Pridite k meni vsi, ki terpite in ste s težavami obloženi, in vas bom poživil,“ si ti, o Jezus, večna resnica! rekel. Glej, jez ubogi grešnik pred teboj klečim in prosim milosti in usmiljenja, tolažbe in po-

moči. Kako bi mogel iti skozi ozka vrata v nebesa s toliko težo grehov, če mi je ti ne odvzameš, o Gospod! in kako bom šel po tesni poti, ako mene slabiga ti ne uterdiš! Za to postavim vse zaupanje v tvoje britko terpljenje, v tvojo grenko smert in neskončno zasluženo, o Zveličar! in po tebi upam priti v nebeško kraljestvo, kjer bom tebe in Očeta, in svetiga Duha vekomej z Marijo, svojo Materjo, in z vsimi zveličanimi duhovi gledal, hvalil in častil. Marija, Mati Božja! zavoljo svojiga usmiljeniga Serca mi to milost pred Božjim sedežem sprosi! Amen.

Sveta Marija! visoko češena Mati Božja! kolikošno terpljenje ti je neskončno modri Bog perpravil, ko si bila Mati njegoviga preljubeznjiviga Sinu izvoljena! Angelj te je imenoval polno milosti, in vendar je bilo tvoje življenje polno revšine, nadlog in terpljenja. Kako britke so

bile za te Simeonove besede: Meč bo tvojo dušo prebodel! O terpeča Mati! to grenko prerokovanje se je nad teboj v resnici spolnilo. Za to si pa zdej povzdignjena nad vse marternike, ker si bila v vsih britkostih vedno vdana v Božjo voljo. Prosi, preljubeznjiva Mati! de bom tudi jest v križih in težavah stanovitno v Boga zaupal, se njegovi presveti volji popolnoma podvergel, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Per zbirni.

V duhu združen z mašnikam, z vsimi pričujočimi, z vsimi svetniki v nebesih in z vsimi pravimi kristjani na zemlji kličem k tebi, nebeški Oče! ozri se milostljivo s sedeža svojiga veličastva na izvoljeno ljudstvo, ktero je tvoj Sin s svojo predrago kervjo odrešil. Razsvetli naš um, de spoznamo tvojo presveto voljo; vžgi naše serca, de želimo in išemo,

kar ti hočeš; poterdi našo voljo, de vedno tvoje zapovedi spolnujemo. Usmili se toliko revnih duš, ki še zmirej po krivih potih hodijo, de tebe spoznajo in, kteriga si poslal, Jezusa Kristusa, de tebe in njega ljubijo in v ti ljubezni večno zveličanje dosežejo. Ponižno ti darujem, večni Bog! vse terpljenje, ki ga je terpela presveta Mati, ko je z Božjim Detetam pred grozovitim Herodam bežala, in te pohlevno prosim, de me vsih težav obvaruješ, ako je tvoja sveta volja, in moji duši v zveličanje, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Per berilu.

Zapovedal si, preljubeznjivi Zveličar! svojim aposteljnám in učencam, vsim ljudem pokoro in spreobrnjenje oznanovati, in njih nauk se glasi še vedno po sveti katoliški cerkvi! Dodeli nam milostljivo, de se njih zveličavni nauk prijéma naših

serc in dobri sad obroduje za zdej in vekomej. To nam sprosi ti, Božja Mati, ki si vse besede od Jezusa v sercu ohranila in premišljevala, od ravno tistiga Jezusa Kristusa, svojiga usmiljeniga Sina. Amen.

Per evangeli.

Sveti evangeli, ki si ga ti označeval, in v katoliški cerkvi ohranil, o Božji Učenik! je peržgal v naših sercih luč praviga spoznanja, in pregnal temo zmóte in nejevere. Iz vsiga serca se ti zahvalimo za to preveliko milost. Daj, o Jezus! de vedno po tvojim svetim zgledu živim! Varuj nas s svojo mogočno gnado, de ne zgrešimo poti resnice, in de ne zabredemo v zmote; sveti nam in vsim ljudém z lučjo svoje svete vere, de po zvestim spolanovanji tvojih zapoved pridemo tje gori v nebésa, kjer si ti, o Jezus! kjer ne bomo več ne verovali, ne upali, ampak le ljubili, in vekomej

tebe obličje v obličje gledali, hvalili in častili. Amen.

Spomnim se velike britkosti tvojiga materniga Serca, presveta Marija! s katero si svojiga Božjiga Sinu tri dni iskala, dokler ga nisi v Božji hiši v Jeruzalemu najdla. Zavoljo téga terpljenja mi sprosi gnado, de, če sim bil ljubiga Jezusa z greham zgubil, ga išem s skesanim in portertim sercam, in ga zopet najdem v svoje zveličanje, po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Per darovanji.

Sveti Oče! vsigamogočni večni Bog! glej perjazno na dar, ki ga po mašnikovih rokah položimo na tvoj sveti altar. Blagoslovi kruh in vino, kteriga ti daruje mašnik kakor nekdej Melkizedek, de bodo leti darovi spremenjeni v presveto telo in v presveto kri tvojiga Božjiga Sina in de bomo vsih grehov očišeni in rešeni vsiga hudiga. Spomni se tudi,

nebeški Oče! Ljubezni, ktero je imel Jezus Kristus do nas grešnikov, in jo ima še zmirej. Iz ljubezni do nas je na oljski gori smertne britkosti terpel; iz ljubezni do nas se je pustil vjeti, zvezati in pred krivične sodnike peljati; iz ljubezni do nas se je pustil bičati, s ternjem kronati, in na križ perbiti; iz ljubezni do nas grešnikov je med neizrečenim terpljenjem svojo dušo izdihnil! O moj Odrešenik! spoznam velikost tvoje ljubezni, pa tudi težo svojih grehov. Serčno obžalujem, če sim v grehu živel, in te ponižno prosim, sprejmi milostljivo to sveto daritev v odpušenje mojih grehov.

O Marija, žalostna Mati! v britkosti svojiga serca spoznam tvojo neizrečeno žalost, ko si svojiga preljubeznjiviga Sina s težkim križem obloženiga srečala. Kako globoko je ta pogled tvoje materno Serce presunil! Kako si zdihovala k nebeškemu Očetu in britke solze točila!

O žalostna Mati! ponižno molim Božje naredbe; zakaj obdaril te je večni Bog s svojo močjo. Visoko bodi hvaljen Gospod Bog vekomej. Čast bodi Očetu in Sinu in svetimu Duhu. Kakor je bila v začetku in zdej in vselej in vekomej. Amen.

Per predglasji.

S ponižnim sercam te častim in molim, večni Bog! ker se zdaj veliki čudež tvoje nezmérne dobrote in ljubezni začne, prečastitljiva skrivnost, pred katero se nebesa in zemlja v prah ponižajo. Res je spodobno in dolžnost, prav in dobro, de ti vselej in povsod nebesa in zemlja hvalo dajejo, sveti Gospod, vsigamogočni Oče, večni Bog! po Kristusu, Gospodu našim: po katerim tvoje veličastvo hvalijo angelji, ga molijo gospostva, pred njim trepečejo oblasti, ga nebeške moči in zveličani Serafi z združenim petjem povzdigujejo. Zato hočemo tudi mi tukej zbrani tebi,

večni Bog! hvalo zapeti in te slaviti v Jezusu Kristusu in v spominu žalostne Matere, v ktere terpeče Serce je tolikanj globoko šinil meč bolečin, ko je vidila svojiga preljubeznjiviga Sina na križu viseti in ga je slišala z umirajočim glasom klicati: „Dopolnjeno je.“ O moj Bog! ta prečudna daritev se zdaj tukaj ponavlja; zato z nar ponižnim češenjem to skrivnost molim in z veseljem svoj glas s angeljskim petjem sklenem rekoč: Svet, svet, svet je Bog, Gospod vojsknih trum! Hvaljen bodi Jezus, Sin Božji, kateri pride v imenu Gospodovim! Češen bodi po višavah!

Pred povzdigovanjem.

O moj Jezus! zopet se na altarji v podobi kruha in vina daruješ svojimu nebeškemu Očetu v moje in vsiga sveta zveličanje. Pohlevno te prosim, tudi moje revno serce s svojo presveto daritvijo skleni, in

pernesi ga pred obličje svojiga nebeškiga Očeta, kateri bo zanesljivo moje prošnje po tebi milostljivo uslišal, ki z njim in svetim Duhom živiš in kraljuješ Bog vekomej. Amen.

Sveta Marija, Mati Božja! pernesi svojimu Božjemu Sinu na visoki altar vse moje potrebe, prošnje in želje, in vse potrebe tistih, za ktere sim posebno dolžan moliti, in zavoljo svojiga presvetiga Serca nam sprôsi gnado, de se vdeležimo zasluženja presvete daritve tvojiga Božjiga Sina, in de tako zadobimo odpušenje vsih grehov, ki jih resnično sovražimo in serčno obžalujemo. Amen.

Per povzdigovanji presvetiga Rešnjiga Telesa.

O Jezus, Sin Božji! molim te v podobi kruha s ponižnostjo in češenjem. **O Jezus!** bodi mi milostiv; **o Jezus!** usmili se me; **o Jezus!** odpusti mi moje grehe

in vdeleži me svojiga terpljenja in svoje smerti.

Per povzdigovanji svete Rešnje Kervi.

O presveta Rešnja Kri mojiga Odrešenika Jezusa Kristusa! očisti me mojih grehov; o predraga Kri! zbriši moje hudobije; o milosti polna Kri! zadobi mi milost in usmiljenje. O Jezus! v tebe verujem, v tebe upam, tebe ljubim iz vsiga serca.

Po povzdigovanji.

O Gospod, naš Bog! prečudna, neskončna je tvoja milost. Naj čistejši Božje Jagnje, Jezus Kristus, je zdaj na altarji, on, pravi Bog in pravi človek, naš Odrešenik in Zveličar. O čudež, o nezapopadljivi čudež Božje vsigamogočnosti in ljubezni! Angeljske trume obdajajo sedež tvoje milosti in molijo z nar ponižnim češenjem kralja nebes in zemlje

v podobi kruha in vina. O moj Jezus! s to množico zveličanih duhov sklenem tudi jez svoje češenje in v duhu ponižnosti molim njega, svojiga Gospoda in Boga. Serčno te zahvalim za to presveto daritev, ki jo po svojim mašniku opravljaš, in te prosim, usmiljeni Jezus! ozri se po svoji neskončni ljubezni milostljivo na me uboziga grešnika. Spoznam, de sim revna stvar in pred teboj silno zadolžen, in nisim vreden, de me s svojimi milostljivimi očmi pogledaš. Ali kam se mi je obrniti, če se me ti ne usmiliš? Z zaupanjem se torej k tebi zatečem in te ponižno prosim, razsvetli mojo slepoto, ozdravi mojo slabost, in očisti moje omadežano serce. Amen.

Sveta Marija, žalostna in zapušena Mati! kako ojster meč bolečin je tvoje Serce presunil, ko si pod križem stala in svojiga preljubiga Sina med neizrečenim terpljenjem vidila umirati; vender se nisi dala

premakniti v svoji stanovitnosti, ampak terdno si zaupala v nezapopadljivo previdnost Božjo. Glej! tvoj ljubeznjivi Sin je zdaj tukaj pričujoč in se vnovič daruje svojimu nebeškemu Očetu. Zavoljo tvojiga britkiga terpljenja pod križem te prosim, sprosi nam gnado, de bodo naše serca čiste in bele kakor sneg, de presveta Rešnja Kri Jezusova za naše duše ne bo zgubljena, de bomo z vso serčnostjo in stanovitnostjo hodili po tesni poti, ktera pelje v večno življenje. Amen.

Per spominu za mertve.

Spomni se, neskončno usmiljeni Bog! svojih služabnikov in služabnic, ki so šli pred nami z znamenjem vere, in spé v miru. (Imenuj v mislih tiste, za ktere si posebno dolžan, in za ktere si se namenil moliti.) Tem in vsim, kateri v Kristusu počivajo, daj, te prosim, večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti. O Marija, preljuba

Mati! prosi zanje, de bodo kmalo kmalo gledali in vživali Boga, po katerim neprenehama zdihujejo in koprerné.

Per Očenašu.

Oče naš! v nebesih se daš svojim izvoljenim gledati in vživati, in kakor angelji in svetniki tvoje ime časte in povišujejo in tvojo nar sve-tejši voljo spolnujejo, tako hočemo tudi mi na zemlji tvoje ime vedno posvečevati in spolnovati tvojo pre-sveto voljo, dokler ne pridemo v nebeško kraljestvo, ki si nam ga perpravil. Daj nam vsakdanji kruh za telo; daj nam svojo gnado in po-moč, de vse storimo, kar in kakor hočeš. Odpusti nam naše grehe; tudi mi radovoljno odpustimo vsim, ki so nas razžalili. Ne dopusti, de bi nas skušnjave premagale; in reši, očisti, in obvaruj našo dušo vsiga greha. Amen.

Pred mašnikovim obhajilam.

Prijatelj človeških otrok, o dobrotljivi Jezus! ki si po smerti na križu dal svojo sveto stran prebosti; presuni tudi moje terdo serce, de se v tvoji ljubezni vname. In ki si rekel: Pridite, jejte od mojiga kruha, in pite od vina, ki sim ga perpravil, očisti moje oserčje, de se saj v duhu s teboj sklenem. Po tebi, ki si pravi živi Bog v podobah kruha in vina, moje serce koperni, in se želi s teboj skleniti, desiravno zavoljo svojih brezštevlnih grehov téga nisim vreden. Za to pridi zdaj k meni z obilnostjo svoje gnade in ljubezni, in perpravi moje serce, de te bo skorej smelo v djanji prejeti. To nam sprosi, Marija, ti prečista Devica! ki želiš, de se s tvojim Sinam sklenemo; naj on ozdravi naše bolne duše, in spreoberne naše serca, de bodo tebe z njim vred ljubile vekomej. Amen.

Per mašnikovim obhajilu.

Bog Sin, neomadežano Božje Jagnje! ki te mašnik zdaj zavživa, prosim te ponižno, naj bom tudi jest deležen téga angeljskiga kruha. Žal mi je, de sim tolikrat žalil tebe — samo čistost, ljubezen in svetost; za to nisim vreden prejeti tvojiga presvetiga Telesa: vender, ker te iz serca želim ljubiti, pridi v moje serce saj s svojo gnado, in prenaredi ga, de bo zanaprej tebe ljubilo, in sovražilo greh. — O prežalostna Mati! grenke bolečine je tvoje ljubljivo serce terpelo, kadar ti je bilo križano telo tvojiga Sina v naročje položeno. Kako britek je bil pogled vsih obilnih ran! V kolicih težavah si se topila, ko si mertviga spremljala k grobu! Zavoljo tega britkiga terpljenja te prosim, pernesi moje želje in prošnje na visoki altar pred svojiga Sina, kateri zdaj v spomin svojiga pokopa v mašnikovo serce gre.

Prosi ga, de po duhovno k meni pride, in de ga, kadar koli k Božji mizi perstopim, vselej s čistim in gorečim sercam prejmem; po ravno tistim Jezusu Kristusu, tvojim Sinu, Gospodu našim. Amen.

Po mašnikovim obhajilu.

Sprejmi milostljiva, presveta Trojica! to sveto daritev, ki smo jo pred očmi tvojiga veličastva darovali, in vdeleži nas vsih milost, ki izvirajo iz té daritve svete maše.

Sveta Marija, visoko češena Mati našiga Gospoda Jezusa Kristusa! prosi za nas, de bomo po tvojim svetim zgledu živeli na zemlji, de naša vera ne opeša, de se upanje ne omaja in ljubezen ne ohladi, in de bomo v britkostih, križih in težavah po tvojim zgledu v Božjo voljo vdani. Posebno te prosimo, o perbežališe grešnikov! bodi nam ob zadnji uri pomočnica, de pod tvojim maternim varstvom v večno veselje pridemo,

po Jezusu Kristusu, Gospodu našim.
Amen.

Per blagoslovu.

Tvoj blagoslov, presveta Trojica!
bodi vedno nad menoj in poterdi me
zoper vse skušnjave, de svojiga
sovražnika premagam in tvojo nar
svetejši voljo vselej spolnim. V imenu
Očeta in Sina in svetiga Duha.
Amen.

Zahvalna molitev po sveti maši.

Moja duša poveličuje Gospoda
in moj duh se razveseluje v Bogu,
mojim Zveličarji; zakaj velike reči
mi je storil on, ki je vsigamogočen
in sveto njegovo ime. Jezus Kristus,
pravo Jagnje, se je za nas daroval,
in nas je po ti presveti daritvi svo-
jiga neskončniga zasluženja vde-
ležil. O moj Jezus! serčno se ti
zahvalim za vse, kar si za nas storil
in terpel, in te pohlevno prosim: do-
deli, de bo ta nar svetejši daritev

moji duši v zveličanje, de bom s tvojo mogočno gnado poterjen, vse svoje misli, želje, besede in djanje vedno v tebe obračal, vse iz ljubezni do tebe in tebi v čast storil, in svoje serce vsiga madeža čisto ohranil.

O Mati Božja! prežalostna si stala pod križem in vsak zdihljaj tvojiga umirajočiga Sina je kakor ojster meč tvoje preljubeznjivo materno Serce presunil.

Zavoljo téh žalost in bolečin te prosim, nadomesti per svojim ljubim Sinu vse, kar je bilo per sv. maši preslabiga in pomanjkljiviga, in sprosi mi vse tiste gnade in dobrote, katerih sim potreben in zlasti, za ktere sim per sv. maši prosil. Tebi tvoj Božji Sin ne odreče nobene prošnje; za to upam po tvojim prečistim Sercu vse doseči, kar mi je potrebniga, de se zveličam. O bodi mi vedno srednica in besednica per Jezusu, svojim Sinu, Gospodu našim. Amen.

Spovedne molitve.

Nektere besede od zakramenta svete pokore.

Bogu neskončno svetimu le dopadeš, ako imaš čisto serce. Svojiga serca pa ne moreš očistiti, ako svojih grehov in slabost prav ne poznaš. Ali težko je, samiga sebe prav poznati; človek se le zmi-rej boljšiga misli, kakor je. Prejden torej svojo vest začneš izpraševati, prosi svetiga Duha razsvetljenja, de te lastna ljubezen ne preslepi, de se spoznaš, kakor se boš spoznal pred sodnjim stolom vsigavedočiga in neskončno pravičniga Boga. Iz vsiga serca ti bodi žal, de si svojiga ljubez-njiviga in dobrotljiviga Boga žalil, in terdno skleni, ne več grešiti, se resnično spre-oberni ti in poboljšati. Povej odkritoserčno svoje grehe spovedniku, Božjimu namest-niku, ravno tako, kakor ti jih vest očita, in varuj se nesreče, kak velik greh iz za-nikernosti ali sramožljivosti zamolčati, de Božjiga ropa ne storiš. Nikar se ne sra-muj na spovedi pred spovednikam svojih grehov povedati! in ne iši ondi prazne časti: človek za to gre k spovedi, de se poniža pred Bogam in pred njegovim na-mestnikam — spovednikam. Zvesto in brez

odlašanja opravi naloženo pokoro; naloži si pa tudi sam kake posebne spokorne dela, de se lože poboljšaš in Božji pravici zadostiš po neskončnim zasluženji Jezusa Kristusa. Izvoli si gorečiga, razumniga spovednika, de te opominja, svari, ti tvoje skrite slabosti odkrije, te krive poti varuje in ti z dobrim svetam na strani stoji v vsim, kar je v zveličanje tvoje duše. Ako ljubiš Jezusovo in Mariino Serce, prejmi večkrat vredno zakrament svete pokore, kateri te nar zvestejši varuje vsih nevarnost na poti zveličanja, in bo tudi tvoja poslednja tolažba na smertni postelji.

Molitev pred izpraševanjem vesti.

Zopet sim grešil, zopet sim te razžalil, o neskončno sveti in preljubeznjivi Bog! Nikar me ne zaverzi revniga grešnika, ki pred teboj klečim in te prosim prizanesljivosti in usmiljenja! Očistiti želim svojo omadežano dušo v studencu sprave, kteriga mi je tvoj edinorojeni Sin s svojo britko smertjo na križu odperl. Bodi milostljiv meni, ubogimu grešniku, prosim te zavoljo prelju-

beznjiviga Jezusoviga Serca, in daj mi gnado, de vse madeže svojiga serca spoznam, jih s sveto žalostjo obžalujem, se jih tvojimu namestniku serčno spovem, noviga človeka oblečem, in ti do zadnjiga zdihljeja svojiga življenja v ljubezni zvesto služim. — Pridi, sveti Duh! in razsvetli moj otemnjeni um, de vse kota svojiga serca pregledam, in spoznam, kakošen sim pred tvojim obličjem, o moj Bog! de prav vidim, kako obilno sim grešil v mislih, z željami, z besedami, z djajanjem in nehanjem. Daj, de svoje grehe tako spoznam, kakor jih bom spoznal ob smertni uri in pred sodnim stolom tvoje neskončne pravice; otajaj z ognjem svoje ljubezni moje zmerznjeno serce, de storjene grehe sovražim in obžalujem; daj mi serčnost, de še tako skrite rane zdravniku pokažem; daj, de se vsih madežev očistim, vreden sad pokore obrodim in zveličanje svoje duše

dosežem. Te gnade te prosim po preljubeznjivim Jezusovim in Mariinim Sercu. Amen.

Izpraševanje vesti.

Slehernimu ni treba po ravno tém napeljevanji svoje vesti izpraševati, zlasti tistimu ne, kateri pogostoma zakrament sv. Pokore prejema. Takimu pa utegne služiti izpraševanje vesti pri večerni molitvi stran 66.

Kdaj sim bil zadnjič per spovedi? Kako sim naloženo pokoro opravil? Ali sim šel zopet k spovedi tisti čas, ki mi je bilo rečeno? Ali sim vse storil, kar so mi spovednik storiti ukazali? Ali sim se ogibal posebno tistiga greha, kateri mi je nar bolj nevaren, in sim že večkrat morebiti obljubil ga zapustiti? Kaj moje serce posebno teži in kako dolgo že?

Zapovedi Božje.

1. *Vervaj v eniga samiga Boga.* — Ali vem vse, kar mora vsak vediti, de bo zveličan? Ali sim poslušal pridige in keršanske nauke, de bi se resnic svete vere naučil? Ali skerbim, de se moji podložni keršanskiga nauka učé in po njem živé? Sim vse veroval, kar sveta cerkev vero-

vati zapoveduje? Sim si perzadeval, skušnjave zoper vero iz glave izbiti? Ali nisim kdej prostovoljnih dvomov nad katero sveto resnico imel? Ali nisim téh dvomov tudi pred drugimi, morebiti pred mladimi razodeval? Ali sim se spoznani keršanski resnici ustavljal, de bi oslepljen le svojimu poželenju stregel? Ali zahajam v drušino, kjer moja vera slabi? Ali sim zoper duhovne, post, spoved, cerkvene šege govoril, jih zaničeval, ali tako govorjenje z dopadanjem poslušal? Ali nisim molčal, kadar so drugi zoper vero govorili, desiravno sim previdil, de bi moje svarjenje kej pomagalo; ali sim še, de bi jim bil dopadel, z njimi potegnil ter resnico zaničeval? Ali nisim Boga razžalil, de bi kakimu človeku dopadel, ali iz strahú pred ljudmi? Ali nisim bukev zoper sveto vero bral, posojeval, prodajal, drugih z njimi obdaroval? Ali nisim pridig prevzetno presojeval? Ali se nisim svete vere sramoval, ali, prekrižati se, poklekniti, moliti, posvečenih reči počastiti? Ali nisim morebiti med Božjo službo zunej cerkve ostajal? še drugim pohujšanja dajal? igral? pil? i. t. d. Ali nisim svetnikov in njih podob z besedo ali z djanjem zaničeval? Ali nisim posvečenih oseb, pobožnih ljudi zasmehoval, zaničeval, sovražil, preganjal, od dobriga

odvračeval? Ali se nisim vraž poprijel, prihodnjih reči zvediti, sebi sreče perdobiti, boleznim ali nesreče odverniti? Ali nisim koga tacih vražnih, praznovernih, copernijskih reči obdolžil, ga raznašal, sovražil, pred drugimi takih praznih reči terdil, zagovarjal i. t. d.? Ali sim zjutrej opoldne in zvečer, pred jedjo in po jedi, in v cerkvi molil? Ali nisim per molitvi, prostovoljno razmišljen bil? Ali sim vse svoje djanje Bogu daroval, vse k časti Božji, iz ljubezni do Boga storil? Ali sim bil v boleznim, nesrečim, revah in nadlogah v Božjo voljo vdan? Ali sim večkrat čez dan na Boga mislil? Ali sim dobro storil, de bi češen, hvaljen bil? Ali se nisim v cerkvi pregrešil s prostovoljnim razmišljenjem, pregrešnimi mislimi, pogledi, nepotrebnim govorjenjem, nespodobnim vedenjem, pohujšljivim smeham ali celo s pregrešnimi nameni? Ali nisim službe Božje mudil, prehitro iz cerkve šel? Ali nisim zoper Boga godernjal, njegovih naredeb grajal, ga krivičnosti do sebe dolžil? Ali nisim nad Božjo milostjo obupal in si mislil: Ni močče, de bi mi Bog odpustil, ali, de bi se poboljšal, Bog mi noče pomagati, Bog za me nič noče vediti? Ali sim se prederzno na Božjo milost zanašal in si mislil: Bog je neskončno usmiljen; akoravno

grešim, se bom pa spovedal? Ali sim bil Bogu hvaležen za prejete dobrote? Ali nisim Božjih dobrot napak obračal? Ali nisim na Boga jezen bil? Ali nisim svoje jeze in zlobe do Boga tudi v djanji pokazal? Ali sim se Bogu ustavljal in v nespokornosti terdovraten ostal? Ali sim večkrat obudil vero, upanje, ljubezen, posebno v skušnjavah in v smertni nevarnosti?

2. *Ne imenuj po nemarnim Božjiga imena.* — Ali nisim Božjiga, Jezusoviga, Mariiniga in svetnikov imena brez potrebe in nečastljivo izrekel, morde celo, de bi kako laž ali negotovo reč poterdil? Ali nisim s svetimi rečmi, z Božjo besedo norčeval, svetiga pisma pačil in krivo obračal? Ali nisim preklinjal, se rotil, per preklinjevanji in rotenji svetih besedi imenoval? Ali nisim mrtvih preklinjal? Mi ni kletev v navadi? Ali nisim imel navade, resnice svojih besedi koj s persego terditi, s perduševanjem ali celo z rotenjem? Ali nisim morebiti celo laži tako terdil ali negotovih reči? Ali nisim persegel, komu kej hudiga storiti, se maševati, nečistiga znanja ali grešne zaveze skleniti? Ali nisim krivo persegel zoper resnico ali v negotovi reči? Ali je kriva persega tudi bližnjimu škodovala? Ali nisim drugih zapeljal k nepo-

trebnim, krivim, pregrešnim persegam? Ali nisim Bogu kej obljubil in ne spolnil, akoravno je bilo mogoče obljubo spolniti? Ali nisim spolnjenja obljube brez terdniga vzroka predolgo odlašal? Ali nisim nobene obljube nepremišljeno storil?

3. *Posvečuj praznik.* — Ali sim ob nedeljah in zapovedanih praznikih spodobno, v Bogu zbran in celo sveto mašo slišal? Sim bil tudi per pridigi, per popoldanski službi Božji? Ali sim Božjo besedo zamerkljivo in zavoljo zveličanja svoje duše poslušal? Ali sim zlasti té dni več molil, svete bukve bral, se do bližnjiga usmiljeniga skazal? Ali sim tudi skerbel, de so moji domači per Božji službi bili in po kersansko živeli? Ali sim bil kriv, de ni bil bližnji per sveti maši ali per pridigi ali per popoldanski službi Božji? Nisim brez velike sile in brez praviga pervoljenja ali celo k pohujšanju svojiga bližnjiga delal, morde tudi družih k takim delam perganjal? Nisim ravno ob teh dneh pregrešniga veselja uganjal, pijančeval, igral, nečisto živel, v nespodobnim plesiši bil? Ali se ni morebiti kej taciga celo med Božjo službo zgodilo? Ali nisim s ponočnim pohajanjem, pijančevanjem, s prepiram ali s kletvinjo i. t. d. praznika oskrnil?

4. *Spoštuj očeta in mater, de boš*

dolgo živel in de ti bo dobro na zemlji.
 — Sim svoje starše spoštoval, ljubil? Sim jim bil hvaležen, pokoren? Nisim li staršem jezikal, jih zasramoval, gerdo gledal, zaničeval, preklinjal? Jim nisim nič hudiga vošil? Jim nisim roke nameril, ali jih še celo udaril? Ali jih nisim s svojim razujzdanim življenjem v sramoto in žalost perpravil? Ali nisim slabost svojih staršev raznašal? Se nisim njih nizkiga stanu sramoval? Sim tudi že odrašen njih svēt in njih lepo opominovanje ponižno poslušal? Se jim nisim zlagal, jih ogoljufal, okradel? Nisim do staršev merzel bil ali jih celo sovražil? Ali sim zanje molil, jim v potrebi pomagal, bolnim stregel? Ali sim skerbel, de so bili s svetimi zakramenti prevideni? Ali sim njih zadnjo voljo zvesto spolnil? Ali nisim bil krivičen do družih dedičev? Nisim morde še mertvih staršev opravljal? Ali sim si perzadeval pogreške ranjih staršev z molitvijo, milošnjo, povernjenjem krivičniga blaga popraviti? Sim té dolžnosti tudi do svojiga očma, mačehe, varha, gospodarja, gospodinje, učnika, prednika, duhovske in deželske gosposke spolnoval? Ali jih nisim nalagal, goljufal, zasramoval, zaničeval, njih zapoved grajal? Ali nisim staršem, prednikam pokoren bil, kadar so mi kaj pregrešniga

storiti ukazali, akoravno sim vedil, de mora človek Bogu bolj pokoren biti kakor ljudem? Ali nisim starih, ubogih, nadložnih zasramoval?

Starši in predniki naj se vprašajo:

Ali nisim svojim otrokam že škodoval, preden so na svet prišli? Ali sim skerbel za zdravje svojih otrok? Sim jim rad podelil, česar so potrebovali? Sim jih keršanskiga nauka učil? Ali sim skerbel, de so zjutrej, opoldne, zvečer molili, k Božji službi hodili, zakramenta svete pokore in svetiga obhajila pogosto prejemale? Ali jih nisim od keršanskiga življenja morde še odvräčeval? Sim za njih podučenje skerbel, jih vadal delati, jim dobre zglede dajal? Ali sim njih pregreške strahoval, posebno, če so lagali, se potepali, v slabo tovaršijo zahajali ali se nespodobno vedli? Jih nisim v jezi, ali preojstro strahoval? Jim nisim priimkov dajal ali jih celo preklinjal? Sim svojim otrokam zvečer brez varstva v vas ali v gledališe in plesiše hoditi perpustil? Sim skerbel za čistost svojih otrok, tudi majhnih, in doma? Nisim svojih otrok v greh zapeljal, ali jih s preklinjanjem, nespodobnim govorjenjem in djanjem pohujšal? Ali me nikdar niso slišali praviti, kako poreden sim tudi jest bil v

svojih mladih letih? Jim nisim nikoli preveč denarjev dal, de so k razujzdanimu življenju še veči perložnost imeli? Nisim nobeniga v kakošen stan silil? Nisim kteriga svojih otrok bolj ljubil kakor druge? — Ali nisim poslam in podložnim vselej pošteno in voljno odrajtal, kar jim je šlo? Jim nisim pretežkiga dela nakladal? Ali sim gledal, de so Božjo službo doma in v cerkvi pridno in lepo opravljali? Sim skerb, de so se po dnevu in po noči keršansko zaderžali? Sim jih deval v tak kraj ležat, de dobro vem, de so doma ostali, in pa de niso nobene pregrešne zaveze imeli? Sim jih zavoljo nespodobniga življenja svaril? Jim nisim kaj hudiga storiti ukazal? Kako sim v boleznih za nje skerb? Jim nisim dobriga imena per ljudeh vzel? Ali nisim z njimi neusmiljeno delal, nad njimi godernjal, in z njih deli vse prenevšečen bil i. t. d.

5. *Ne ubijaj.* — Nisim bil kdaj, kakor si že bodi, kriv smerti svojiga bližnjiga? Nisim sebe ali svojimu bližnjimu življenja krajšal ali na zdravju škodoval z nezmernostjo v jedi in pijači, ali v plesu, z žalostjo, jezo, sovraštvam, prepiram, tepenjem, sovanjem, ranjenjem, bojem? Nisim nikoli svojiga življenja ali življenja svojiga bližnjiga brez potrebe v nevarnost

postavil? Nisim nič taciga jedel ali pil, akoravno sim lahko prevedil, de mi bo škodovalo? Nisim svojimu zdravju škodoval z nespametnim poskušanjem svoje moči? Nisim sebi ali drugimu pretežkiga dela nakladal? Nisim sam sebi ali svojimu bližnjimu smerti želel? in zakaj? Ali sim v bolezni zadosti skerbela, de bi spet zdravje zadobil? Nisim od neznanih ljudi zdravil kupoval in jih vžival z nevarnostjo še hujši zboleti? Ali se nisim nalaš ali iz nemarnosti na nogah, na rokah ali na zobéh poškodoval? Nisim podložnih neusmiljeno strahoval? Ali nisim nobeniga pohujšal z besedo, s petjem, z bukvami, s pismi, s podobami, z obnašanjem, s slabim zgledam, in tako njegove duše umoril? Sim se ogibal pohujšljive perložnosti? Sim tudi druge od nevarnih perložnost odvräčeval in svaril? Sim si dosti perzadeval, vse tiste zopet na pravo pot perpeljati, ktere sim kdej pohujšal ali v kakšen greh zapeljal? Ali nisim bil ptujih grehov kriv? Nisim nikomur v greh svetoval, postavim: kako naj se zlaže, goljufa, škoduje, se mašuje, bližnjiga v greh zapelje, nepokoren bo? Ali nisim nikomur grešiti veleva? Ali sim v družih greh pervolil? Nisim rad svojih slabih tovaršev slušal, kadar so me v greh ravnali? Nisim družih v greh napeljeval ali

dražil? Nisim družih greha hvalil? Sim k grehu molčal? Nisim svaril grešnika, kadar je bila moja dolžnost svariti? Sim greh pregledal? Nisim bil premehak, kjer bi bil mogel oestro strahovati? Sim se greha vdeležil, postavim: opravljanja, zaničevanja, zapeljevanja, tatvine, goljufije? Nisim greha zagovarjal, zmanjševal, zakrival, de ni bil bližnji svarjen, strahovan?

6. *Ne prešestvaj.* — 9. *Ne želi svojiga bližnjiga žene.* — Nisim imel rad nečistih misel? Sim jih precej iz glave izbijal? Nisim nalaš na nečiste reči ali sanje mislil? Ali niso na te misli nastopile radovóljne nečiste želje? Nisim velikrat lenobe pasel, iz ktere nečiste misli in želje pridejo? Nisim rad od nesramnih reči govoril ali jih poslušal? Sim nečiste pesmi pel ali rad poslušal in jih še drugim pravil in jih učil? Sim svaril, ko sim druge nesramno govoriti, ali peti slišal, kadar je bila moja dolžnost svariti? Ali sim kterikrat kvantal in morebiti še v pričo nedolžnih? Nisim koga na nesramne besede in pesmi napeljeval? Ali nisim kterikrat nespodobnih naročil pošiljal ali prenašal? Nisim kteriga zavoljo njegoviga čistiga življenja zasmehoval? Nisim nobenih slabih bukev ali nesramnih pesem bral? Ni noben drugi po meni takih bukev ali pesem prejel? Nisim

nalaš tacih reči ogledoval, ktere nečiste želje obudujejo? Nisim nesramniga oblačila nosil? Se nisim posebno lepoticil? Nisim v cerkev le s to mislijo šel, de bi posvetnim ljudem pregrešno dopadel? Ali v take kraje, postavim: glediša, plesiša, v take družine zahajam, kjer je čistost v nevarnosti? Se nisim kterikrat nespodobno vedel? Nisim nikogar v nečisti greh pregovarjal ali silil? Je bil letá mojiga ali družiga spola? zakonskiga stanu ali ne? moje sorodvine ali še celo Bogu posvečen, nedolžen? Ali je bil greh s posebno nesramnostjo združen? Sim nečisti greh o svetim času, v svetim kraji storil? Nisim komu perložnosti k temu grehu iskal ali kaj pomagal? Sim kdaj sam ta greh storil? Nisim imel grešniga znanja in kako dolgo? Sim si perzadeval popraviti škodo, ki jo je bližnji zavoljo nečistiga greha terpel? Nisim do neumne živine grešniga poželenja imel? Ali sim se kdej svojih nečistih grehov še celo hvalil, per spovedi pa tiste zmanjšal ali celo zamolčal? Sim se že spovedal nesramnost, če sim bil ktere še otrok storil per igranji z družimi otroci, na paši? i. t. d.

Zakónski naj se še vprašajo: Nisim iz pregrešniga namena v zakon stopil? Sim kdej prav premislil, de zakonskim ni vse

perpušeno? Skerbim za čistost rok in vsih svojih počutkov? Se nisim zoper zakonsko čistost, zvestobo, ali z neperpušeno ločitvijo pregrešil? Nisim zakonske dolžnosti brez terdniga vzroka odrekel?

7. *Ne kradi.* — 10. *Ne želi svojiga bližnjiga blagá.* — Nisim komu kej ukradel ali po sili vzel? Nisim kej v kakim svetim kraji ukradel? Nisim po malim krivično jemal ali goljufaval in si tako precej premoženja perdobil? Nisim koga goljufal per kupčii, meri, vagi, delu, s slabim denarjem? Sim celi dan pridno delal, kadar sim bil najet? Nisim za slabo delo dobriga plačila tirjal? Nisim kej kupil, kar se mi je zdelo, de je ukradeno? Nisim kej svojim staršem, sorodnikom ali prednikom ukradel? Nisim gosposke ali cesarja goljufal? Nisim ubožcov, vdov in sirot zatiral, delavcam in najemnikom zaslužka zaderževal ali utergoval? Nisim sam sebi ali drugim škode delal z lenobo, nečimurnim oblačilam, igranjem, zapravljanjem, pijančevanjem? Nisim na polji, na travniku, v hosti, na vertu, per vodi ali per pohištvu komu kej škode storil? Nisim na prevelike obresti posojeval? Ali nisim dolgov delal, desiravno sim vedil, de jih ne bom mogel poplačati? Sim že poplačal dolge, kakor sim bil obljubil, ali kakor je

dolžnost? Sim skerbno varoval, kar mi je kdo hraniti dal, de se ni poškodovalo? Nisim nikogar po krivici iz službe spravil? Ali sim, kar mi je bilo mogoče, vbogajme dajal? Ali nisim z gospodarjevim premoženjem ubogim pomagal? Ali nisim brez potrebe milošnje prosil? Nisim kake krivične ali nepotrebne pravde imel ali k nji pomagal, svetoval? Nisim sodnika podkupil? Sim ukradene ali najdene reči vselej zvesto nazaj dal, čigar so bile? Sim skerbno popraševal po gospodarji ukradenih ali najdenih reči? Ali si perzadevam storjeno škodo, kolikor mi je mogoče, popraviti, ali odpušenje od tistiga zadobiti, kteriga sim poškodoval, okradel, ogoljufal? Ali pomislim, de krivični greh ni odpušen, dokler se krivica ne popravi, kolikor je le mogoče? Nisim nikoli ptujiga blaga želel?

8. *Ne pričaj po krivim zoper svojiga bližnjiga.* — Nisim per duhovski ali deželski gosposki po krivim pričal? Nisim krivih prič podkupil? Nisim pisem prenaradil ali pravih pisem v škodo svojiga bližnjiga zakrival? Se nisim večkrat zlagal? iz potrebe? v norčijah? iz navade? v škodo svojiga bližnjiga? zavoljo dobička? ali še celo per spovedi? Se nisim hlinil ali hinavsko obnašal? Sim se rad ljudém bolj imenitnim perlizoval, in jih hvalil, desirav-

no hvale niso zaslužili? Nisim radovedno ali iz hudobije po slabostih bližnjiga popraševal? Ali sim rad od slabost svojiga bližnjiga govoril, akoravno nisim bil dolžan od njih govoriti? Nisim svojiga bližnjiga rad slabo sodil, njegovih besedi in njegoviga djanja na slabo izkladal, in mu slabih namenov podtikal? Sim take krive sodbe tudi drugim razodeval? Se nisim kterikrat čez bližnjiga zlagal? mu dobriga imena vzel? ga v škodo perpravil? Sim si perzadeval, mu dobro ime spet nazaj perpraviti in vso škodo poverniti? Ali sim vpričo veliko ljudi svojiga bližnjiga opravljal, slabo sodil, obrekoval? Nisim nikogar podpihoval in se krega kriviga storil? Nisim podpihovavcov rad poslušal? Nisim nobene skrivnosti brez posebne potrebe razodel? Nisim nikogar silil mi kakošne skrivnosti razodeti? Nisim nikogar k opravljanju in obrekovanju zapeljal? Se nisim svojim prednikom zlagal, jih opravljal ali obrekoval, morebiti še duhovnov ali vikših duhovnov? Nisim nikogar zasmehoval in zaničeval?

Cerkvene zapovedi.

1. *Posvečuj zapovedane praznike.*
2. *Bodi ob nedeljah in zapovedanih*

praznikih s spodobno pobožnostjo per sveti maši.

Té zapovedi ste že v tretji Božji zapovedi zapopadene.

3. *Posti se zapovedane postne dni, namreč štiridesetdanski post, kvaterne in druge zapovedane postne dni; zderži se tudi ob petkih in ob sabotah mesnih jedi.* — Sim se postil v štiridesetdanskim postu, kvaterne in drugé zapovedane postne dni tako, de sim se le enkrat na dan do sitiga najedel? Nisim ob petkih, sabotah ali drugih zapovedanih postnih dnevih mesnih jedi jedel brez pervoljenja duhovske gosposke, brez nevarne bolezní ali kaciga družiga pravičniga vzroka? Nisim te cerkvene zapovedi grajal, zasmehoval, in, ko sim jo prelomil, drugih pohujšal? Nisim svojih otrok, podložnih, svoje družine zapeljal, de so to zapoved prelomili?

4. *Spovej se svojih grehov postavljenimu spovedniku k manjšimu vsaj enkrat v letu, in o velikonočnim času prejmi sveto Rešnje Telo.* — Ali sim bil vsako leto o velikonočnim času per spovedi in per sv. obhajilu? Ni bila ktera mojih spoved pomanjkljiva in nevredna, ker nisim svoje vesti na tanko sprašal — ker nisim imel resničniga kesanja in sim precej spet ravno tisti smertni greh storil in nisim

zapustil grešne perložnosti — ali ker sim smerten greh nalaš, ali pa iz zanikernosti, iz strahu, sramožljivosti zamolčal ali ga zmanjšal? Sim ga potlej per prvi spovedi povedal? Sim tudi povedal, per koliko spovedih sim ga že zamolčal? Sim té ne vredne spovedi vse popravil? Nisim v zamolčanim smertnim grehu sv. obhajila ali drugih svetih zakramentov prejel? in kolikokrat? Nisim k sv. obhajilu šel, desiravno sim se še dosti zgodaj smertniga greha spomnil, ki se ga še nisim bil spovedal? Sim naloženo pokoro vselej na tanko, zvesto in ob pravim času opravil? Nisim nikoli svojiga spovednika opravljal in zaničeval? Nisim bil jezen nanj, ko mi je sv. odvezo odrekel? Nisim nalaš premehkiga spovednika iskal, de sim v smertnih grehah mirno živel? Nisim kterikrat per spovednici poslušal, kaj se drugi spovedujejo ali kaj jim spovednik pravi? Nisim, kar sim slišal, še drugim pravil? Se nisim per spovednici nespodobno zaderžal? Nisim pohnavsko gledal, kako dolgo se kdo spoveduje? Sim se za sveto obhajilo vselej skerbno perpravljaj? Nisim brez spovednikoviga pervoljenja ali s smertnim greham na vesti sv. obhajila kterikrat prejel? Se nisim nespodobno per sv. obhajilu zaderžal? Nisim morebiti hitro po sv. obhajilu brez

vredne zahvale iz cerkve šel? Nisim že dan sv. obhajila v kakošne navadne in velike grehe padel?

5. *Ne obhajaj ženitve o prepovedanih časih.* — Nisim v adventu, v velikim postu, ali ob drugih postnih in spokornih dnevih per pojedinah, igrah, plesu bil ali k takim posvetnim veselicam perložnosti dal? Se nisim na ženitvanji pregrešil z nezmernostjo v jedi in pijači ali s pregrešnim plesam?

Poglavitni grehi.

1. *Napuh.* — Sim si kaj domišljeval zavoljo svoje lepote, imenitnosti, bogastva ali zavoljo dobrih lastnost, ki jih morde imam? Ali se nisim celo s pregrešnimi rečmi hvalil, de sim se nad kom znosil, ga zasramoval, žalil, ga poškodoval, ali z njim neusmiljeno delal, ga pretepal i. t. d.? Se nisim čez svoj stan, nesramno, pohujšljivo oblačil? Nisim kradel, morebiti še svojim staršem, de sim si lepši obleko omislil? Nisim le hvale per ljudéh iskal? Nisim bil jezen na tiste, ki so me zaničevali? Se nisim boljšiga, pobožnišiga od družih mislil? Nisim bližnjiga zaničeval? Se nisim bližnjiga, ali celo svojih staršev zavoljo njih revšine sramoval? Nisim bil jezen na tiste, ki so me po pravici svarili?

Nisim bil zoper lepo opominovanje oterp-
njen? Sim vedno le svojo terdil, zoperval?
se prepiral, kregal?

2. **Lakomnost.** — Ni moje serce
preveč na časno blago navezано? Ali niso
moje skerbi za časno srečo tolike, de
zveličanja svoje duše pozabim? Ali le na
to gledam, kako bi veliko blaga perdobil,
morebiti še po krivici? z goljufijo? Nisim
iz lakomnosti svojim podložnim perderžal,
kar sim jim bil po vsi pravici dati dolžan?
Nisim preveč žaloval čez zgubo premo-
ženja in dobička? Nisim iz lakomnosti ob
praznikih delal in Božje službe zamudil?
Nisim iz lakomnosti družine preveč z de-
lam obkladal ali je pa še ob nedeljah in
zapovedanih praznikih delati silil? Nisim iz
lakomnosti ubogim nič vbogajme dal? Ni-
sim iz lakomnosti sebi in podložnim potrebni-
ga napravil? Ali sim bil zapravljiv? Nisim
premoženja na prelepo obleko, dobro voljo,
igranje obračal?

3. **Nečistost.** — Poglej šesto Božjo
zapoved.

4. **Nevošljivost.** — Nisim bil ni-
komur nevošljiv zavoljo njegove sreče,
časti, dobre glave, pobožnosti? Nisim bil
nikoli žalosten, ko se je bližnjimu dobro
godilo? ali vesel, ko se mu je hudo godilo?
Nisim nikogar iz nevošljivosti sovražil,

opravljal, obrekoval, ob službo perpravil, na blagu poškodoval? Ali mi ne škoduje nevošljivost še na zdravji?

5. **Požrešnost.** — Ali nisim bil nezmeren v jedi in pijači? — Se nisim vpijanil? Nisim s pijanostjo otrok pohujšal, žene žalil, vsi družini škodoval? Nisim v pijanosti nesramno govoril, preklinjal, se kregal, pretepal? kej družiga hudobniga storil? Ali nisim s pijančevanjem doma poškodoval? ali morebiti še žene, otrok v revšino spravil? samiga v nesrečo ali bolezen pahnil? Nisim med Božjo službo pijančeval? Nisim kradel, de sim mogel pijančevati? Sim se zderžal takih jedi, ki sim vedil, de mi bodo škódovale?

6. **Jeza.** — Ali nisim za vsako majhno reč precej jezen? Sim se kdej nad svojim bližnjim jezil? Ali sim še zdej nanj jezen? Nisim bil ta čas, kar jezo deržim, per sv. obhajilu? Nisim v jezi Boga preklinjal, bližnjiga zasramoval, obrekoval, pretepal? Sim bil dolgo na koga jezen in sim se branil, se z njim spraviti? Nisim v jezi živine pretepal?

7. **Lenoba.** — Nisim iz zanikernosti molitve, branja svetih bukev, poslušanja Božje besede, spovedi in sv. obhajila opustil? Ali sim svoje delo slabo ali ga celo ne opravil? Ali sim svoje dolžnosti mlač-

no in le po verhu spolnil? Nisim časa z igranjem in postopanjem tratil? Nisim splohlen v dobrim? Sim si perzadeval, vse dolžnosti svojiga stanu prav spoznati? Nisim nikoli čez Božjo previdnost godernjal, de me je Bog v ta stan postavil, v katerim se znajdem? Ali voljno terpim težave in zopernosti svojiga stanu?

Kolikokrat sim od zadnje dobro opravljene spovedi ta ali uni greh storil? iz kakošniga namena sim grešil? v kakošnih okolišinah? ktere hude nasledke je greh imel? kaj je zamuda dolžnost škodovala? ktero je moje poglavitno hudo nagnjenje? Sim se od zadnje spovedi poboljšal z Božjo pomočjo, ali sim se morebiti še pohujšal?

Molitev, de bi se žalost zavoljo storjenih grehov v sercu zbudila, in sklep poboljšanja.

Velike so tvoje dobrote, o dobrotljivi Bog! kdo jih bo izrekel? Telo si mi iz zemlje vstvaril, dušo po svoji podobi si v mene vdihnil, de bi te ljubil; jest pa sim te žalil. — Per svetim kerstu si me z belim oblačilam nedolžnosti oblekel, in

me v naročje za svojiga otroka vzel, de bi te ljubil; jest pa sim te žalil. — Na zemljo doli si peršel, si se ponižal, silno veliko terpel, si na križu umerl v grozних bolečinah, si dal svoje ljubeznjivo Serce prebosti, de bi te jest obilno ljubil, jest pa sim te še obilniši žalil. S tolikim terpljenjem si mi krono večniga veselja v nebesih zaslužil; jest pa sim jo z graham od sebe vergel. Ze večkrat sim premislil te neizmerne dobrote, in sim sklenil, ti zanaprej zvesto služiti; vender sim te zopet žalil: o predobrotljivi Jezus, kdaj bo konec moje hudobije!

Klical si me, pa nisim hotel slišati; dajal si mi čas, de bi se pokoril za svoje neštevilne zmote in pregrehe, pa sim ga nečimurno zapravljal; perjazno si mi molil roke, de bi me bil v svoje naročje sprejel, jest pa se nisim hotel zmeniti; terpel si me, pa nisim hotel občutiti;

pošiljal si mi stiske in težave, pa jih nisim hotel prav obrniti. Ti si vse storil, de bi se moje serce omečilo; pa le merzlo in terdo je ostalo. Zato me serce boli in strah prepada, ko se zmislím, kako močno in brez premislika sim tvojo visokost žalil, o vsigamogočni Stvarnik! Kako ostudna je moja nehvaležnost, de sim nar večí svetost in dobroto — samiga nebeškiga Očeta zapustil, in se potopil v morje greha! Sam sim se odločil od tebe, o pravični Bog! in sim padel v revno sužnost greha; zato me obhaja britka žalost, ko vidim, kaj sim bil, in kaj sim zdaj. Tvojo perjaznost in gnado sim zapravlil, in čaka me ojštra sodba, kateri se umakniti ne morem, in po sodbi nesrečna — vekomej nesrečna večnost! O nesrečni greh, ki si me od Boga odločil, mojo dušo ognjusil, in mi pogubljene zaslužil, kako te zdej sovražim

in te bom sovražil s Božjo pomočjo, dokler bom živel!

O Bog! ki nas k pokori vabiš, in praviš: „Nočem smerti grešnika, temuč, de se spokori in živi“ (Eceh. 18.), nikar me ne zapusti; podaj mi svojo milostljivo roko, de se vzdignem iz revšine greha; nikdar več te ne bom radovoljno žalil. Zgubljena ovca sim; vzemi me milostljivo na svoje rame, in nesi me k svoji zvesti čedi, in varuj me, de se več ne zgubim. Zgubljeni, nehvaležni sin sim, zapustil sim tebe, dobrotljiviga Očeta, tvoje premoženje sim zapravil, in se tvojim zapovedim zoperstavil; o reši me iz težke sužnosti, v katero sim zašel!

Nisim vreden svojih oči povzdigniti proti nebesam, nisim vreden tebe svojiga očeta imenovati; ker si pa vender v resnici le moj oče, o usmiljeni Bog! poglej me z milostljivim očesam. Zakaj tvoj milostljivi pogled mertve obuja, in grešnike

k pokori zavračuje; ker, ako bi se ti ne bil mene usmilil, bi moje serce ne bilo presunjeno od žalosti zavoljo storjenih grehov.

V zmoti sim zgubljen hodil, ti pa si name gledal z nebeških višav, in si mi oči odperl, de bi se spoznal, vest izprašal in spregledal, kako zelo je omadežana moja duša. Zato me usliši, o dobrotljivi nebeški Oče! dodeli mi gnado svojiga edinorojeniga Sina, in vdeleži me njegoviga zasluženja, in njegove britke smerti! Daj mi svojiga svetiga Duha, naj mi serce očisti, in v tvoji gnadi uterdi, de se ne povernem svoj živi dan nikoli več v revšino, iz ktere me bo zdej rešila tvoja milost! To mi dodeli zavoljo usmiljeniga Serca Jezusa Kristusa, našiga Odrešenika, na prošnjo njegove vselej neomadežane Matere Marije Device. Amen.

Spoved.

Kadar per spovednici čakaš, premišljuj, preden na versto prideš, grozno nesrečo zaverženih v peklu in bitko Jezusovo terpljenje.

Pod mojimi nogami v strašni globocini je tista grozovitna ječa, kjer nespokorjeni grešniki v večnim ognji goré. — Ječa je zaperta, pah je zapahnen, kteriga nihče odpreti ne more, in ta pah je — večnost! — Večno gori ogenj v ti ječi; večno goré zaverženi v ognji Božjiga maševanja in vender ne zgoré? — Strašno žejo neprenehama terpé, in ni ga nikogar, de bi le konec svojiga persta v vodo pomočil ter ohladil njih jezik! — Červ vesti vedno grize in gloda njih serce, in ni ga, de bi polajšal njih bolečine! Neizrečeno terpé udje njih telesa, s kterimi so grešili; pa ni ga, de bi se jih usmilil! — Hudobni duhovi jih zasmehujejo, zasramujejo in njih terpljenje le še hujsi delajo; in nobeden jih ne tolaži! — Radi bi umerli, ali ne morejo umreti; smerti več zanje ni! — Ali nisim tudi jez s svojimi grehi zaslužil, v to peklenko brezno pahnen biti? — Ko bi bil že umerl, ali bi ne bil tudi jez med pogubljenimi? — Ali ni morebiti

zaverženih že v peklu, ki niso tako silno grešili kakor jest! — In še zmirej ne sovražim greha? — In moje duše še zmirej ni groza! — Mislim še svetu in grehu služiti? O nikdar več! Z Božjo gnado in pomočjo se hočem poboljšati. — To ti obljubim, nebeški Oče! pred tvojim obličjem in v pričo svojiga angelja varha.

Premišljevanje Jezusoviga terpljenja.

Moj nar svetejši perjatel, moj Odrešenik, Božji Sin na križu visi! — Zakaj visi? — — Na lesu visi in móli — — za koga moli? — Na lesu visi, njegova presveta rešnja kri scurkama na tla teče — za koga teče? — — Njegove roke so razpete — zakaj so razpete? — — Njegovo preljubeznjivo Serce je odperto — za koga je odperto? — — Zame, toliciga grešnika! — — Jez sim ga na križ perbil! — — Zavoljo mene svojo predrago kri preliva! — — Jez sim kriv prestrašne smerti, — in vender se moje serce ne omeči! — — Ali res ne mislim nehati Jezusa s svojimi grehi vnovič križati? — — O Jezus! usmili se me!

glej, pred teboj klečim in v serčni britkosti spoznam svojo hudobijo! Ne ravnaj z menoj po mojih grehih, temuč usmili se me po svoji veliki usmiljenosti!

Molitev pred spovedjo.

Preljubi Jezus! k tvojimu namestniku grem, kteriga mi nisi v pogubljenje, ampak v zveličanje postavil. Dodeli mi gnado, se mu brez strahu in napčne sramožljivosti vsih svojih grehov skesano, ponižno in odkritoserčno spovedati, in mu nič ne zamolčati, kar mojimu sercu nepokoj dela. Kaj bi mi tudi pomagalo zdej zamolčati, ker moram vender enkrat tisti strašni dan vesoljne sodbe pred tvoje presveto obličje priti, kjer bodo vsi moji grehi, ako se jih takej prav ne spovem, vsim ljudem vsiga sveta znani. Sam se tedaj hočem obtožiti, in spovednikovo odvezo, če jo dobim, tako sprejeti, kakor de bi mi ti sam rekel: „Pojdi

v miru! Tvoji grehi so ti odpušeni.“

Sveta Marija, Mati Božja! prosi Boga za-me, uboziga grešnika! Vsi angelji in svetniki v nebesih, pomagajte mi s svojimi prošnjami per Bogu, prav opraviti to spoved v Božjo čast in v zveličanje svoje duše. Amen.

Spoved spodobno začni rekoč: Prosim, *(če poprej križ storijo, reci: Zahvalim)* duhovni oče! za sveti žegen, de se svojih grehov prav in čisto spovem. *(Po tem se stori sv. križ in moli očitna spoved takole:)* Jest, ubogi grešnik, se spovem Bogu vsigamogočnimu, Marii, Materi Božji, vsim ljubim svetnikam in vam častitljivimu mašniku, Božjimu namestniku, de sim po svoji zadnji spovedi, ki sim jo opravil..... *(ne pozabi povedati, kdaj je tvoja zadnja spoved bila)* velikrat in obilno grešil v mislih, z željami, z besedami in z djanjem; posebno se pa obtožim, de sim.... *(Obtoži se zdey vsih svojih grehov na tanko, in kadar nobeniga greha več ne boš vedil, spoved skleni rekoč:)* Ti in vsi moji drugi grehi, ki se jih spomnim in ne, ki sim jih ali sam storil, ali pa kriv

bil, de so jih drugi storili, so mi iz serca žal, ker sim Boga, njega samo sveto in preljubeznjivo dobroto, z njimi razžalil. Trdno sklenem nič več ne grešiti, in vsih perložnost v greh se varovati. Prosim vas, duhovni oče, za potrebni nauk, zveličavno pokoro in sveto odvezo.

Poslušaj zvesto, kaj te spovednik učé in kaj ti v pokoro dajo; sprejmi vse ponižno; kadar po spovedi nad teboj molijo, obudi še enkrat obžalovanje ali grevengo in terdni sklep se poljšati.

**Po spovedi, kadar odvezo dobiš,
moli:**

Povikšuj moja duša Gospoda, in vse, kar je v meni, hvali njegovo sveto imé! Povikšuj moja duša Gospoda, in ne pozabi čudežev njegove milosti! Zakaj odpustil ti je vse tvoje hudobije; ozdravil je tvoje rane. Večno je njegovo usmiljenje! — Preljubeznjivi Jezus, vekomej bodi hvaljen za svojo neizrečeno usmiljenost. Pogreznil si težo mojih grehov v morje svojiga usmiljenja; nazaj si pernesel k svoji zvesti čedi

zgubljeno ovčico na svojih ramah. Hvaljena in češena bodi neskončna ljubezen tvojiga Božjiga Serca, ki se ne utruji grešnikov usmiliti se in v njih rane olja svoje gnade vlivati. O Jezus, večna ljubezen! nisi ravnal z menoj po mojih grehah, in nisi mi povračeval po mojih hudobijah; sprejel si me po svojim neskončnim usmiljenji; zato te bom ljubil brez prenehanja, in sovražil bom iz ljubezni do tebe vse, kar je zoper tvojo presveto voljo. Odsihmal hočem le tvoje presveto življenje pred očmi imeti, vse križe življenja in težave stanú v pokoro za svoje grehe obračati in voljno terpeti. Tebi se z dušo in s telesam popolnoma darujem. O dodeli meni slabimu, de mi tvoja na svetim križu v nezmernih bolečinah storjena smert ne bo v pogubljenje, ampak v življenje. Amen.

O Marija, moja preljubeznjiva mati! k tebi se zopet zatečem in

terdno se zanesem, de, ker mene grešnika nisi zaničevala in zavergla, me boš tudi zdej, ko sim grehov očišen, ljubila, in namesto mene milostljiviga Očeta, v nebesih zahvalila, de se je mene, uboziga grešnika, usmilil in me s tolikimi dobrotami obsul. Pod tvoje varstvo in brambo perbežim zdej in vselej. Pomagaj mi, de stanoviten ostanem, nič več ne grešim, in tvojiga preljubeznjiviga Sina Jezusa iz vsiga serca ljubim. Amen.

Po spovedi, kadar odveze ne dobiš.

Kako silno sim grešil, de me Božji namestnik odveze vredniga ne spozna! Oh, spoznam v ponižnosti svojiga serca, de nisim vreden k Božji mizi pristopiti in vživati angeljskiga kruha; spoznam, de se mi ni krivica zgodila, ker so mi grehi zadržani, de svoj nevarni grešni stan previdim, se prav spokorim in vredno poboljšam. Kaj hočem torej

druziga storiti, kakor v tvojo sveto voljo se podati, in vse na tanko dopolniti, kar mi je naloženo. Prav je, de me zadeva tvoja šiba; sej ljubiš tistiga, kteriga tepeš. Le to te ponižno prosim: pridi moji slabosti na pomoč, in daj mi moč, de grešno življenje zapustim, se k tebi vernem, vreden sad pokore storim, se v prihodnje odveze vredniga storim, de ne bom več otrok tvoje jeze, ampak pokoren sin tvoje očetovske ljubezni. O Jezus! ki jih ozdravljaš, kteri so potertiga serca, usmili se me, in vzemi me v svoje preljubeznjivo Serce. O Marija, perbežališe grešnikov! ne zaverzi revniga otroka; daj mi močno varstvo v svojim preljubeznjivim Sercu. Pomagajte mi vsi sveti angelji, svetniki in svetnice Božje, de se v resnici spokorim, in z razžaljenim Bogam spravim. Jez pa hočem zdihovati in prositi, dokler per njem milosti ne zadobim. Amen.

Od odpustkov.

Kadar se greh odpusti, se tudi večne šrafenge odpusté, časne pa ne vselej; zato je rekel prerok Natan Davidu: „Gospod je tvoj greh od tebe vzel; tvoj sin pa bo mogel umreti.“ (2. Kralj. 12, 13. 14.)

Náša ljuba mati, sveta cerkev, nam pa tudi časne šrafenge pomaga zbrisovati, ktere bi mogli ali v sedanjim življenji, ali pa še v vicah terpeti, ker nam ona per spovedi pokoro naklada, in nam odpustke deli, to je, nam zunaj zakramenta sv. pokore časne šrafenge ali vse, ali le nekoliko, odpusti, ktere bi mi še po odpúšenim grehu, ali v sedanjim življenji, ali pa po smerti preterpeti mogli. Z odpustki se Božji pravici za naše grehe zadostuje iz zaklada preobilniga zasluženja Jezusoviga. Téga zaklada pa sv. cerkev le tiste verne vdeležuje, kteri so v stanu gnade Božje, torej brez smertniga greha; in brez radovoljniga nagnjenja k še tako majhnimu grehu, kteri si prav perzadevajo spokoriti in poboljšati se, in kteri vse na tanko opravijo, kar je v zadobljenje odpustkov zapovedano, kakor: mnoge molitve, post, milošnja, obiskovanje cerkvá in (posebno v zadobljenje popolnoma odpustkov) spoved, sv. obhajilo in molitev v namen svetiga

očeta papeža, namreč za razširjanje katoliške vere, zatiranje nevere in krivoverstva, za mir in edinost keršanskih oblastnikov, spreobrnjenje grešnikov in druge reči po okolišinah časov. V ta namen se mora moliti nar manj pet Očenašev in Češenasimarij, Čast bodi Bogu, in Vera.

Molitev za odpustke.

Vsigamogočni, večni Bog! upam od tvoje neskončne milosti, de sim vsih grehov in večniga terpljenja rešen, desiravno sim še časnim šibam podveržen. De se pa moji slabosti pomaga, perbežim k neskončnimu zasluženju našiga Zveličarja Jezusa Kristusa. Zavoljo téga ti darujem vse molitve in dela, ki so v zadobljenje odpustkov zapovedane, ter jih sklenem s terpljenjem in smertjo tvojiga edinorojeniga Sina, in z zasluženjem prečiste Device Marije in vsih svetnikov, v zadostenje svojih mnogih in velikih

grehov. Vdeleži, preljubeznjivi in
 preusmiljeni Bog! mene, skesaniga,
 pa uboziga grešnika, téh svetih
 odpustkov. Prosim te pa tudi v pre-
 svetim Jezusovim imenu, ohrani in
 poveličaj svojo sveto cerkev med
 vsimi narodi, de se po vsim svetu
 razširi; vôdi in ohrani njeniga po-
 glavarja, svetiga očeta papeža, vse
 škofe in duhovne po poti večniga
 zveličanja, de bodo s tvojo pomočjo,
 kar je tebi prijetno, želéli in z vso
 močjo storili; usmili se nevercov in
 krivovercov, de svojo slepoto spo-
 znajo, in se vsi v naročji tvoje svete
 katoliške cerkve združijo; podeli vsim
 keršanskim kraljem mir in pravo
 edinost, vžgi v njih sercih ogenj
 ljubezni, de zedinjeni v tvojo čast,
 naše zveličanje in srečo tvoje svete
 cerkve delati zamorejo, preoberni
 serca grešnikov k pravi pokori in
 k poboljšanju njih življenja; dodeli
 tudi vsim, ki so se že s sveta lo-
 čili, de od tvoje dobrote odpušenje

vsih svojih grehov in večno življenje dosežejo. Pet Očenašev in Češenasimarij. Čast bodi . . . . . Verujem.

Molitev za mertviga.

Jezus, moj Bog in Zveličar! ponižno te prosim, zavoljo svojiga neizmerjeniga usmiljenja vzemi po meni storjeno prošnjo v rešenje duše I. Ako pa ta duša pomoči več ne potrebuje, vzemi jo v prid tiste duše, ki ima nar perva rešena biti, de bo tebe, o milostljivi Bog! ljubila, častila in molila, za-me pa prosila, de bom po srečni smerti z njo v nebesih sklenjen tebe ljubil, častil in molil vse večne čase. Amen. Pet Očenašev in Češenasimarij. Čast bodi. . . Verujem.

Nektere besede od sv. obhajila.

O srečna duša, ki ljubiš Jezusovo Serce, veseli se! To preljubeznjivo Serce smeš s svojim sercam skleniti — v zakra-

mentu presvetiga Rešnjiga Telesa! Perstopi torej večkrat k mizi Gospodovi, k večerji neskončne Jezusove ljubezni. Vediti pa moraš, de le vredno sveto obhajilo te bo zveličalo. Perpravi se tedaj k ti sveti večerji prav in dobro. Ni je pa vredne perprave brez Jezusove ljubezni, ki ni na jeziku, ampak v globočini serca. — Ta ljubezen je nebeški ogenj, ki ga je bil Jezus z nebes pernesel, in ki ga po svetim Duhu v naše serca vliva in ga v njih vžiga. Ali Duh ljubezni v tvojim sercu prebivati ne more, dokler je z grehi omadežano in polno grešniga hrepenenja. Ne moreš ob enim Jezusa in njegoviga sovražnika ljubiti, ne moreš per Gospodovi in pa per njegovih nasprotnikov mizi sedéti. Dobro preudari besede s. Pavla, kateri pravi: „Človek naj sam sebe presodi, in potlej še le (če je brez greha) naj je od téga kruha, in pije iz téga kelha. Kdor namreč Gospodovo telo po nevrednim je in pije njegovo kri po nevrednim, si večno pogubljenje je in pije, ker Gospodovimu telesu grozno nečast stori“. Očisti tedej svoje serce poprej s skesano in odkritoserčno spovedjo od smertniga greha, in obudi pred sv. obhajilam popolnoma obžalovanje nad svojimi grehi, de brez radovoljniga nagnjenja k nar manjšimu grehu, z živo vero, s terd-

nim upanjem, z gorečo ljubeznijo, s hvaležnim spominam terpljenja in britke smerti Jezusa Kristusa, s terdnim sklepam svoje življenje čedalje bolj po svetim Jezusovim Sercu ravnati, k mizi neskončne ljubezni in svetosti perstopiš. Vnemaj tudi v sercu krotkost, ponižnost, poterpežljivost, usmiljenje, ob kratkim: sveto ljubezen do bližnjiga. Ko bo Jezus vidil tvoje perzadevanje, tvojo gorečnost, tvoje hrepenenje, Njemu dopasti; bo Duha svoje ljubezni v tvoje serce obilno razlil, de boš občutil, kaj se pravi, po Jezusu hrepeneti, Jezusa ljubiti, že na tem svetu se z Jezusam popolnoma skleniti, de boš okusil tiste nebeške sladkosti, ki jih je Bog perpravil tém, ki ga ljubijo; de boš spoznal, kako resnične so besede s. Pavla, de Kristusov mir in njegovo vživanje v resnici ves človeški um, in vse človeško hrepenenje preseže. O prizadevaj si, vedno dalje iti po poti svetih čednost, in perpravljaj se z gorečim sercam in živo vero, de samiga Jezusa prejmeš, k sv. obhajilu! Kadar si pa Jezusa že prejel, dobro oberni ta nar dražji čas življenja. Koliko, in kako lahko zamoreš tačas od Jezusa sprostiti! Moli — ljubi — hvali in poveličuj preljubeznjiviga Zveličarja v svojim sercu, in potož mu vse dušne in telesne potrebe.

Govôri kot perjatel s svojim perserčnim prijateljam; sloni s svetim Janezam na Jezusovih persih, na njegovim preljubeznjivim Sercu, ktero zdej v tvojim sercu bije. — Ker se sveto obhajilo tudi za druge zamore darovati, ali svetnikom v čast, ali za kaj družiga, kar nam je per sercu, je posebno bratam in sestram bratovšine presvetiga Mariiniga Serca priporočeno, de naj večkrat sveto obhajilo Mariinimu Sercu v čast za spreobernjenje grešnikov darujejo, ker so se tako že nar veči grešniki spreobernili.

Pred svetim obhajilam.

Molitev k Mariinimu Sercu za vredno obhajilo.

Preljubeznjivo Serce moje presvete Matere in prečiste Device Marije! k tebi zdihujem in te prosim, perpravi v mojim sercu vredno prebivališè Jezusu Kristusu, svojimu Božjimu Sinu. Akoravno sim resnično svoje grehe obžaloval in se jih obtožil, vender spoznam, de nisim vreden, kralja nebes in zemlje v svoje

serce sprejeti, ker je v njem še toliko grešniga nagnjenja, toliko neznanih pregreškov, in toliko pomanjkanje pravih čednost. O preblazena Devica! ozaljšaj revno hišico mojiga serca z nar lepšimi cveticami svojih čednost, svoje ponižnosti, čistosti, krotkosti in poterpežljivosti, de se Jezus z veseljem z mojo dušo sklene. O milostljiva Mati! nikar mi té prošnje ne odreci, ker tebi v čast to sveto obhajilo darujem, de se grešnikov usmiliš, jih na pot poboljšanja perpelješ, de préd ne jenjaš, dokler se njih terde serca ne omečijo in samo Jezusa ljubijo, ki je vse ljubezni vreden. Amen.

Djanje vere.

Kdo mi da, o presladki Jezus! de pod skrivnostno podobo kruha tvoje obličje gledam, ktero gledati angelji želé? Kdo mi da, de se mi odprejo tvoje svete rane, ktere z

očmi sv. vere na tvojim presvetim telesu vidim, ki so studenec žive vode za očiščenje moje grešne duše? Terdno verujem, de si v zakramentu svetiga Rešnjiga Telesa resnično pričujoč, kakor moj Bog in Gospod. Kje je tako imenitno ljudstvo, kakor je keršansko ljudstvo? Res, ni nobeniga družiga ljudstva, ktero bi tako srečno bilo, kakor smo pravoverni kristjanje, ki tebe, svojiga Boga, tako blizo sebe imamo. Zakaj ti, večna resnica, si djal: „Moje meso je res jed, in moja kri je res pijača. Ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomej; in kruh, kteriga bom jest dal, je moje meso za življenje svetá. Vzemite in jejte, to je moje telo, ktero bo za vas dano: to delajte v moj spomin.“ Verujem, de je v tem presvetim zakramentu resnično tvoje presveto Rešnje Telo pričujoče; svetlejši je od solnca, in ravno tako čisto, lepo in veličastno, kakor v nebesih. Verujem, de je v tem pre-

svetim zakramentu pričujoča tvoja presveta Rešnja Kri, ki je prelita za moje zveličanje; de je v njem pričujoča tvoja presveta duša; de si v njem ti ves skrit, Bog in človek; de te bom zdaj prejél, kakor so te prejeli tvoji učenci per zadnji večerji. O Jezus! poterdi me v ti sveti veri; daj mi v nji serčno živeti in umreti.

Djanje upanja.

Predobrotljivi Jezus! kaj sim jest, de mi samiga sebe daš? Kako se sme grešnik pred teboj perkazati? Teži me obilnost mojih grehov, ali vabi me sladkost tvojih besedi. Pridite k meni, praviš, vsi, kateri se trudite, in ste obloženi, in jest vas bom poživil. Torej ves poln zaupanja v velikost tvoje ljubezni in tvojiga usmiljenja, o Gospod! perstopim bolan k tebi, svojimu zdravniku in zveličarju, lačen in žejin k studencu življenja, reven k nebe-

škimu kralju, hlapec k Gospodu, stvar k stvarniku, žalosten k milostljivimu tolažniku. Usmili se me, o Jezus! in reši me, ki nikoli ne zapustiš téh, ki v tebe upajo.

Djanje ljubezni.

V kako močni ljubezni je tvoje presveto Serce gorelo, o moj Jezus! ko si nam pred svojo bitko smertjo na križu večerjo napravljaj, ktera vso sladkost v sebi ima! Pač velika in prečudna je mogla biti ljubezen, de si se zavoljo našiga zveličanja včlovečil; ali še bolj prečudno je, de nam svoje sveto telo jesti in svojo rešnjo kri piti daješ. Čuda polne so dela tvojiga usmiljenja, o Gospod, neskončna ljubezen, kdo bi te ne ljubil? Vžgi v svoji gorki ljubezni moje merzlo serce, in s svojim zveličanjem me obiši, de sladkost tvoje ljubezni moj duh okusi, in gorelo bo v tvoji ljubezni serce moje. Ljubim te, o Jezus!

in nič me ne bo ločilo od tvoje ljubezni. Ne smert, ne življenje, ne angelji, ne poglavarstva, ne oblasti, ne sedanje, ne prihodnje, ne visokost, ne globočina, ne druga stvar me ne bo mogla ločiti od ljubezni Božje, ktera je v Jezusu Kristusu, Gospodu našim.

Djanje ponižnosti in obžalovanja.

Vsigamogočni, večni Bog! kaj mi je misliti, ko se perbližujem k mizi, per kateri skazuješ milosti, ki jih noben človek izreči ne more? Kdo si ti? — in kdo sim jest? — Nisim vreden, proti tebi pogledati, in ti hočeš v moje serce priti! Ti se ponižaš do mene tolikanj nehvaležniga in revniga! Ti, kralj kraljev, Gospod, Bog vojskinih trum, ki svet le pogledaš, in se trese! Ti, sama Svetost, pred katero angeljska čistost zgine! Ti, solnce večne svetlobe, ki prebivaš v nedosegljivi luči; — jest pa nečista

stvar, poln grešniga poželenja, hudiga nagnjenja in nečimurnosti, gnjusoba grešnikov, otrok jeze in slepote. Kaj mi je boljiga, ali tebi prijetnišiga misliti, kakor de se iz vsiga serca pred tabo ponižam in tvoje neizmerjeno usmiljenje v duhu povikšujem? Pozabim sam sebe in v globočini svoje nevrednosti se ves tebi podveržem. Prah in pepel, grešnik sim, vender se prederznem s tabo govoriti, ker žalostniga in potertiga serca ne zaničuješ. Ozri se na me, revniga, uboziga grešnika, in sprejmi me v svojim neskončnim usmiljenji. Spoznam svojo hudobijo in jo iz serca obžalujem; spoznam pa tudi, de brez tebe nič ne premorem, de brez tebe ni ne zveličanja, ne življenja! O de bi mogel v serčni britkosti solze točiti, in z njimi, kakor sveta Magdalena tvoje noge močiti! O de bi te mogel tudi jest posihmal obilno ljubiti, ker sim te do zdej obilno žalil! —

O Marija! prosi za me. O Jezus! ljubim te, usmili se me!

Djanje hrepenenja.

Kdo mi bo dal, o moj Gospod! de tebe samiga najdem, in tebi svoje serce do dna odprem, de te bom vžival, kakor želi moja duša? O moj Gospod in Bog! kdaj bom s teboj ves sklenjen, in tebi tako živel, de bom pozabil samiga sebe! Res, moj Bog! ti si kralj mirú, v tebi je pravi mir in vse veselje; zunaj tebe pa je trud, žalost in brez števila veliko nadlog in rev. Z gorečo ljubeznijo, željami in veseljem vsiga svojiga serca hrepenim po tebi, o Jezus! O de bi te zamogel prejeti s takimi perserčnimi željami, s takim spoštovanjem in češenjem, s tako zahvalo, ljubeznijo in čistostjo, s tako ponižnostjo in s takim zaupanjem, kakor te je želela in prejela tvoja presveta Mati in častitljiva Devica Marija, kakor so te z veselimi željami

vživali tvoji Svetniki in sveti služabniki, kateri so ti v svetosti svojiga življenja nar bolj dopadli, ker so bili z nar bolj gorečo ljubeznijo per tvoji mizi! **O Jezus!** usmili se me, povzdigni moje serce v nebesa k sebi, in ne pusti me po zemlji se plaziti. **O Jezus!** pridi in poživi mojo lačno dušo; zakaj ti sam si moja jed, moja ljubezen in moje veselje, moja sladkost in dobrotá. **O** de bi me s svojo pričujočnostjo vsiga vžgal in v sebe spreobernal, de bi ves s teboj bil sklenjen in v ognji tvoje ljubezni raztopljen le en duh s teboj! Skleniti s teboj svoje serce so moje edine goreče želje.

Serčni zdihljeji pred sv. obhajilam.

O presladki Jezus! po tebi zdihuje moja duša iz té revne in solzne doline; po tebi hrepeni moje serce; k tebi vse moje moči kličejo. **O** usmili se me in pridi v moje prazno in zapušeno serce; pridi, o Jezus!

in perpravi v mojim sercu vredno prebivališče Božje ljubezni. Kaj želim v nebesih, in koga na zemlji išem kakor tebe, o Jezus, moja večna ljubezen! ker za se si moje serce ustvaril, in serce mirú ne najde zunaj tebe. Ti sam vse njegove želje spolniti zamoreš! O vleci me k sebi, de ne počivam, dokler te ne najdem, in te ne izpustim, dokler me ne blagosloviš s svojim večnim blagoslovom!

O milostljivi Odrešenik! ne zaverzi mojiga serca, ki te ljubi, in goreče želi se s teboj skleniti. Sej ti je znano, kako silno mi je žal, de sim tebe, večno ljubezen, s svojimi grehi žalil. Sej veš, de bi rad tisti nesrečni čas s svojo kervjo odkupil. Odpusti mi, o Jezus! odpusti mi vse moje grehe za svojiga svetiga imena voljo. Pogledaj, tvoji milosti se izročim; stori z menoj po svoji dobroti, ne po moji nepridnosti in hudobii.

Pridi, o milostljivi Jezus! in zaceli rane moje duše s prečudnim zdravilam zakramenta svoje ljubezni, de v novo življenje oblečen z novimi očmi večne reči gledam, in ves po tebi ponovljen že zdej med vsimi britkostmi novo nebeško življenje imam, dokler me tvoje neskončno usmiljenje k sebi v večno veselje ne pokliče.

O usmiljeni in ljubeznjivi Jezus! pridi, povešeli me, razveseli mojo slepoto s svojo večno lučjo, vžgi moje merzlo serce z ognjem svoje ljubezni, spreoberni mi vse pozemeljsko v grenkost, vse težavno in zoperno v poterpežljivost; ti sam mi bodi edino veselje od zdej na vekomaj!

Po svetim obhajilu.

Svet, svet, svet si, Gospod Bog, v mojim sercu! Svet si, Jezus Kristus, moj pravi Bog in Odrešenik! S ponižnim sercam te molim in hva-

lim za toliko dobroto, de si peršel k meni, ubogimu grešniku. Zahvalim te, moj večni Bog! de si me vdeležil presvetiga Telesa svojiga edinorojeniga Sinú; zato bodi hvaljen in češen vekomej!

O preljubeznjiva Mati Božja! pomagaj mi Boga moliti in hvaliti, veseli se z menoj, de je tvoj Božji Sin mene, revniga grešnika, obiskal. Veseli se z menoj, kraljica nebeška! veseli se z mojo dušo, ki jo je Gospod obiskal in s svojo pričujočnostjo posvetil.

Jezus! tebi živim; Jezus! tebi umerjem; Jezus! tvoj sim živ in mrtev. — V tebe, o Jezus! verujem, ker si večna resnica. — V tebe, o Jezus! upam, ker si neskončna dobrota in milost. — Tebe, o Jezus! ljubim, ker si zgolj ljubezen in vse ljubezni vreden. — Iz ljubezni do tebe mi je iz serca in čez vse žal, de sim te kdaj razžalil, in terdno sklenem, tebe, svojiga preljubeznjiviga

Boga, nikdar ne več razžaliti. —
O Jezus! živi kruh, kateri si z nebes peršel, poterdi in obderži me v živi veri, ohrani v meni terdno zaupanje in pomnoži v mojim sercu gorečo ljubezen. **O Jezus!** ostani per meni s svojo gnado, in navdaj me s svojo močjo, de po tvojih naukih živim ter dosežem nebeško kraljestvo.

Preljubeznjivi Jezus! kako te morem dosti zahvaliti za toliko dobroto, de si peršel v moje pusto in revno serce! Izročim ti za to in darujem vsih pobožnih serc veselo hvaležnost, goreče želje, Božje razsvetljenje in nebeško obiskanje, vse sedanje in prihodnje dobre dela in zahvale od vsih stvari v nebesih in na zemlji, za se in za vse mojim molitvam perporočene, de bi te vsi vredno hvalili, in tvojo čast na vekomej povikševali. Naj te časté in hvalijo vse ljudstva, vsi narodi in jeziki, in naj z nar večim veseljem

in z gorečim sercam tvoje sveto in sladko ime povikšujejo. **O Jezus!** k tvojimu presvetimu Sercu perbežim, de mi odpustiš in perzanesesh vse pomanjkanje moje pobožnosti, hvale, češenja in ljubezni. Ponižno te prosim, nar čistejši **Jezusovo Serce!** pridi moji slabosti na pomoč, de vse nečisto nagnjenje vedno in stanovitno zatiram. **O ljubezni polno Serce Jezusovo!** iz ljubezni do tebe iz serca vsim odpustim, kateri so mi kaj hudiga storili ali želeli, in te prosim za nje, de jim odpustiš in jim svojo gnado in večno življenje daš. **O poterpežljivo Serce Jezusovo!** podpiraj me s svojo močjo, de vse težave in britkosti v tvojo čast voljno terpim, in se ponižno v pokoršino vdam. **O presveto Jezusovo Serce!** s korenino vred izplevi in pokončaj, karkoli napčniga najdeš nad menoj. Daj mi grehe sovražiti, in premagati vse grešne navade,

krotiti poželjivost in zatreti prevzetne nagibe; daj mi pogasiti nevošljivost, umiriti togoto, pregnati lenôbo, studiti neusmiljenje; daj mi, de se ne bo nič posvetniga, nič nečimurniga, nič radovedniga, nič lažnjiviga, nič zmišljeniga mojiga serca perjemalo. Daj mi, ljubeznjivi Jezus! gorečnost duhá; vžgi v meni ogenj, ki si ga na svet pernesel, de vse posvetno nagnjenje iz mojiga serca zgine, de samo tebi želim živeti in si le tebi dopasti perzadevam. Bodi ti moje veselje, sladkost moji duši; bodi ti per meni in jez per tebi. Bodi moj učenik in moj svetilnik na tesni in ternjevi poti življenja, dokler ne bo boj poskušnje dokončan, dokler me k sebi ne vzameš v svojo večno čast, kjer živiš in kraljuješ Bog od vekomej do vekomej. Amen.

Ozri se pa tudi, usmiljeni Jezus! na moje starše, brate, sestre, na vse prijatle in znance, in na vse tiste, kateri so meni ali drugim zavolj

tebe kaj dobriga storili, in kateri so sebe in svoje brate moji molitvi perporočili, ki so še per življenji, ali so se že s tega sveta ločili, de vsi pomoč tvoje gnade, tvojo tolažbo, tvoje varstvo v nevarnostih, in odrešenje od zaslužene šibe dosežejo, in, de vsiga hudiga rešeni, tebi veséli čast in hvalo zapojó. Ozri se tudi, ponižno te prosim, na vse tiste, kateri so me kdaj žalili ali zaničevali in opravljali, ali so mi kaj družiga hudiga in neprijetniga storili; ozri se pa tudi na vse tiste, ktere sim jest kdaj žalil, zapeljeval, nadlegoval, ali z besedo, z djanjem, iz hudobije, ali iz nevednosti pohujšal; odpusti milostljivo nam vsim, kar smo eden drugimu hudiga storili; vzemi od nas vse, kar zamore bratovsko ljubezen razdirati ali manjšati. Usmili se, o presveto prebodo Serce mojiga Jezusa! vsih, kateri v tvojo milost kličejo; daj nam vse potrebne gnade in dodeli nam tako

živeti, de bomo naravnost pripeljani v hišo tvojiga častitljiviga prebivališa, kjer bomo vredni te neprenehama častiti in povikševati. Amen.

Kratka molitev po sv. obhajilu.

Duša Kristusova, posveti me! Telo Kristusovo, zveličaj me! Kri Kristusova, napôji me! Voda iz desne strani, opêri me! Terpljenje Kristusovo, poterdi me! O dobrotljivi Jezus, usliši me! V svoje sveto serce skrij me; od tebe ločiti se, ne pusti me; ob uri moje smerti pokliči me; k tebi priti ukaži mi, de s tvojimi angelji hvalim te od vekomej do vekomej. Amen.

Darovanje sv. obhajila presvetimu in prečistimu Mariinimu Sercu za spreobrnjenje grešnikov.

O preljubeznjiva Devica! s kolikim veseljem in s koliko sladkostjo je

bilo tvoje presveto in prečisto Serce napolnjeno, ko te je vsigamogočnost svetiga Duha obsenčila, in si večniga Sina nebeškiga Očeta, Odrešenika vesoljniga svetá, Jezusa Kristusa, v svojim maternim naročji spočela, pod svojim sercam nosila, v Betlehemu rodila in s svojo nar čistejši hrano redila! Poglej, ravno ta Jezus! je zdej tudi v mojim sercu, per svetim obhajilu sim ga prejel. Velik, nezapopadljiv je ta dar Božji. De pa vidiš, kolikanj te ljubim, in kako goreče svojiga in svojih bližnjih zveličanja želim, ti to sveto obhajilo, tvojiga preljubiga Jezusa, v dar ponudim. Z Jezusam ti tudi samiga sebe in vse grešnike darujem, de se nas usmiliš, in nam nar večignado, gnado praviga spreobrnjenja in poboljšanja s svojo mogočno prošnjo sprosiš. Tvojimu presvetimu in neomadežanemu Sercu darujem Jezusa, kateri želi, de naj bi se vsi grešniki spokorili in večno

živeli. Ti per Jezusu vse premo-
reš; nikdar ti nobene prošnje ne
odreče; kadar koli tvoj glas sliši,
ga tudi usliši. Prosi tedaj, o Marija,
perbežališe vsih grešnikov! prosi,
de se grešniki spreobernejo, zlasti
pa ti téle perporočim (imenuj jih).
O ti poznaš njih réve; reši jih,
če ne se bodo pogubili. Oberni
usmiljene oči svojiga Sina na nje;
stóri, de se na-nje ozrè, in jih nagne
na pravo pot. Terdno se zanesem,
de boš to storila, ker so tvoje nar
bolj goreče želje, de naj bi vsi
tvojiga Sina Jezusa ljubili, in se v
ti ljubezni večno zveličali. Amen.

Božje čednosti.

Djanje vere.

Verujem v tebe, pravi trojedini
Bog, Oče, Sin in sveti Duh! kateri si
vse vstvaril, kateri vse ohraniš in vla-

daš, kateri dobro z dobrim in hudo s hudim povračuješ. Verujem, de se je Sin Božji včlovečil, de nas je s svojo smertjo na križu odrešil, in de nas sveti Duh s svojo gnado posvečuje. Verujem in terdim vse, kar si ti, o Bog! razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so aposteljni označevali, in kar nam sveta Rimska katoliška cerkev zapoveduje verovati. Vse to verujem, ker si ti, o Bog! večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš ne goljufati ne goljufan biti. O Bog! stori močnejši mojo vero.

Djanje upanja.

Upam in se zanesem na tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog! de mi boš po neskončnim zasluženi svojiga edinorojeniga Sina Jezusa Kristusa v tem življenji spoznanje, pravo obžalovanje in odpušenje mojih grehov, po smerti pa večno zveličanje dal, in dodelil, tebe obličje v obličje gledati, ljubiti in

brez konca uživati. Upam tudi od tebe potrebne pomoči vse to doseči. Upam to od tebe, ker si ti to obljubil, kateri si vsigamogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. **O Bog!** poterdi moje upanje.

Djanje ljubezni.

O moj Bog! ljubim te iz vsiga svojiga serca, čez vse, ker si narveči dobrota, neskončno popolnoma in vse ljubezni vreden; ljubim te tudi zato, ker si do mene in do vsih stvari neskončno dobrotljiv. Želim si iz vsiga serca, de bi te ravno tako ljubil, kakor so te tvoji nar zvestejši služabniki ljubili in te še ljubijo. Z njih ljubeznijo sklenem svojo nepopolnoma ljubezen; povikšaj jo v meni, o dobrotljivi Gospod! čedalje bolj in bolj. Ker te tedaj resnično in iz serca ljubiti želim, in si zavoljo téga veliko perzadévam, mi je iz serca žal, de sim tebe, svojo neskončno dobroto, ktero čez vse

ljubim, tebe, svojiga stvarnika, odrešenika, in posvečevavca razserdil. Žal mi je, de sim grešil, de sim tebe, svojiga vsigamogočniga Gospoda, svojiga nar boljšiga Očeta, razžalil. Terdno sklenem, vse grehe in vse hude perložnosti zapustiti, storjene grehe čedalje bolj obžalovati, in nikdar več zoper tvojo sveto voljo ne ravnati. Vzemi me spet za svojiga otroka in dodeli mi gnado ta svoj sklep dopolniti. Prosim te po neskončnim zasluženji tvojiga Božjiga Sina, našiga Gospoda in Zveličarja, Jezusa Kristusa. Amen.

Oče naš . . . . Češena si Marija . . . . Čast bodi Očetu in Sinu in svetimu Duhu; kakor je bila v začetku in zdej in vselej in vekomej. Amen.

Obiskovanje presvetiga Rešnjiga Telesa.

Verni kristjan! obiši večkrat Jezusa v naravnem svetejšim Zakramentu; prečudno se bo tvoje serce omečilo, lože se boš greha varoval, in prav velikih dobrot boš sprosil za dušo in za teló.

Molitev

pred obiskovanjem presvetiga Rešnjiga Telesa.

Moj Bog, Jezus Kristus! kateri si iz ljubezni do nas v presvetim Zakramentu noč in dan pričujoč, in z veliko ljubeznijo čakaš, vabiš in sprejemlješ vse, kateri pridejo te obiskat; terdno verujem, de si resnično pričujoč v presvetim Zakramentu. Ponižno te molim in spoznam svojo veliko nevrednost; zahvalim te za toliko gnad, ki si mi jih skazal, posebno za to, de se mi samiga sebe v tem presvetim Zakramentu daješ; de je tvoja Mati, prečista Devica Marija, tudi moja Mati

in moja besednica pri tebi, in de si me zopet poklical, de te v ti cerkvi obišem.

O moj dobrotljivi in usmiljeni Jezus, is vsiga serca te tukaj častim in molim v presvetim Zakramentu; prvič zato, de se ti zahvalim za tvojo toliko ljubezen; drugič zato, de saj nekoliko popravim tisto neizrečeno krivico, ktero ti neverniki, krivoverci in malopridni katoliški kristjani v tem presvetim Zakramentu delajo; tretjič te želim s svojim obiskanjem po vsih tistih krajih na vsim svetu moliti, v kterih si v svetim Zakramentu zapušen brez vsiga počesjenja.

Moj Jezus! ljubim te iz vsiga serca; žal mi je, de sim zoper tebe, neskončno dobroto, grešil; terdno sklenem, se v prihodnje s tvojo gnađo in pomočjo vsih grehov in grešnih perložnost varovati, de tebe, o večna dobrota, nikdar več ne razžalim.

Zdaj se ti pa jest, ubogi človek, popolnoma izročim. V tvojo sveto voljo dam svojo slabo voljo; v tvoje sveto Serce položim svoje revno serce, vžgi ga z ognjem svete ljubezni in izpêri iz njega vse, kar me tvoje ljubezni nevredniga dela. Ves želim tvoj biti; stori z menoj in z vsim, kar je mojiga, po svoji sveti volji. Nič družiga ne išem, nič družiga ne želim, kakor tvojo sveto ljubezen vedno imeti, tvojo presveto voljo popolnoma dopolnovati, in v dobrim do konca stanoviten ostati.

Perporočim ti pa tudi vse verne duše v vicah; zlasti tiste, ktere so bile s posebno ljubeznijo tému presvetimu Zakramentu in tvoji neomažežani Materi vdane. Ravno tako te tudi prosim za vse svoje dobrotnike, prijatle in neprijatle, in za vse terdovratne grešnike; dodeli jim duha resnične pokore.

Zadnjič pa še sklenem vse želje in zdihljeje svojiga serca z ljubez-

njivimi občutljeji tvojiga presvetiga Serca, o Jezus! in tako sklenjene jih darujem tvojimu nebeškemu Očetu ter ga prosim v tvojim presvetim imenu, de bi jih iz ljubezni do tebe milostljivo uslišati hotel. Amen.

Zdihljeji k Jezusovimu Sercu pri obiskovanji presvetiga Rešnjiga Telesa.

1. Pozdravljenje.

Hvaljeno in moljeno bodi brez vsiga nehanja Serce Jezusa, mojiga Odrešenika, v presvetim Zakramentu!

Terdno verujem, de je tvoje preljubeznjivo Serce, o moj Jezus! v tem presvetim Zakramentu resnično pričujoče; za to te molim v ponižnosti svojiga serca. — Upam in se zanesem na tvojo neskončno dobroto in milost, de mi boš dal odpušenje mojih grehov, ki jih iz serca obžalujem. — Ljubim te iz vsi-

ga serca, ker si moja nar veči dobrota, in ker si me ti poprej neskončno ljubil. Serčno se ti zahvalim za vse gnade in dobrote, ki si mi jih od začetka mojiga življenja dozdej skazal. — Pozdravim, o Jezus! v tem naj svetejšim Zakramentu tebe, svojiga nar boljšiga prijatla in nar ljubšiga brata, tebe, svojiga očeta, in svojo edino ljubezen. — Hvalim in častim te, ker ti si moj večni Bog, ki vse stvariš in ohraniš. — Le tebe, o neskončna dobrota, ki si moj Gospod, bom vselej ljubil, le tebi vedno služil, tebi dopasti si s tvojo gnado perzadeval. Daj mi gnado, predobrotljivi Jezus! v tvoji ljubezni živeti in umreti. Amen.

2. Češenje.

Preljubeznjivo Serce mojiga Zveličarja, bodi češeno v presvetim Zakramentu! Iz vsiga mojiga serca bodi tavžentkrat hvaljeno in če-

šeno, nar svetejši in prijetniši prebivališče trojediniga Boga! Častim te, presveto Serce Jezusa, kateri je Bog od vekomej in po vsigamogočnosti svetiga Duha Sin nar čistejši Device. Gorečo ljubezen Mariiniga Serca ti perporočim in po njem te častim in hvalim, kakor te hvalijo in časté zveličanski duhovi v nebesih in pobožne duše na zemlji. Tebi, Božjimu Sercu, bodi vsa hvala, čast in slava, na vse večne čase! Amen.

3. Ljubezen in obžalovanje.

O moj Jezus! ljubim te v tem Zakramentu iz vsiga svojiga serca, iz vse svoje duše, iz vse svoje misli, — ljubim te čez vse. Serčno te ljubim, moja nar veči dobrota, moja ljubezen! O bodi od mene ljubljen, hvaljen in češen Bog Oče, Bog Sin in Bog sveti Duh! — Svet, svet, svet je Gospod Bog nebeških trum! Goreče želim to ljubezen tolikrat

ponoviti, kolikor je peska per morji, kolikor kapljic v vodah, listja na drevesih, zvezd na nebu, angeljev v nebesih in ljudi na svetu. O de bi te zamogel ljubiti, kakor te ljubijo vsi angelji in svetniki v nebesih in vsi pravični na zemlji! Z njih gorečo ljubeznijo sklenem svojo merzlo in nepopolnoma ljubezen. Oh! zakaj sim te vender tako pozno začel spoznavati in ljubiti, ker si me ti ljubil, preden sim na svet peršel! Gorje tistimu času, v kterim je bilo moje serce od tebe ločeno, o preljubeznjivi Jezus! Zato žaluje vedno moje serce in terpi silne britkosti. Veržem se torej k tvojim nogam, o mogočni Jezus! ter se udarim kakor očitni grešnik na svoje skesano serce. O dobrotljivi Jezus! bodi mi nevrednimu in prevelikimu grešniku milostljiv, ki si iz ljubezni do grešnikov nebeško veličastvo zapustil, britko smert na križu terpel in se v presvetim Zakramentu vživati daješ

do konca svetá. Ponavlja naj se vedno v meni čisti in sveti ogenj tvoje ljubezni, in, kakor od nebes ožgan, naj moje oserčje in serce raznema, in pa vse moje znotranje očisti in razbeli, de nič grešniga ne ostane v meni, kar bi tvoje preljubeznjivo Serce žalilo. Zročim se tedej v tvoje Božje Serce, o predobrotljivi, preljubeznjivi, presladki Jezus! — Ljubim te, o Jezus! ljubim te čez vse, moj Bog in moje vse!

4. Priprošnja.

O Jezus! kako deleč te je tvoja ljubezen gnala! Bolj ti je mar naše zveličanje, kakor tvoja Božja čast. Previdil si, kar mi zdaj vidimo, de le redki te v tem nar svetejšim Zakramentu tako spoznajo in molijo, kakor je naša dolžnost, in se tebi spodobi, o moj Bog in Gospod! in vender si ga postavil našim dušam v zveličanje. Groza me obide, ko

pomislim, kako velikrat so ti ne-
 verniki silno nečast storili, ker so
 presveti Zakrament v vodo ali v
 ogenj vergli, ali na tla izsuli in z
 nogami pohodili. Velika žalost me
 tudi opade, ker je veliko pravover-
 nih kristjanov, kateri te v presvetim
 Zakramentu nikoli ne obišejo in ne
 molijo, in te s svojim razujzdanim
 vedenjem brez strahú in prederzno
 žalijo. O moj Jezus! ko bi mi bilo
 dano, s svojimi solzami ali tudi s
 svojo kervjo tiste nesrečne kraje
 omiti, na kterih se je tvojimu pre-
 svetimu Rešnjimu Telesu nečast de-
 lala, bi rad to storil! Ker mi pa to
 ni perpušeno, torej sklenem te v
 prihodnje, kadar bom mogel, v pre-
 svetim Zakramentu obiskati, in po-
 nižno moliti, kakor te tudi dans
 obišem, in želim te v duhu po-
 nižnosti in s spodobne častjo moliti.
 O de bi mi bilo dano, svoje lastne
 grehe zbrisati, in tudi vse tisto za-
 ničevanje popraviti, kteriga ti ne-

hvaležni ljudje v tem presvetim Zakramentu delajo. Odpusti, o milostljivo Serce! mojemu in vsim človeškim sercam, ki so se zoper tebe pregrešile. Milostljivo jim perzanesi in ne perštevaj jim téga greha. Usmili se nas, preljubeznjivo Serce! usmili se nas!

5. Upanje.

Moje serce se na te zanese, o Jezus! ker mi rana tvojiga preljubeznjiviga Serca pravi, de ne smem obupati. V njeno globočino denem celo versto in težo svojih grehov in zanikernost. Vanjo vtopim dušo in serce. V to globočino tvojiga usmiljenja položim in ti darujem ves svoj trud in vse perzadevanje. Zročim ti vanjo vse britkosti in težave in karkoli mi pred teboj britkosti dela. Terdno upanje v tvojo neskončno dobroto in milost me sili svoje oči zanesljivo k tebi povzdigniti in pomoči prositi. Oh! sliši in usliši

zdihljeje mojiga serca, ker si Serce samiga Boga, kterimu je vse mo- goče, samo to ne, de bi se revniga in potertiga serca ne usmilil.

6. Prošnja.

O preljubeznjivo Serce Jezusovo! daj mi dans, de ti svoje serce odprem. Nar veči čast in hvalo ti želim skazovati, in se sklenem v svojih molitvah z vsimi dušami v nebesih in na zemlji, ktere pravo ljubezen do tebe imajo. **O** prečisto Serce! očisti moje serce vse ljubezni do posvetnih reči in napolni ga s svojo presveto ljubeznijo. **O** presladko Serce! vzemi moje serce tako v svojo oblast, de bo odslej popolnoma tvoje. **O** presveto Serce! vtisni v moje serce grenke skerbi in britkosti, ki si jih ti, dobrotljivi Zveličar! ves čas svojiga življenja na zemlji za moje zveličanje imel, de bom vselej, kadar se jih bom spomnil, zate kaj

terpeti želel, ali, de bom vsaj zoper-
nosti, ki jih v svojim življenji prestati
imam, voljno terpel. **O nar ponižniši
Serce!** vdeleži me svojiga zaniče-
vanja. **O nar krotkejši Serce!** dodeli
mi svojo ljubeznjivo krotkost ter vzemi
iz mojiga serca vso jezo in nepoter-
pežljivost. Prosim te tudi, o pokorno
Jezusovo Serce! stori, de v prihodnje
popolnoma v tvoji pokoršini živim in
se vedno po tvoji presveti volji rav-
nam. **O Serce Jezusovo!** bodi in o-
stani edini gospodar mojiga serca,
de, kar ti želiš, tudi jez želim, hočem
in ljubim vekomej. Amen.

7. Duhovno obhajilo.

O ljubljenec moje duše! odpri mi
vrata svojiga Serca, ter vleci moje
serce skozi presveto rano v dno
svojiga preljubeznjiviga Serca, de
se moje serce tako s tvojim Sercam
zveže, de ti v meni in jez v tebi
prebivam. **O Jezus,** preljubi ženin

moje duše! moja revna duša hrepeni po tebi kakor žejin jelen po merzli vodi. **O** pridi, moj Jezus! s svojo gnado in ljubeznijo v moje serce, ki v tebe veruje, v tebe upa in te ljubi čez vse. Pridi tedaj, o Jezus! pridi v moje serce; razveseli, potolaži, oživi me spet; ostani ti v meni in jez v tebi. **O** ne perpusti, de bi bil kdaj ločen od tebe, presladko, preljubeznjivo Serce!

8. Darovanje.

O moj Jezus! slišim te v presvetim Zakramentu klicati: Ljuba duša! vse svoje Serce ti dam, daj mi vender tudi ti svoje serce! — **O** le vzemi moje serce, do čistiga ga ti izročim; vzemi tudi moje telo in mojo dušo, moje življenje in mojo kri, moj um, moja pamet in moja voljo in vse, kar je v meni. Vse moje serce bodi v tvojim presvetim Sercu, ker le tebe ljubim, le po tebi hrepenim, le v tebi želim živeti.

Živim sicer, pa ne živim več jest, ampak Jezus živi v meni in jest v Jezusu. O moj Jezus! ves sim tvoj. Kaj me hoče torej od tvojiga preljubeznjiviga Serca ločiti? Ne smert, ne življenje, ne angelji, ne poglavarstva, ne oblasti, ne sedanje, ne prihodnje, ne visokost, ne globočina me ne bo mogla ločiti od ljubezni Božje, ktera je v Jezusu Kristusu, Gospodu našim. — O moj Jezus! bodi edini Gospod mojiga serca, moje edino veselje in bogastvo zdej in vekomej. Amen.

Pozdravljenje presvetiga Mariiniga Serca.

O Marija, preljuba moja Mati! ozri se na-me revniga ubožca, ki se najdem pred tvojim milostljivim Sercam in ne zaverzi moje prošnje. Z velikim veseljem vidim nad tvojim Sercam lepe čednosti, ki čednosti vsih družih svetnikov silno deleč presežejo. Oh kako perserčno

želim, saj nekoliko téh čednost imeti, ki jih nad tvojim presvetim Sercam najdem, posebno tvoje ponižnosti, čistosti in velike ljubezni! **O** ponižno Serce! sprosi mi ponižniga duhá, de bom svojo veliko dušno revšino in nevrednost spoznal, in tako Božjih gnad se bolj vredniga storil. **O** prečisto Serce! sprosi, de bo čisto moje serce, de se bom nar manjšiga greha tako, kakor nar veči nesreče bal in varoval. **O** ljubezni goreče Serce! sprosi mi, de se svete ljubezni vname moje serce, de bom zamogel Jezusu toliko ljubezni skazati, kolikor sim mu je dolžan, in de bom tudi tebe tako ljubil kakor nar boljši otrok svojo dobrotljivo mater zamore ljubiti. Daj mi čutiti, preljubeznjiva Mati! sladkost tvojiga presvetiga Serca, ter me pelji k svojimu preljubimu Sinu, našimu Zveličarju, de ga bom s teboj vred hvalil in častil vekomej. Amen.

Prošnja do Matere Božje.

Presveta in prečista Devica Marija, moja preljubeznjiva Mati! jest, med vsimi nar revniši grešnik, dans k tebi perbežim; zakaj ti si Mati mojiga Zveličarja, kralja nebes in zemlje, nar mogočniši pomočnica za Bogam, upanje in perbežališe vsih grešnikov. — Pred teboj, o visoka kraljica! se perklonim z velikim počešenjem, in te perserčno zahvalim za tolikanj gnad in dobrot, ki si mi jih do zdaj od Boga sprosila, posebno, ker si me s svojo mogočno prošnjo peklenkiga ognja obvarovala, v kteriga sim zavoljo svojih grehov veržen biti zaslužil. — Iz serca te ljubim, moja preljubeznjiva Mati! in iz ljubezni do tebe terdno sklenem, tebi ves čas svojiga življenja zvesto služiti, tvoje lepe čednosti posnemati, in si perzadevati, kolikor mi bo mogoče, de tudi druge na to perpravim, de

te bodo ljubili in ti služili. — Za Jezusam, tvojim ljubim Sinam, postavim na-te svoje nar veči zaupanje, in posebno s tvojo pomočjo upam večno zveličanje zadobiti. — Vzemimi me v število svojih otrok, o Mati milosti Božje! in brani me vsih sovražnikov moje duše. Zadobi mi s svojo mogočno prošnjo, de me Bog reši vsih skušnjav, ali pa mi sprosi potrebno moč, de bom zamogel do konca svojiga življenja vse svoje skušnjave premagati. Sprosi mi tudi resničniga duhá pokore in stanovitno poboljšanje življenja; sprosi mi gorečo ljubezen do Jezusa in zvesto posnemanje njegovih presvetih zgledov; sprosi mi tudi srečno smert in milostljivo sodbo Božjo. Vsiga téga te prosim, moja preljuba Mati! ne zaverzi moje prošnje, pomagaj mi v življenji in v smerti, skaži nad menoj, de si res moja Mati; skaži, de si nar boljši Mati, de nobena mati za svoje otroke tako ljubeznji-

vo ne skerbi, kakor ti, o nebeška Mati! za svoje zveste otroke skerbiš. Če tudi ktera posvetna mati pozabi svojiga deteta, de se ga ne usmili; me pa ti, o milostljiva Mati nebeška! nikoli nikar ne pozabi. Prosi tako dolgo za-me Boga, dokler me v nebesih ne vidiš. Tamkej te bom pottlej večno častil in hvalil, in za Jezusam bom tebi hvalo dajal za neskončno srečo večniga zveličanja. Amen.

Litanije

od

presvetiga Rešnjiga Telesa.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče iz nebes,

Bog Sin, odrešenik svetá,

Bog sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Jezus, kateri si per zadnji večerji sam
sebe učencam zavžiti dal,

Jezus, kateri si v presvetim Zakramentu
resnično pričujoč s kervijo in z me-
sam, z dušo in s telesam, po Božji in
človeški natori,

Jezus, živi kruh, kateri si z nebes prišel,

Jezus, kruh angeljev,

Jezus, kruh vsih izvoljenih,

Jezus, kruh močnih,

Jezus, čeznatorni kruh,

Jezus, skriti Bog in Zveličar,

Jezus, studenec vsih gnad,

Jezus, vedni in nar čistejši dar,

Jezus, nekervavi dar noviga testamenta,

usmili se nas!

Jezus, nedolžno Jagnje Božje,
 Jezus, skrita mana,
 Jezus, beseda, ktera je meso postala, in
 zdaj vedno med nami prebiva,
 O nar svetejši Zakrament,
 Nar veči skrivnost Božja,
 Spomin nar večih čudežev Božjih,
 Prečudno znamenje nar veči ljubezni
 Božje,
 Zakrament večne ljubezni,
 Skrivnost vere,
 Dar sprave za žive in mertve,
 Nar veči moč v skušnjavah,
 Nar močnejši orožje zoper hudobniga
 sovražnika,
 Nar imenitniši vsih darov Božjih,
 Presveti spomin Gospodoviga terpljenja
 in njegove smerti,
 Presveta Gospodova večerja, per kateri
 angeljci strežejo,
 Nar veči veselje pobožnih duš,
 Nar veči dobrota vernih kristjanov,
 Nar slajši živež naših duš,
 Moč slabih,
 Tolažba žalostnih,
 Pomoč zapušenih,
 Popotnica téh, kateri v večnost gredó,
 Zastava večniga življenja,
 Bodi nam milostljiv; zanesi nam, o Jezus!
 Bodi nam milostljiv; usliši nas, o Jezus!

usmili se nas!

- Od vsiga hudiga,
 Od vsiga greha,
 Od nevredniga prejemanja téga presve-
 tiga Zakramenta,
 Od poželenja mesá,
 Od poželenja oči,
 Od prevzetnosti življenja,
 Od vsih pregrešnih perložnost in ne-
 varnost,
 Od skrivnih skušnjav in zalezovanja
 hudobniga duha,
 Od vsih nesreč,
 Od nagle in neprevidene smerti,
 Od večne smerti,
 Z ljubeznijo, s katero si ta s. Zakrament
 postavil,
 Z ljubeznijo, s katero si per zadnji ve-
 čerji svoje aposteljne obhajal,
 Z ljubeznijo, s katero tudi nas s svojim
 presvetim Rešnjim Telesam živiš,
 Z ljubeznijo, s katero se v tem presvetim
 Zakramentu za nas daruješ,
 Z ljubeznijo, s katero v tem daru Božji
 pravici zadostuješ,
 Z ljubeznijo, s katero nevrednim kristja-
 nam zanašaš,
 Z ljubeznijo, s katero v tem presvetim Za-
 kramentu tolikanj nečasti preterpiš,
 Z ljubeznijo, s katero s stola svoje milosti
 tako usmiljeno na nas gledaš,

reši nas, o Jezusi!

- Z** ljubeznijo, s katero nas tako do-
 brotljivo poslušáš,
Z ljubeznijo, s katero v tem presvetim
 Zakramentu tolikanj gnad skazuješ,
Z ljubeznijo, s katero v tem presvetim
 Zakramentu do konca svetá per nas
 ostaneš,
- Mi** ubogi grešniki,
De nam zaneses,
- De** nam vse naše grehe odpustiš,
De nas v živi veri v ta presveti Za-
 krament poterdiš in obderžiš,
De v naših sercih terdno zaupanje v ta
 nar svetejši Zakrament obudiš,
De v naših sercih gorečo ljubezen do
 téga nar svetejšiga Zakramenta po-
 množiš,
De našo čast in pobožnost k temu
 presvetimu Zakramentu pomnožiš in
 ohraniš,
De nam gnado daš, vselej z dobro per-
 pravo k tvoji Božji mizi perstopiti,
De nam sad téga presvetiga Zakramenta
 obilno dodeliš,
De resnično češenje téga nar častit-
 livšiga Zakramenta med nami po-
 množiš,
De vso nečast od té nar častitljivši
 skrivnosti Božje zavaruješ in od-
 verneš,
- reši nas,
 o Jezus!
 te prosimo, usliši nas, o Jezus!

De svojo sveto cerkev vižaš in ohraniš,
 De vsim, kateri v té ne verujejo, luč
 prave vere dodeliš,
 De naše misli k nebeškim željam po-
 vzdiguješ,
 De naše serca s svojim milostljivim ob-
 iskovanjem razveseliš in očistiš,
 De nam vselej veselje nad tem presvetim
 Zakramentam v serce daš,
 De vedno v nas ostaneš, in mi v tebi,
 De nas ob koncu našiga življenja s
 to nebeško popotnico previdiš in ob-
 veseliš,
 De nas poslednji dan k večnemu živ-
 ljenju obudiš,
 De vsim vernim dušam večni mir in
 pokoj dodeliš,
 De nas na sedežu svoje milosti usli-
 šati hočeš,
 Jezus, Sin Božji,
 Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemplješ;
 zanesi nam, o Jezus!
 Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemplješ;
 usliši nas, o Jezus!
 Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemplješ;
 usmili se nas, o Jezus!

te prosimo, usliši nas, o Jezus!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš . . . Češena si Marija . . .

Dobrotljivi in usmiljeni Gospod je spomin svojih čudežev storil. — On je živež dal tem, ki se njega bojé.

Ti si nam kruh z nebes dodelil, o Gospod, kateri vse razveseljenje v sebi ima.

S tvojiga altarja, o Gospod! prejemo Kristusa, v katerim se duša in telo razveseli.

M o l i m o.

O Bog, kateri si nam v prečudnim Zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil; dodeli, te prosimo, de svete skrivnosti tvojiga telesa in tvoje kervi tako častimo, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi ču-timo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti sv. Duha, Bog od vekomej do vekomej. Amen.

Sveti križev pot.

Perprava.

Sklenem se v duhu s teboj, o preusmiljeni Jezus! in želim s tisto gorečnostjo tvoje bitko terpljenje preišljevati, s katero je tvoje presveto Serce napolnjeno bilo, ko si s težkim križem obložen po kervavi poti proti gori mertvaških glav šel. Z Marijo, tvojo presveto Materjo, in z Janezam, tvojim ljubeznjivim učencam, hočem pod svetim križem postati, de svoje grehe vnovič obžalujem in terdno sklenem, tako živeti, de mi tvoje terpljenje ne bo v pogubljenje, ampak v zveličanje. Darujem ti to sveto pobožnost in odpustke, ki jih je sveta cerkev z njo podelila, v zadostenje za svoje grehe, v spreobrnjenje grešnikov in v mir in pokoj vernih duš v vicah. Vdeleži nas vsiga sadú križeviga pota, de se tvoje mogočne pomoči razveselimo.

I.

Jezusa v smert obsodijo.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo; —
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O Božje Serce! neprenehama goríš od prevelike ljubezni do ljudi. Tako močna je tvoja ljubezen, de se ne da premagati od hudobije tistih, ki te neusmiljeno in krivično v bitko smert na križu obsodijo.

Zahvalim se ti, o presladko Serce! de se iz ljubezni do mene v smertno obsodbo vdaš, in prosim te, daj mi iz ljubezni do tebe krive sodbe mirno terpeti, nikogar ne soditi, vse pregrehe svojiga jezika obžalovati, in objokovati, enkrat pa milostljivo sojenimu biti. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

II.

Jezus vzame križ na svoje rame.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo; —
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubeznjivo Serce Jezusovo!
neskončna je tvoja ljubezen! Za-
voljo mene, revniga grešnika, z
veseljem križ objameš in ga voljno
neseš ter z voljo poterpiš vse za-
ničevanje in bolečine, ko te slepo
ljudstvo suje in pahá.

O presladko Serce Jezusovo! ker
mi nar lepši zgled poterpežljivosti
daješ, daj mi tudi gnado, iz lju-
bezni do tebe vse zopernosti in nad-
loge voljno nositi, zoper bližnjiga
nikdar več ne godernjati, za teboj
serčno hoditi po poti križev z mo-
litvijo, s postam, s čuvanjem in z
zvestim dopolnovanjem vsih svojih
dolžnost, de zaslužim tvojo ljubezen.
Amen.

**Oče naš. Češena si Marija. Čast
bodi.**

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

III.

Jezus pade prvič pod križem.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo; —
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Čedalje veči so tvoje bolečine, o preljubeznjivo Jezusovo Serce! pa čedalje veči je tudi tvoja goreča ljubezen. Pod težo križa tako oslabiš, de na tla padeš; pa tvoja nezmerjena ljubezen te zopet vzdigne in ne misliš na trud, akoravno te nar hujši bolečine čakajo.

Vstati hočem iz dušne dremote in se k tebi podati, o presveto Jezusovo Serce! usmili se me in poterdi me z močjo svetiga Duha, de v tvoji ljubezni ostanem, vse svoje sovražnike in zapeljivce srečno premagam, nikdar več ne padem, v noben greh ne pervolim in do slabiga bližnjiga usmiljenje imam ter ga iz greha vzdvigujem. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast
bodi.

Usmili se nas, o Gospod, usmili
se nas!

IV.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo; —
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O preljubeznjivo Serce Jezusovo!
kolika žalost te presune, ko na poti
zaničevanja in britkosti svojo pre-
ljubo Mater zagledaš? — kolika
žalost pa tudi presune Serce Marije,
tvoje presvete Matere, ko jo srečaš
poln bolečin in s težkim križem
obložen!

O moj Jezus! odpusti mi vso
žalost, ktero sim kdej tvojimu in
Mariinimu Sercu storil, ker sim po-
svetnimu veselju svoje serce odperl;
in dodeli mi, de se slabe družine
za vselej znebim, in le per tvojim
in tvoje ljube Matere Sercu veselja
išem. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast
bodi.

Usmili se nas, o Gospod, usmili
se nas!

V.

Simon Cirenejic pomaga Jezusu križ nesti.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo; —
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O preubožno Jezusovo Serce!
ki si vredno nar višiga češenja,
ljubezni in molitve, molčé terpiš
neizrečeno sramoto, ker ti nihče v
pomoč ne pride in je ptujic persiljen
težki križ za teboj nesti.

O zapušeno Serce! daj mi vsako
nehvaležnost, ki mi je od sveta
prestati, voljno in v duhu pokore pre-
terpeti; podpiraj mojo slabost, ker pe-
šam in omagujem na poti proti ne-
besam, de v tebi prebivam in te od
zdej vselej zamorem resnično in sta-
novitno ljubiti, iz ljubezni do tebe svoj
križ objeti in za teboj nositi. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

VI.

Veronika podá Jezusu potni pert.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo; —
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O preljubeznjivo Serce! še v sredi svojiga terpljenja majhne dobrote, ki se ti skažejo, obilno povračuješ. Neka bogaboječa duša te vidi vsiga kervaviga, in ti iz serčniga usmiljenja potni pert poda; ti jo pa za njeno dobroto ljubeznjivo plačaš, ker podobo svojiga presvetiga obličja v njenim pertu vtisnjeno pustiš.

Zavoljo té ljubezni te prosim, o Božje Serce! vtisni tudi v moje serce in v moj spomin presveto podobo svojiga kervaviga obličja, de vedno tvoje britko terpljenje premišljujem in zmirej svoje grehe objokujem. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

VII.

Jezus pade drugič pod križem.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo; — Ker si s svojim križem svet odrešil.

O terpeče Serce! silna teža tvojiga križa in slabost tvojiga razmesarjeniga telésa te zopet na tla verže. O Jezus! vsigamogočni Bog! ves zaničevan, z nogami sovan in taptan na tleh ležiš! Oh, zakaj ne umerješ? zakaj hočeš še dalje terpeti? Tvoja ljubezen do nas grešnikov te sili nar grenkejši pijačo prebritkiga terpljenja do zadnje kapljice izpiti.

O poterpežljivo Serce! usmili se naših grešnih duš, ki so že tolikrat v greh zabredle, usmili se posebno moje uboge duše in nikar ne perпусти, de bi se brez resnične pokore s sveta ločila in v peklenški ogenj padla. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast
bodi.

Usmili se nas, o Gospod, usmili
se nas!

VIII.

Jezus tolaži Jeruzalemske žene.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo; —
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O Jezus! milo žalujejo usmiljene
žene, ker te vidijo vsiga razbitiga
in kervaviga; ti pa bolj čutiš njih
reve kakor svoje bolečine, ter jim
rečeš: **Hčere Jeruzalemske!** nikar se
ne jokajte nad menoj, ampak jokajte
se nad seboj in nad svojimi otroci.

O milostljivo Serce! daj mojim
očém potoke solz, de ne objokujem
samo tvojiga britkiga terpljenja, am-
pak veliko bolj svoje grehe, de pri-
dem v srečni kraj, kjer bom razve-
seljen vekomej. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast
bodi.

Usmili se nas, o Gospod, usmili
se nas!

IX.

Jezus pade tretjič pod križem.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo; —
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O Jezus! kako obilno teče tvoja presveta kri na grešne tla, ko tretjič pod težo križa na terdo kamnje padeš! Kakor červ se zvijaš; pa iz ljubezni do mene vender še križ objameš.

O ponižno Jezusovo Serce! s potertim duham te prosim, odpusti mi, ker tolikrat v stare grehe padem, varuj me strašne dušne slepote, in daj mi se resnično k tebi spreobrniti, po tvojim zgledu prav ponižnimu biti in do konca v tebi ostati. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

X.

Jezusa slečejo in mu želca dajo piti.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo; —
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O Jezus! kolike bolečine in ko-

liko britkost občuti tvoje prečisto in presveto Serce, ko ti oblačilo z raztepeniga života potegnajo in te z grenkim želčem napojiti hočejo! O Jezus! tolikanj terpiš za našo prešernost v obleki, za našo nesramnost, za našo nezmernost v jedi in pijači!

O prečisto Serce! daj mi, de ljubim sramožljivost, se varujem radovidnih pogledov, se ogibam zapeljive posvetne družine, svoje telo pokorim ter zaslužim s tistimi, kateri so čistiga serca, v nebesih tvoje obličje gledati vekomej. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

XI.

Jezusa na križ perbijejo.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo; — Ker si s svojim križem svet odrešil.

O Jezus! kdo zamore občutiti tvoje neizrečene bolečine, ko te znak na križ veržejo, vse ude grozovitno raz-

penjajo, roke in noge z ojstrimi žebli predirajo, s kládvi na križ perbijajo!

O preljubeznjivo Jezusovo Serce! serčno obžalujem svoje ostudne grehe, ki so te tako neusmiljeno na križ perbili. Usmili se me, in perbij vse moje ude tako na svoj križ, de se nikdar več s kakim greham od tebe ne ločim. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

XII.

Jezus na križu umerje.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo; — Ker si s svojim križem svet odrešil.

O moj Jezus, moja ljubezen in neskončna dobrotá! z okervavljeno krono na glavi in ves bled v obraz visiš v neznanih bolečinah med nebam in zemljo v sredi dveh hudodelnikov, in tvoja nedolžna kri še zmiram teče na grešne tla; pa med temi neizrečenimi bolečinami še moliš

za svoje sovražnike, obljubiš spokornimu razbojniku nebeški raj, skerbiš za svojo žalostno Mater, izročiš svojo dušo nebeškemu Očetu, nagneš svojo glavo in — umerješ!

O prebodeno Serce! kaj hočeš, de za tvojo toliko ljubezen storim? Odmerl bom sebi in svetu, in le tebi živel — vekomej. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

XIII.

Jezusa s križa snamejo in prežalostni Marii v naročje položé.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo; — Ker si s svojim križem svet odrešil.

O Marija, moja preljubeznjiva Mati! tvoje oči se hočejo vtopiti v grenkih solzah, in z ojstrim mečem neizrečene žalosti je prebodeno tvoje presveto Serce, ko imaš svojiga preljubeznjiviga Sina vsiga ranjeniga, mertviga v naročji!

O prežalostna Marija! prosi Jezusa za-me, de mi gnado da, nikdar več njegoviga terpljenja in tvoje žalosti ne ponoviti, se vsiga greha prav skerbno varovati, ter spokorno in sveto v tvojim naročji umreti. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

XIV.

Jezusa v grob položé.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo; — Ker si s svojim križem svet odrešil.

Preljubi Zveličar! mertvimu ti skažejo čast, ki ti je v življenji niso skazovali. Bogaboječe duše te z drago dišavo vred v tančico zavijejo in v nov grob položé.

O preljubeznjivo Jezusovo Serce! ki iz ljubezni do mene v grobu ležiš, daj mi ponižno in čisto serce, de le po tebi hrepenim, de mi bo tvoje presveto Rešnje Telo nar ljubši hrana, moje veselje, moja popotnica, de s te-

boj v nebesih počivam in sad tvojiga
britkiga terpljenja vživam vekomej.
Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Častbodi.
Usmili se nas, o Gospod, usmili
se nas!

Sklep.

O prebodeno Jezusovo Serce! ozri
se milostljivo na to pobožnost, ki sim
jo v spomin tvojiga britkiga terpljenja
opravil. O de bi bil ta križev pot s
tako pobožnim in usmiljenim sercam
začel in končal, s kakoršnim se je
tvoja preljubeznjiva Mati nanj podala!
Ponižno ti torej darujem za svojo
slabo gorečnost vse svete zdihljeje
njeniga prežalostniga Serca. O Je-
zus! sprejmi me v svoje presveto
Serce, de vedno v tem presladkim
kraji nebeškiga mirú prebivam. Amen.

Vernih duše naj po milosti Božji
počivajo v miru. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast
bodi . . . šestkrat; zadnjikrat v na-
men svetiga očeta papeža.

Litanije

od

presvetiga Serca Jezusoviga.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,
 Sin, vsiga sveta rešnji Bog,
 Sveti Duh, resnični Bog,
 Sveta Trojica, en sam Bog,
 Presveto Serce Jezusovo,
 Serce Jezusa, Sinu živiga Boga,
 Serce Jezusa, Sinu prečiste Device,
 Serce Jezusovo, dopadajenje nebeškiga
 Očeta,

Serce Jezusovo, tempelj svetiga Duha,
 Serce Jezusovo, večna ljubezen pre-
 svete Trojice,

Serce Jezusovo, raj Božjiga veselja,
 Serce Jezusovo, studenec nebeške slad-
 kosti,

Serce Jezusovo, sedež večne milosti,
 Serce Jezusovo, morje usmiljenja,
 Serce Jezusovo, zaklad vsiga bogastva
 Božjiga,

usmili se nas!

Serce Jezusovo, vir svete ljubezni in
 svetiga kesanja,
 Serce Jezusovo, konec vsiga usmiljenja
 nebeškiga Očeta,
 Serce Jezusovo, visokost Božje modro-
 sti in Božjiga znanja,
 Serce Jezusovo, potok, ki razveseluje
 mesto Božje,
 Serce Jezusa, našiga nebeškiga kralja,
 Serce Jezusa, našiga dobrega pastirja,
 Serce Jezusa, našiga usmiljeniga brata,
 Serce Jezusa, našiga preljubiga uče-
 nika,
 Serce Jezusa, nar ljubeznjivšiga že-
 nina naših duš,
 Serce Jezusovo, zgled krotkosti in po-
 nižnosti,
 Serce Jezusovo, studenec miru in sve-
 tiga pokoja,
 Serce Jezusovo, nar bolj popolnoma po-
 doba našiga življenja,
 Serce Jezusovo, tolažba žalostnih,
 Serce Jezusovo, perbežališe v skuš-
 njavah in nadlogah,
 Serce Jezusovo, veselo prebivanje či-
 stih duš,
 Serce Jezusovo, veselje vsih izvoljenih,
 Serce Jezusovo, studenec vsih svetih
 misel in želj,
 Serce Jezusovo, luč popotnikov,

usmili se nas!

Serce Jezusovo, altar sprave,
 Serce Jezusovo, ognjeni studenec Božje
 ljubezni,
 Serce Jezusovo, hrepenenje in nar slajši
 ljubezen vsih svetih duš,
 Serce Jezusovo, zavoljo nas na oljski
 gori žalostno in otožno do smerti,
 Serce Jezusovo, oslabiljeno od kervavi-
 ga potú,
 Serce Jezusovo, počeno od žalosti za-
 voljo naših grehov,
 Serce Jezusovo, na križu s sulico pre-
 bodeno,
 Serce Jezusovo, upanje umirajočih,
 Serce Jezusovo, večno veselje vsih svet-
 nikov v nebesih,
 Serce Jezusovo, krona vsih stvari Bož-
 jih,
 Bodi nam milostljivo; zanesi nam, o Serce
 Jezusovo!
 Bodi nam milostljivo; usliši nas, o Serce
 Jezusovo!
 Od vsiga greha,
 Od zanemarjenja presvetiga navdajanja,
 Od vse nepobožnosti in mlačnosti,
 Od vse merzlotе do svoje Božje lju-
 bezni,
 Od vsih nečistih misel in želj,
 Od vse slepote in terdovratnosti serca,
 Po svoji čudni krotkosti in ponižnosti,

usmili se nas!

reši nas, o Serce
Jezusovo!

Po svoji nar veči čistosti,
 Po svojim usmiljenji in perzanesljivi mi-
 losti,
 Po svojim skrivnim življenji,
 Po svoji revšini in sveti pokoršini do
 smerti na križu,
 Po svojim preljubeznjivim obnašanji med
 ljudmi,
 Po svojim notranjim miru,
 Po svoji usmiljeni ljubezni do nas greš-
 nikov,
 S kervjo in vodo, ki si ji v naše oči-
 šenje in posvečenje prelilo,
 Mi grešniki,
 De svojo sveto in čisto ljubezen v naše
 serca vliješ,
 De naše serca k posnemanju svojih
 čednost vlečeš,
 De nam pravo ponižnost, krotkost in
 notranji mir dodeliš,
 De vse misli in želje našiga serca o-
 čistiš in posvetiš,
 De nas in vse ljudi razsvetliš in k spo-
 znanju svoje Božje ljubezni perpelješ,
 De nas v britkostih téga življenja mi-
 lostljivo poživiš in poterdiš,
 De svojo sveto ljubezen v nas vedno
 pomnožiš,
 De ob naši smertni uri naše duše v
 svoji sveti rani skriješ,

reši nas, o Serce Jezusovo!

prosimo te, usliši nas!

De nas v veličastvo svojih izvoljenih sprejmeš, prosimo te, usliši nas!

O presladko Serce Jezusovo, prosimo te, usliši nas!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; zanesi nam, o Serce Jezusovo!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; usliši nas, o Serce Jezusovo!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; usmili se nas, o Serce Jezusovo!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš . . . Češena si Marija . . .

V. Pomagaj svojim služabnikom, o Gospod!

O. Ki si jih s svojo drago kervjo odrešil!

V. Gospod, usliši mojo molitev!

O. In moje vpitje naj do tebe pride!

M o l i m o .

Ozri se, prosimo, vsigamogočni večni Bog! na preljubeznjivo Serce svojiga Sinu, na katerim imaš dopadajenje, ter nam odpusti zavoljo téga preljubeznjiviga Serca naše grehe, odverni od nas zasluženno šibo,

vlij v naše serca svojo ljubezen,
ohrani, vižaj in perpelji nas v
večno življenje. Amen.

Litanije

od

presvetiga Mariiniga Serca.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog, usmili
se nas!

Sin, vsiga sveta rešnji Bog, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveto Mariino Serce,

Serce Mariino, brez madeža spočeto,

Serce Mariino, gnade polno,

Serce Mariino, blaženo med vsimi serci,

Serce Mariino, za Sercam Jezusovim

nar čistejši,

Serce Mariino, tempelj presvete Trojice,

Serce Mariino, sedež modrosti,

Serce Mariino, podoba pravice,

za nas Boga prositi!

Serce Mariino, stol usmiljenja,
 Serce Mariino, zapopadek vse svetosti,
 Serce Mariino, skrinja miru in sprave,
 Serce Mariino, vrata nebeške,
 Serce Mariino častitljivo,
 Serce Mariino mogočno,
 Serce Mariino usmiljeno,
 Serce Mariino verno,
 Serce Mariino hvale vredno,
 Serce Mariino ljubeznjivo,
 Serce Mariino krotko,
 Serce Mariino ponižno,
 Serce Mariino poterpežljivo,
 Serce Mariino za nas z bolečinami pre-
 bodeno,
 Serce Mariino, luč zmotenih,
 Serce Mariino, perbežališe grešnikov,
 Serce Mariino, moč pravičnih,
 Serce Mariino, tolažba žalostnih,
 Serce Mariino, terdnost v skušnjavi,
 Serce Mariino, upanje umirajočih,
 Serce Mariino, pomoč v vsih naših
 nadlogah,
 Serce Mariino, zastava obljub Jezusovih,
 Serce Mariino, popolnoma žgavni dar
 Božje ljubezni,
 Serce Mariino, veselje vsih serc,
 Serce Mariino, s častjo v nebesih kro-
 nano,

za nas Boga prosí!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ;
zanesi nam, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ;
usliši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ;
usmili se nas, o Jezus!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš . . . Češena si Marija . . .

V. Prosi za nas, sveto Mariino Serce!

O. De bomo vredni te serčno ljubiti.

M o l i m o .

O Bog! kateri si Serce prečiste
Device Marije z nar gorečniši lju-
beznijo vžgal, z vso milostjo na-
polnil in z nar lepšimi čednostmi
ozaljšal, de je tvoj edinorojeni Sin,
naš Gospod Jezus Kristus, z nar
večim dopadajenjem v njem prebi-
val, dodeli meni in vsim, kateri to
prelepo in prečisto Serce časté, de
se tudi naše serca od te ljubezni
do tebe vžgó, ter nekoliko tistih
obilnih gnad in lepih čednost za-
dobé, s kterimi si Serce naše pre-
ljubeznjive Matere Marije obdaril,

de brez čednost in dobrih del pred tvoje obličje ne pridemo, temuč de bomo ko tvoji zvesti otroci v tvoje kraljestvo vzeti, kjer te bomo z Marijo, tvojo presveto Materjo, in z vsimi svetniki častili in hvalili vekomej. Amen.

Litanije vsih Svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog, usmili se nas!

Sin, vsiga svetá rešnji Bog, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

S. Marija,

S. Mati Božja,

S. devic Devica,

S. Mihael,

S. Gabriel,

S. Rafael,

} za nas Boga
prosi!

Vsi sveti angelji in arhangelji, za nas Boga prosite!

Vse svete verste zveličanih duhov, za nas Boga prosite!

S. Janez Kerstnik, za nas Boga prosi!

S. Jožef, za nas Boga prosi!

Vsi sveti očaki in preroki, za nas Boga prosite!

S. Peter,

S. Pavel,

S. Andrej,

S. Jakop,

S. Janez,

S. Tomaž,

S. Jakop,

S. Filip,

S. Jernej,

S. Matevž,

S. Simon,

S. Tadej,

S. Matija,

S. Barnaba,

S. Lukež,

S. Marka,

za nas Boga prosi!

Vsi sveti aposteljni in evangelisti, za nas Boga prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi, za nas Boga prosite!

Vsi sveti nedolžni otroci, za nas Boga prosite!

S. Štefan,
 S. Lorenc,
 S. Vincenc,

} za nas Boga prosi!

S. Fabjan in Sebastjan,
 S. Janez in Pavel,
 S. Kozma in Damijan,
 S. Gervazi in Protazi,

} za nas Boga
 prosita!

Vsi sveti marterniki, za nas Boga prosite!

S. Silvester,
 S. Gregor,
 S. Ambrož,
 S. Avguštin,
 S. Jeronim,
 S. Martin,
 S. Miklavž,

} za nas Boga prosi!

Vsi sveti škofje in spoznovavci, za nas
 Boga prosite!

Vsi sveti učeniki, za nas Boga prosite!

S. Anton,
 S. Benedikt,
 S. Bernard,
 S. Dominik,
 S. Francišk,

} za nas Boga prosi!

Vsi sveti mašniki in leviti, za nas Boga
 prosite!

Vsi sveti mnihi in pušavniki, za nas Boga
 prosite!

S. Marija Magdalena,
 S. Agata,
 S. Lucija,

} za nas Boga prosi!

S. Neža,
 S. Cecilija,
 S. Katarina,
 S. Anastazija, } za nas Boga prosi!

Vse svete device in vdove, za nas Boga prosite!

Vsi svetniki in svetnice Božje, za nas Boga prosite!

Bodi nam milostljiv; zanesi nam, o Gospod!

Bodi nam milostljiv; usliši nas, o Gospod!

Od vsiga hudiga,

Od vsiga greha,

Od svoje jeze,

Od nagle in neprevidene smerti,

Od skušnjav hudičevih,

Od jeze, sovraštva in vse hude volje,

Od duha nečistosti,

Od treska in hudiga vremena,

Od šibe potresa,

Od kuge, lakote in vojske,

Od večne smerti,

Skozi svoj prihod,

Skozi svoje rojstvo,

Skozi svoj kerst in sveti post,

Skozi svoj križ in svoje terpljenje,

Skozi svojo smert in svoj pokop,

Skozi svoje sveto vstajenje,

Skozi svoj čudni vnebohod,

Skozi prihod Tolažnika svetiga Duha,

reši nas, o Gospod!

V dan sodbe, reši nas, o Gospod!

Mi grešniki,

De nam zanesesh,

De nam odpustiš,

De nas k pravi pokori perpelješ,

De svojo sveto cerkev vižaš in ohraniš,

De pastirja apostoljskiga in vse cerkvene stanove v svoji sveti veri ohraniš,

De sovražnike svete cerkve ponižaš,

De keršanskim kraljem in oblastnikom mir in pravo enovoljnost daruješ,

De vsimu keršanskimu ljudstvu mir in edinost daš,

De nas vse v svoji sveti službi potrdiš in obderžiš,

De naše misli k nebeškim željam povzdigneš,

De vsim našim dobrotnikom večne dari dodeliš,

De duše naše, in naših bratov, bližnjih in dobrotnikov od večniga pogubljenja rešiš,

De sad zemlje daš in ohraniš,

De vsim vernim dušam večni pokoj dodeliš,

De nas uslišiš,

Sin Božji,

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemeš; zanesi nam, o Gospod!

prosimo te, sliši nas!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš (i. t. d. tiho.)

V. In nas ne vpelji v skušnjavo:

O. Temuč reši nas hudiga.

Molitve po Litanijah

v dan sv. Marka in križev teden.

69. Psalm.

O Bog! hiti me otet;

Gospod! teci mi pomagat.

Omoteni in osramoteni naj bodo, kateri mi
strežejo po življenji.

Odstopijo naj, in sram jih bodi, kateri mi
hočejo hudo.

Obernejo naj se zdajci osramoteni, kateri
pravijo: Haha! haha!

Vsi pa, kateri tebe išejo, naj se veselé in
radujejo.

Vedno naj reko: Hvaljen bodi Bog! kateri
ljubijo tvoje odrešenje.

Jez pa sim revež in siromak, o **Bog**, hiti k meni.

Moj pomočnik in moj odrešenik, **Bog**! nikar se ne mudi.

Čast bodi **Očetu** i. t. d.

V. Pomagaj svojim služabnikom!

O. Ki v té zaupajo, moj **Bog**!

V. Bodi nam, **Gospod**! močen turn,

O. Pred sovražnikom.

V. Nič naj ne opravi sovražnik per nas,

O. In otrok krivice naj se ne loti nam škodovati.

V. **Gospod**! ne ravnaj z nami po naših grehih.

O. In ne povračuj nam po naših hudobijah.

V. Molimo za našiga papeža **I.**

O. Ohrani ga, **Gospod**! oživljaj in osreči ga na zemlji, in ne daj ga v voljo njegovih sovražnikov.

V. Molimo za svoje dobrotnike.

O. Poverni, **Gospod**! milostljivo zavoljo svojiga imena večno življenje vsim, kateri nam kaj dobriga storé.

V. Molimo za verne mertve.

O. **Gospod**! daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

V. Molimo za svoje brate, katerih ni tukaj.

O. Pomagaj svojim služabnikom, ki v te
zaupajo, moj Bog!

V. Pošlji jim, Gospod! pomoč iz svetišča,

O. In varuj jih iz Siona.

V. Gospod! usliši mojo molitev;

O. In moje vpitje naj do tebe pride!

M o l i m o .

O Bog! ki ti je lastno usmiliti se vselej in perzanesti, usliši naše pohlevne prošnje, de nas in vse tvoje služabnike, ktere grehov ketina veže, milost tvoje dobrote odveže. Usliši, te prosimo, o **Bog!** našo pohlevno molitev, in odpusti nam grehe, ki se ti jih obtožimo, de nam dobrotljivo z odpušenjem vred mir dodeliš.

Skaži nam dobrotljivo, o **Gospod!** svojo neizrečeno milost, de nas od vsih grehov odvežeš in od štrafeng, ktere za-nje zaslužimo, rešiš.

Bog! ki te greh razžali in pokora potolaži, ozri se milostljivo na prošnjo k tebi kličejočiga ljudstva, in šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe saslužimo, od nas odverni.

Vsigamogočni večni Bog! usmili se svojiga služabnika I., našiga papeža, in vodi ga po potu večniga življenja, de bo s tvojo pomočjo, kar je tebi dopadljivo, želel, in z vso močjo storil.

O Bog! od kteriga pridejo svete želje, dobre misli in pravične dela, daj svojim služabnikom tak mir, ki ga svet ne more dati, de bodo naše serca tvojim zapovedim vdane, in po zatertim strahu sovražnikov časi s tvojo pomočjo varni in mirni.

O Bog! vžgi naše serca z ognjem svojiga svetiga Duha, de ti bomo s čistim telesam služili in z očišenim sercam dopadli.

Bog, stvarnik in odrešenik vsih vernih! dodeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpušenje vsih grehov, de milostljivo odpušenje, kteriga so vselej želeli, po bogaboječih prošnjah dosežejo.

Začni, prosimo, **Gospod!** s svojim duham naše djanje, in spremljaj

ga s svojo sveto pomočjo, de se vse naše molitve in dela vselej iz tebe začno, in iz tebe začete tudi v tebi končajo.

Vsigamogočni večni Bog! ki gospoduješ čez žive in mertve, in se usmiliš vsih, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, prosimo te pohlevno, de vsi, za ktere smo se namenili moliti, kateri so še per življenji, ali pa so se že s sveta ločili, po prošnjah vsih tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpušenje vsih svojih grehov dosežejo. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu, Sinu tvojim, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha, **Bog vekomej. Amen.**

V. Bog, usliši mojo molitev;

O. In moje vpitje naj pride do tebe.

V. Vsigamogočni in usmiljeni Bog naj nas usliši.

O. Amen.

V. In vernih duše naj po milosti Božji počivajo v miru.

O. Amen.

Molitve po Litanijah

per popoldanji službi Božji ob nedeljah in praznikih, kateri niso Matere Božje.

K svetimu Rešnjimu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nebes si jim dodelil,
O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o.

O Bog! kteri si nam v prečudnim Zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojiga telesa in tvoje kervi tako častiti, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha Bog vekomej. Amen.

Za odvernjenje vsih nadlog in nevarnost.

Vsigamogočni večni Bog, nebeški Oče! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usмили se vsih vernih krist-

janov, za ktere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal, in je tudi svojo drago kri na lesu svetiga križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odverni, milostljivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojske, kugo, lakoto, dragino, bolezni in žalostne revne čase.

Vsigamogočni večni Bog! usmili se svojiga služabnika, našiga papeža I., in vodi ga po potu večniga življenja, de bo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želel in z vso močjo storil.

O Bog, pastir in vižar vsih vernikov! glej milostljivo na svojiga služabnika, našiga škofa I., ki si ga pastirja naše škofije postavil; dodeli mu, de tistim, čez ktere je postavljen, z besedo in z djanjem k dobrimu služi, in tako s čedo, ki mu je izročena, večno življenje doseže.

Bog, varh vsih kraljestev, dodeli

svojemu služabniku, našimu cesarju I., tvojo moč, s katero se sovražnik premaga, spoznati in častiti, de bo, ker je iz tvoje volje cesar postal, tudi v tvojim varstvu vselej mogočen.

Razsvetli in poterdi v vsim dobrim duhovske in deželske oblasti in gosposke, de nas bodo na vse to napeljevali, kar zamore k tvoji Božji časti, k našimu zveličanju in k miru in sreči vsiga keršanstva per-pomoči.

Prosimo tudi, kakor hočeš, de nam je prositi, za svoje prijatle in neprijatle, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mertve.

Vsigamogočni večni Bog, ki gospoduješ čez žive in mertve, in se usmiliš vsih, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno te prosimo, de vsi, za ktere smo se namenili moliti, kateri so še per življenji, ali pa so se že s sveta ločili, na prošnjo vsih tvojih svetnikov od

tvoje dobrote odpušenje vsih svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, o Bog miru! pravo edinost v veri brez vsiga razdertja in ločitve. Preoberni naše serca k pravi pokori in k poboljšanju našiga življenja. Vžgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, de ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenji in v smerti prijetni in dopadljivi.

Tebi bodi vedno perporočeno, o Gospod! vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smert.

Daj nam tvojo milost tukaj vživati, in tamkej z vsimi izvoljenimi doseči, de te bomo v večnim veselji in zveličanji hvalili in molili. To nam dodeli, o Gospod, nebeški Oče! po Jezusu Kristusu, tvojim ljubim Sinu, Gospodu našim in Odrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha, Bog vekomej. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej per nas.

O. Amen.

Oče naš . . . Češena si Marija . . .

(petkrat.)

Lavretanske Litanije.

(Ob praznikih Matere Božje in ob sabotah.)

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,

Sin, vsiga sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sam Bog,

S. Marija,

S. Mati Božja,

S. devic Devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti Božje,

Mati prečista,

Mati brez madeža,

Mati nedolžna,

Mati presveta,

Mati ljubeznjiva,

Mati prečudna,

Mati našiga stvarnika,

} usmili
se nas!

za nas Boga prosil!

- Mati našiga odrešenika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice, (bogaboječiga življenja)
 Sedež modrosti Božje, (mati Jezusa, večne
 modrosti)
 Začetek našiga veselja, (mati Jezusa, našiga
 ediniga praviga veselja)
 Posoda duhovna, (prebivališče svetiga Duha)
 Posoda časti vredna, (zveličana mati Božjiga
 Sinu)
 Posoda vse svetosti, (zgled pobožnosti)
 Skrivnostna roža, (zavoljo nedolžnosti in
 vse vnemajoče ljubezni Božje)
 Turn kralja Davida, (ker nas močno brani
 pred sovražnikom našiga zveličanja)
 Turn slonokosteni, (nar imenitniši ženskiga
 spola)
 Hiša zlata, (nar čistejši prebivališče Jezusa,
 kraljev kralja)
 Skrinja miru in sprave, (mati Jezusa, ki
 nas je z Bogom spravil in nam mir dodelil)
 Vrata nebeške, (mati Jezusa, po katerim
 samim zamoremo v nebesa priti)
 Zgodnja danica, (ker je njeno rojstvo čas
 bližnjiga odrešenja oznanovalo)

za nas Boga prosí!

Zdravje bolnikov, (zavoljo zdravja, ki ga jih toliko na duši in telesu po njeni prošnji zadobi)

Perbežališe grešnikov, (zavoljo njene prevelike ljubezni do skesanih grešnikov)

Tolažnica žalostnih,

Pomoč kristjanov,

Kraljica angeljev,

Kraljica očakov,

Kraljica prerokov,

Kraljica aposteljnov,

Kraljica marternikov,

Kraljica spoznovavcov,

Kraljica devic,

Kraljica vsih svetnikov,

Kraljica brez madeža izvirniga greha spočeta,

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
zanesi nam, o **Gospod!**

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
usliši nas, o **Gospod!**

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
usmili se nas, o **Gospod!**

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš . . . Češena si Marija . . .

za nas Boga prosi!

Molitve.

1. K presvetimu Rešnjimu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nebes si jim dodelil,
O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o.

O Bog, kteri si nam v prečudnim Zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojiga telesa in tvoje kervi tako častiti, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha, Bog vekomej. Amen.

2. K sveti Devici, Materi Marii.

Pod tvojo pomoč perbežimo, o sveta Božja porodnica! ne zaverzi naših prošinj v naših potrebah, temuč reši nas vselej od vsih nevarnost. O častitljiva in žegnana Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica! S svojim Sinam

nas spravi, svojimu Sinu nas perporoči, svojimu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o .

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! de vedno zdravje na duši in telesu uživamo, in de bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device od sedanje žalosti rešeni in večniga veselja deležni.

3. Češena bodi, kraljica.

Češena bodi, kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! K tebi vpijemo zapušeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Oh, oberni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem revnim življenji

Jezusa, žegnani sad tvojiga telesa:
o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka
Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta Božja
porodnica!

O. De bomo vredni obljub Kri-
stusovih.

M o l i m o.

Vsigamogočni večni Bog! ki si
dušo in telo častite Device Matere
Marije, de bi vredno prebivališa tvo-
jiga Sina biti zaslužila, s perpomocjo
svetiga Duha perpravil, daj, de bomo,
ki se njeniga spomina veselimo, po
njenih milostljivih prošnjah od prihod-
njih zlegov in večne smerti rešeni.

4. K svetimu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec,
kteriga je postavil Gospod čez svojo
družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. De bomo vredni obljub Kri-
stusovih.

M o l i m o.

Naj nam, prosimo, Gospod! za-
služenje ženina tvoje presvete Ma-
tere Marije pomaga, de, kar naša
slabost ne premore, nam bode po nje-
govih prošnjah dodeljeno.

5. Za vse potrebe.

Ponižno, Gospod! te prosimo,
razveži po svoji milosti naših gre-
hov vezi in ohrani po prošnjah svoje
izvoljene Matere ljube Device Marije
in vsih svojih svetnikov, nas, svoje
služabnike, naše dobrotnike in naše
pohištvo v vsi svetosti; tudi očisti
vso našo rodovino in naše prijatle
od hudobe in grehov in napolni jih
z lepimi čednostmi; dodeli nam mir
in zdravje, odverni od nas vidne in
nevidne sovražnike, in odženi vse
hude želje; daj nam zdravo vreme
in dobro letino, skaži milost našim
prijatlam in neprijatlam, in obvaruj
to faro z vsimi, kateri v njej prebi-
vajo, kuge, lakote, vojske, ognja,

potresa, povodnji, in dodeli milostljivo vsim vernim keršenikam, živim in mertvim, v nebeškim kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našiga papeža I., našiga škofa I., našiga svetliga cesarja I., in vso našo duhovsko in deželsko gosposko, in vse keršansko ljudstvo vsih nadlog in vsiga zlega. In tvoj žegen pridi z nebes doli na nas, in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu, Sinu tvojim, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha, Bog vekomej. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej per nas.

O. Amen.

Oče naš . . . Češena si Marija . . . (petkrat).

III. Pobožnost

za vesoljne potrebe.

Mnogotere pobožnosti k Jezusovimu Sercu.

O preljubeznjivi Jezus! nič nimam, kar bi tebi dopadlo; nič nisim in sam od sebe ne morem nič storiti, kar bi tebe veselilo. Imam pa serce, ki sim ga od tebe prejel in ki si mi ga zato dal, de te ljubim. To je vse moje bogastvo; vzemi ga, o Jezus! in daj mi zanj svoje serce in svojo ljubezen. Ne želim ne bogastva, ne časti, ne posvetniga veselja: le po tvojim Sercu, po tvoji ljubezni hrepeni moje serce. Vžgi

v meni, moj Jezus! ta neugasljivi ogenj svoje ljubezni; potem sim jez ves tvoj, potem si ti ves moj. Te ljubezni mi potem nihče ne more vzeti, ker je moje serce s tvojo milostjo tebi darovano in posvečeno in le za tvoje Serce živi in bije vekomej. Amen.

Ponižna prošnja k Jezusovimu Sercu.

(Sv. Alfonza Ligvorja.)

O preljubeznjivi Jezus! vsiga se ti dam in darujem v Zakramentu svetiga Rešnjiga Telesa; vpričo njega želim noč in dan na kolenih klečati ter kot spokoren grešnik, s svečo v roki in z zdihljeji v svojim sercu, pokoro delati v domostenje vse nečasti, ki smo jo jest in vse stvari tebi storili. O de bi bilo v moji moči, neskončno število s Serafsko ljubeznijo gorečih serc perdobiti, iz katerih bi same lampice naredil in jih pred tvojim presvetim Rešnjim Telesam po vsih cerkvah razdelil, de tebi, koli-

korkrat nove plamena zaženó, tako čast skažem, kakoršno si sam želeti in misliti zamoreš! O moj Jezus! stori, de bo vsaj moje serce taka lampica. Vžgi ga zdej s čisto, stanovitno in sladko ljubeznijo. O ko bi jez, kakor zveličani duhovi, na vsih krajih, kjer se ti svojimu nebeškemu Očetu per sveti maši daruješ, altarje obdati in ti vso dolžno čast in molitev skazati zamogel! Per vsih želim pričujoč biti, ki se bodo do konca svetá brale; in vse té ti darujem v tvojo nar veči čast in v namen, se s teboj v tvoji presveti daritvi skleniti in tvojimu svetimu Sercu posvetiti zdej in vekomej. Amen.

Hrepenenje po Jezusovim Sercu.

(Sv. Alfonza Ligvorja.)

O ženin moje duše! odpri mi duri svojiga Serca, vrata usmiljenja, vhod v življenje, ter vleci kakor magnet moje serce skozi nar drajši rane svoje strani v dno svojiga presvetiga Serca,

de se moje serce z nerazvezljivo vezjo ljubezni tako s tvojim Sercam sklene, de ti v meni, in jest v tebi prebivam. Sej nobeniga grešnika iz svojiga blaženiga Serca ne odločiš; torej boš tudi meni kotichek v njem pervolil. Ako bi mi pa té milostljive vrata zaklenil, bi se vender ne hotel verniti, ampak tako dolgo terkati, dokler bi mi jih v tem ali unim življenji ne odperl.

Vzemi in zakleni torej moje serce v svoje Serce; rani ga s pušico svoje ljubezni, de za ves svet nič ne mara, vse minljivo zaničuje in vse zopernosti serčno premaga. O de bi že kakor tvoje, tudi moje serce vedno z nebeškimi rečmi opraviti imelo! Vem, de dosihmal v svojo žalost mojiga serca per svojim nisi vidil, ker je pokoja in razveseljenja zunaj tebe iskalo, in se na nečimurni svet vezalo; zato te prosim po ljubeznjivim Mariinim Sercu, pomagaj mi vezi raztergati, ki moje serce na svet

vežejo, de ga od časniga odtegnem, in v tebe, nar veči dobroto, potopim. Zakoplji ga, o preljubi Jezus! seboj v svoje presvete rane, de bo le s teboj živel. Zaznamnjaj moje serce in moje petere počutke z znamenjem svoje ljubezni, de s teboj in v tebi vekomej ostanem. Amen.

Cešenje skrivnost Jezusoviga Serca:

a) Prebodenja Jezusoviga Serca.

O ljubeznjivo in ves čas svojiga življenja terpeče Serce! kar je Caharija prerokoval: „Vidili bodo, koga so prebodli“, se je spolnilo. Tvoja neskončna ljubezen te je gnala ne samo v neizrečenih bolečinah za nas umreti, temuč še mertvo po nekim vojaku s sulico odperto in prebodeno biti, zato, de nam je dano v britkostih k tebi perteči ter iz studenca tvojiga prebodeniga Serca zajemati tolažbe in razsvetljenja. O! usliši me, kadarkoli k tebi zdihujem in svoje

roke k tebi povzdigujem, in vzemi me v sé, de potolažen in razsvetljen v tebi počivam. Amen.

b) Počešenje kervi, ktera je iz Jezusoviga Serca tekla.

O sladko Serce! de bi se moje terdo serce omečilo, ti poslednjo kapljo kervi preliješ. Bodi za toliko ljubezen češen in hvaljen! Oh! pohlevno te prosim, dodeli, naj tvoja sveta rešnja kri moje serce tako otaja, de iz ljubezni do tebe čez svoje grehe britke solze prelivam, ker oni so krivi tvojiga neizrečeniga terpljenja in pregrenke žalosti, ktero si prestalo na terdim križu. Naj moje življenje s tvojim umerje, de bom tudi jest ondi, kjer si ti, zdaj z željami, po tem življenji pa z vsim svojim bitjem pred tvojim obličjem v zveličavnim veselji. Amen.

d) Počešenje vode, ki je s kervijo iz Jezusoviga Serca tekla.

O Božje Serce! češena bodi voda,

ki je s kervijo vred iz tebe tekla, de me je omila izvirne in moje lastne hudobije! O studenec žive vode! vlij se z močjo v moje serce, de se s teboj zopet kviško vzdigne, in le po nebeškim hrepeni. Kdaj bom že vse posvetno zapustil, le tebe ljubil, le v tebi živel? Oh! kdaj bom že k tebi poklican, tebe gledal in se v tebi veselil vekomej?

e) Počešenje ljubezni, ki je iz Jezusoviga Serca puhtela.

O goreče Serce! kakor svetle lučice šviga tvoja presveta ljubezen iz tvoje rane; dolgo je bila v tebi skrita, ob svojim terpljenji pa si jo prav sosebno razodel. O presladki Jezus! kako te zamorem za toliko ljubezen po vrednim zahvaliti! O sveti Serafi! kaj sodite od ljubezni Božjiga Serca Jezusoviga? Kdaj bom začel ljubiti tisto Serce, ki me je poprej ljubilo in iz ljubezni do mene zadnjo kapljo svoje predrage kervi prelilo?

O češeni ogenj! ki si življenje včlovečeniga Boga požgal, vžgi tudi moje serce in požgi v njem vse v grehah in hudobnih željah zastarano življenje, in daj mi novo življenje, v tvoji gnadi in v tvoji prečisti ljubezni.

f) Počešenje ternjeve krone Jezusove.

O terpeče Serce! z milovanjem in hvaležnostjo se spomnim, kako so ti neusmiljeni vojaki iz dolziga ternja spleteno krono na presveto glavo, pred katero se vse kolena perpogujejo, z železnimi rokovicami pertisnili, de je ternje vse žile prebodlo in presveto obličje vse okervavilo. **O kralj večne časti!** kako bodečo in zaničljivo krono si zame ničvredniga grešnika nosil, de bi jez vreden bil, nestrohljivo krono dobiti, če s teboj terpim. Daj mi torej, poterpežljivo Serce! de per zopernostih življenja, ki nad me pridejo, ne goderdnam. Daj mi veliko več s krotko poterpežljivostjo in ponižno spoznati,

de moja hudobija še več zasluži, kakor mi more kdo hudiga storiti. S tako krotkostjo in poterpežljivostjo želim častiti ternje tvoje svete krone.

g) Počešenje križa v Jezusovim Sercu.

O križani Jezus! silno veliko si terpel, de bi nas zveličal! Vse tvoje življenje je bilo revno in težavno; na lesu svetiga križa pa je terpljenje do verha perkipelo. V morje bolečin in britkost si potopljen, in nimaš kam svoje s ternjem obodene glave položiti. O neskončna ljubezen! kako visoko si me cenil, de si me tako drago odkupil! Zatorej te prosim, o Serce Gospoda nebes in zemlje! vtisni mojimu sercu podobo svojiga križa, de najdem vse svoje bogastvo v revšini, svojo nar veči čast v zaničevanji, svoje nar veči veselje v terpljenji in svojo nar veči srečo v tem, de me vredniga storiš, s teboj na križu živeti in umreti. Amen.

V praznik presvetiga Jezusoviga Serca.

O Božje Serce mojiga **Odrešnika!** v duhu ponižnosti te molim in z veseljem praznujem s tvojo sveto cerkvijo tvoj tolikanj prijetni praznik. Moje serce hrepeni po tebi, živi sedež **Božjiga** veličastva, prebivališče večniga miru, studenec veselja angeljev in zveličanih duhov! **O Božje Serce!** kdo zapopade gorečo ljubezen, ki jo do nas, revnih stvari, imaš! Tvoja ljubezen je luč, ki serca sladko objema, jih v sveti modrosti plačuje, jih z nar večim veseljem napolnuje in jih napaja iz studenca večniga življenja. Ona da prostost, spodi boječnost in poterpi z grešniki. Tvoja ljubezen potolaži žalostne, poterdi nestanovitne in vzdigne posvetne serca. **O presladko Serce!** za nas si bilo prebodeno, tvoja presveta rešnja kri je kakor večen studenec za vse čase tekla, naše serca očistiti, oživiti in vneti; za to k tebi zdihujem

in te pohlevno prosim, vžgi moje serce s svojo gorečo ljubeznijo, de vsiga grešniga nagnjenja očišeno in razsvetljeno le tebe ljubi, se le v tebi razveseluje, v tebi počiva, sebe in svet premaga, in de je le enih misel s teboj zdej in vekomej. Amen.

Serčni zdihljeji k Jezusovinu Sercu.

O usmiljeni Jezus! usliši me!
 Gnada tvojiga Serca spreoberni me!
 Svetloba tvojiga Serca razsvetli me!
 Žalost tvojiga Serca stri me!
 Rana tvojiga Serca prešini me!
 Kri tvojiga Serca spravi me!
 Voda tvojiga Serca očisti me!
 Zasluženje tvojiga Serca posveti me!
 Križ tvojiga Serca poterdi me!
 Ternjeva krona tvojiga Serca ozaljšaj me!
 Usmiljenje tvojiga Serca skrij me!
 Duh tvojiga Serca oživi me!
 Ogenj tvojiga Serca ogrej me!
 Plamen tvojiga Serca vžgi me!
 Ljubezen tvojiga Serca vnemi me!
 Vrednost tvojiga Serca povzdigni me!
 Lepota tvojiga Serca spremeni me!
 Veselje tvojiga Serca zveličaj me!
 Bogastvo tvojiga Serca nasiti me!

V tvojim Sercu, o Jezus! živim in umerjem.
 Svoje serce tvojimu dam, in ljubim te.
 O sladko Serce! osreči me —
 Tukej in tam vekomej! — Amen.

Molitev

k Jezusovimu Sercu za dar čistosti.

O Božje Serce Jezusovo, zgled in studenec vse čistosti! posveti moje serce v tempelj svoje svete ljubezni. Požgi s svojim svetim ognjem vse, kar je v mojim sercu nečistiga, pregrešniga in tebi zoperniga, de se v njem čistost kot lilija razcvetè, ter ga z nar lepšim duham napolnuje. O dobrotljivi Jezus! ki čiste duše ljubiš in toliko grešnikov in grešnic v čiste jagnjeta svoje čede spreobrneš, usmili se mojiga serca, vleci k sebi vse njegove nagnjenja in želje, zedini seboj mojo dušo z vezjo nar čistejši ljubezni in ne perpusti, de bi se kdej od tebe ločila!

Lej, o moj Jezus! koliko sovražnikov me zalezuje, in hiti mi milost-

ljivo na pomoč. Svet s svojim mi-kanjem, hudobni duh s svojimi slepotijami in moje lastno meso s svojim neukrotljivim grešnim poželenjem se neprenehama zoper mene vojskujejo; in le s tvojo vsigamogočno gnado zamorem tolike in toliko skušnjav premagati. Torej vse svoje upanje v tvoje neskončno usmiljenje stavim, ktero samo premore, kar se slabimu človeku nemogoče zdi.

Skrij, presladki Jezus! ob času skušnjave moje serce v svoje presveto Serce, de v njem sovražnika obvarovan in tvojiga svetiga ognja vnet, ves nečisti ogenj mesa in kervi serčno premagam. O Jezus! vojskuj se ti sam v meni, z menoj in zame, in pomoli mi svojo mogočno roko, de ne padem, se tudi k grehu ne nagnem, ampak čez svoje nagnjenje gospodujem in ga tvoji presveti volji podveržem.

Vstvari v meni, o moj Bog! novo in čisto serce, kterimu naj bo tvoje

britko terpljenje in tvoja grenka smert vedno v spominu. Naj poterdi kakor močno zdravilo mojo dušo in naj ves strup iz nje odpravi. Tebi, o Jezus! darujem svoje telo in svojo dušo; ohrani me v svoji sveti službi; tebi samimu naj služi, kar si sam v svojo čast vstvaril! Tvoja Božja ljubezen bodi mojimu življenju luč, ktera naj me neomadežaniga pelje po poti tvojih svetih zapoved, de bom po tem revnim življenji vreden tebe, ženina čistih duš, obličje v obličje gledati in ljubiti vekomej. Amen.

Molitev

k Jezusovimu Sercu za gnado Božjo v našim stanu in poklicu.

Predobrotljivi Jezus! ki vse svoje izvoljene ljubiš, naj si bodo kteriga koli stanu, dodeli mi, de v tem stanu, k kterimu me je tvoja sveta previdnost poklicala, tako živim, de ljubezen tvojiga Božjiga Serca čedalje bolj zaslužim. Moja duša bi sicer rada,

kakor je toliko svetnikov storilo, deleč od posvetniga hrupa tebi služila; ker mi je pa tvoja sveta previdnost med svetam živeti odločila, te pohlevno prosim, o moj Bog! daj mi svojo mogočno gnado, de vso nejevoljo, vse težave, vse zaderge in skušnjave, kakor tudi spačenost in hudobijo marsikteriga svojih bližnjih, s sveto poterpežljivostjo in krotkostjo, z ljubeznijo in perjaznostjo po tvojim presvetim zgledu prenesem, in nepoškodovan grem po poti vsih sovražnikovih pušic. Vižaj moje serce tako, de brez tvoje svete volje nikdar kakiga družiga stanu ne želim, in dodeli mi, de dolžnosti svojiga stanu na tanko spolnujem in ti vedno zvestejši služim. Vižaj tudi moj jezik, de z njegovo preširnostjo tebe ne razžalim, bližnjiga ne ranim in miru svojiga lastniga serca ne zgubim, ki mi je tolikanj potreben, ti zvesto v svojim poklicu služiti. Vodi moje misli, želje, djanje in nehanje

po potih svojih svetih zapoved in obiši me večkrat s svojo sveto gnado, de se per vsakim opraviilu na tebe oziram, ga tebi darujem in čistiga namena ne zgubim. Vzemi me, predobrotljivi Jezus! s trudam obteženiga v svoje presveto Serce, de v njem ljubo počivališe najdem, se oživim in svoje serce z veselim upanjem povzdignem, te viditi v tvojim veličastvu tam, kjer bodo vse solze od naših oči obrisane, smerti ne bo več, ne terpljenja, ne jokanja, ne več bolečine, bo pa večno veselje in življenje. Amen.

Molitev

k Jezusovimu Sercu v boleznì in britkosti.

O presladko Serce Jezusovo, prava podoba vsih terpečih serc! tebi potožim svojo nadlogo, k tebi zdihujem v svojih bolečinah, ti si moje upanje; ozri se na moje reve in ne zapusti me, kakor moji grehi zaslužijo! Rad sicer s teboj terpim

bolečine in zopernosti, s katerimi me tvoja sveta previdnost tepe; le to gnado mi dodeli, jih po tvoji sveti volji in v tvojo čast voljno terpeti. Vzamem torej ta križ iz tvoje ljubeznjive roke in ga objamem, ker mi tvoja ljubezen iz téga minljiviga terpljenja večno krono v nebesih plete. O presladki Jezus! le majhna kaplja iz tvojiga britkiga kelha so moje bolečine, in vender ga tako težko pijem. Usmili se me, o moj Jezus! in ne zaverzi me vekomej! Lej, duh je voljan; ali meso je slabo! O daj le eno iskro ljubezni iz svojiga prebodeniga Serca mojimu merzlimu sercu, de tako vneto tebe resnično ljubi; in utihnile bodo potem moje tožbe in hrepenelo bo moje serce po terpljenji, de bi bilo enako tvojimu Božjimu Sercu. Oh, kaj je moje majhno terpljenje proti nezmernimu morju tvojiga svetiga terpljenja! Zato ne glej, o moj Jezus! na moje telo, ki se upira zoper boleči-

ne, temuč daj mi, de se tvojiga svetiga terpljenja vdeležim, in se tvoji presveti volji popolnoma podveržem. Dopolni tudi milostljivo iz svoje preobilnosti, kar meni manjka, de bo moje terpljenje tebi dopadljivo in večniga plačila vredno. Bodi vse moje terpljenje združeno z bolečinami tvojiga presvetiga žalostniga Serca v povikšanje tvoje in tvojiga nebeškiga Očeta časti in slave! Amen.

Molitev

k Jezusovimu Sercu za srečno smert.

O usmiljeni Jezus! tresem se per misli na smert, ker se bojim zavoljo svojih grehov slabo umreti in od tebe večno ločen biti; ker si pa ti sam nar grenkejši smert preterpel, de jez nesrečno ne umerjem, in ker si svoje presveto Serce odperl, de bi v njem jez in vsi verni zoper vse sovražnike in skušnjave obvarvani živeli, in srečno umerli, perbežim k temu presladkimu Sercu in te pro-

sim z velikim zaupanjem, skrij me vanj ob strašni smertni uri zoper vse zalezovanja peklenkiga duha, de s serčno žalostjo čez vse svoje grehe in z gorečo ljubeznijo do tebe v tem presvetim prebodenim Sercu svojo dušo izdihnem, in presladke besede zaslišim: Pridi, perjatelj in ljubljenec mojiga Serca! posedi kraljestvo in moje Serce vekomej. Amen.

Goreča prošnja k Jezusovimu Sercu

v vsih potrebah.

V globoki ponižnosti svojiga serca padem pred-te na kolena, o presveto, Božje Serce Jezusovo! spoznam tvojo nar večji visokost, katero vsi angelji molijo, in se z njimi sklenem, hvaliti te in iz vse duše povikševati. Tebi, svojimu nar ljubeznjivšimu perjatlu, izročim s terdnim zaupanjem vse svoje potrebe in stiske, vse reve, uboštvo, nagoto, svoje slabosti, svojo lenobo in mlačnost, ob kratkim: vse rane svoje du-

še, in te pohlevno prosim, hiti mi po obilnosti svojiga usmiljenja na pomoč! O ljubeznjivo Serce! reši me in daj meni in vsim, kateri so v ravno taki nevarnosti, gnado stano-
vitnim ostati v tvoji ljubezni. O Božje Serce! ne pusti, da bi se potopil v svojih hudobijah; stori, da le v tvoji ljubezni večno ostanem; ravnaj potem z menoj, kakor je tebi všeč. Le ne zaverzi me ne; zakaj v tebe sim vse svoje zaupanje postavil. K tebi zdihujem in kličem, reši me greha, nar večiga zlega. Oberni svoje obličje proč od mojih grehov, izbriši vse moje pregrehe! Grozno mi je žal, da sim te kdej razžalil, in te iz vsiga serca odpušenja prosim. O preljubeznjivo Serce! daj meni in vsim, ki so se v mojo molitev perporočili ali za ktere sim dolžan moliti, tvojo nar večji pomoč občutiti. Pomagaj nam, slehernimu po njegovih posebnih potrebah. O Serce polno milosti! presuni serca terdovratnih

grešnikov, in daj mir in pokoj dušam v vicah. Bodi umirajočim perbežališe, vsim stiskanim in žalostnim tolažba, in bodi meni, o ljubeznjivo Serce! vse v vsim; posebno pa bodi moji duši perbežališe ob moji smertni uri, in vzemi jo potem v naročje svojiga usmiljenja! Amen.

Molitev

k presladkimu imenu Jezusu.

Predobrotljivi Jezus! zapiši svoje presladko ime v moje serce, de bo ime Jezus vedno v mojih ustih, v mojih mislih in v mojim sercu. Bodi torej, o Jezus! moj Jezus, kadar budim. O Jezus! bodi moj Jezus, kadar spim. O Jezus! bodi moj Jezus, kadar molim. O Jezus! bodi moj Jezus, kadar delam. O Jezus! bodi moj Jezus, kadar sim skušan. O Jezus! bodi moj Jezus, kadar se pregrešim. O Jezus! bodi moj Jezus, kadar sim v nadlogi. O Jezus! bodi moj Jezus, kadar sim v stiskah. O Jezus!

bodi moj Jezus, kadar sim bolan. O Jezus! bodi moj Jezus, kadar sim v smertni nevarnosti. O Jezus! bodi moj Jezus, kadar živim. O Jezus! bodi moj Jezus, kadar umerjem. O Jezus! bodi v mojih ustih, kadar dušo izdihnem, de bo moja zadnja beseda: Jezus, Jezus, Jezus! Amen.

Molitev

pred bitko podobo Jezusovo.

Lej, o moj predobrotljivi in preljubeznjivi Jezus! pred tvojim presvetim obličjem klečim na kolenih in te prosim z vso gorečnostjo svojiga serca, vtisni v moje serce živiga duha vere, upanja in ljubezni, resnično obžalovanje vsih mojih grehov in terdni sklep te nikdar več ne razžaliti; ker s serčnim milovanjem tvojih svetih pet ran premišljujem in v duhu pretehtujem, kar je sveti prerok David od tebe, o moj Jezus! prerokoval: „Prebodli so

moje roke in moje noge, sošteli so vse moje kosti“.

Molitev

k pet kervavim ranam Jezusovim.

(Sv. Alfonza Ligvorja.)

1. Moj Gospod Jezus Kristus! častim rano tvoje desne noge. Zahvalim se ti, de si jo hotel zame terpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino in bolečino tvoje žalostne Matere. Zavoljo zasluženja té svete rane te prosim, dodeli mi odpušenje mojih grehov, ktere iz vsiga serca obžalujem bolj kakor vsako drugo hudo; ker sim tebe, neskončno dobroto, z njimi razžalil. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa zame.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

2. Moj Gospod Jezus Kristus! častim rano tvoje leve noge. Zahvalim se ti, de si jo hotel zame terpeti v tako silnih bolečinah in s toliko

ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino in bolečino tvoje žalostne Matere. Zavaljo zasluženja té svete rane te prosim, dodeli mi moč, v prihodnje nikoli več ne pasti v smertne grehe, temuč v gnadi Božji do smerti ostati. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa zame.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

3. Moj Gospod Jezus Kristus! častim rano tvoje leve roke. Zahvalim se ti, de si jo hotel zame terpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino, in bolečino tvoje žalostne Matere. Zavaljo zasluženja té svete rane te prosim, reši me pekla, ki sim ga tolikrat zaslužil, in kjer bi te v njem več ne mogel ljubiti. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa zame.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

4. Moj Gospod Jezus Kristus! častim rano tvoje desne roke. Za-

hvalim se ti, de si jo hotel zame terpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino in bolečino tvoje žalostne Matere. Zavoljo zasluženja té svete rane te prosim, dodeli mi nebeško veličastvo, kjer te bom popolnoma in iz vsih svojih moči molil. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa zame.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

4. Moj Gospod Jezus Kristus! častim rano tvoje svete strani. Zahvalim se ti, de si še tudi celo po svoji smerti to razžaljenje preterpel, ki si ga z nar večji ljubeznijo dopustil, akoravno ti nobene bolečine napraviti ni moglo. Tudi milujem tvojo žalostno Mater, kateri je bilo takrat njeno Serce prebodeno. Zavoljo zasluženja té svete rane te prosim, obdaruj me s svojo sveto ljubeznijo, naj te tukej na svetu vedno ljubim, de te bom enkrat na unim svetu obličje v obličje skozi vso večnost

ljubiti zamogel. **Žalostna Mati Božja!**
prosi Jezusa zame.

Oče naš. Češena si Marija. Čast
bodi.

Goreča molitev k terpečimu Jezusu.

(G e r a m b a.)

Zavoljo goreče ljubezni, s katero si, o moj Jezus! v izbrisanje mojih grehov neusmiljeno in zaničljivo smert na križu preterpel; zavoljo cene predrage kervi, ki si jo zame prenil; zavoljo zasluženja tvojiga britkiga terpljenja; zavoljo prošnje Marije, tvoje preljubeznjive Matere, in zavoljo bolečin, ki jih je pod tvojim križem občutila, ko je njena žalostna duša zadnji zdihljej tvojiga življenja sprejela, njen glas pa zavoljo joka zastal, — te prosim, zapiši v dno mojiga serca sveto češenje svojiga terpljenja, svojiga ponižanja in zaničevanja. Presuni milostljivo s temi občutljeji in mislimi moje serce, stori mojo dušo deležno zasluženja svojiga

terpljenja, de po poti, ki si jo s svojo kervjo zaznamnjal, tako hodim, de bo moje življenje posnemanje tvojiga, in de tako tebi podoben gnado zadobim, se v številu tistih znajti, ki bodo tvojo slavo in veličastvo s teboj vekomej delili. Amen.

Pozdravljenje Jezusoviga križa.

(Sv. Anzelma.)

Češen bodi, o sveti križ, naša luč in naša moč! Češeno bodi, o mesto našiga odrešenja, naša hvala in slava! Češen bodi, o Božji križ, naša pomoč in naše perbežališe, naša bramba in naše življenje! Češeno bodi, o znamenje zveličanja, tolažba žalostnih in nepremagljivi tabor zoper vso moč sovražnikovo! Češeno bodi, o bandero zveličanja, posvečeno s svetim Rešnjim Telesam Kristusovim in z njegovimi svetimi udi kakor z ravno tolikimi dragimi kamni ozaljšano! O sveti križ! ki si bil vreden, ceno našiga odrešenja nositi in nam

večno veličastvo perdobiti, bodi upanje mojiga vstajenja od smerti, moja zmaga sovražnih moči, zdravilo moje boleznj, palica moje starosti, terdna podpora v vsih mojih nadlogah! S teboj me ponovi in perpelj v večno življenje, kateri je na tebi visel, Jezus Kristus, moj Božji Odrešenik! kterimu bodi hvala, čast, slava in molitev vekomej! Amen.

Molitev k Jezusu v grobu.

O Jezus! serčno se ti zahvalim za vse, kar si na svetu od svojiga rojstva do smerti in pokopa storil, učil in terpel. Svetu odmreti in le v tebi živeti, sim bil tudi jest per svetim kerstu s teboj v grob položen. Bodi mi torej odslej tvoj častitljivi pokop popolnoma zaklep pred vsimi posvetnimi rečmi. Tù per tvojim svetim križu naj počivam, tù prebivam, tù naj bom deleč od vsiga šundra s teboj pokopan, de bom

samo s teboj sklenjen vsimu svetu mertev in pokopan. Amen.

Mnogotere pobožnosti k Mariinimu Sercu.

Darovanje samiga sebe Mariinimu Sercu.

O presveto in neomadežano Mariino Serce! prečisto, preljubeznjivo in nar bolj popolnoma Serce, ki si iz rok Vsigamogočniga prišlo! neusušljivi vir dobrote, krotkosti, usmiljenja in ljubezni! zgled vsih čednost in popolnoma podoba Božjiga Jezusoviga Serca! kako močno goríš od ljubezni! Ti samo si Boga bolj ljubilo kakor vsi Serafi; bolj kakor vsi angelji in svetniki; ti si z nar manjšim občutljejem presveti Trojici veči čast skazalo, kakor so jo vse druge stvari s svojimi nar večimi deli kdež skazale in jo še skazati zamorejo. O Serce Matere na-

šiga Odrešenika! ki si naše reve tako živo občutilo, za naše zveličanje toliko terpelo, nas tolikanj goreče in perserčno ljubilo, in si zavoljo téga vredno češenja, ljubezni, zahvale in upanja vsih ljudi, sprejmi milostljivo moje slabo spoznanje tvoje visokosti.

Klečé pred teboj, o Serce usmiljene Matere! te častim z vso ponižnostjo, kolikor le zamorem; zahvalim se ti, de si se tolikrat in tako usmiljeno in ljubeznjivo na moje težave ozerlo; zahvalim se ti za vse dobrote, ki sim jih od tvoje materne ljubezni zadobil, in se sklenem z vsimi tistimi dušami, kterih nar večí veselje in tolažilo je, tebe častiti, tebe hvaliti, tebe ljubiti.

O preljubeznjivo Serce! odslej hočem za Sercam Jezusovim tebe nar bolj ljubiti in častiti; bodi mi torej pot, po kterim mi je priti k mojimu Zveličarju in po kterim mi je zadobiti njegova gnada in usmiljenje; bodi mi perbežališe v mojih

britkosti in pomoč v mojih potrebah; od tebe se hočem učiti čistosti, ponižnosti in krotkosti; od tebe hočem dobivati ljubezen do nar svetejšiga Serca Jezusoviga, tvojiga Božjiga Sina. Amen.

Perserčnost do Mariiniga Serca.

O prečisto Mariino Serce! terdno sklenem, tebe častiti, tebe ljubiti, tebi služiti, od tvojih čednost z ljudmi govoriti, tvojo čast poviševati, tvoje svete zglede posnemati, posebno tvoje perzadevanje za spreobrnjenje grešnikov. Prosim te, pomagaj mi v tem perzadevanji in sprosi mi gnado, vse svoje dela le iz ljubezni do presvetiga Serca Jezusoviga in do tvojiga Serca za spreobrnjenje grešnikov storiti. Ozri se, o Marija! na vse brate in sestre té bratovšine, s kterimi se ti vsiga darujem, in, ker te ne morem ljubiti, kakor želim, in kakor ti zaslužiš, sklenem svojo ljubezen in češenje z ljubeznijo, perserč-

nostjo in češenjem, ktero ti je tvoj Božji Sin nekde na svetu skazoval in ti jo bo v nebesih vekomej skazoval. O preljuba Devica Marija! sprosi od Jezusa meni in vsim resničniga duha pokore in stanovitnost v dobrim do konca. Amen.

Serčni zdihljeji k Mariinimu Sercu.

Tvoje Serce, o Marija, odpri se!

Tvoja moč varuj me!

Tvoja ponižnost uči me!

Tvoja revšina obogati me!

Tvoja poterpežljivost prenesi me!

Tvoja pokoršina podverzi me!

Tvoja nedolžnost posveti me!

Tvoja ljubezen vžgi me!

Tvoje usmiljenje obdaj me!

Tvoja ljubeznjivost zamakni me!

Tvoja lepota vnemi me!

Tvoje nagnjenja naj vodijo me!

Tvoje solze omečé naj me!

Tvoje terpljenje presuni me!

Tvoje bolečine naj ranijo me!

Tvoje veselje zveličaj me!

O Devica Marija, usliši me!

V svoje presladko Serce skrij me,

V življenji in smerti varuj me,

De čedalje bolj ljubim te;
 Tukaj in tam vekomej.
 Amen. Amen. Amen.

Molitev

k presvetimu Mariinimu Sercu.

O Serce Marije, Matere Božje in naše Matere! o preljubeznjivo Serce! nad katerim ima presveta Trojica dopadajenje, vredno si, de te vsi angelji in ljudje časte in ljubijo; o Serce! Jezusovimu Sercu nar bolj podobno, čigar popolnoma podoba si; o Serce! polno dobrotljivosti in usmiljenja do nas revnih; raztajaj vender naše merzle serca, in stori, de se vse spremené in z Jezusovim Sercam sklenejo. Vlij va-nje ljubezen do svojih čednost in vžgi jih z ognjem svoje svete ljubezni. Čuj nad sveto cerkvijo, varuj in brani jo zoper vse naklepe njenih sovražnikov. Bodi nam pot, ki k Jezusu pelje, in bodi nam studenec, iz kteriga nam gnade za zveličanje potrebne teko. Podpiraj nas

v slabosti, pomagaj nam v skušnjavah, brani nas v preganjanji in v vsaki nevarnosti, zlasti v poslednjim vojskovanji našiga življenja in ob strašni smertni uri, ko se bodo vse peklenške moči zoper nas vzdignile, de bi naše duše pogubile. Odpri nam takrat, o usmiljena Devica! svoje Serce, naše perbežališe, de bomo Boga v nebesih častili in hvalili vekomej. Amen.

Božje Serce Jezusovo, in prečisto Serce Mariino — vé Serci vse svetosti! bodite spoznani, hvaljeni, češeni in povikševani zdej, vselej in povsod po vsih krajih vesoljniga sveta! Amen.

Molitev

k prečisti Devici Marii za vsaki dan v tednu.

V nedeljo.

Glej, o Mati Božja! uboziga grešnika pred seboj, kateri k tebi perteče in v tebe zaupa. Ne zaslužim sicer,

de se na-me ozreš; pa vem, de zavoljo smerti, ki jo je tvoj Sin za zveličanje grešnikov preterpel, jim pomagati močno želiš. O Mati usmiljenja! ozri se na moje reve in usmili se me. Vsi te imenujejo perbežališe grešnikov, upanje obupljivih in pomoč zapuštenih; bodi tedaj moje perbežališe, moje upanje, moja pomoč; ti me zamoreš s svojo prošnjo rešiti. Zavoljo ljubezni Jezusa Kristusa te prosim, pridi mi na pomoč, o dobrotljiva Mati! podaj svojo mogočno roko ubogimu grešniku, ki se ti perporoči in pomagaj mi iz nadloge. Vém, de imaš veselje, grešniku, ako je mogoče, pomagati; pomagaj mi torej zdej, ker ti je mogoče. S svojimi grehi sim gnado Božjo in svojo dušo zgubil; zdej se pa v tvoje roke izročim; le pokaži mi, kaj mi je storiti, de gnado svojiga Boga zopet dobim; in storil bom vse brez odlašanja. On sam me k tebi pošlje, de mi ti pomagaš; on hoče, de se k tvojimu

usmiljenju zatečem, de mi ne samo zasluženje tvojiga Sina, ampak tudi tvoja prošnja zveličanje doseči pomaga. K tebi se tedej obrnem, o mogočna Devica! prosi svojiga Božjiga Sinu za-me. Stori me deležniga vsih dobrot, ki jih skazuješ tem, kateri v tebe zaupajo. O Marija! usliši mojo gorečo prošnjo in je ne zaverzi. Amen.

Tri Češenasimarije — v čast presvetiga Mariiniga Serca in za popravo nečasti po brezbožnih Marii storjene.

V pondeljnik.

Sveta Marija, kraljica nebeška! jest, ki sim bil suženj greha, se zdej za vselej podam v tvojo službo. Dokler bom živel, te hočem častiti, ljubiti in ti služiti; vzemi me tedej za svojiga služabnika in ne zaverzi me, kakor zaslužim. O moja Mati! v tebe sim vse svoje upanje postavil. Visoko častim in hvalim Boga, ker mi je po svojim usmiljenji to zaupanje dodelil. Res je, de sim veliko grešil; pa

upam, de sim zavoljo zasluženja Jezusa Kristusa in po tvoji prošnji že zadobil odpušenje. Ali to mi še ni zadosti: Eno me skerbi, o moja ljuba Mati! in to je, strah, de bi gnade Božje zopet ne zgubil. Nevarnosti niso minule, sovražniki ne spijo, in nove skušnjave me bodo obdajale. Brani me tedej, o moja gospa! stoj mi na strani zoper peklenkiga sovražnika, in ne perpusti, de bi vnovič grešil, in razžalil tvojiga Božjiga Sina. Ne sme, ne sme se več nikdar zgoditi, de bi svojo dušo, nebesa, svojiga Boga še kdej več zgubil. Te gnade želim, o Marija! to gnado mi sprosi! To je moje upanje. Amen.

V torik.

Presveta Devica Marija, Mati dobrotljiva in usmiljena! tresem se in trepečem, ko svoje grehe premišljujem in na smertno uro mislim. O preljubeznjiva Mati! vse svoje upanje stavim v predrago kri Jezusa

Kristusa in v tvojo prošnjo za-me. O tolažnica žalostnih! ne zapusti me takrat v tisti veliki britkosti, in ne odreci mi svojiga tolažila. Če mi že zdej misel na moje grehe, nesvestost, če so mi odpušeni, nevarnost zopet vanje pasti in ojestrost pravice Božje toliki strah delajo, kaj še le bo ob smertni uri? O moja gospa! zadobi mi še pred tisto uro veliko žalost nad vsimi grehi, pravo poboljšanje in za ves čas, kar mi ga je še živeti, stanovitnost v službi in ljubezni Božji. In ko moja smertna ura pride, takrat, o Marija, o moje upanje! mi stoj na strani v hudih stiskah, podpiraj me, de ne obupam, kadar mi bo peklenški sovražnik moje obilne grehe pred oči stavil. Sprosi, de bom takrat še veliko večkrat k tebi klical, in de med klicanjem tvojiga sladkiga imena in imena tvojiga Božjiga Sinu svojo dušo izdihnem. To gnado, ktero si toliko svojim resnič-

nim služabnikom skazala, tudi jest od tebe želim in upam zadobiti. Amen.

Tri Češenasimarije.

V sredo.

O prečista Devica Marija, Mati Božja! kolikokrat sim že s svojimi grehi pekel zaslužil! Že po mojim pervim grehu bi se bila morebiti sklenila sodba čez me, ko bi ne bila ti, o predobrotljiva Mati! jeze pravice Božje s svojo prošnjo potolažila; moje terdo serce si premagala in omečila in me persilila v te zaupati. In v koliko zmot bi per tolicih nevarnostih že bil zabredel, ko bi me ti, o ljubeznjiva Mati! ne bila obvarovala.

Pa kaj mi bo pomagalo tvoje usmiljenje in vse gnade, ki si mi jih ti, moja gospa! zadobila, če se vender zavoljo svoje lastne zanikernosti pogubim? Oh! odpusti mi, de te nisim poprej ljubil; odsihmal te hočem za Bogam nar bolj ljubiti. Ne perпусти, de bi tebi kdej nezvest bil, ali,

de bi se od Boga ločil, kateri mi je zavoljo tvoje prošnje toliko gnad dodelil. Ne perpusti, o preljubeznjiva gospa! de bi jez med tiste pahnjen bil, ki tebe v peklu sovražijo in preklinjajo. Ali bi mogla perpustiti, de bi se kateri tvojih služabnikov, ki te ljubijo, pogubil? O Marija! povej mi, če bom pogubljen? — O gotovo bom, če tebe zapustim. Pa kdo bi zamogel kdej tebe zapustiti, kdo tvoje tolike ljubezni pozabiti! Ne bo, ne bo pogubljen, kdor se z zaupanjem tebi perporoči in per tebi pomoči iše. O preljubeznjiva Mati! ne zapusti me v moji slabosti, de se ne pogubim; opominjaj me, de vselej per tebi pomoči išem. Reši me, o moje upanje! reši me večniga pogubljenja; pred vsim pa me greha obvaruj, kateri sam v pogubljenje pahne. Amen.

Tri Češenasimarije.

V četertik.

O častitljiva kraljica nebeška, ktera nad vse angelje povzdignjena naj bliže Božjiga sedeža sediš! jez, ubogi grešnik, te pozdravim iz doline solz, in te prosim, obrni k meni svoje milostljive oči. Lej, o Marija! v kakošnih nevarnostih se znajdem, dokler na svetu živim, v nevarnostih, Boga in zveličanje zgubiti. V tebe upam, ljubim te, in hrepenim, kmalo k tebi priti, te v nebeškim raji gledati in častiti. Kdaj, o Marija! bo peršel dan, de se bom zveličan pred teboj znajdel? Kdaj bom kušnil milostivo roko, ki mi je toliko dobrot delila? Bil sim velikokrat v svojim življenji tebi nehvaležen, o ljubeznjiva Mati! ali v nebesih, če va-nje pridem, ti ne bom več nehvaležen; ondi gori te bom vso večnost ljubil, častil in hvalil. Hvaljen bodi Bog, ki mi je dal to terdno upanje, ktero stavim na predrago Jezusovo kri, in na tvojo prošnjo. Vsi tvoji

resnični služabniki so imeli to zaupanje, in nobeden ni bil osramoten. **O Marija!** prosi svojiga ljubljeniga Sina, naj me zavoljo svojiga zasluženja in terpljenja v tem zaupanju poterdi. **Amen.**

Tri Češenasimarije.

V petik.

O Marija! med vsimi stvarmi si nar blažji, nar viši, nar čistejši, nar lepši in nar svetejši. **O** de bi te vsi ljudje spoznali in ljubili, kakor si vredna! To me veseli, ker vem, de je toliko število zveličanih duhov v nebesih in pravičnih duš na zemlji, ki tvojo dobroto in lepoto neprenehama hvalijo in poveličujejo. Posebno pa me veseli, de Bog sam tebe bolj ljubi, kakor vse angelje in svetnike. Tudi jez, ubogi grešnik, te ljubim, o preljubeznjiva kraljica! pa vse premalo; zato želim veči in gorečniši ljubezen do tebe imeti, ktero mi pa sama ti sprositi zamoreš; zakaj tebe

prav ljubiti je gotovo znamenje večniga zveličanja; sprosi mi torej gnado, ktera je od Boga potrebna, de se zveličanje doseže. Spoznam tudi dobro, o predobrotljiva Mati! koliko hvalo sim dolžan Jezusu, tvojimu Sinu, kteri je neskončne ljubezni vreden. In ker tako močno želiš, de bi vsi ljudje Jezusa ljubili, sprosi mi, de ga prav in goreče ljubim. Sej zamoreš vse per Bogu, sprosi mi le to gnado! Ne išem per tebi ne posvetniga blaga, ne časti, ne bogastva; samo to želim, kar tudi tvoje Serce želi, de svojiga Boga ljubim. Vem, de ni mogoče, de bi ti take želje zaverгла; — nikdar ne, zakaj že čutim nagibe v svojim sercu, nagibe svojiga Boga ljubiti. Prosi, o Marija! le prosi za-me, dokler nisim per tebi v nebesih, kjer bom svojiga Boga in tebe, preljubeznjivo Mater, ljubil in vžival vekomej. Amen.

Tri Češenasimarije.

V saboto.

O Marija, presveta Mati mojiga Odrešenika! če obilne gnade premišljujem, ki si mi jih sprosil, in pa nehvaležnost, s katero sim ti jih povračeval, moram spoznati, de novih gnad prav nič nisim vreden: vender v tvoje veliko usmiljenje le še upam. O moja mogočna besednica! imej z menoj usmiljenje. Ti med nas deliš vse gnade, ki jih Bog nam ubogim daje; in le zato ti je toliko moč, toliko bogastvo, toliko dobrotljivost dal, de nam na pomoč hitiš. Zveličan želim biti; torej izročim v tvoje roke svojo dušo in svoje zveličanje. V številu tvojih sosebnih služabnikov želim biti, ne zaverzi me! Vedno išeš revnih, jim pomagati: ne zapusti tedaj revniga grešnika, kateri k tebi perbeži. Govori za-me; tvoj Božji Sin bo uslišal tvojo prošnjo. Vzemi me v svojo brambo in dosti mi bo; zakaj če me ti varuješ, mi ne bo nobena reč več strahu delala;

ne moji storjeni grehi, zakaj ti mi boš sprosila odpušenje; ne hudobni duhovi, zakaj ti si mogočnejši, kakor vse moči peklenške; ne pogled Jezusa sodnika, zakaj tvoja prošnja ga bo utolažila. Varuj me tedej, moja Mati! in zadobi mi odpušenje mojih grehov, ljubezen do Jezusa, sveto stanovitnost, srečno smert in večno zveličanje. Res je, nisim teh gnad vreden; vendar jih bom prejel, ako ti Boga za-me prosiš. O Marija, moja kraljica! v tebe upam, v tem upanji imam pokoj, v tem upanji želim živeti in umreti. Amen.

Tri Češenasimarije.

V praznik

Mariinih sedem žalost.

Pobožnost v čast žalostniga Mariiniga Serca.

V. O Bog, hiti me otet;

O. Gospod! teci mi pomagat.

Čast bodi Očetu in Sinu in svetimu Duhu.

1. Serčno te milujem, o prežalostna Mati! zavoljo žalosti, katero je tvoje ljubeznjivo Serce per prerokovanji svetiga starčika Simeona občutilo. O ljuba Mati! zavoljo té serčne žalosti mi sprosi ponižnost in dar strahu Božjiga. — Češena si Marija . . .

2. Serčno te milujem, o prežalostna Mati! zavoljo britkosti, katero je tvoje materno Serce takrat občutilo, ko si v Egipt bežala in tam prebivala. O ljuba Mati! zavoljo te serčne britkosti mi sprosi radodarnost posebno do ubozih, in dar pobožnosti. — Češena si Marija . . .

3. Serčno te milujem, o prežalostna Mati! zavoljo žalosti, katero je tvoje skerbno Serce občutilo, ko si prelubeznjiviga Jezusa zgubila. O ljuba Mati! zavoljo té serčne skerbnosti mi sprosi čistost in dar učenosti. — Češena si Marija . . .

4. Serčno te milujem, o prežalostna Mati! zavoljo groze, ktera je

tvoje materno Serce spreletela, ko si Jezusa s križem srečala. O ljuba Mati! zavoljo té ljubezni in serčne bolečine mi sprosi poterpežljivost in dar moči. — Češena si Marija . . .

5. Serčno te milujem, o prežalostna Mati! zavoljo terpljenja, katero je tvoje terdno Serce prestalo, kadar so Jezusa križali, in ko je on smertne britkosti terpel. O ljuba Mati! zavoljo tega serčniga terpljenja mi sprosi zmernost in dar svéta. — Češena si Marija . . .

6. Serčno te milujem, o prežalostna Mati! zavoljo boleče rane, katero je tvoje usmiljeno Serce takrat prejelo, ko so Jezusovo stran s sulico odperli in njegovo preljubeznjivo Serce prebodli. O ljuba Mati! zavoljo svojiga od bolečin prebodeniga Serca mi sprosi ljubezen do bližnjiga in dar umnosti. — Češena si Marija . . .

7. Serčno te milujem, o prežalostna Mati! zavoljo tihe žalosti, katero je tvoje ljubijoče Serce terpelo, ko

so Jezusa v grob pokladali. O ljuba Mati! zavoljo té tihe serčne žalosti mi sprosi stanovitnost in dar modrosti. — Češena si Marija . . .

V. Prosi za nas, o prežalostna Mati!
O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Dodeli nam milostljivo, Gospod Jezus Kristus! prosimo te, de prečista Devica Marija, tvoja Mati, ktere presveto Serce je ob času tvojiga terpljenja meč bolečin presunil, zdej in ob naši smertni uri per tvoji Božji milosti za nas prosi. Po tebi, Jezusu Kristusu, Odrešeniku svetá, kateri z Očetam in svetim Duham živiš in kraljuješ Bog od vekomej do vekomej. Amen.

V praznik

presvetiga Mariiniga Serca.

Tvoj praznik obhajamo, o presveto in prečisto Mariino Serce! ki

si veselje mojiga serca. Tebe se veseli dans sveta cerkev, in vsi tvoji dobri otroci. Ne zaverzi tudi mojiga veselja, ki sim te čez leto pozdravljaj, in s sinovskim zaupanjem k tebi pertekal. O de bi te zamogel dans častiti, kakor te časté vsi angelji in svetniki, kakor te časté vse tebi vdane serca, kakor te častí sveta cerkev, kakor te častí samo Jezusovo Serce! Moje serce govori tebi, o presladko Serce! ti veš, de zaupljivo tebi govori. Usliši tedej moje prošnje, o presveto Serce! ter ne zaverzi mojiga serca, kteriga ti izročim, o Mati! ki sim tvoj otrok. Napolni ga s čednostmi, ki jih v svojim presvetim Sercu imaš, de bo ponižno, krotko, poterpežljivo, čisto in dobrotljivo, de bo tvojimu preljubeznjivimu Jezusu in tebi dopadljivo. O prečista Devica in Mati, moja Mati! usliši mojo prošnjo zavoljo svojiga preljubeznjiviga Serca. Amen.

Molitev

device k Materi Božji.

O devic Devica, neomadežana nevesta svetiga Duha! čutim in spoznam, kako sim slaba in revna; zato k tebi perbežim, o pomagaj mi vselej, kadar pride moja čistost v nevarnost. Od vsih strani strežejo skušnjave po mojim sercu. Zbudeje se v meni pregrešno nagnjenje do svetá in njegoviga minljiviga veselja, perbližuje se mi sovražnik nedolžnosti, zapeljuje me hudobni svet; pa s tvojo pomočjo, o sveta Mati! nikdar nočem nič hudiga storiti in zoper svojiga Boga grešiti. Njemu samimu želim služiti s čistim, sramožljivim sercam, njega hočem z neomadežanim sercam nad vse ljubiti. Pridi tedej, preljubeznjiva Devica! in hiti mi na pomoč, skrij me v svoje varstvo, vzemi me v svoje presveto Serce, in ne perpusti, de bi se pogreznila v posvetni hrup. Ne per-

pusti, de bi deviški venec omadežala, stergala ali še celo zgubila. Ne perpusti, de bi se mi belo oblačilo nedolžnosti vzelo, temuč prosi za-me in pomagaj, de ž njim ozaljšana pridem pred obličje tvojiga Božjiga Sina, de od njega ne bom za-veržena, de bom smela ž njim na nebeško svatovšino iti in mu s teboj in vsimi svetniki novo pesem peti vekomej. Amen.

Molitev

mladenča k Materi Božji.

O prečista Marija Devica! nar manjši greh ni omadežal tvojiga Serca, tvoje prečisto telo ni nobe-niga grešniga nagnjenja občutilo, tvoje oči so bile vedno ponižne in sramožljive, tvoje usta so le od ne-skončne ljubezni Božje in njegove milosti govorile, le od Boga in ne-beških reči so hotle slišati tvoje ušesa. O de bi tudi jez imel čisto serce, živo hrepenenje po svetim

Bogu, in veselje nad nebeškimi rečmi,
 kakor si ga ti imela! Ali moje serce
 se hoče vžgati od nečistiga ognja;
 misli in želje mi hoče peklenški duh
 na pregrešno veselje obrniti; spa-
 čeni ljudje me hočejo zapeljati; moje
 pregrešno nagnjenje je čedalje bolj
 močno. Per tebi je v toliki nevar-
 nosti pomoč, o prečista Devica! K
 tebi se tedaj zatečem, o pomoč krist-
 janov! k tebi povzdignem svoje oči,
 zgodnja danica! Pokaži mi pravi pot,
 kateri me popelje iz te stiske; odženi
 od mene sovražnike lepiga življenja;
 premagaj v meni vse pregrešno na-
 gnjenje, nakloni célo moje serce k
 Jezusu, de na svetu le njega čez
 vse ljubim, in raji umerjem, kakor
 de bi njega, neskončno dobroto, zo-
 pet razžalil, in tebi, o preljubeznjiva
 Mati! žalost delal, ki te za Jezu-
 sam čez vse ljubim in ki v tebe vse
 zaupanje stavim v življenji in smerti.
 Amen.

Molitev

k prečisti Devici Marii, čednost čistosti
zadobiti.

1. Presveta Devica! nad vse svetnike in angelje v nebesih te častim iz vsiga serca, kakor hčer nebeškiga Očeta, in ti darujem svojo dušo z vsimi njenimi močmi. — Češena si Marija . . .

2. Presveta Devica! nad vse angelje in svetnike v nebesih te častim iz vsiga serca, kakor Mater edिनorojeniga Sina, in ti izročim svoje telo z vsimi njegovimi občutljeji. — Češena si Marija . . .

3. Presveta Devica! nad vse angelje in svetnike v nebesih te častim iz vsiga serca, kakor ljubljeno nevesto svetiga Duha, in ti izročim svoje serce z vsim njegovim nagnjenjem ter te prosim, de mi od presvete Trojice vse k mojimu zveličanju potrebne gnade zadobiš. — Češena si Marija . . .

Molitev

matere za otroke k Materi Božji.

Preljubeznjiva Mati mojiga Odršenika! lej, jest mati se k tebi obernem in te pomoči prosim! Nebeški Oče mi je otroke izročil, sodnji dan jih bo od mene tirjal! Bojim in tresem se, ko to pomislim in svojo slabost preudarim. Kako čem svoje otroke večniga pogubljenja obvarovati, ker so v tolikih nevarnostih? Svet in peklenški duh jih zapeljujeta. V ti stiski in britkosti k tvojimu maternimu Sercu perbežim; ti veš, kako veliko je materno terpljenje. Tebi tedej izročim svoje otroke; o stegni svoje milostljive roke čez nje, vodi jih po poti zveličanja in navdajaj jih s straham Božjim in z ljubeznijo do Jezusa. Stori, o usmiljena Mati! de te bom enkrat z vsimi svojimi otroci v nebesih gledala, ti jih tam čiste pokazala, se ti zahvalila, in te z njimi častila in hvalila vekomej. Amen.

Molitev

očeta ali matere k Materi Božji za sprideniga otroka.

Usmiljena Mati! ozri se na preveliko žalost, ktera moje serce zavoljo sprideniga otroka napolnuje. Noč in dan je moje serce polno britkost, ker se vedno bojim neskončno pravičniga Sodnika, kateri bo otroka od mene tirjal. Obžalujem zgubljeniga otroka, ki me je zapustil in me več ne posluša. Obernem se tedaj k tebi, o usmiljena Mati! ker vém, de se nihče ne pogubi, na kteriga so tvoje milostljive oči obrnjene. O! ozri se tudi na mojiga zgubljeniga otroka, reši ga iz hudičeve sužnosti. Terdno zaupanje imam, de boš mojo prošnjo uslišala; spoznam in obžalujem, de sim prezanikerno za-nj skerb(a). Vender upam, de se boš na moje serčno hrepenenje ozerla, mojiga otroka rešila, ter moje prošnje ne zaverгла. Sveta Marija, preljuba

Mati! reši dušo mojiga otroka zavoljo kervi svojiga Božjiga Sinu, ki jo je za nas vse preлил, in ne perпусти, de bi bila ta predraga kri zanj zastonj prelita. Amen.

Molitev

otroka k Materi Božji za starše.

O moja preljubeznjiva Mati! s posebnim zaupanjem te prosim, vzemi moje ljube starše v svoje varstvo in sprosi jim žegen Božji čez vse njih dela in opravila. Dobro vém, koliko sim svojim staršem dolžan; spoznam, koliko se zame trudijo in skerbé; pa tudi spoznam, de tega svojim staršem nikdar poverniti ne morem. Lej, zato se k tebi obernem, preljubeznjiva Mati! in te pohlevno prosim, perporoči moje starše nebeškemu Očetu, de jih vse nesreče, nadloge in boleznj obvaruje in njih meni skazane dobrote tukej na svetu z gnadami, tamkej pa z večnim življenjem v nebesih poplača. Amen.

Molitev

k Materi Božji za bolnika.

Usmiljena Mati! tvoje Serce ima usmiljenje z vsimi človeškimi nadlogami. Lej, bolan je, ki ga ljubiš; bolečine zdelujejo njegovo telo. O pokaži veliko moč, ki ti jo je tvoj Božji Sin dal, pokaži usmiljenje, kteriga je polno tvoje Serce. Ozri se nanj (ali na njo) s svojimi milostljivimi očmi, in bolečine bodo zginele. V terdnim zaupanji na tvoje usmiljenje ne neham tvojiga Serca prositi, dokler me ne uslišiš. Ako pa ni presveta Božja volja, de se ta bolnik ozdravi, mu pa vsaj njegove bolečine polajšaj; sprosi mu gnado, de voljno terpi in se v Božjo voljo vda ter srečno umerje. Naj se že zgodi karkoli si bodi, neprenehama hočem tvojo moč in usmiljenje hvalliti, s katero te je obdaril Jezus Kristus, kateri z Očetam in svetim Duhom živi in kraljuje Bog vekomej. Amen.

Molitev

k prečisti Devici Marii zoper vse hude misli.

(Častitiga O. Cukita.)

O Marija, prečista Devica in moja preljubeznjiva Mati! lej revno siroto, ki pod tvojo brambo in varstvo zoper vse grehe in skušnjave perbeži. Darujem ti svoje oči in ušesa, svoj jezik, svoje roke in serce, de jih vsiga greha obvaruješ. Pomagaj mi, o Mati! de nikdar Jezusa, tvojiga Sinu, in svojiga Boga, ne razžalim. V skušnjavi hočem vselej k tebi zdihovati in klicati: Prečista Devica! v skušnjavi sim, pomagaj mi; ves sim Jezusov in Mariin, kterima sim se na vekomej daroval. Moli potem trikrat Češena si Marija . . .

Po svojim svetim devištvu mi očisti, o prečista Devica Marija! serce, telo in dušo; v imenu Boga Očeta in Sina in svetiga Duha. Amen.

Molitev

v nevarnostih ali v skušnjavah zoper
čistost.

(Se moli zjutraj in zvečer po angeljevim češenji.)

O Gospa moja! O Mati moja!
Tebi se vsiga darujem, in, de se
Tebi vdaniga skažem, Ti dans po-
svetim svoje oči, svoje ušesa, svoje
usta, svoje serce, sebe popolnoma
vsiga. Ker sim tedaj Tvoj, o dobra
Mati! váruj me, brani me, kakor
svojo lastnino in posestvo.

Krajši molitve v kateri koli skušnjavi.

O Gospa moja! o Mati moja!
spomni se, de sim Tvoj. Váruj me,
brani me, kakor svojo lastnino in
posestvo.

Zdihovanje k Materi Božji v vsaki potrebi.

O Marija! tolažba žalostnih, naše
upanje, naša edina Mati! ozri se
dans name, sliši moje zdihovanje,
in usliši prošnjo mojiga serca. Moje
serce je žalostno in se ne vé kam

oberniti, kakor k tebi, o Marija, o moja Mati! Pridi mi tedej na pomoč v moji žalosti, ne odverni svojih milostljivih oči od mene zapušeniga, ker sim v tolikih nevarnostih, in usliši prošnjo žalostne duše, ktera bi rada neprenehama klicala: „O Marija! brez greha spočeta, prosi za nas, kateri se k tebi zatečemo.“

Molitev

k Materi Božji v žalostnih časih.

Bodi češena, kraljica nebes in zemlje! O devic Devica, zgodnja danica! bodi češena, ki si polna gnad in se kot luč blisketaš. O mogočna kraljica! hiti naši deželi na pomoč. O kraljica angeljev! bodi vsim kristjanam pomočnica. Ozri se, o Marija! milostljivo na našo deželo in spolni naše serčne želje, ki jih tebi ponižno izročujemo; odprì svoje preljubeznjivo materno Serce in ne zapusti svojih služabnikov v naši domovini! O pokaži nam, de si naša Mati! Amen.

Pobožnost k mnogoterim Svet- nikom.

M o l i t e v

k Jezusu, Marii in Jožefu.

Jezus, Marija in Jožef! živeli ste na zemlji v delavnosti, neznani svetu, v nizkim stanu in tihim miru, svetejši od vsih družih. Oh! zadbite mi spoznanje, de še ne živim sveto, če le molim, zdihujem in žalosten obraz imam, ampak, če po vašim zgledu Božjo voljo in dolžnosti svojiga stanu zvesto spolnujem, dobro po svoji moči delam, se greha varujem, roke per delu, serce pa per Bogu imam.

Jezus, Marija in Jožef! pomanjkanje in nadloge, britkosti in preganjanje ste terpeli, pa ste bili vendar zadovoljni in veseli. Oh storite, de bom rad delal, de bom s tem, kar mi Bog po moji pridnosti da, za-

dovoljin, de tamkej na unim svetu boljšiga perčakujem, de mir ljubim in se do tistih, s kterimi skupej živim, krotkiga in postrežljiviga skazujem; in tako bo tudi moje serce vedno zadovoljno in veselo.

Jezus, Marija in Jožef! vaš lepi zgled bodi vsim otrokam in staršem vedno pred očmi, in naj nas vse k posnemanju podbudeje, de bodo vaše sladke imena na smertni postelji za nas tolažljive. Ljubezen in edinost naj bo po vsih hišah, kakor ste bili tudi vi eno serce in ena duša. Tako bo tudi povsod sreča in žegen Božji, dokler k vam v nebesa ne pridemo in večniga zveličanja ne dosežemo. Amen.

Molitev v čast svetiga Jožefa.

O moj Bog! ki si svetiga Jožefa, revniga, pa pravičniga moža, ženina prečiste Device in rednika svojiga preljubiga Sina izvolil, dodeli mi na njegovo prošnjo čisto dušo in

neomadežano telo. Daj mi gnado, po njegovim zgledu tebi pokornimu in poterpežljivimu biti, de pravično živim in srečno umerjem. Ohrani me v svoji ljubezni, in dodeli mi po tem revnim in britkim življenji nebeško veselje po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Molitev v čast svete Ane.

O sveta Ana, mati nebeške kraljice in Božje porodnice! sprosi mi resnično ljubezen do Jezusa, daj moje serce svoji preljubeznjivi hčeri, naj ga vedno čistiga obvaruje; pridi mi na pomoč v vsaki skušnjavi; varuj me v življenji, ne zapusti me umirajočiga, de bom z vsimi svetimi zakramenti previden, in popolnoma perpravljen s tega sveta šel, in s teboj in s prečisto Devico Marijo Jezusa vekomej hvalil. Amen.

Molitev v čast svetih aposteljnov Petra in Pavla.

O sveta aposteljna, Peter in Pavel!

ktera sta za sveto vero svoje življenje dala: sprosita mi gnado, se nikdar in nikjer vere ne sramovati, ktero sta s svojo kervijo poterdila, ampak po njenih naukih zvesto živeti ter jo očitno in serčno spoznati in pričati, de od Jezusa v nebesih plačilo zadobim, ki ga je nebeški Oče perpravil tem, kateri živé in umerjó v pravi veri Jezusa Kristusa, večniga pastirja naših duš, kateri živi in kraljuje z Očetam v edinosti svetiga Duha Bog vekomej. Amen.

Molitev v čast svetiga Štefana.

Sveti Štefan, kateri si še umirajoč za svoje sovražnike molil: sprosi mi gnado od Boga, svojo jezo in serditost premagovati, svoje sovražnike ljubiti, jim dobro storiti, kateri me sovražijo, in moliti zanje, kateri me preganjajo, de tudi meni Bog odpusti, naj v njegovi gnadi umerjem in nebesa odperte najdem. Amen.

Molitev v čast svetiga Jurja.

Pomagaj mi, o sveti Juri! ko se imam s svetam, s svojim pregrešnim nagnjenjem ali s peklenkim duham vojskovati; podpiraj me, ko me serčnost zapuša, in sprosi mi gnado, svojiga duha po tvojim zgledu vedno k Jezusu povzdigovati, kateri revne in zapušene reši, in si s pravičnostjo, zmernostjo in ljubeznijo tisto krono perdobiti, ktera zdej tvojo glavo zaljša. Amen.

Molitev v čast svetiga Janeza Nepomučanaj

Daj mi, o Bog! v življenji in smerti svojiga zvestiga duhovna Janeza moč žive vere in svetost spovedne skrivnosti prav spoznati. Dodeli mi gnado, po zgledu tvojiga svetiga marternika svoj jezik le v tvojo čast, v svoje zveličanje in v prid svojiga bližnjiga obračati, de bom enkrat tistim perštet, kateri se z jezikam niso pregrešili; po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Molitev v čast svetiga Janeza Kerstnika.

O sveti Janez! kateri si bil že pred svojim rojstvom posvečen in kateri si s svojim ojstrim življenjem kakor tudi z močjo Božje besede veliko ljudi spreobernal: sprosi tudi zame per Jagnjetu Božjim duha vere in pokore, de po poti večniga zveličanja hodim in se enkrat s teboj v nebesih vekomej veselim. Amen.

Molitev v čast svetiga Franciška Ksaverja.

O sveti Francišek! ki si toliko duš z ukam in čudeži, s svetim življenjem in mogočno prošnjo per Bogu v nebeško kraljestvo perpeljal; spreoberni tudi mojo dušo, pomagaj mi bolnima in umirajočima, in perporoči me križanima Jezusu, de me po srečni smerti v nebeško veselje vzame. Amen.

Molitev v čast svetiga Franciška Serafskiga.

O sveti očak! ki si goreč od ognja Božje ljubezni in ozaljšan z

ranami križaniga Jezusa, čigar terpljenje si noč in dan preišljeval, veliko duš za nebesa perdobil: rani moje merzlo serce z žarki svoje slave, de po tvojim zgledu tudi jez posvetno nečimurnost zaničujem, svoje pregrešno poželenje zatiram in s ponižnim in krotkim duham po poti hodim, ktera pelje k Jezusu, mojimu Bogu in moji ljubezni. Amen.

Molitev v čast svetiga Alojzja.

O sveti Alojzi, angeljski mladenec! akoravno sim tolikanj nevreden, te vender častim, in ti posebno perporočim čistost svoje duše in svojiga telesa. Prosim te zavoljo tvoje angeljske čistosti, perporoči me neomadežanimu Jagnjetu Jezusu Kristusu in njegovi presveti Materi Marii, Devici vsih devic, in obvaruj me vsakiga smertniga greha. Ne perпусти mi, se s kakim madežem nečistosti oskruniti, temuč, kadar me v skušnjavi ali v nevarnosti greha vi-

diš, odverni vse nečiste misli in želje od mojiga serca; obudi v meni spomin večnosti in križaniga Jezusa, vtisni globoko v mojo dušo sveti strah Božji, in vžgi me z Božjo ljubeznijo, de te na zemlji nasledujem in s teboj v nebesih Boga vživati zaslužim. Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

Molitev v čast svetiga Antona Padvana.

Ozri se, o Bog! na ljubeznjivo ponižnost in gorečo ljubezen svojiga zvestiga služabnika Antona, in daj mi gnado, v njegovim življenji zaničevanje svetá in zvestobo tvoje zveličavne besede spoznati, de me nič od tebe, o Bog! ne odverne, de se zaupljivo k tebi obrnem in po zgledu svetiga Antona na zemlji revniga Jezusa z veseljem nasledvam, svojiga bližnjiga kakor samiga sebe ljubim, in v dobrim stanoviten ostanem, potem pa večno veselje v nebesih dosežem. Amen.

Molitev v čast svete Terezije.

O sveta Terezija, češena nevesta nebeškiga ženina! ki si zveličanje vsih grešnikov (tolikanj goreče) želela, ozri se milostljivo na mojo prošnjo in vžgi moje serce z iskro svoje goreče ljubezni, de tvojiga preljubeznjiviga nebeškiga ženina iz vse moči svoje duše ljubim; sprosi mi gnado, se na svet ne navezovati, per molitvi in premišljevanji nebeških reči zbranimu, v svete skrivnosti Jezusoviga Serca vpeljanimu, in z vsimi svojimi mislimi v večnost obernjenimu biti, kjer Jezusa s teboj hvaliti in častiti terdno upam. Amen.

Molitev v čast svete Jederti.

Sveta Jedert, pobožna in dobrotljiva perjatlica Jezusa Kristusa! ki si vedno čisto živela in v kersanskih čednostih čedalje bolj rastla: sprosi mi gnado, de po tvojim lepim zgledu živim, svoje življenje ne-

beškimu Očetu darujem, in tako večno zveličanje dosežem. Amen.

Molitev v čast Svetnika, čigar imé imaš.

O izvoljeni perjatelj Božji, sveti I., čigar imé mi je bilo per svetim kerstu dano, ohranil si vero, svet in peklenškiga duha si premagal in imaš zdej nezvenljivi venec večniga življenja. Poznaš nevarnosti te revne doline in sovražnike zveličanja, in veš, koliko je sile treba, nebeško kraljestvo na-se potegniti. S toliko večim zaupanjem torej k tebi perbežim in te prosim, pomagaj mi, de po tesni poti zveličanja vse dni svojiga življenja hodim, po dolžnostih svojiga stanu pobožno živim, se iz ljubezni do Jezusa zatajujem, vse težave srečno premagam, in tako čist vsiga greha pridem pred obličje Božje, kjer se bom s teboj veselil vekomej. Amen.

Molitev k svetimu Angelju varhu.

O sveti Angelj, meni, odkar sim

rojen, od nebeškiga Očeta za varha poslan, isročim ti svoje serce, de ga Jezusu, mojimu Zveličarju, daš. Varuješ me v življenji, tolaži me tudi v smerti. Oživi mojo vero, poterdi moje upanje, vžgi v meni Božjo ljubezen. Pomagaj mi, de v dobrim ne oslabim; varuj me, de v nevarnosti ne grešim; podpiraj me, de vse vidne in nevidne sovražnike svoje srečno premagam. Podbuduj me k poterpežljivosti, ohrani me v miru, sprosi mi, de bo moja zadnja jed kruh angeljev, moje zadnje besede: Jezus, Marija in Jožef, moji zadnji zdihljeji ljubezen do Boga, in moja tolažba tvoja pričujočnost. Amen.

**Pobožnost za mnogotere potrebe
in osebe.**

Rojstni dan.

Ponovljenje kerstne obljube.

**Vsigamogočni, večni Bog! v-
stvaril si me po svoji podobi in me**

do tega trenutja ohranil; vodil si moje pota; iz marsiktere nevarnosti si me rešil in obvarval toliko družiga zlega; dal si mi dobre starše in dobre ljudi, ki mi vedno dobrote delé; slab otrok sim bil in še tebe pomniti nisim zamogel, ko si me ti že z usmiljenjem obiskal. Vzel si me per svetim kerstu za svojiga otroka in sprejel si me za deležnika nebeškiga kraljestva. Iz vsiga serca se ti zahvalim za vse te dobrote, posebno pa za sveti kerst. Odpovem se dans zopet hudiču in vsimu njegovimu napuhu, in vsimu njegovimu djanju, kakor tudi vsim zapeljivcam, njegovim najemnikom; odpovém se vsim napčnim šegam in vsim drugim pregreham, in vsimu zapeljivimu svetu. Verujem v tebe, vsigamogočniga stvarnika nebes in zemlje; verujem v Jezusa Kristusa, Gospoda našiga, ki je rojen bil in je terpel; verujem v svetiga Duha, sveto katoliško cerkev, občestvo svetnikov,

odpušenje grehov, vstajenje mesa in večno življenje. S tvojo gnado terdno sklenem, po nauku svete, katoliške in apostolske cerkve do smerti živeti, de v večno zveličanje pridem po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Molitev

za ljubezen do čednost in za sovražstvo do grehov.

(Tomaza Kempčana.)

Gospod, močni Bog, čigar je vse, kar je dobriga, vsadi v moje serce ljubezen do svojiga presladki-ga imena. Vsadi v me korenine pravih čednost in kali svetiga pre-mišljevanja, de se razcvetó v dobre dela; de rastejo in na kviško poganjajo, de ne bom kakor nerodovitno drevo stal prazen v tvoji hiši, ampak kakor rodovitno oljko me ozaljšaj, in karkoli napčniga nad menoj najdeš, s korenino vred izplevi in pokončaj. Daj mi sovražiti svoje grehe,

in premagati vse strasti, krotiti požljivost, in zatreti prevzetne nagibe; daj pogasiti nevošljivost, umiriti togo, pregnati lenobo, studiti odtijo, zaničevati slovečnost, bežati pred častjo, in zavreči tolažbo vsih posvetnih reči, de se ne bo nič posvetniga, nič minljiviga, nič nečimurniga, nič radovedniga, nič telesniga, nič perjetniga, nič ojstriga, nič požljiviga, nič nevošljiviga, nič lažnjiviga, nič izmišljeniga mojiga serca perjelo, ga gnalo, mikalo, vjelo, zapletlo ali zapeljalo.

Daj stud do vsih posvetnih reči, želje do večnih, ljubezen do vsiga dobriga, zadobiti vse čednosti, spoznati nar vikši resnico, vživati večno zveličanje. Daj blaženo in srečno smertno uro, in v tvojim strahu in tvoji ljubezni vedno živeti. Izprazni moje serce vsih stvari in vsiga, kar bi mi utegnilo na poti biti in me otemniti. Naj bom priprost, čist in ves v te zamišljen in zamaknjen.

Daj pravi, znotranji, Božji mir, in brez vsih zmešnjav pokojno serce.

Daj, de ne bom na nič časniga pregrešno serca navezoval, in de ne bom hotel, de bi me ljudje poznali, častili in po nespametnim ljubili, ker vsi eden družiga goljufajo, kateri brez tebe kaj neporedniga hočejo ali ljubijo. Naj se mi noben človek s perlizovanjem ali s hlinjenjem ne perkupuje, ampak daj, de modro vse od sebe odganjam, in le k tebi zveličavno obračam, in de nič, bodi v človeku, bodi v kaki drugi stvari, ne čislam in ne ljubim, zunaj kar in kakor je tebi v čast. Amen.

Molitev za ljubezen do bližnjiga.

O Jezus! nar lepši zgled ljubezni si nam ti živo pred oči postavil. Nas grešnike in svoje sovražnike večniga pogubljenja rešit, si z nebes peršel in za nas preterpel grozne bolečine, še celo kri in življenje si dal za vse ljudi. Kdo sme

tedaj upati, tebi dopasti, ako ne ljubi vsih ljudi, in tudi sovražnikov, ker vsi so z nami vred odrešeni? Ti si se nam storil brata; zato je tvoj nebeški Oče tudi naš ljubi Oče, vsi smo njegovi otroci; kako nespodobno in pregrešno tedaj bi bilo to, ko bi v miru ne živeli, in poterpljenja ne imeli med seboj, ker vender vsi želimo in prosimo, de bi ti, o Gospod, z nami poterpel!

Še na križu so te sovražniki preklinjevali, zasramovali in zaničevali; ti pa si oči v nebo vperl in molil za-nje. O moj Zveličar, nikoli se ne bom nad svojimi sovražniki jezil in stresal, de me zmed svojih ljubih perjatlov ne odveržeš!

O Gospod vse ljudi hočem ljubiti; obljubim ti od svojiga bližnjiga nič hudiga ne natolcovati, ne govoriti; obljubim ti, za bližnjiga moliti, in svojim sovražnikom dobro storiti, kar je v moji moči. O napolni moje serce z ljubeznijo do tebe; po-

tem bom tudi svojiga bližnjiga prav ljubil. Daj mi mirno, poterpežljivo, ponižno serce, de ne upade, kadar je razžaljeno, de se ne stogoti, ko je zaničevano.

Daj nam, kakor dobrim otrokam med seboj živeti, eden za družiga skerbeti, eden drugimu dobro delati, nikogar ne zavidvati, in tudi svoje sovražnike ljubiti, de tvojo ljubezen zaslužimo in per tebi milost dosežemo, ker si djal: V tem bodo vsi spoznali, de ste moji učenci, ako bote ljubezen imeli med seboj. Amen.

Molitev za dobre duhovne pastirje, posebno ob kvaternih dneh.

O Bog! kateri si duhovstvo postavil, svojo sveto cerkev ohraniti in razširiti, dajaj nam, prosimo te, duhovne, ki bodo tvojo voljo spolnivali. Napolni škofe s svetim Duham, de samo vredne služabnike v duhovno službo posvečujejo, ktere si ti sam v svoje svetišče klical. Per-

pravi sam s svojo mogočno gnado tiste, ktere si v imenitno duhovsko službo izvolil; daj jim, že zdej tvojo sveto besedo z veseljem premišljovati; daj jim, duha tvoje svete postave spoznati, daj jim, tvoj sveti nauk enkrat z gorečnostjo in s pridam učiti. Daj jim, de sveto življenje z učenostjo združijo, de tebe in tvojo sveto cerkev ljubijo, de modro in neutrudljivo v tvoji hiši delajo, de bodo ponižni, krotki in usmiljeni do zmotenih in slabih. Daj jim, de z naukam, s svetim življenjem in molitvijo sebi izročene duše zveličajo. Po vikšim pastirji naših duš, Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Molitev za spovednika.

Vsigamogočni, večni Bog! ozri se na svojiga otroka, kteri s ponižnim sercam pred teboj kleči. Serčno se ti zahvalim, de si moji duši gorečiga pastirja dal, kteri mi v tvo-

jim imenu pomaga, kadar me grehi
 od tebe ločijo; kateri me vodi po
 poti zveličanja, in me tolaži, ka-
 dar me moji grehi težé. O moj Bog!
 nikdar mu ne morem poverniti poter-
 pljenja in perzadevanja, ki ga z menoj
 ima. Poverni mu ti ves trud, in bodi
 mu milostljiv, ko v molitvi svoje serce
 k tebi povzdiguje, ko nar svetejši
 daritev daruje, ko tvoj zveličavni
 nauk oznanuje, ko bolne in umirajo-
 če tolaži, posebno pa, ko nas greš-
 nike v tvojim imenu sodi, zdravi,
 uči in nam grehe odpuša. Razsvetli
 ga, de bo vselej moj grešni stan
 prav spoznal, mi potrebne nauke da-
 jal, modro svetval, zveličavno pokoro
 nalagal in me kakor moj angelj varh
 po pravi poti pokore in poboljšanja
 v večno življenje peljal. Meni pa
 daj do njega spoštljivimu, ponižnimu
 in zaupljivimu biti, de po poti hodim,
 ktero mi ljubeznjivo kaže. Usliši, o
 Jezus! to mojo pohlevno prošnjo, de
 se bo tvoj služabnik, naš oče, v

sredi svojih ovčic v nebesih per tebi vekomej veselil. Amen.

Molitev za škofa.

O Jezus! pastir in vižar naših duš! daj svojimu služabniku, ki si ga pastirja naše škofije postavil, vse čednosti, ki jih v svoje in naše zveličanje potrebuje. Bodi ti sam zgled, po katerim naj se ravna, de se tudi mi po njem ravnati zamoremo. Daj mu živo vero, gorečo ljubezen, visoko modrost in veliko moč; daj mu zveste pomagavce. Daj mu, de bo pastir po tvoji volji, kateri živi le za svoj sveti poklic, kateri nič ne upa, in se nič ne boji kakor tebe, de bo enkrat z veseljem od sebi izročениh ovčic odgovor dati in večno življenje doseči zamogel. Amen.

Molitev za svetiga očeta papeža.

O Jezus, nevidni poglavar svete cerkve! na skalo si postavil svojo cerkev; vse peklenške moči zoper

njo nič ne premorejo. Varuj in vodi svojiga namestnika, rimskiga papeža, de vse tvoje pota v tvojim duhu vodi, in s svojo čedo v večno življenje pride. Amen.

Molitev za cesarja.

Vsigamogočni, večni Bog, varh vsih kraljestev! dodeli svojimu služabniku, našimu cesarju, duha resnice in pravice, duha modrosti in milosti. Napolni njegovo serce s svojo ljubeznijo, de bo revnim in bolnim oče, vdovam in sirotam mogočen varh in močen podpornik pravice. Razsvetli ga, de po moči k tvoji časti in k sreči svojiga ljudstva s svojim vladanjem perpomore, de sam dolgo in srečno živi in enkrat v nebesih posvetno svetlost s krono večniga zveličanja zamenja. Amen.

Molitev zakonskih in staršev.

O Bog! kateri sam si sveti zakon, v kteriga si naji poklical, iz svetih

namenov v raji postavil, dodeli de v njem vedno po tvojih svetih zapovedih kakor tvoja dobra otroka — čisto, ponižno, mirno, pridno, pobožno živivà, s svojimi slabostmi poterpivà, otroke, ki so nama izročeni, po tvoji sveti volji v tvojim strahu zredivà, jih po moči vsih nevarnih perložnost in vsiga greha varujeva, njim in svoji družini sama z lepim zgledam vedno in povsod svetiva in vse svoje dolžnosti tako zvesto in voljno spolnujeva, de tebi, nebeškemu Očetu, dopadeva, že tukej tvojo milost zasluživa in se enkrat združena per tebi v nebesih veselivà. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Molitev otrok za starše.

Nebeški Oče! kateri hočeš, de naj svoje starše spoštujem, daj mi gnado, to storiti, kar mi svetujejo ali zapovedujejo, in opustiti, kar mi prepovedujejo, jih serčno ljubiti, posebno

v potrebi in starosti podpirati, tolažiti, in jim pomagati, tebi in njim za toliko dobrot zahvaliti se in za njih zveličanje pogostama goreče prošnje k tebi pošiljati. Poverni jim tedej na duši in telesu vse, kar so mi dobriga storili in mi še storijo. Ohrani njih zdravje, obvaruj jih vse nesreče in daj jim enkrat večno zveličanje v nebesih. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Molitev ubozih sirot.

Nebeški Oče! ni jih mojih ljubih staršev! ne vidim jih več na tém svetu! Obupati bi mi bilo, ako bi ne vedil, de si ti Oče ubozih sirot. Bodi tudi meni Oče vse dni mojiga življenja. Ohrani me vedno v svoji gnadi, in obvaruj me vsih telesnih in dušnih nevarnost, in opomni me večkrat, česar so me moj dobri oče in moja dobra mati v življenji opominjali, de sladko upanje imam, v tebi, svojim Očetu, se veseliti ve-komej. Amen.

Molitev posla.

O Bog, naš Oče! kateri po svoji premodri previdnosti hočeš, da sim drugim pokoren in jim služim, dodeli mi gnado, vse dolžnosti svojiga stannú natanko spolnovati, kakor pred tvojimi očmi, in zavoljo tebe zvesto in pridno delati, gospodarja in gospodinjo spoštovati, jima v vsih poštenih in pravičnih rečeh pokornimu biti, se po njunim lepim opominjevanji ravnati, tih, ki z menoj služijo, ne zaničevati, obrekovati ali opravljati, ampak vse, kakor samiga sebe ljubiti. Dodeli mi, da se hudobni družini ne dam zapeljati, ne v nesramnost, ne v kako drugo hudobijo; temuč tebe neskončno svetiga in pravičniga Boga naj na polji in na domu, po noči in po dnevi vedno pred očmi imam. Daj mi čisto in pobožno živeti, vse težave voljno prenašati in v pokoro svojih grehov obračati, da si nebesa zaslužim in

de se bom z Jezusam, kateri je iz ljubezni do nas podobo hlapca nase vzel, tamkej vekomej veselil. Amen.

Molitev vikših za podložne.

O Gospod! svojiga namestnika si me izvolil per podložnih. Razsvetli me, de vse svoje dolžnosti do njih prav spoznam; daj mi, de vedno po očetovsko za nje skerbim, jih opominjam, svarim, strahujem in z njih slabostmi poterpljenje imam. Vodi me, de per vsim svojim djanji in nehanji zamorem reči: Pridite in učite se od mene, v Boga verovati, vanj upati in se zanesti, in ga iz vsiga serca ljubiti, de me enkrat pred tvojim sodnjim stolam ne bodo tožili, temuč, de bom z njimi in zavoljo njim skazane ljubezni v veselje iti zamogel, ki si ga perpravil tistim, kateri tebi v ubozih in sirotah ponižno in neutrudljivo služijo. Amen.

Molitev učenca.

Vsigamogočni, večni Bog! od kteriga vsak dober dar in vsako popolno darilo pride, dodeli tudi meni pravo spoznanje nebeških resnic; daj mi, tvojo sveto voljo čedalje bolj razuméti; podpiraj me v mojim učenji in nikdar mi ne perpusti, de bi se od puhle učenosti napuhnjen na krive pota podal, ali, de bi me kaj družiga veselilo kakor križani Jezus. Obvaruj me vsake preširnosti in vsake zapeljivosti, napolni me z resnično ljubeznijo do svoje svete cerkve, vodi me vedno po poti prave modrosti in spolni nad menoj obljubo, ki si jo dal tem, kteri sebi izročeni zaklad do konca zvesto obračajo; po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Molitev za prijatle in dobrotnike.

O Bog! kteri ljubezen posvečuješ in vse dobro plačuješ, ozri se milostljivo na moje prijatle in dobrot-

nike, ohrani, tolaži, razveseli jih in poverni jim na duši in telesu vse meni skazane dobrote, de tebe iz vsiga serca ljubijo, in, kar je tebi dopadljivo, storé in terpé; po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Molitev za sovražnike.

O Bog! vse nas ljubiš, kakor oče svoje otroke ljubi. Ozri se na moje nadloge, ki mi jih moji sovražniki napravljajo. Odpusti jim, ker ne vedó, kako močno tebe žalijo, in poboljšaj jih s svojo gnado. Obvaruj pa tudi moje serce vsiga sovrašstva; daj mi moč, hudo z dobrim povračevati, in odpusti mi vse moje grehe; po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Molitev per volitvi stanu.

Moj Bog, moj Oče! s serčnim zaupanjem se k tebi obernem. Zveličan želim biti. To je moja perva skerb in naj gorečniši želja. Za

zveličanje svoje duše sim tudi perpravljen vse storiti in opustiti. Gospod! kaj hočeš, de storim? Razsvetli me in daj mi, tvojo sveto voljo spoznati. Vém, de mi gre vselej in povsod tvoje zapovedi spolnovati, de se zveličam; zato te pohlevno prosim, pokaži mi stan, kteriga naj si izvolim, de srečno svoj namen dosežem. Govori tedaj, o Gospod! slišim te, in perpravljen sim, tudi nar ljubšimu nagnjenju svojiga serca se odpovedati, ako je tvoja sveta volja. Usliši me v ti veliki reči, na kateri je zastavljena moja časna in večna sreča, prosim te po Jezusu Kristusu. Amen.

Molitev ob suši.

Bog! v kterim živimò, se gibljemo in smo, dodeli nam potrebniga dežja, de v časnih rečeh potrebno pomoč dosežemo in s toliko večim zaupanjem nebeških prosimo. Dodeli, prosimo, vsigamogočni Bog! de, ker

v svojih nadlogah v tvojo milost zaupamo, nas tvoja pomoč vedno vsih nevarnost obvaruje. Daj nam, prosimo, Gospod! zdraviga dežja in zemlje suho obličje z nebeškimi potoki milostljivo namoči. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu. Amen.

Za lepo vreme.

Bog! ki te greh razžali, in pokora potolaži, ozri se milostljivo na prošnje k tebi kličejočiga ljudstva in šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo, od nas odverni. K tebi, Gospod! kličejoče usliši in dodeli nam, te prosimo, lepo vreme, de, ker za svoje grehe po pravici terpimò, s pomočjo tvoje milosti tvojo dobroto občutimo.

Prosimo, vsigamogočni Bog! tvojo dobroto, de nalive dežja ustaviš, in nam svoje jasno obličje dobrotljivo pokažeš. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu. Amen.

Ob hudi uri.

Bog! ki te greh razžali in pokora potolaži, ozri se milostljivo na prošnje k tebi kličejočiga ljudstva in šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo, od nas odverni.

Od svoje hiše, prosimo, **Gospod!** duhovno hudobo preženi in odverni nadzemeljsko napako hudiga vremena.

Vsigamogočni, večni Bog! zanesi, ker se bojimo; bodi milostljiv, ker prosimo, de nas po škodljivim ognji v oblakih in po silnim viharji zaganje hudiga vremena napelje tebe hvaliti.

Gospod Jezus! ki si vetrovam in morju zapovedal, in je bila velika tihota, usliši prošnje svojiga ljudstva, in dodeli, de po tem znamenji svetiga križa † prejde vse divjanje hudiga vremena.

Vsigamogočni in usmiljeni Bog! ki nas s tepenjem zdraviš in z odpušenjem ohranjuješ, dodeli, te prosimo, de se v miru zaželeniga po-

tolaženja razveselimo, in dar tvoje
dobrote vselej uživamo. Po Gospodu
našim Jezusu Kristusu. Amen.

Ob slabi letini in lakoti.

Skazi nam dobrotljivo, o Go-
spod! svojo neizrečeno milost, de
nas od vsih grehov odvežeš in od
štrafeng, ktere za nje zaslužimo,
rešiš. Usliši, prosimo, o Gospod!
naše pohlevne prošnje, in lakoto
milostljivo odverni, de umerljivi člo-
vek spozna, de po tvoji jezi take
šibe pridejo in po tvoji milosti od-
idejo.

Tebi podverženo ljudstvo, ki za-
voljo svojih grehov lakoto terpi, Go-
spod! milostljivo k sebi spreoberni,
ki si rekel, de bo tistim vse perver-
ženo, kteri tvojiga kraljestva išejo.
Kteri živiš in kraljuješ z Bogam
Očetam v edinosti svetiga Duha Bog
vekomej. Amen.

Ob merjenji in kugi.

Usliši nas, Bog, naš Zveličar!

in na prošnje svete in častitljive Božje porodnice Marije vselej Device in svetiga Boštjana marternika in vsih svetnikov svoje ljudstvo od strahu svoje jeze odreši in po obilnosti svojiga usmiljenja otmi.

Skazi milost, Gospod! našim ponižnim prošnjam in ozdravi dušne in telesne bolezni, de odpušenje prejmemo, in se vedno v tvojim žegnu veselimo. Usliši, prosimo, Gospod! naše pohlevne prošnje, in kugo in merjenje milostljivo odverni, de naj umerljivi človek spozna, de po tvoji jezi take šibe pridejo in po tvoji milosti odidejo. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu. Amen.

Ob živinski kugi.

O Bog! kateri si človeku tudi neumno živino per delu v pomoč dal, pohlevno prosimo, de nam žival, brez katerih se človeški rod ne more živiti, per naših potrebah ne pustiš

poginiti. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu. Amen.

Ob vojski.

Bog! kateri vojske zatiraš in nasprotnike tistih, kateri v te zaupajo, z močjo svoje brambe premaguješ, pomagaj svojim služabnikom, ki tvojo milost prosijo, de svojih sovražnikov silo zataremo, in tebe z neprenehano zahvalo častimo.

Bog! od kteriga pridejo svete želje, prave misli in pravične dela, daj svojim služabnikom tak mir, ki ga svet ne more dati, de bodo naše serca tvojim zapovedim vdane, in, po zatertim strahu sovražnikov, časi, s tvojo pomočjo varni in mirni.

Zatrì, prosimo, **Gospod!** napuh naših sovražnikov, pobij njih neukretnost z močjo svoje desnice. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu. Amen.

Ob kaki zahvali.

Bog! kteriga usmiljenje nima števila, in kteriga dobrote bogastvo je

neskončno, zahvalimo tvoje veličastvo za dodeljene darí, in prosimo vedno tvojo milost, de, ki prošnikom dodeliš, kar želé, jih ne zapustiš, temuč perpelješ k prihodnjimu plačilu.

Bog, kateri si vernih serca z razsvetljenjem svetiga Duha učil, daj nam v ravno tistim Duhu pravico spoznati in njegovo poveseljenje vedno uživati.

Bog! kateri nobeniga, ki v te zaupa, ne pustiš preveč stiskati, temuč, ko si prošén, dobrotljivo na pomoč prideš, za svoje prošnje in spolnjene želje ti hvalo dajemo in te pohlevno prosimo, de bomo vselej vsih zopernost obvarvani. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu. Amen.

Molitev, kadar smertno uro zvoni.

Že spet eden umira. Gospod življenja in smerti! daj mu z živo vero, z terdnim upanjem in z gorečo ljubeznijo do tebe umreti. — Tudi meni

bo treba enkrat umreti. Daj mi, o Bog! tako živeti, de me bo sedanje življenje ob smertni uri veselilo. — Gospod Jezus! zavoljo svoje smertne britkosti dodeli tudi meni srečno smertno uro. Amen.

Molitev za bolno sestro ali za bolniga brata.

O moj Bog! z žalostnim sercam dans k tebi pertečem, per tebi pomoči iskat. Ki jo (ga) ti ljubiš, predobrotljivi Oče! in ki jo (ga) jez posebno ljubim, moja sestra (moj brat) je bolna (bolan). Usmili se je (ga), daj ji (mu) v bolezní potepeljivost in popolnoma izročenje v tvojo voljo; daj ji (mu) kmalo poprejšnje zdravje. S serčnim veseljem se ti bova potem v tvoji sveti hiši zahvalila, in se vse svoje žive dni podbudovala, le po tvoji sveti volji živeti, de bova enkrat večniga veselja deležna. Amen.

Molitev za bolno mater ali za bolniga očeta.

Preljubeznjivi Oče dobrih otrok! s serčnim zaupanjem se tvojimu milostljivimu sedežu perbližam ter te za svojo bolno mater (svojiga bolniga očeta) ponižno prosim. Ozri se na njih bolečine, potolaži jih v njih britkostih, daj jim popolnoma vdati se v tvojo sveto voljo, in dodeli jim kmalo ljubo zdravje, de bodo tebe z Jezusam Kristusam, tvojim Sinam, in s svetim Duham hvalili. Amen.

Molitev bolnikova.

Moj Bog! ti si mi to bolezen poslal. Ti me vidiš in veš, koliko terpim; sej tvoja ljubezen tudi zdej nad menoj čuje. Le iz ljubezni mi to terpljenje pošlješ, de minljivost vsiga posvetniga prav spoznam, in svoje serce k tebi, o večna ljubezen! povzdignem.

Kako kratke in minljive so vse reči pod nebam! Kaj mi pomagajo vse posvetne veselja! Ne morejo mi

zdravja dati. — Marsikako željo in djanje si moram zdaj očitati; vest se glasi, moliti me sili moja nadloga.

Spoznam, de mi je le tvoja ljubezen, o Bog! to bolezen poslala. Kam bi bil zabredel, ko bi me tvoja ljubeznjiva roka od posvetniga hrupa ne bila odtergala! Nemara bi bila smert prišla, ko bi poprej še nanjo ne bil mislil! — Ta bolezen pa me uči posvetne reči zaničevati, in le za zveličanje svoje duše skerbeti.

Zahvalim se ti, ljubeznjivi Oče! za tvojo ljubezen in ne bom nikdar zoper tvojo previdnost godernjal; še le veseliti se hočem, de iz ljubezni do tebe kaj terpeti smem. Toliko zdravih dni sim že od tvoje dobrotljive roke prejel; zakaj bi tudi boleznim s hvaležnim sercam ne prejel?

Premišljevat hočem britko terpljenje Jezusovo, po zgledu svojiga Odrešenika voljno terpeti in vse svoje bolečine tebi v čast in hvalo darovati. Rad se s tvojo pomočjo tvoji

šibi podveržem in vsimu, kar mi je k mojimu večnimu zveličanju terpeti, ker je veliko lože, zdej z dobrimi in izvoljenimi terpeti, kakor pa potlej s hudobnimi v večnim ognji goreti. Daj mi gnado te dneve obiskovanja v tvojo čast in v moje zveličanje obračati. Amen.

Molitév za zdravje.

Moj nebeški Oče! ozri se na moje bolečine in usmili se me. Dopusi mi, de se moje serce k tebi zateče, in dodeli mi ljubo telesno zdravje. Rad bi ti s spokornim življenjem tukej na svetu še služil, se večniga plačila bolj vredniga storiti, in s tvojo gnado zakladov nabirati; zakaj, če me že zdej pred svojo oestro sodbo pokličeš, kako bom obstal? Vender ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi. Prosim te po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Molitev za poterpežljivost.

S serčnim zaupanjem kličem k tebi, o moj Bog! v svoji potrebi in se sanesem na tvoje neskončno usmiljenje. Vedno se moram z nepoterpežljivostjo bojevati, in me velikrat premaga. O Jezus! ti veš, kako sim slab, kako kmalo se pertožujem, žalujem in omagam. Preljubeznjivi Jezus! daj mi moč, tvoj zgled nasledvati. Popolnoma si bil vdan v voljo nebeškiga Očeta; brez godernjanja in brez pertožbe, voljno si terpel neznane bolečine. Daj tudi meni moč, to bolezen iz ljubezni do tebe voljno preterpeti; poterdi me, de voljno tvoje pomoči perčakujem, in si svoj križ rad za večno zveličanje zadenem ter ga za teboj nosim, ki si zame križ na svojih kervavih ramah nesel. O Jezus! iz ljubezni do tebe hočem voljno terpeti, in, ko me nepoterpežljivost obhaja, hočem k tvojim sve-

tim ranam perteči, in ti svoje serce darovati, de v tvoji ljubezni ostanem, in se vnovič poterdim. In sej vsaka britkost, vsaka nadloga, vsaka bolečina na svetu kmalo neha, večno in silno veliko plačilo ji je hranjeno v nebesih, kjer bodo vse solze od naših oči zbrisane, kjer se bo sedanje terpljenje v večno veselje spremenilo. Poterpežljivo hočem tedej terpeti in prestati do konca vse bolečine, ker to je dobro in zveličavno. O Jezus! podpiraj me s svojo gnado in ne zapusti slabiga otroka. Vekomej želim tvoj biti živ in mertev. Amen.

Molitev za polajšanje bolečin.

Vsigamogočni, večni Bog! noč in dan terpim in sim zapušen, brez tolažbe, brez pomoči. Vedno bi klical: Moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil? Tako zapušeno je moje serce, in tako žalostna je moja duša. Dobrotljivi Oče! nočem

tožiti zoper tvojo naredbo; pa v svoji nadlogi kličem k tebi: Usmili se me: — Zaupam in zanesem se na tvoje usmiljenje in na svojiga Jezusa; zato te prosim, usmili se me in polajšaj moje bolečine. — Sej je tebi vse mogoče, ti zamoreš in hočeš pomagati, ti si poln ljubezni in usmiljenja. Polajšaj mojo bolečino, de z nepoterpežljivostjo tebe, o nebeški Oče! ne razžalim. — Lej, Oče! v imenu Jezusovim te prosim, usliši me, in pomanjšaj moje težave. Pa naj bo vse tebi v čast in iz ljubezni do tebe! tvoja presveta volja naj se zgodi! Le moji duši zanesi, in poterdi me v mojim boji. Sveti Bog! pravični Bog! usmili se me! Amen.

Darovanje bolnikovo.

O Jezus, moj Odrešenik! z hvaležnim sercam premišljujem tvoje rane in tvoje bolečine, kako si križ objel, kako so te znak na križ djali, kako so ti roke in noge z ojstrimi

žebliji prebodli, kako so križ od tal vzdignili in po koncu postavili, de si med nebam in zemljo visel — ti, o Jagnje, ktero je bilo zaklano za grehe sveta.

O Jezus! kdo mi bo dal, de se kakor ti tudi jez v voljo nebeškiga Očeta vdam? Tvojo voljo v vsih rečeh spolniti, in ves tvoj biti, tudi jez želim.

Odkrito ti je moje serce, to revno serce; znano ti je, kako silno mi je žal, de sim te kdej razžalil. Ne tepi me po svoji pravici; sej si poln ljubezni in usmiljenja. Ozri se milostljivo name, odpusti mi moje grehe in zbriši moj dolg.

Tebi izročim svojo dušo, tebi darujem vsaki trenutek svojiga življenja, kolikor ga še je, in tudi vse bolečine, vse terpljenje. Tebi darujem svoje telo in svojo dušo in želim le tebi živeti in umreti.

Verujem v tebe, o večna resnica, Oče, Sin in sveti Duh, edini

Bog! V imenu svete Trojice želim v sveti katoliški veri živeti in umreti.

Zanesem se na tvojo neskončno dobroto in milost, zavoljo Jezusoviga zasluženja upam odpušenje svojih grehov in večno življenje zadobiti in v tem zaupanji v svojiga Jezusa želim živeti in umreti.

Tebi, sveti Oče! so vsi moji grehi znani, in jez sposnam, de zavoljo tolikih grehov nisim vreden, de me ljubiš. — Pa vsak greh sovražim in ga serčno obžalujem, ker je nar veči nehvaležnost do tebe, o neskončna dobrota! — Obljubim ti, od zdej zanaprej raji umreti kakor še kterikrat grešiti. — Nič več ne grešiti, nič več! — V ti žalosti in v tem sklepu hočem živeti in umreti. Amen.

Molitev bolnikova k Materi Božji.

Serčno želim, de bi v mojih britkostih nebó in zemlja za-me pro-sile; zato se za Bogam k tebi ober-

nem, prečista Devica Marija in Mati Božja! Ti si gnade polna! Gospod je s teboj, ti tolažnica žalostnih, perbežališe grešnikov, besednica umirajočih. Mati Božja! oberni svoje milostljive oči na-me uboziga grešnika in usliši mojo prošnjo. Tudi jez sim tistim otrokam perštet, ki ti jih je moj umirajoči Odrešenik izročil. Prosim te s serčnim zupanjem; ne zaverzi moje prošnje v moji neznani nadlogi, in pokaži, de si moja mati! Sprosi mi per Bogu gnado, de ohranim živo vero, in serčnosti ne zgubim zavoljo svojih grehov, de me upanje vstajenja mesa v britkosti podpira in de me goreča ljubezen Božja ob smertni uri razveseluje. Prosi Boga za-me, de mi gnado dodeli, v boleznih poterpežljivimu, krotkimu in v njegovo sveto voljo popolnoma vdanimu biti. In pokaži mi po tem revnim življenji Jezusa, kateri z Bogam Očetam in svetim Duham živi in kraljuje vekomej. Amen.

Poslednji zdihljeji umirajočiga.

Daj umirajočimu podobo križaniga Jezusa v roke in moli per njem naslednje zdihljeje počasi, in ne preglasno, ter večkrat prenehaj.

Molim te, o živi, resnični Bog —
Oče, Sin in sveti Duh.

Verujem v tebe, o večna resnica!

Upam v tebe, o neskončno usmiljenje!

Ljubim te, o neskončna dobrota!

Iz ljubezni do tebe rad umerjem, ker si ti, o Jezus! iz ljubesni do mene umerl.

O dobrotljivi Bog! ne perpusti, de bi te kdej zgubil.

O neskončna dobrota! ljubim te iz vsiga serca.

Ker te iz serca ljubim, večna dobrota! mi je iz serca žal, de sim te kdej razžalil.

S tvojo gnado se bom varoval še kdej grešiti.

O Jezus! kmalo bom stal pred tvojim sodnjim stolom, bodi mi usmiljen in milostiv!

O Jezus! bodi Odrešenik moje duše, in reši jo!

O Jezus! tebi živim, tebi umerjem, tvoj sim živ in mertev. Amen.

V tvoje roke izročim svojo dušo!

Naj umerjem, o Jezus! de tebi živim.

O Marija, Mati Božja! prosi Jezusa za-me.

O prečista Devica Marija! ne odverni svojih milostljivih oči od mene, in pokaži mi Jezusa, žegnani sad svojiga telesa! **O** milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija! prosi za-me.

O Marija! skaži se, de si moja mati!

O Marija! ne zapusti me, svojiga otroka, v nar veči nadlogi!

O lepe nebesa, moj pravi in večni dom! **Kdaj** vas bom vidil?

O moj Bog, večna lepota! kdaj te bo moja duša popolnoma ljubila in gledala od obličja do obličja?

O Jezus! kdaj se bom tebi za vekomaj perdružil?

Moj Bog! ti si moje vse!

Vsiga se rad znebim, vse rad preterpim, de le tebe, o **Bog!** dobim.

Usmili se me, o **Bog!** svoje revne stvari, za katero je Jezus iz ljubezni svojo kri prelil.

O Jezus! usmili se svojiga služabnika, za kteriga si svojo drago kri prelil!

Križani Jezus je moja ljubezen!

Gospod! glej, de mi pomagáš! **Gospod!** hiti mi pomagat.

O Jezus! kmalo te upam gledati v nebesih.

Tebi, o Jezus! izročim svojo dušo, ki si jo odrešil.

Sveti Mihael! vojskuj se za-me.

Sveti Jožef! bodi per meni!

Svet angelj varh! ne zapusti me!

Vsi svetniki Božji! pomagajte mi, in prosite za-me!

Pomagaj mi posebno, ti moj ljubi patron, sveti I.!

O Jezus! vterdi me v zaupanji v tvoje neskončno zasluženje!

O Jezus! daj mi gnado svoje grehe prav obžalovati!

O Jezus! v tvojih svetih rokah hočem umreti!

O Jezus! v tvoje presveto Serce izročim svojo ubogo dušo!

O Serce mojiga Jezusa! tebe pozdravim umirajoč.

O Serce mojiga Jezusa! tebe molim in hvalim in častim s temi svojimi zadnjimi zdihljeji.

O Serce mojiga Jezusa! tebi darujem svoje terpeče serce.

O Jezus! bodi per meni in reši me!

O Jezus! bodi per meni in poterdi me!

O Jezus! bodi per meni in vzemi mojo dušo v nebesa!

Jezus, Marija in Jožef! pomagajte mi in usmilite se moje uboge duše!

Umreti hočem, o Jezus! v pokoro za svoje grehe.

Umreti hočem, o Jezus! ker si ti zame umerl.

Umreti hočem, o Jezus! de tebe vidim in večno ljubim.

Jezus, Marija in Jožef, vedno v mojim sercu!

Jezus, Marija in Jožef, vedno v mojih mislih!

Jezus, Marija in Jožef, vedno na mojim jeziku!

Jezus, Marija in Jožef, moja poslednja misel, moj poslednji zdihljaj.

Jezus, Marija in Jožef! vaš sim živ in mertev!

Jezus! v tebe verujem! Jezus! v tebe upam! Jezus! tebe čez vse ljubim!

Jezus! bodi milostiv meni ubogimu grešniku! Jezus! Jezus! Jezus!

Jezus! v tvoje roke izročim svojo dušo!

Jezus, Marija in Jožef! v vaše roke izročim svojo dušo!

Jezus! tebi živim; Jezus! tebi umerjem; Jezus! tvoj sim živ in mertev. Amen.

Jezus! Jezus! Jezus!

Molitev, kadar se je duša že od telesa ločila.

Pridite na pomoč, svetniki Božji!

Pridite naproti, angelji Gospodovi!

Sprejmite to dušo, in peljite jo pred obličje Narvikšiga.

Naj te sprejme Kristus, kateri te je poklical, in angelji naj te nesó v Abrahamovo naročje.

Oni naj sprejmejo njegovo (njeno) dušo in peljejo pred obličje Narvikšiga.

Gospod! usmili se.

Kriste! usmili se.

Gospod! usmili se.

Oče naš i. t. d.

In nas ne vpelji v skušnjava.

Temuč reši nas od hudiga.

Gospod! daj mu (ji) večni pokoj.

In večna luč naj mu (ji) sveti.

Od vrat peklenkiga brezna.

Reši, o Gospod! njegovo (njeno) dušo.

Naj počiva v miru.

Amen.

Gospod! usliši moje molitev.

In moje vpitje naj do tebe pride.

Gospod s teboj;

In s tvojim duham.

M o l i m o.

Tebi, o Gospod! perporočimo dušo tvojiga služabnika (tvoje služabnice) I., de, ker je svetu od-

merl (odmerla), tebi živi, in kar je po človeški slabosti v življenji grešil (grešila), ti po neskončni milosti in dobroti odpusti in zbriši. Po Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Molitev po zadobljenim zdravji.

Serčno se ti zahvalim, o moj Bog! de si mi zopet ljubo zdravje dodelil. Daj mi, de nikdar ne pozabim veliko dobrih sklepov, ki sim jih že blizo groba pred tvojim obličjem storil. Daj mi, de mi bo vedno v spominu tista strašna ura, ko bo treba pred tvoj ostri sodnji stol stopiti, de se zopet v posvetne veselja ne zakopljem in tebe ne pozabim, kateri s Sinam in s svetim Duham živiš in kraljuješ vekomej. Amen.

Molitev za ranjke starše.

Večni Bog! serčno ti perporočim svojiga ljubiga očeta, svojo ljubeznjivo mater, ki si jih k sebi poklical. Veliko dobriga so mi storili,

de se jim živim dosti zahvaliti, in jim poverniti nisim zamogel. Poverni jim ti vse, o predobrotljivi Oče! reši jih iz terpljenja, ako se morebiti še v hudih vicah čistijo; vzemi jih kmalo v nebeško veselje; naj jim sveti večna luč tam v kraljestvu izvoljenih; naj počivajo v miru. Daj pa tudi nam pravično živeti, srečno umreti, in za njimi k tebi priti v večno veselje, kjer nas ne bo več smert ločila. Amen.

Molitev za ranjke brate, sestre, sorodovino, perjatle in dobrotnike.

O Bog vsiga usmiljenja! ki odpušenje deliš in naše zveličanje ljubiš, ponižno te prosim, odpusti vse njih grehe mojim bratom in sestram, moji žlahti, mojim prijatlam in dobrotnikom, ki so se pred menoj s téga sveta ločili, po prošnji prečiste Device Marije in vsih svojih svetnikov, in daj jim v družino svojih izvoljenih priti, de, kar so vse-

lej želeli, srečno dosežejo, tebe od obličja do obličja gledati, tebe vživati, tebe častiti in hvaliti vekomej. Amen.

Molitev za vse verne mertve.

Bog Stvarnik in Odrešenik vsih vernih! dodeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpušenje vsih grehov; de milostljivo odpušenje, ki so ga vselej želeli, po bogaboječih prošnjah dosežejo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha Bog vekomej. Amen.

Poslednji dan.

Strašen dan bo dan plačila,
Zemlja bo se v prah zdrobila,
Priča David in Sibila.

Grozen strah bo svet obdajal,
Kadar bo sodnik prihajal,
K ojstri sodbi človek vstajal.

Jela bo trobenta peti,
Mertvim po grobeh grometi,
K sodbi priti jim veleti.

Smert, natóra bo stermela,
Kadar bode stvar ož'vela,
K Božjemu sodniku h'tela.

Bukve bodo pernesene,
 Dela bodeš bral storjene,
 Dobre vse, in nepoštene.

Bo sodnik tedaj se vsedel,
 Vse, karkolj je kdo naredil,
 Celi svet bo tistokrat zvedil.

Revež, kam se čem podati?
 Kje prijatla tam iskati?
 Komej dobrim bo obstati.

Kralj nezmerne visokosti!
 Rešiš svoje brez vrednosti,
 Reši v moji me slabosti!

Spomni se, o Jezus mili!
 De so zame te vmorili,
 Prosim, tisti dan se vsmili!

Truden hotel si hoditi,
 Zame svojo kri preliti;
 Daj k zveličanju to biti.

Daj te 'meti pomočnika,
 Svojih duš Odrešenika,
 Preden vid'mo te sodnika.

De sim kriv, to sam spričujem,
 Sam pred sabo se sramujem,
 Pa zanesi, Bog! zdihujem,

Rane grešnice zacelil,
 Tolovaja si zveselil,
 Meni upanje dodelil.

Nisim vreden odpušanja;
 Vender, Bog pomiljevanja!
 Varuj v ogenj me jokanja.

Med ovcé me den' ovčico,
Reši zmed kozlov srotico,
In pokliči na desnico.

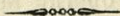
Ko zaveržene, preklete
Pahnil v ogenj boš vjete,
Deni me takrat med svete.

Slišaj prošnjo, Bog! pohlevno,
Dušo glej pobito, revno,
Skerbi zame stvar nevkrevno.

Dan jokanja, polin straha,
Ko bo človek vstal iz praha!

Naj mu njega hudobije
Milost tvoja, Bog, omije!

Daj jim Jezus, naš pastir,
Večni pokoj, večni mir! Amen.

Mnogoteri nauki.

V vsih stanovih se da pokora delati.

Skorej vsi ljudje živé v pokorjenji; ker pa pokorjenja prav ne obračajo, jih veliko brez pokore umerje. Ni ga stanu, de bi ne imel svojih lastnih težav, terpljenj in skušnjav; kako slep je človek, če téga v pokoro ne obrača, kar terpeti le mora, če tudi nejevoljin! Kako velika je dobrotá Božja, ki vse v zasluženje sprejme in za pokoro vzame, kar hudiga nad človeka pride, če le človek prav oberne in voljno terpi!

Pride stiska ali dušna mračnost nad-te; reci z Jezusam: „Moj Oče, zgôdi se tvoja volja!“ Če zbolíš, ali brez lastniga zadolženja ob premoženje prideš, reci z Jobam: „Gospod je dal, Gospod je vzel; njegovo presveto ime bodi česeno! Smo prejeli dobro iz njegovih rok, kaj bi tudi hudiga ne?“ Ložej boš terpel, in zasluženje boš imel, če tako terpiš; za svoje grehe boš pokoro storil, — in ko bi tudi nedolžen bil,

nikar ne toži; sej ti bo Gospod obilno povernil, kakor nekdej pravičnimu Jobu.

Majhne reči si velikrat lahko odrečeš, pa boš imel veliko zasluženje. Ali je kej tako težkiga, z modrimi tovarši v družini biti, in ne z vetrastimi in posvetnimi? kake svete bukve brati, namesto posvetnih? ali pa Jezusa v presvetim Zakramentu obiskati, namesto v glediše ali druge posvetne družine hoditi? — Majhno zatajenje in vender veliko zasluženje bo, če začneš biti v obleki ponižniši in spodobniši, v govorjenji previdniši in zderžljivši, per jedi zmerniši; če ubogim daš, kar v preobilno lepotijo ali v igro oberneš. O koliko zasluženja zamudiš iz lastniga zadolženja!

Previdnost Božja nam dan na dan sto in sto perložnost daje, pokoro delati. Mali vžitek ali razveselica, ki se truplu odreče; kaka slaba počutljivost ali bolehnost, de se ne pertožiš; čmernost in nevšečnost kakiga človeka, s katerim živiš, če jo voljno preneseš; neprijetna beseda, rezno očitanje, ki ga molcé sprejmeš; malo vročine ali mraza, ki ga poterpljivo prebiš; postrežba, ki jo bližnjimu skažeš; boljši jed, kosec kruha, sad, sladčica, ki si jo odrečeš, in še druge enake reči so sicer majhne in lahke, vender jih Gospod Bog kakor prijeten dar sprejme.

„Kej veliciga je, — pravi sv. Avguštin, — Bogu tudi v naj manjših rečeh zvest biti.“ Majhne kapljice so, vendar zamorejo sčasoma ves kelih terpljenja napolniti, kateriga nam je Gospod odločil, de naj ga pijemo. Človek veliko greši, če ne v velikih rečeh, pa v malih; zato se je treba vedno pokoriti in čistiti. V zakramentu sv. pokore, če ga človek vredno prejme, so grehi zbrisani in njih večne štrafenge; časnih štrafeng večidel še mnogo ostane, in človek mora za nje pokoro delati. V vicah bo imel pokoro silno hudo, kdor je tukej ne stori; sveti očetje učé, de med vicami in peklenskim ognjem je samo ta razloček, ker pekel vekomej terpi, vice pa le za čas.

Na smertni postelji in v večnosti bodo britko objokovali, kateri so toliko in toliko perložnost, za grehe zadostovati, zamudili. Ni grenkejši stiske za umirajočiga, kakor spomin na čas, kateriga ni hotel v pokoro oberniti, in ni hujši vjedanja za pogubljeniga, kakor obupna misel, s kako majhnim perzadevanjem bi je bil mogel zveličati. V kratkim času tega življenja se morejo vsi naši grehi zbrisati; unkraj ne more tavžent let — ne more vso brezkončno večnost ne eniga samiga smertniga greha več oprati.

Sklep.

1. Vsak dan bom težave svojiga stanu v zadostenje za svoje grehe Bogu daroval.
 2. Brez godernjanja bom vse stiske in nesreče sprejel, naj pridejo od kodar pridejo. — Vse moje terpljenje naj bo z Jezusovim terpljenjem sklenjeno, de zadobi zasluženje. O Bog, poterdi ta sklep.

Kako se zadržati do otrok tega sveta?

(Frančiška Salezjana.)

Velikrat boš imel s posvetnimi otroci opraviti, kateri bodo po svoji navadi nad vsim kej grajati našli, kar na tebi vidijo, ali mislijo viditi, če se z njih nagnjenji ne strinja. Nikar se ne prepiraj z njimi; ne kaži nejevolje nad njih očitanjem; bodi, kakor de bi se za to ne zmenil; pojdi svojo pot, in perporoči take uboge ljudi Božjimu usmiljenju v svojih molitvah.

Posvetni duh*).

Kdor v svet zahaja, se njegoviga duha navzame, mu začne vseč biti njegovo obnašanje, ima njegov zgled pred očmi, in se po njem ravna; od todi pride toliko razujzdanost in mnogoterih hudobij, od todi stud

*.) Iz Humberta.

do Božjih reči, od todi nepokoj, kateri vest celo v svetnim šumu, v sredi nespametniga veselja stiska in tlači.

Kdor želi zveličan biti, so mu družine dolgočasne; on svoje tolažilo v molitvi in na svetim mestu najde, svojo varnost pa v tihim življenji. Kolikor manj imaš radovednosti v sebi, in kolikor manj se na zunanje spušaš, toliko bolj se ti bo Bog znotraj dal občutiti.

Obhod s svetam *).

Obhoda z ljudmi se ne moremo ogniti, dokler smo na svetu; tode z ljudmi obhajati, in zraven tega Boga ne žaliti, in samimu sebi ne škodovati, je drago pa redko znanje. Že od otročjih let imamo z ljudmi pajdaštvo; vender komaj s šestdesetimi leti človek umé, kako z ljudmi obhajati, de bo prav. Po pravici je rekel neki pisavec: „Kolikorkrat sim med ljudmi bil, sim se mánj ko človek iz njih tovaršije vernil“; to se pravi: mánj pameten in mánj z Bogam sklenjen.

Perjatli *).

Ne hvali se, de imaš veliko perjatlov; zakaj resnični perjatli so redki. Izvoli si jih zmed jezer, pravi modri, in naj bodo spo-

*) Iz Humberta.

dobni ljudje, čisti in odkritoserčni: taki perjatli so zaklad.

De škode ne terpiš, perdružuj se nar pobožnišim, de boš vidil nad svojimi perjatli le take reči, ki te morejo boljšati. — Ne žali nikogar v govorjenji; potegni se za nepričujoče, bodi perzanesljiv do sovražnikov kakor do prijatlov: se ne sme sovražniku nič žaliga storiti, koliko manj perjatlu! Kdor druge v zasmeh perpravlja, se zameri; kdor sebe ali svojo deržino hvali, v zaničevanje pride; kdor govori od dobrot, ki jih je drugim skazal, se s tem za nje plača; kdor druge graja, kaže pomanjkljivo odrejo (omiko).

Perljudnost do oseb družiga spola je nevarna. Od tacih okolišin velja, kar modri pravi, de se namreč morajo „ušesa s ternjem ograditi“, in nad vsakim pogledam čuti; ker to, kar človek sliši in vidi, velikrat do dna duše seže, in jo ognjusi.

Serce se nar hujšiga strupa naleze po sprehodih in večernih kratkočasih, kjer so ženske vpričo. Kolikor perjazniši je ta strup viditi, toliko je škodljivši. Bolj kakor kjer si bodi, velja tukej nauk: „Kdor se nar manjšiga ne varuje, bo zalezal v velike razujzdanosti“. Kako marsikteri misli, de je nedolžin, pred Bogam je pa ognjušen! —

Sklep. 1) Kolikor dolžnost stanu, spo-

dobnost in keršanska ljubezen perпусти, se sveta ogibati. 2) Med svetam, kadar se ga ni moč ogniti, na Božjo pričujočnost misliti in popred Boga pomoči prositi. 3) Si le take perjatle izvoliti, ki za dušo niso nevarni. — Varuj me, o Bog, vsih družin, v katerih bi te razžalil!

Igre in vedrila *).

Oddahniti in razvedriti se, je perpušeno zlasti takim, ki so v nauk zamišljeni, ki se trudijo, ali ki od boleznii okrevajo; pa morajo take igre biti, ki so sploh poštene. Tergati in metati se, se ne spodobi pametnim ljudem. Ne igraj dolgo, igraj le za malo, ali pa celo ne za denarje; vse visoke igre, in igre iz dobičkarije jenjajo nedolžne biti. — Pa le redko igravci per tem nauku ostanejo, ker igrajo dolgo, nezmerno, zavoljo samopridnosti; in iz téga iz-haja silo veliko hudobij. Neki imeniten mož je rekel, de se per hudim igraču vselej hude hudobije najdejo. — Jeremija, sveti prerok, in čista Sara, Tobijeva žena, sta usmiljenja prosila in rekla Bogu: „Gospod! spomni se, de se nisim nobenkrat v družbi igračev znajdel“. Jer. 15. Tob. 3. — Igrač nima nobene čednosti. — „Ako ljubezni nimam“, pravi sv. Pavel, „nisim nič“. Igri vdan

*) Iz Humberta.

človek še sence ljubezni nima. On je brez ljubezni za ženo in otroke, ktere on s svojo igravno strastjo na beraško palico spravlja; brez ljubezni do svojih nasprotnikov, ktere iše obropati, in marsikteriga ob vse perpravi; brez ljubezni do mladih ljudi, ktere zapeljuje, k igri vleče, in mu merzenje per njegovi rodovini nakoplje; brez ljubezni do ubozih, kterim vinarja ne pervoši, desiravno v igranji kupe denarja ali premoženja razmeče; in poslednjič brez ljubezni do samiga sebe, ker mu je malo mar, če tudi zdravje zakoplje, in svojo dušo pogubi, de le svojo pohlepnost potolaži, in denarja dobi.

Grozna je ta pohlepnost, in toliko grozniši zato, ker jo človek še le potlej zapusti, ko je samiga sebe in druge v nesrečo pahnil, in svojo vest še s krivicami obložil, ktere je dolžan povračevati.

Zvečerni shôdi.

Zvečerni in ponočni shôdi z osebami drugiga spola so mesnice, v kterih hudič nedolžnost pokončuje, in duše v časno nesrečo in večno pogubo suje. Nevarniga človeka se moraš že per belim dnevu ogibati, koliko bolj po noči! Kdor bolj temo ljubi, kakor luč, pokaže, de so njegove

dela hudobne *). Judež je bil svojiga Gospoda po nôči izdal; tudi ti Kristusa izdajaš, če se v tako nevarnost podaš. „Kdor nevarnost ljubi, bo v nji konec storil.“ (**)

Ti mladina! zvečer doma ostani; če pa imaš opravke in je sila, bodi varna, in kolikor je le moč, ostani v družbi s svojo žlahto, ali s takimi, ki veš, de imajo strah Božji. — Varujte se tudi po dnevi vsih družin, od kterih niste prepričani, de so skoz in skoz poštene v govorjenji, v zaderžanji, v obleki. Ako mislite v zakon stopiti, ne bodite nikjer sami z osebo, ktero ste si izvolili; — kdor je pošten in poštene misli, se ne izmika pametnim ljudem spred oči. Podučeno, bogaboječe in pošteno dekle ne govori nikoli z mladim človekam, če ne vidijo starši, ali pa drugi dosti modri, ki so namesto njih. — Varujte nedolžnost, kakor zlato iglo, in dobro obračajte dragi čas: nedolžnost zgubljena in ura zamujena, ne pride nobena. Kratka je zmota, dolgo je kesanje! V enim trenutku si utegneš ognjeno posteljo postlati, na kateri boš mogel vso večnost ležati! —

Sklep. Za terdno skleni, moj kristjan, ki Boga in svojo dušo ljubiš, 1) se vsih

*) Jan. 3. **) Prid. 3.

slabih drušin varovati. Imaš um in pamet, za to postoj in vselej dobro premisli, kaj bi utegnilo iz téga priti, ako bi se v to ali to tovaršijo podal. 2) Če kdo vpričo tebe kej pregrešniga zine, posvari ga; zlasti, če je v tvoji oblasti, ali če je sicer upati, de bodo tvoje besede kej zdale, ali de bo vsaj od družih pričujočih pohujšanje odvernjeno. Vselej se varuj, de ne z besedo, ne z obrazam, s posmeham ali drugač dopadajenja nad pregrešnimi pogovori ne pokažeš. Ako vidiš, de so drugi še nespačeni v taki družini, prôsi, sili jih, de naj s teboj vred satanovo derhal zapuste. Jezus bo s takimi, ki se tudi družini umaknejo, kateri je rekel, de je on v sredi, kjer sta dva ali trije v njegovim imenu zbrani. — Sv. Bernardin, še celo mlad, je nečimurno govorjenje tako sovražil, de se vpričo njega nobeden ni prederznil, kej nespodobniga ziniti. — O moj Bog! ne dopusti, de bi jest kdež oskrunil jezik z govorjenjem, ušesa s poslušanjem, ali pa serce z dovoljenjem v to, kar je pregrešniga.

Plési in šemarije *).

Po mestih napravljajo plése in rajanja z večim šumam, in večidel se s tem tudi veči

*) Sincel.

pohujšanje daje, na kmetih se to godí z manjšimi troški, pa tudi tukej nikoli ne brez nevarnosti.

Plesiša, na ktere šeme ali maškare hodijo, so naj nagnjusniši. Še v besedi ni perpušeno se hliniti, koliko mánj pa, svoj stan, imé, spol, samiga sebe zatajiti, in se temu veseliti, de v zijaosti podobi nima videza ne keršanskiga, ne človeškiga!

Sv. Ciprijan, sv. Avguštin, in sv. Tomaž učijo: kdor svoj obraz s mazili lišpa, de Boga preklinja, ker hoče s tem popravljati, kar je sam Bog vstvaril. Ali se pa mar s šemo (larfo), ktera Božje delo ogerdí, stvarnik mánj preklinja, kakor s lišpi po obrazu? — Recimo rajši, de ni nič bolj zaničljiviga, kakor obšémljen človek; že ajdovski modrijanje so spoznali, de se take samopašne šemarije ne strinjajo s poštenjem in s človeško vrednostjo, in naša sveta vera jih preklicuje.

Drugi plesi, ako ravno so sami na sebi, kakor sv. Frančišk Salezjan pravi, prazna reč, so vender zavoljo okolišin, zlasti per osebah razločniga spola, vselej nevarni, redko brez škode. „Ne imej družbe s plesavko — opominja sveti Duh — de se ne pogubiš.“ Sir. 9, 2. Lahko bi povedali mnogo izrekov sv. cerkvenih očetov, kerí od per-

viga do poslednjiga vsi zaveržejo ples, kakor sv. Krizostom, kateri pravi: „Ako bi toliko svetlih zvezd na nebu bilo, kolikor se je že grehov na plesu zgodilo, bi bila temna noč svetlejši, kakor beli dan.“ Pa naj se pred oči postavi samo posvarjenje nekiga kraljeviga dvornika in imenitniga vojšaka, kateri pravi:

„Plese sim zmirej nevarne štel: in ne le um, ampak skušnja, moja lastna skušnja me je k temu nagnila. Dobro vem, de je per tacih perložnostih za nektore veči, za nektore manjši nevarnost; vender tudi vem, de se per tem nar hladnejši natore ogrejejo. Veči del je v tacih shodih mladih ljudi, kateri imajo že v samoti dosti opraviti, de svoje skušnjave premagajo; koliko težej jim mora še le biti, po tacih krajih se jim ustavit, kjer vse olišpane reči, svetloba, godba, gibčni ples zamorejo počutljivost naj ojustrejšiga spokornika spuntati. Jest torej mislim: kdor je kristjan, naj bi na noben ples (bal) ne hodil; menim, de bi spovedniki po svoji dolžnosti delali, de bi od tistih, katerih spovedniki so, tirjali, de bi nikoli na plesiša ne hodili.“ Tako govori grof de Bussi.

Ako že plešeš na kaki domači svatovšini vpričo staršev ali poštenih gospodarjev, le kratko pleši, de te ples ne bo omotil (nar boljši pa storiš, če se v ples celo

nikoli ne podaš). Po pivnicah ali oštarijah se nikoli ne potikaj, in ne pleši, če hočeš nedolžin ostati. Kteri po pivnicah ali družih malovrednih bajtah in zakotnicah plešejo, so že svojo sramožljivost zaplesali, in tudi nedolžnost je v veliki nevarnosti. Boljši je vbo-gajme dati, kakor pa godcam v gosli metati; boljši, de ubožci za te molijo in ti po ozki stezi v nebesa pomagajo, kakor de tebi godci godejo po široki cesti v peklenski brezen. Zapeljivi svet sicer vse drugači govori, ali njega poslušati varno ni, zakaj: „Svet prejde in vse njegovo poželenje; kdor pa stori voljo Božjo, ostane vekomej.“ *)

Glediše ali teater **).

Ko bi glediše le samo spodbudljive dogodbe ali imenitne dela velicih mož s spodobnostjo pred oči stavilo, bi, se ve de, ne bilo pregrešno. Pa ni tako; temuč, ravno temu nasproti, se ondi vse vidi, kar zamore poželjivost buditi, poželenje mesa in oči, in prevzetnost življenja podžigati. Zraven te nevarne perložnosti, de je glediše shodiše mladih ljudi obeh spolov, je glediše samo na sebi, in zavolj reči, ki se ondi poočitujejo, nevarno in škodljivo. — Odrova naprava, lesk

*) I. Jan. 2, 7. Živl. sr. pot. **) Sincel.

in bliš, vse vravnave, pogled igravk, njih lišp, berhkost, sladnostni glas, nježno in mehkužno obnašanje igravcov, podlezljiva predstava pregrešne ljubezni v škodo svete sramožljivosti, zabavljivi omeni, s katerimi se memo grede čednost vjeda, — vse to se v serca vtisuje. Ako je težko, se tacim vtisam zoperstaviti, ko je kdo sam, ali se jim bo v vsi razmišljenosti pred odram mogoče ubraniti?

Ako pa premišljujemo reči, ki so bistvo in lastnija glediša, se ondi vidijo perskavne burke, razujzdanosti, skoki in razposajene kretanja, — per komedijah plesavci in plesavke, ki se prederzno v nevarnost življenja spuščajo, nespodobno na verveh guncajo, in sem ter tje premetujejo; — zgolji take reči, ki strasti spodbudejo.

Nar hujši pa je lastni zapopadek gledišnih iger, kateri je sleparska od cerkve prepovedana ljubezen, vjedajoče in hudobno zabavljanje mnogoterih stanov, izdajstva, malopridnosti, poboji, umetno izmišljene zmaštovanja, srečno zvite pota lakomnosti; zakletve, grozovitne neusmiljenosti, samomori; velikrat se celo s sveto vero in posvečenimi osebami kvanta in norčuje. Take in enake reči so glediški zapopadek, in veliko nar pregrešniših hudobij se ondi kakor imenitne dela hvali.

Kako je tedaj mogoče, de bi kristjan,

ki take reči z dopadajenjem vidi in sliši, se per tem še nedolžniga misli? — Svet pa vender terdi, de je glediše koristno, de ravno tako hudobijam nasprotva, kakor pridige.

Kako grozno preklinjevanje je tako govorjenje! Burkanje tedaj se bo svetimu evangeliju enako delalo? Komedijantova beseda se bo tedaj z Božjo besedo permerjala! — De komedija hudobijo v smeh perpravi, — to naj bo; pa gnjusobe do hudobije ne obudi; komedija stori, de se ljudje pregrehi smejejo, nikoli pa ne, de bi se nad njo jokali; ona uči prekanljivost, nezaupnost, zaničevanje bližnjiga in zabavljivost, ne pa keršanske ljubezni; gledišarija je mati milijonov grehov, obžalovanja (grevenge) pa še nad nobenim ni obudila.

Neki mož, ki je nekdej sam gledišar (igravec na gledišu) bil, mi je rekel: „Vi zoper glediše pridigvate, in prav delate; glediše je začetek stokrat več grehov, kakor si morete misliti“. Sadje, ki ob bregovih sodomskiga jezera raste, je na videz neizrečeno lepo; ako se ga pa dotakneš, se zdrobi, in smerdi, de ni prenesti. Ravno tak je gledišni sad; tudi letá zapusti v duši kužno sapo, ktera dušo počasi mori, ali pa nagnaglama konča.

Sklep. 1) Odpovem se za vselej vsim gledišarijam. 2) Kteri so v moji oblasti, jih

ne bom pušal vanje hoditi. — Poterdi me, o Bog! de bom zvesto spolnoval, kakor sim per svetim kerstu obljubil, ko sim rekel, de „se odpovem hudiču, in vsimu njegovimu napuhu, in vsimu njegovimu djanju“.

Nečimurnost in lišp v noši ali obleki.

Duh keršanstva tako hoče, de naj kristjan, kolikor more, natihamo živi, in se pred svetam ne skazuje. To zlasti v mladosti še posebno velja. Naš Gospod sam je do tridesetiga leta na tihim živel; in potlej, ko je med ljudi očitno stopil, se je to le zovoljo zveličanja človeštva zgodilo, in kadar mu je njegov visoki poklic perpustil, se je rad v samoto umaknil, de je ložej molil in pre-mišljeval.

Kako zelo temu Gospodovimu zgledu nasproti ravna, kdor se še zvera, lišpa, nečimurno oblači, in taki med ljudstvo na ogled stopi, de bi se ljudje tolikanj bolj nad njim zgledovali! Ošabneži slišijo velikrat nauke in svaritve zoper ošabnost in napuh, pa si nočejo k sercu vzeti; za to ne bodo imeli per ojstri sodbi nič izgovora, ker sveto pismo, sveti očetje ošabnost prekličejo, in celo ajdje jo zaveržejo, sama pred seboj pa je nagnjusna in zaničljiva.

Sv. Pavel posebno ženskim perporoča tako obnašanje, de se nad njimi priprostost, pametnost in spodobnost vidi. Poslušaj ga, kako piše do Timoteja: *) „Ako se ženske lepoticijo, naj se zgodi pošteno in sramožljivo, brez kodrastih las, brez zlata, brez biservev, brez predrazih oblačil; temuč kakor se ženskim spodobi, ktere hočejo z dobrimi deli pobožnost skazovati.“ — Tudi apostoljski poglavar sv. Peter keršanskim ženam kliče, de naj bolj skerbe za lepšanje svojiga serca, kakor za lepšanje téga, kar je zunanjiga; opominja jih, de naj jenjajo, lase umetno vravnavati, se z zlatam lepoticiti, in vse preskerbne biti, kako bi se oblačile **). V svetim evangeliu se posebno zato hudobnemu bogatinu očita, ker se je prevzetno, predragó oblačil, in ni vbogajme dajal ***). Sijonske hčere so napuhnjene hodile, se vse presilno lišpale in lepoticile; torej jim je Bog po nekim preroku grozno zažugal, de bo peršel dan, ko bo vse njih lepotije v nič djal, „in bo smrad namesto prijetniga dišila, in pleša namesto zavihanih las“, in še več družiga hudiga †).

David pravi, de so hudodelniki Božjo hišo zažgali: „Zažgali so z ognjem tvoje sve-

*) I. Tim. 2. **) I. Pet. 3. ***) Luk. 2. †) Iz. 3, 16.

tiše“ *). Take požigavke so prederzno nališpane ženske, ktere žive tempeljne svetiga Duha, to je, nedolžne mladenče zažgo, kateri se na nje ozirajo. Tako uči sveti Bernardin. Ošabna ženska se v sv. pismu tudi mreža in nastava lovcov imenuje: „Vidil sim žensko, ktera je mreža lovcov“ **). Take mreže so orodje hudobniga duha, de z njih pomočjo vjame, kar sam ne more. „To mrežo razpnejo hudiči, kjer koli se ženske ošabno lepoticijo“, pravi učenik Hugo. Kako grozen bo odgovor za tako žensko sodnji dan, ktera je s svojim mrežastim in nečimurnim oblačilam hudobnimu duhu na roke šla!

Po perji se ptica spozna, in po nečimurnim oblačilu nečimurno serce. Kjer koli je veliko lišpanja (oferti), ondi je malo čistosti, ali pa nič. Tertulijan pravi, de le same nesramne ženske se prederzno in nepošteno zaljšajo in lepoticijo. Poštena žena, poštena obleka; vetrasta žena, vetrasta obleka! — Nič ni škodljivšiga v soseski, kakor ženske, ki se prešerno oblačijo, ali pa svojiga života dosti ne zagernejo. Ta strup se razširja po ulicah, po cestah, po hišah in celo po Božjih vežah, in ne le mladost, ampak tudi siva starost je v nevarnosti, od njega okužena biti.

*) Ps. 73, 7. **) Prid. 7, 27.

Ni se tedaj čuditi, de sveti očetje od prederzne in nališpane obleke tako zaničljivo govore; ker s tem na znanje dajejo, koliko in kolikošno hudo de iz nje izvira. Sv. Ciprijan jo imenuje strup čistosti, smertni nož čednosti; Tertulijan jo imenuje meč, ki dušo rani, prižnico nečistosti; sveti Gregor: predhodnico prešestva; sv. Ambrož: netilo pregreh; sv. Jeronim: ogenj, nad katerim se mladost osmodi. Sv. Ciprijan uči, de le deklice, ki so se že vsi sramožljivosti odpovedale, in le žene, vsiga spačeniga zaderžanja, se s presiljeno nalepotičenim oblačilam in lišpam košatijo, lepoto podobe in kalup trupla na ogled stavijo. Pravi še dalje, de osebam, katerim je obleka nar veči skerb, ravno za čednost prav nič mar ni. Sv. Jeronim zatrdi, de dekleta, ki glavo lišpajo, obličje s kodricami lepotičijo, se umetno mehkužijo, lica mažejo, ozke rokave, obleke brez gubá, s štikanjem prevlečene čevlje nosijo (dandanašnji bi zamogli tudi mrežaste peče, rute, in marsikej družiga perstaviti) — de take dekleta, ki se tako rekoč na prodaj ponujajo, so oskrunjene, desiravno je viditi, de bi še device bile. On pravi, de mladost, ki lase više, in se z dišili maže, je kuga in mišica, ki nedolžnost mori.

Že nejeverniki so spoznali, de so ženske malo vredne, ktere se čez mero lepo-

tičijo. Stari Špartanci, nejeverci, so le samim nepoštenim ženskim dovolili se z zlatam in cvetlicami košatiti, poštenim je bilo to prepovedano. Cesar Avgust je velikrat rekel: „Ženska obleka, na kateri se visoka cena, in zoperna mehkužnost skazuje, je bandero šopirnosti, in s-hramba razujzdanosti“.

Tukej je bilo veči del od ženske nečimurnosti v lepotičenji govorjenje, pa le za to, ker se ta greh per ženskih obilniši nahaja, in je veliko nevarniši, ne pa, kakor de bi se ošabnost per moških zagovarjala, ktera je na vsakim spolu, na vsakim stanu in na vsaki starosti pregrešna in zaničljiva. „Napuh je sleherniga greha začetek — pravi sveti Duh — kdor v njem tiči, bo s kletevjo napolnjen in pogubljen“ *). Ne sme se posebno tudi pozabiti, kako deleč pohujšanje velikrat seže, kteriga našopirjeni ljudje s svojo ošabnostjo delajo. To je posebno tistim premisliti, ki kako nečimurno ali celo pohujšljivo nošo v kak kraj zaneso, zdelovati začnejo, svetvajo, razširjajo; in pa takim, ki se tako nakošateni drugim nastavljajo, de bi se nad njimi zgledovali, in pohujšani bili. Tu velja Kristusovo zažuganje, kakor sploh od pohujšanja: „Gorjé človeku, po kterim pohujšanje pride!“ **)

S tem pa ni rečeno, de bi se mogel člo-

*) Sir. 15, 10. **) Mat. 18.

vek tako oblačiti, de bi se od vsih družih ljudi razločil. Čedno in snažno se sme človek oblačiti in mora; to olepšanje pa naj se zgodi, kakor sv. Pavel opominja: s zmernostjo in pametnostjo *). „Lepotičenje telesa ne stori človeka ljubeznjiviga, ampak čednost in lepota serca“, uči sv. Kri-zostom. „S tem se bote olepšale, ako svojiga trupla ne lepoticite“, pravi sv. Ambrož. In sv. Peter pravi: „Vaša lepota ne bodi zunanja, v spletenih laséh, v zlati noši, ali v žlahtnim oblačilu, ampak znotranja, de ste krotke in pohlevne v duhu; le to ima pred Bogam vrednost“ **). Ako tedaj hočete, kristjanje! srečni biti na duši in telesu, nosite se pametno, trezno in po svojim stanu; ošabna ali prederzna noša vas v zamero perpravi per Bogu, pa tudi per pametnih ljudeh v zaničevanje.

Sklep. Sklenem z Božjo pomočjo 1) se pametno in spodobno po svojim stanu nositi; 2) se vsih pohujšljivih in nespodobnih šeg v noši varovati. — O Bog! poterdi me, de rajši umerjem, kakor de bi le eni sami duši z nečimurnostjo in ošabnostjo pomagal k pogubljenju.

Pohujšljive bukve †).

Ko bi se ljudje zoper kako kraljestvo toliko

*) I. Tim. 2. **) Pet. 3, 3. †) Humbert.

spenjali, kolikor se zoper sveto vero, bi ga moglo hitro konec biti. Naj tečniši pomoček, ki ga je hudobni sovražnik našel, de bi z njim sramožljivost moril in vero podkopal, so pohujšljive bukve in pisarije. Ko bi sveta vera ne bila Božje delo, ta strašna znajdba bi jo že zdavnej bila spod solnca spravila.

Nektere tacih bukev bravca s posvetnim duham in z nesnago navdajo, kakor postavimo, tako imenovani romani (mažure ali sanjarije), povesti od sleparske ljubezni, nesramožljive pesmi, komedije in več taciga. Druge navdihujejo zmote, hudobno počenjanje, bogotajstvo; to so take bukve, ki so pisane zoper sveto rimsko-katoliško cerkev, kakor so verske zabavljice ali satire, skvernjine (pamfleti), ki so napolnjene z objedanjem Bogu posvečenih oseb; in še veliko družih.

Ljudje višiga stanu in bolj omikani zamorejo z lepim zgledam vero ložej podpirati (pa tudi veliko večji pohujšanje dajejo); torej morajo taki zvesto v bran stati zoper sovražnika našiga zveličanja. Takim ta prekanjeni sovražnik zvijačne zanjke nastavlja, jih končati, in to on s pohujšljivimi bukvami doseže.

Kako bi se mogle nam take bukve perstuditi, ako bi njih spisovavce poznali! Večidel so zatajevavci vere, brezbožna, nesramna in preklicana derhal, ki je kolo in germado

zaslužila. Kako se tedej pošteni ljudje v to podajo, kaj taciga brati, kar so taki ljudje pisali? — In vender nespametni ljudje nad takim strupam veči veselje imajo, kakor nad svetim pismam, in vse radi verjamejo, kar taki per Bogu in ljudeh zaverženi nesrečneži pišejo! —

Obljubim, de bi se sramoval v svojim stanovališu robo preklicanih in nesramnih ljudi razstavljenost imeti, — vender pa s takimi rečmi svojiga duha napolnuješ, in razstavljaš sramotne izdelke tacih nesnažnih pisavcov v svojim spominu! — Obljubim, de bi ostermel, ako bi mogel s hudobnim duham v tovaršijo stopiti; in vender tako delaš, ako bukve prebiraš, iz katerih satan s teboj govori. „Bog s teboj govori, in te uči po dobrih bukvah, — pravi neki sv. cerkveni učenik, — in hudič s teboj govori, in te zapeljuje po hudobnih bukvah.“ — Obljubim, de bi te sram bilo, svoje otroke malopridnim in pečatenim potepuham v nauk dati, in vender se ti sam v svojo pogubo učiš iz bukev in izdelkov take zaničljive derhali.

„Sej le zato te bukve beremo, de se obdelamo, de se pisave in jezika iz njih učimo“, se nekteri izgovarjajo. — Pa, ali nimamo dobrih bukev v obdelanje duha? Sv. Avguštín pravi: „Z branjem slabih spisov človek ne bo zgovoriven, ampak hudoben; iz njih

se uči, brez strahu hudobijo spoznati, brez sramožljivosti od nje govoriti, jo brez zadržka dopernašati“. Ne de bi se s takim branjem kdo olikal, se še le v pogubo pahne; zgubi vso pravo prevdarnost, bo ofračin, nesramin, nejeverin, in poslednjič Boga zataja. To je vzrok, de nekteri ljudje od posvetnih reči prav pametno govore; kakor se pa od vere kej spregovori, take zanikerne modrarije na dan spravijo, de je groza. V tacih bukvah namreč so zgoli lažnjive vodila ali podstavni nauki, torej so tudi posnetki in sklepi iz njih same laži in slepila. In kakor se komu take bukve perljubijo, potlej se težko več ozdravi od tega zlega, vsake dobre bukve se mu studijo, in skorej ob zmožnost pride, od vere in lepiga življenja govoriti.

Taki ljudje so v žalostne napake zamotani! Ako v kakih dobrih bukvah čudno in spodbudljivo dogodbo naleté, ne verjamejo; če pa v kakih slabih najdejo nesramne laži, izmišljene dogodbe zoper sv. cerkev, — to pa per ti priči verjamejo. Najdejo v pobožnih bukvah rečno premišljevanje prihodnjiga življenja, nauke svetiga evangelija, se jim to zdi neslano: če pa v kaki merševi čačkarii na nesramne norčije zadenejo, ali pa na bukve, ki sv. vero zasmehujejo, — so jim neizrečeno prijetne, in jih z vso samogoltnostjo požirajo.

Tako se godi: „Bog pusti te prevzetne serca njih lastni hudobni misli“. O grozno zaslepljenje! kterimu je resnica laž, in laž resnica.

Kteri človek, ki ima skisano kri, se bo ozdravil, ako strup požira, in se za zdravnike ne peča? Ravno ti imaš z neštevilnimi pohlepnostmi sprideno serce, ki si s takimi strupenimi bukvami neprenehama zavdajaš, vse zveličavno branje pa, in duhovne, ki so v tvoje zveličanje postavljeni, zaničuješ: kdo te bo ozdravil! —

Kolikor obilniši, kolikor bolj perliznjene so mehkužne in slepilaste besede v tacih bukvah, toliko bolj so škodljive. Kolikor sladkejši je strup, toliko hitrejši umori. Hujšiga sovražnika ne moreš v svoji hiši imeti, kakor so pohujšljive bukve; v ogenj z njimi! — druga niso vredne. Ako jih hraniš, hraniš modrasa, kteri bo smertno mišico po hiši razperskoval, ako ne dans, pa jutri.

Gorjé jim, ki take bukve pišejo! Gorjé jim, kteri jih natiskajo, poterjujejo, prodajajo, delé, posojujejo! S koliko silo in ojestrostjo vsaka gosposka zatira bukve, ktere bi bile zoper vladarja (cesarja, kralja i. t. d.) pisane, in strahuje pisavca; — le samo za Božjo čast vsa gorečnost dremlje! — Je mar Božja čast manji, kakor človeška?! — Zoper cerkev, zoper vero, zoper sramožljivost pride brez šte-

vila knjižur na dan; pa k vsimu temu je gosposka nekterih krajev vnemarna; gospodarji, višji, učniki pusté svojim podložnim take reči brati brez zadržka; pastirji vernih vpijejo zoper napake, in povračuje se jim zaničevanje.

Sklep. 1) Pohujšljivih bukev, pisem, pisarij i. t. d. se bom varoval svoj živi dan, ker take reči so mišica, ktera dušo umori. 2) Skerbno bom branil, de moji podložni ne bodo nič taciga brali, kar bi jim serce spri-dilo, um spačilo, in jih navdajalo s studam do sv. vere, z zaničevanjem do njenih služabnikov, in z nepokoršino do sv. cerkve. 3) Ako kterikrat spazim v svoji hiši mažure (romane), burkinje (komedije), pohujšljive ali krivoverske bukve: jih bom neutegama raz-djal. — Varuj, o Bog! mene in moje podložne, de ne pridemo v nevarnost, z branjem hudobnih bukev vekomej pogubljeni biti.

Lenoba.

Sedanje življenje je čas setve. Zdej lahko sejemo, kar bi radi želi; življenje mine; in nobeden ne more nič več dobriga storiti. Zato nas opominja Kristus: „delati, dokler je dan; pride noč, in nihče ne more delati“ *). Kratek, kratek je čas

*) Jan. 9, 4.

setve; nikar ga gubiti, kristjan! „Ne motite se — piše apostelj — Bog se ne da zasmehovati. Kar človek seje, to bo žel. Kdor na svoje meso seje, bo od mesa pogubljenje žel; kdor pa v duhu seje, bo od duha večno življenje žel“ *) „Slehern bo plačilo po svojim delu prejel“ **). Tej delavnosti za srečno večnost je pa lenoba naravnost nasproti, ker ona dušo in telo mori. Stoječa voda se usmradi in bo gerda mlaka; tako tudi človeško serce v svojim dobrim slabi, ako človek za dušo in telo pridno ne dela. V luži se zaredi veliko gerdobe; še več pa v lenim sercu, zakaj: lenoba je vse hudobije mati. — Nikar pa tudi ne misli, de svojo dolžnost spolnuješ, ako si obsut s praznimi, morebiti celo nečimurnimi opravili, spodbudljivo branje, poduk v keršanskih resnicah in lepšanje duše z blagimi čednostmi pa v nemar pustiš. Otroci, ki iz ilovice hiše delajo, tudi menijo, de je njih delo velika reč, in vender vse ni družiga kakor otročarija. Tudi vse posvetne dela, v kterih ne išemo ne časti Božje, ne bližnjiga, in ne lastne prave sreče in zveličanja, so otročje in nečimurno postopanje pred Bogam in njegovimi angelji. „Marta,

*) Gal. 6, 7. 8. **) Kor. 3, 8.

Marta! skerbna si, in si veliko perzadevaš. Pa le eno je potrebno. Marija je nar boljši del izvolila, kateri ji ne bo vzeta.“

Marija je nar boljši del izvolila, ker je vso skerb obrnila na Božjo čast in svoje zveličanje. Vso skerb na Božjo čast in zveličanje duše človek obrača, če tudi vse, kar dela za telesno potrebo, Bogu daruje, in se skerbno varuje vse lenobe in nemarnosti. Kdor per delu postaja, se skoz okno radovidno ozira, po bajtah in igrališih potika, delo pa ga ne veseli; taki se navadi od mladih nog zanikerno živeti, in bo berač ali tat, ali nečistnik, ali pa vse skupej, in še veliko drugiga hudiga. Žalostno je življenje, grozna smert, zakaj: „Sle hern bo plačilo prejel po svojim delu“ *). — Dalje je dolžnost kristjanu, zlasti spokorniku, neprenehama v pokorjenji živeti. Kdor koli vé, de je Boga žalil, naj k pokori perbeži; in če je že tudi veliko let v pokori preživel, naj vender ne pozabi besed sv. pisma: „Zavoljo odpušenih grehov nikar ne bodi brez strahu“. **)

*) Luk. 10, 41. 42. **) Sir. 5, 5.

Pijančevanje *).

Strašno brezno je pijančevanje, ki mori truplo, in dušo pogubi. Žalostna je velika suša, ki hribe in doline posuši, de zemlja poka, in začnejo gore same od sebe goreti; še hujši se pijancu godí, ki se v vol, vino ali celo v žganje poda; on sam v sebi sušo ima, ktere mu tudi smert ne bo pogasila. Pijancu želodec oslabi, de živeža kuhati več ne more; zato ti nesrečni preveliko pijo, in premalo jedo; kako bi ne omagali! Pijanca noge več ne nosijo, roke mu upadajo, huda bolezen se za njim pomika, smert se perbližuje, in pekel se že odpira, ki bo pijanca požerl. — Pijanec in pa voz, s katerim obdivjani konji dirjajo, sta si podobna. Pijanec je zgubil pamet, voz pa svojiga voznjača; oba se potereta. Na pervim voglu se voz zdrobi; pijanec pa, ko se po široki cesti opoteka, smerti iše, in jo tudi velikrat najde. Vsaka luža je dosti globoka, de se utopi, vsaka stopnica dosti visoka, de se ubije. Sterta glava in pa sterto kolo; — kako bi pijanca nosile! „Zavolj nezmerne pijače, pravi sv. Duh, jih je veliko že smert storilo“ (**). Kaj pa bo za dušo?

Ne de bi delal, pijanec po pivnicah po-

*) Življ. sr. pot. **) Sir. 37, 34.

seda, in sam sebi zlati čas krade. „Rokodelec, ki se pijančevanju vda, ne bo obogatel“ *). „Ti, kateri pijančevajo, in si med seboj pojedine napravljajo, se bojo spraznili, in zaspanec se bo s cunjami oblačil“ **). Ne de bi skerbela za svoje ljudi, prihranil kej za stare dni, in ubogim pomagal, pijanec svoje premoženje v vino in žganje pomeče, in dolgé dela, katerih ne bo nikoli plačal. Pogosto preklinja, kvanta in opravlja, malo pa moli; malokdej k spovedi gre, in še takrat se ne poboljša. Gerdo je njegovo življenje, strašna njegova smert; goret bo na tem svetu, goret bo na unim, kdor se pijančevanja ne varuje. V nekim vinskim kraji so živeli štirje poglavitni pijanci, vsi so žalosten konec imeli. Pervi je za vodenico umerl. Drugi je zvečer z gorice šel, in na nekim bregu v kolovozu obležal. Ploha po noči perteče, in ga zalije. Tako se je na hribu utopil. Tretjemu pijancu je jastreb življenje vzel. Vjeli so namreč jastreba in doma priklenili. Pijanče, vse zgubljeno, ga gre dražiti. Serdita ptica ga s kljunam za roko popade, ktera mu hitro oteče in začerni. Prime se ga prisad in — umerje. — Kaj de se je četertimu pergodilo, ne vem; samo to vem, kar sv. Pavel pove: „Pijanci ne bodo nebeškiga kraljestva po-

*) Sir. 19, 1. **) Prip. 23, 21.

sedli“ *). Pijanec na svet nobeden ne pride, temuč se pijančevanja le sčasama pervadi. Ni pa pregrehe, de bi človeka tako hitro vjela, ko pijanšina. Od začetka le pokuša; poslednjič pa pijanec misli, de mu brez vina ali žganja ni živeti.

Nekoliko jih pije, in mislijo, de brez močne pijače delati ne morejo; taki delavci že na pragu pogube stoje; ne bo dolgo, de bodo moč in pamet zapili. Drugi pijejo za kratek čas, za dobro voljo, in večiga veselja na svetu ne poznajo, ko po gerlu vlivati. Taki že globoko v nesreči tiče. Težko se bodo uboštva in nesrečne smerti ubranili; za takim veseljem vselej veči žalost pride. Tretji pijejo brez občutka in brez pameti. Taki pijanci živi pekel v sebi nosijo, in ljudje biti nehajo. V letu 1827 je prišel neki možak na Českim iz mesta Tabora ves pijan. Po kosilu gre za ženo na vert, jo krega, de še ni podzemljic posadila, ji vzame kol, s katerim je sadila, in jo hoče pretepati. Ona uide, pijanec pa v hišo gre. Nekaj pozneje ga gre iskat, in ga najde na hlevu klečé — viseti; v pijanosti se je bil obesil.

---

*) Kor. 6, 13.

Žganje in žganjepivci *).

Škodljiva je človeku vsaka močna pijača, ki se čez mero vživa; žganje pa je sedemkrat hujši, prav živ strup za ljudi, posebno za mlade **). Kdor se v žganje poda, mu začne život od znotraj po malim goreti, življenja žlahtna moč uhaja in smert naglo perhiti. Nekimu kmetu, ki se je v kuhinji grel, se nanaglama truplo užge; in ko so hotli gasiti, je več in več siviga plamena iz njega švigalo. Povedal je, de se ognja še dotaknil ni, pa nanaglama se mu je v želodcu vnelo, in v eni minuti so mu roke in noge gorele. Nesrečni človek je rad žganje pil, in ga je večkrat ob enim dušku pol steklice (flaške) potegnil. Hiranje života se žganjepivcam očitno pozna. Mlado obličje naglo obledi, in perhaja blede kakor perst, ali pa rudeče, kakor kuhan rak. Želodec se kerči in stiska, mozeg po kosteh se suši, in ves život se trese, kakor šiba na vodi od prevelike suhote. Vsaka nevarna bolezen se ga rada prime, in če zboli, ga ni lahko ozdraviti. Po vsih deželah je huda bolezen

---

*) Življ. sreč. pot.

***) Mladim kuzejem žganja piti dajejo, za to, de majhni ostanejo. Tudi otroci v svoji raši zastajajo, in večkrat za vse življenje pertlikovci ostanejo, ako se jim žganje daje.

kolera nar več pijancov pobrala; redek je pijanec, de bi ga bila per življenji pustila, kodar je divjala.

Kdor začne žganje piti, začne tudi pamet zgubiti; v kratkim se bo ves poživinil. Taciga ne veseli delati, ne Bogu služiti, ne za svoje ljudi, ne sam za-se skerbeti. Gerši ko živina živi, in kadar se izpije, ga je konec, ali pa si še sam življenje vzame. Vse to žganje dela; žganje iz človeka govedo naredi. Za to pravijo, de je žganje peklen-ski izmislil, ki vse hudo dela. To vsaj vemo, in očitno vidimo, de toliko več ljudi zdivja, kolikor več se jih v žganje poda. Drugi pijanci sploh še le popoldne začno, žganje-pivci pa že na teše pijo, — že zjutrej žganje iz njih hahlja, kakor iz vreliga kotla, kako bi se taki pijanci ne pokuhali, in ne posušili!

Ne moti se, keršanski brat, in ne reci, de je pijancov veliko, kterim se nič hudiga ne zgodi. Ako se ni, se jim še bo. — Ne zanašaj se, de se tebi ne bo taka godila; huda navada le po malim človeka za seboj mika, pa naglo ga zgrabi, kadar si več pomagati ne more, in žnjim v pogubljenje dere.

Varuj se v začetku hude navade, ktera te perliznjeno vabi; dans jo je lahko premagati, jutri bi bilo prepozno. — Ne daj se po-

siliti, če se ti žganje še tako sladko ponuja piti, boljši je, nikdar sladkiga strupa ne okusiti, kakor za njim umreti.

V Ameriki in na Angleškem imajo prelepo bratovščino, de se žganju in vsim močnim pijačam za vselej odpovedo, in se med seboj po bratovsko take pijače varujejo. Per nas iz kuhe, žita in sadja žganje delajo, in si takorekoč iz ljubiga kruha smertni strup napravljajo; zato je toliko dober kup, de si za kake krajcarje vsak dan lahko smert kupi. — Podzemljice, ki so jih brezvestniki nar hujši v ta strup obračali, je Bog odtegnil, pa še nočejo spoznati, in drugo sadje bolj kazé; bi radi, de bi Bog še téga vzel!

Nauki za device.

(Jajz.)

Ti keršanska deklica! zvesto čuj in moli, de ostaneš nedolžna in čista; tvoj stan ima posebno hude nevarnosti.

1) Nečimurnost in želja dopasti, ktera je tvojimu spolu kakor prirojena, je prav velikrat perva stopinja k grehu. Prava devica, pravi apostelj, želi le Bogu dopasti z bogaboječo in čisto dušo, in z ravno tem

bo tudi vsim dobrim ljudem dopadla; za nečimurne in spake se pa ne zmeni pošteno dekle. Takim dopasti bi ne bila njena čast, ampak sramota in nesreča.

2) Preveliko lepoticenje, nespametna noša, in prederzno vedenje so nastave, v ktere se lahko nesrečno zamotaš. Veliko jih je ob praznikih iz napuha, pri delu pa zavoljo zanikernosti ali zložnosti nespodobno in pohujšljivo napravljenih. Le čednost je lepota, in spodobna noša nar lepši lepoticija tvojiga spola. Nespodobnost in nesramnost pa je tvoja nar hujši sramota.

3) Blebetavo in zijalasto dekle ne more dolgo nedolžnosti ohraniti in bo kmalo svojo norčavost objokovalo. Glej vešo, kako prederzno okoli svetle sveče ferfra — se osmоди in mertva cepne!

4) Kdor na sprehode in po vasi hodi, vselej slabši domu pride. Mlade drevesca, ki so ob cestah, so nar popred od prešernih ljudi poškodvane. Ne postopaj po ulicah; že posebno pa po noči nikoli ne hodi nikamor. Ne hodi nikoli sama predeleč od doma, tudi ne sama po daljnih potih, ne po samoti, ne po gošavi; — boj se razbojnikov in ubijavcov nedolžnosti!

5) Veliko jih je, ki preveč in prezgo-

daj na tako imenovano preskerbljenje mislijo, in ga ravno zato zgrešijo, ker ga po grehah išejo. Od grešniga znanja noben pametni nič dobriga ne perčakuje. Bodi bogaboječa in pridna; boš vidila, de te bo Bog preskerbel. To misli: bogaboječ človek naj pred na dobro zaderžanje gleda; z malopridnim možem pa gorje tebi. Veliko jih je, kakor morebiti sama veš, ki so dneva poroke komej perčakovale, — pa drugi teden so že klaverno glavo obešale.

6) Bodi stanovitna in previdna, ako se ti zapeljivec bliža. Ne zaupaj perhuljen-
cam, ki se morebiti nedolžno derže, de bi te ložej vjeli. Varuj se vsaciga razujzdaniga človeka, bo naj kteriga stanu si bodi. Varuj se perlizovavcov; oni nimajo nič pošterniga v sercu; omamiti in oslepiti te hočejo, de bi svoj hudobni namen zakrili. Kdor se ti perlizuje, ta te zaničuje kakor nečimurno revo; zaničuj ga tudi ti kakor neslaniga in prekanljiviga človeka. Kar ti nesramen človek oblubi, nikar mu ne verjemi; goljufati te hoče, kakor je druge goljufal. In ko bi tudi per besedi ostal, kako nesrečen bi bil zakon brez žegna Božjiga po pregrešnim življenji!

Ne daj se z nikakoršnim daram oslepiti in vjeti; drago bi ga mogla s svojo častjo in nedolžnostjo plačati. O kolikrat se nedolž-

nost za kak rudeč trak, za en ples, za požirek vina proda!

Kadar se kaka kača proti tebi zaleti, beži, ali pa udari na vso moč! Če te hudoben človek prime, beži, če je mogoče — iztergaj se mu, kliči na pomoč! na vso moč udari! ne boj se nič kakor le samiga greha: vagaj vse, de čednost ohraniš, vagaj za čednost še več kakor za življenje. Bog da devičji roki moč, ktera se za Božjo čast in za svojo nedolžnost bojuje.

7) Pijaniga človeka se ogni, kakor stekliga psa. Varuj se skerbno, de se tudi sama nikoli ne vpijaniš; ob čast in ob čednost bi peršla. Ni na svetu geršiga, kot pijana ženska. De se boš pa vsiga téga varovala, ne hodi nikoli v pivnice ali oštarije.

Ne hodi na plesiša; prva stopinja pri plesu je velikrat prva stopinja k grehu.

8) Ne spi na polji, — ne pri peči; ne pri ognjiši; — ne na svislih ali hlevih; pojdi v svojo kamrico in zakleni se vanjo. Moškimi nikoli ne sveti, kadar grejo ven ali pa spat, tudi ne spi v takim kraji, kjer so osebe družiga spola; po noči ne imej nikoli nič pri oknu opraviti. Gluha bodi in mutasta! — Ne hodi nikoli med ljudi, če nisi vsa in spodobno napravljena. —

9) V boleznih se nobenimu človeku ne

zaupaj, od kteriga nisi prepričana, de ima Boga pred očmi. Zdravnik naj bo vselej vpričo staršev pri tebi. Bodi tukej posebno previdna; sama ne hodi k njemu! Duša je več vredna, kakor življenje.

10) Čistosti ne moreš ohraniti, ako se ne varuješ tudi družih grehov, kteri bi te k nečistosti napeljevali, ali vsaj milosti Božje obropali, brez ktere ni mogoče čisto živeti.

Bodi torej ponižna. Kar si, si le po milosti Božji. Če drugi padajo, jih pomiluj, in pomisli, de so slabi; spoznaj svoje slabosti tudi ti. Naj te to svari! Prosi še bolj serčno, de te varuje, de tudi ti ne padeš, morebiti še globokejši.

Bodi varna v svojim govorjenji: govori malo, misli veliko, kako bi Bogu dopadla. Varuj se jezičnosti, če se hočeš greha varovati. Ne obrekuj in ne grajaj. O, kako rad vsak druge slabe vidi iz samoljubnosti in napuha, de sebe nad druge povzdiguje. In če se ravno zoper čistost ne pregrešiš, se pa nemara s svojim hudim jezikam zoper zapoved keršanske ljubezni do bližnjiga pregrešiš.

Bodi postavna in modra, — pa vender krotka in perjazna — ne samoglavna, ne sovražna, ne črna, s tem bi samo sebe in čednost pogerdila.

Sovraži vso hinavšino in hlimbo, ktero

Bog in vsi dobri ljudje sovražijo. Ne pušaj nobene čednosti v nemar iz strahu pred ljudmi, naj bo molitev, ali kej družiga; ne stori pa tudi nič zavaljo časti, de bi te ljudje hvalili.

Samo s pravo in nehinavsko pobožnostjo boš dosegla Božjo milost, ktera ti je potrebna pri tolicih nevarnostih in skušnjavah, de boš v čednostih živelala in se zveličala.

Za posle *).

Ako te je Bog za posla namenil, podaj se voljno v njegovo sveto voljo, in misli: V tem stanu, kakor v drugim zamorem Bogu dopasti, in še ložej se zveličam, kakor v kakim imenitnim stanu. Spolnuj svojo dolžnost in varuj se krivice, ktero posli velikrat dopernašajo.

1) Bodi pokoren svojim zapovednikam, in vsim, kakor je prav. Če po Božji volji ljudem služiš, Bogu služiš. Delaj vselej voljno in veselo, tode ne le vpričo gospodarjev, ampak tudi, kadar te ne vidijo. Bog te vidi, on te bode tudi plačal.

Stori svojim gospodarjem vse, kar bi ti hotel, de bi služabniki storili, ako bi ti gospodar bil. Delaj jim pridno, kakor de bi

*) Iz Jajza.

sam za sebe delal; varuj njih reči, kakor de bi tvoje bile.

Kar iz zanikernosti ali iz lenobe pri delu, pri živini, ali pri družih rečéh zamudiš ali spridiš, je tako, kakor de bi bil ukradel.

2) Bodi zvest in pošten v malim — kakor v velikim. Kdor po majhnim večkrat jemlje, se škoda velika naredi, tedaj tudi velik greh. Kako težko stane toliko poverniti!

Ne plačuj si sam skrivej, če se ti tudi plačilo premajhno ali živež preslab zdi. Poterpi, de kaj boljšiga dobiš. — Boljši je terpeti, kakor težko vest imeti.

3) Če nimaš praviga vzroka pred odločenim časam ne hodi iz službe. To bi bilo greh, ker je zoper pogodbo, in ker večidel hiši škoduje.

4) Glej, de vselej resnico govoriš. Kdor se enkrat zlaže, se potlej nemara še desetkrat zlaže, de bi se izrezal; pa še mu ne obstane. Lažniku ne verjamejo, če tudi resnico govori.

5) Ne bodi jezičen, varuj se podpihovanja! to je gerd greh, dela zamere in prepir, podira mir v hiši, — v zakonu, in tebi samimu dobro ime obropa.

6) Tistim, ki s teboj služijo, in vsim pri hiši bodi prijazin in postrežin; pomagaj jim, kjer in kakor moreš in smeš. — Tode ne

pečaj se z nobenim preveč; nobenimu preveč ne zaupaj; bodi vsim enako dober, in čez nobeniga ne vleci. Vsak je tvoj bližnji.

7) Ne delaj tujih grehov, ne s svetovanjem, ne s pomaganjem. Ne strezi nikomur v hudobnih rečeh, hudobije ne perkrivaj, ne zamolčuj! Če per otrocih, ali per tih, ki s teboj služijo, kej slabiga na domu, ali pa zunaj doma vidiš, in sam ne moreš ustaviti, je tvoja dolžnost povedati, de oni ustavijo.

8) Če te kdo v greh nagovarja, ali tvojo čednost zalezuje, moraš povedati gospodarju ali pa gospodinji. Ako pa per njima pomoči ne dobiš, tirjaj svoje plačilo, vzemi slovo in pojdi od hiše. Zapusti perložnost greha, če ne, se pogrezneš v pogubljenje.

9) Misli v mladih dneh na starost. Bodi priden; dobro oberni kar imaš; ne zapravljaj brez potrebe. Varuj se pitja, igre in predrasih oblačil. Terdno si moraš svoje krajcarčke zaslužiti, in še ne veš, kako kervavo jih boš še potreboval. V starosti mora veliko pijancov in igravcov beračevati, in pa še pred durmi tistih, kjer so nekdej bahali ali zapravljali. Drugi morajo lepe oblačila, za ktere so v mladosti ves svoj perslužek izdajali, v starosti, in v sili po nič prodajati, de se nasitijo.

Izvolitev stanu.

Naj boljši stan je stan nedolžnosti. Ko bi bilo svetnikom v nebesih, dušam v vieah, ali pa zaverženim v peklu dano, se na svet poverniti: vsi od perviga do poslednjiga bi ta stan izvolili; in vsi moramo stanu nedolžnosti iskati, ako nočemo enkrat z nevošljivcam in ubijavcam Kajnam deleža imeti. Kdor je veržen iz raja svete nedolžnosti, ga ne čaka družiga, kakor z trudnim delam pokore se zopet temu srečnimu vertu nedolžnosti perbliževati, zakaj „če se ne spokorite, bote vsi poginili“, pravi Jezus (Luk. 13, 3.). Nar srečniši stan je tedej stan nedolžnosti; in v ta zveličani stan smo per sv. Kerstu vsi stopili. Ako se še v njem znajdeš, moj kristjan! imej Boga noč in dan pred očmi, in varuj se greha, de ga ne zgubiš. Če si ga zgubil, delaj pokoro, de se ne pogubiš. — Kar pa stan tiče, kteriga de naj bi si v življenji izvolil, vedi, de Bog ne gleda tolikanj na stan človekov, ampak na njegovo serce. Iz vsakiga stanu derží pot v nebesa, ako njegove dolžnosti prav spolnujemo. Pa ravno za to, ker ima vsak stan svoje posebne dolžnosti in težave, nima pa vsak človek enakih moči in nagnjenj, ravno za to ni vsak stan za vsaciga človeka. Časna in večna

sreča ali pa nesreča je velikrat na tem, kako si človek stan izvoli. Navadi se od mladih nog pridno delati in pogosto moliti, varuj se lenobe, zapravljivosti, prevzetnosti in slabe tovaršije, in derži se skoz in skoz tega nauka, de tudi nar manjši reči nobenkrat ne storiš in ne perpustiš, kar veš, de Bog prepoveduje; potlej ti ni treba ravno skerbniemu biti zavoljo prihodnjiga stanu. Zakaj, če si ti res z Bogam, bo tudi Bog s teboj, in te bo razsvetlil, de boš taki stan izvolil, kateri te bo v nebesa perpeljal. Kadar pa je treba, se za prihodnji stan odločiti, imej tele reči pred očmi:

1) Stan izvoli po vrednim prejetji zakramentov sv. pokore in presvetiga rešnjiga Telesa, in potem ko si Boga v duhu in v resnici gnade in razsvetljenja prosil. Ne voli stanu, kadar je duh vprežen v kako žalost ali nesrečo; in tudi ne v posebnim veselji ali v omotici; ampak kadar imaš mirno in pokojno serce, de zamoreš z zdravim umam vse preudariti.

2) Preudari dolžnosti in težave stanu, k katerimu se čutiš nagnjeniga, in pomi-sli, ali jih boš mogel spolnovati ali ne. Tukaj se dela za tvoje zveličanje, torej ne prenagli se. Vselej poskerbi popred za

dušo, potlej še le za telo. — Posvetvaj se s svojim spovednikom, s starši in z družimi modrimi ljudmi. — Ta čas pogosto moli, tudi kej družiga dobriga stori, de sprosiš pomoči od Boga.

Zavernjenje ugovora.

Nekteri kristjanje reko, ali si mislijo: „Toliko je dobrih naukov, svetov in pobožnost keršanskiga življenja, de bi ne mogel nič družiga delati, kdor bi hotel vse spolnovati; ali pa še pravijo, de celo mogoče ni, živeti po vsih naukih in predpisih“. — Na to odgovori sv. Francišk Salezjan: „Ako bi se mogle vsak dan vse te pobožnosti opraviti, se ve, de bi ves čas vzele. Pa tega Bog od tebe ne tirja, temuč, de vsako reč ob svojim času, in ob svoji perložnosti opravljajš“. Koliko je cesarskih zapoved in ukazov, kterih se mora podložnik deržati, in vse ob svojim času prav dopolniti, kterim bi tudi en sam dan ne mogel kej! Tako je tudi s keršanskimi pobožnimi deli, kterih človek na enkrat ne more opraviti; ako jih pa zverstí vsako za svoj čas, se da tudi per obilnih opravlilih veliko storiti.

Svet Feliks, kmetiški hlapec, ni utegnil po dnevu moliti, je molil po noči, in molil je obilno. Vsaki dan je k sv. maši šel, in ven-

der per delu ni nič za to zamudil. Per delu je Kristusovo terpljenje premišljeval, in je Bogu svoje terpljenje izročal. Sv. Notburga, služabnica, ni imela sama kej vbogajme dajati, torej je svojo gospo prosila, de je smela med uboge razdeliti, kar je per mizi ostalo; in ko ji je bilo to prepovedano, se je vsako nedeljo in zapovedani praznik s kruham in z vodo zadovoljila, svoj del pa je ubogim dala, de jih je vsaj enkrat v tednu razveselila. Sv. Ludvik, kralj, je per vsih svojih mnogih opravih bil per dveh mašah na dan, je veliko molil in tudi nekaj časa premišljeval; bolnišnice je obiskal, se vsak petik spovedal; nosil je spokoriven pas, in še več družih pobožnost je opravljal. Vender per svojih posvetnih opravih ni nič zamudil, in njegov kraljev dvor je bil v lepšim redu, kakor kdej popred. Kdor rad pobožne dela opravlja, Bog njegovim svetim delam blagoslov in tek da, de ne zamudi kej, ako ravno vsak dan kej časa v Božjo čast in v srečo ali tolažbo in v pomoč bližnjiga oberne. To vidimo nad sv. Feliksam, sv. Izidoram, in družimi neštevilnimi svetniki. Tudi lastna skušnja je že marsikteriga ravno te reči prepričala.

Vender pa moraš vselej razločiti, kristjan! kaj je dolžnost, in kaj je le svet. Dolžnost gre svetu naprej, in mora vselej

spolnjena biti, svet pa je le svetovan. Nap-
 čno bi bilo, ako bi, postavim, posel zoper voljo
 gospodarjevo v delavnik delo pustil in k maši
 šel, ker v delavnik k maši iti ni zapoved,
 ampak dobro je; gospodarja slušati v tacih
 rečeh, ki so po Božji volji, pa je dolž-
 nost. Na drugi strani pa bi zopet velik greh
 storil, ako bi v nedeljo ali zapovedani praz-
 nik na gospodarjevo povelje delal, ali pa k
 Božji službi ne šel; zakaj le v tacih rečeh
 sme in mora posel svojim zapovednikom po-
 koren biti, ktere niso zoper Božje ali cer-
 kvene zapovedi.

Ako pa kdo še pravi, de po Božjih za-
 povedih celo ni mogoče živeti, tak je zlo
 zaslepljen; on Bogu naj modrejšimu krivico
 perpisuje, češ, de on neskončno usmiljen,
 dobrotljiv in pravičen od nas kej taciga tirja,
 kar bi bilo čez našo moč. Tako govorjenje
 bi bilo silo hudo preklinjevanje čez sveto pre-
 vidnost Božjo, kteriga nas Bog obvaruj!

Zgledi pravih spokornikov,

mlačnim kristjanam v premislik.

Sveti Janez Klimak je bil nekdej za ne-
 koliko dni šel v neki samostan (klošter) pra-
 vih spokornikov, in je ondi reči vidil, ktere

morajo človeško serce s stermejem napolniti. Poslušajmo, kaj nam sam pripoveduje:

„Ko sim peršel k unimu samostanu spokornikov, ali v kraj pravih pokorivcov“ — so njegove besede — „sim za resnico reči vidil, kakoršnih leniga okó nikoli ni vidilo, nerodno uho nikoli ni slišalo; vidil sim, kar mlačnimu ni nikoli v serce peršlo, besede in djanja, ki Bogu silo delajo, perserčnost in ognjeno gorečnost, ki zamore Božjo dobroto naglo z nebes nakloniti. Nektere tistih zadolženih, ki so pa že nedolžni bili, sim vidil, kako so cele noči pod milim nebam stali, de niso noge premaknili. Ako jih je zaspanost omagovala, so natori silo delali, in si niso kar nič počitka pervošili, temuč režali so sami nad seboj, z nejevoljo in hudovanjem se psovali, se dramili od spanja. Drugi, kakor se mi je vidilo, so proti nebu gledali, ter z žalostnim glasam, z zdihovanjem in vpitjem pomoči od ondod klicali. Drugi so bili v molitvi; kakor hudodelniki, so imeli roke na herbtu zvezane, od globoke žalosti osramotene oči so v zemljo vpirali, ter se nevredne šteli, proti nebesam pogledati. Tudi si niso upali Bogu kej reči, govoriti ali moliti, ker v svojih zmedenih mislih in zmedeni vesti niso vedili, kako in s čem začeti moliti. Mutasta in brez besede je bila njih duša, in njih duh s temoto in

skorej z obupnostjo obdan, ko so jeli v Boga misliti. Nekteri so sedeli na tléh v spokornim oblačilu s pepelam potreseni. S koleni so obličje zakrivali, in s čelam ob zemljo butali. Drugi so se neprenehama na persi tolkli, in so s silnimi zdihljeji obnovljene sape dušniga življenja z nebes klicali. Nekteri zmed teh so zemljo s solzami močili, in zopet drugi so sami sebe tolkli, ker niso imeli solz, de bi bili svoje grehe objokovali. Zelo veliko pa jih je bilo, ki so, kakor je per mertvih navada, sami čez svojo dušo strašen in grozen krič zaganjali, ker stiske zbudene vesti niso nič več prenašati mogli. Drugi so v sercu rjuli kakor levi (njih vest), v ustih pa so glas vekanja zadušili. Kterikrat pa silne bolečine niso mogli več deržati, in so kar neprevi-dama zavpili. Vidil sim nektere v takim telesnim stanu, de bi bilo misliti, de so sami iz sebe šli, in de jim je življenje oterpnilo in obmolnilo na vekomej“.

„Viditi je bilo, de so v ti gosti temi in dušni noči za vse reči tega življenja občutenje zgubili. Duha so bili v globočino ponižnosti pogreznili, in v ognjeni bolečini (zavoljo grehov) so jim vroče solze čez lica lile. Druge sim vidil, kako so sedeči premišljevali z očmi v zemljo vpertimi. Vedno so z glavo zmahovali, in kakor levi so globoko iz pers,

in iz srede oserčja vpili in zdihovali. Nekteri zmed teh so bili z upanjem navdani, ter so prosili popolnoma odpušenja vsih svojih grehov; drugi so se iz neizrečene ponižnosti odpušenja nevredne šteli, in so na vso moč vpili, de jim ni moč Bogu odgovora dajati od svojih grehov. Nekteri so Gospoda prosili, naj jih tukej strahuje, de unkraj usmiljenje dosežejo. Drugi, stiskani od vestne teže, so odkritoserčno rekli: Nam je dosti, naj le vekomej pogubljeni ne bomo, ako bi tudi ne peršli v nebesa. Vidil sim ondi v ponižnosti skrušene, in od butare vesti stiškane duše, ki so k Bogu tako zdihovale in klicale, de bi se bilo moglo kamenje k usmiljenju omečiti. V tla so imeli oči vperete ter so govorili: Dobro vemo, o vemo, de smo vse štrafenge in terpljenje zaslužili, in po pravici, ker nismo v stanu, za svoje grehe zadostiti, ko bi tudi ves svet sklicali, de naj z nami žaluje. Za kar mi molimo, prosimo in zdihujemo, je le samo to le: Gospod, ne strahuj nas v svojim serdu, in ne tepi nas v svoji jezi (Ps. 6, 2.), ampak po svojim usmiljenji, zakaj dosti nam je, ako bomo rešeni od tvojiga strašniga žuganja, in od tvojih neizrečenih in skritih šib. Ker, kako bi smeli več ko tega prositi, ker svoje obljube nismo neomadežane ohranili, temuč smo jo

po prvim odpušnji vsih zadolženj tako nagjusno zopet oskrunili“.

„Ondi tam, o perjatli! bi vidili lahko v djanji spolnjeno, kar je David govoril: Vidili bi ljudi z nadlogo obložene in do konca sklonjene, ki ves dan sem ter tje žalujejo. Ps. 37. Kužen duh je hlapel iz gnoječih in gnjijočih telesnih ran; ker se niso verdevali, in so pozabili svojiga kruha jesti. Voda je bila z solzami zmešana, ki so jo pili. Koža jim je na kosteh visela, in sahnili so, kakor trava, ki se odkosi. Ne bil bi družiga od njih slišal, če ne teh besedi: Gorje! gorje! gorje meni ubogimu! gorje meni ubogimu! prav se mi godi! prav se mi godi! ali pa: Perzanesi, perzanesi, o Gospod! Nekteri so rekli: Usmili se, usmili se! Drugi so še bolj živo vpili: Odpusti, Gospod! odpusti, ako je mogoče, še odpušenje doseči. Per njih bi vidil jezike, ki so kakor goreli od žeje, in iz ust moleli. Nekteri so si zvolili za pokorjenje solčne pekoče žarke; drugi so se v lastno martro nastavili steklenimu mrazu. Drugi so komej vodo pokusili, že so odjenjali piti. Le toliko pijejo, kolikor je treba, de žeje ne umerjo. Nekteri pa so komej malo kruha vžili, družiga so delec od sebe vergli, in so se hudovali, de so nevredni, jed vživati, ktera je za pametne, ker so kakor nespametne zverí delali.

Kje je bilo pri njih slišati smeha? kje vne-
 marnih besedi? kje viditi kipeče jeze? kje
 serda? Ni jim mar bilo, de bi bila še kaka
 togota per ljudeh najti, tako zelo jim je bila
 pokorivna žalost pogasila vso serditost. Kje se
 je pokazalo pri njih še kako ukljubovanje?
 kje kak vesel dan? kje prešernost v govor-
 jenji? kje verdevanje telesa? kje le sled ne-
 čimurne časti? kje je imela mehkužnost le
 nar manjši upanje tukaj pestovana biti? kje
 je bila le misel vino piti? ali sadje uživati?
 kje je bilo tukaj perčakovanje pokrepčavne
 jedi? kje kako mikanje počutljivosti? Upanje
 do vsih teh reči jim je bilo popolnoma u-
 gasnilo. Kje je bila pri njih še skerb za kej
 posebniga? kje pohlepnost, človeka soditi?
 Nikjer ne več. Per njih se je dobilo le ne-
 prenehama vpitje in zdihovanje k Bogu. Glas
 molitve je bil edini glas, ki se je slišal. Drugi
 so se s pestjo močno na persi tolkli, ko de bi
 pred nebeškimi vratmi stali, so k Gospodu kli-
 cali: „Odpri nam nebeške vrata, Sodnik! od-
 pri jih nam, ki smo si jih zaperli s svojimi
 grehi“. Drugi so rekli: „Pokaži nam le svoje
 obličje, in zveličani bomo“. Ps. 79. Eden
 je govoril: „Razodeni se, o Gospod! poniž-
 nim, ki sede v temoti in v smertni senci, s
 svojo svetlobo“. (Luk. 1.) Drugi: „Hitro nam
 pridi tvoje usmiljenje naproti, o Gospod! ka-

kor zgubljeni grešniki smo, ki nimamo več upanja; odtergali smo se od tebe, o Gospod! in omagujemo na dnu globočine greha“ i. t. d.

„Vidilo se je, kako so uni izvoljeni od vedniga klečanja imeli kolena z debelo kožo obrašene; oči od vedniga jokanja izsušene in globoko v glavo vderte. Lasje na trepavnicah so bili takorekoč preč odjokani. Lica so bile ranjene, in bi djal, sežgane od vročih obilnih spokornih solz, ki so čez nje lile. Njih obličje je bilo kakor velo, in neusmiljeno blede; ne bilo bi ga razločka več med njimi in med merliči, ko bi se bilo permerjalo. Persi so bile vse razboljene in podpljute od vednih udarcov, in kri je tekla iz raninih prog, ktere so s pestmi vnovič prebijali. Kje je bila tu postelja, se opočiti? Kje obleka — čista in varna zoper led in mraz? . . . . Kaj je v permeri z njih nadlogo vsa muka tistih, ki so od hudiča nadlegovani? Kaj je proti tem vse žalovanje unih, ki mrtve objokujejo? Kaj vsa revšina pregnanih? Nič, nič ni za res njih muka in kazen, ki jo neradovoljno terpe, ako se permeri z radovoljnim terpljenjem, ki ga ti terpe“.

„Prosim pa, bratje, ne mislite, de je izmišljava, kar sim rekel. — Velikrat so višiga v samostanu prosili, de, ki je bil kakor angelj v človeški podobi, naj bi jim roke

in vrat z železjem in verigami obložil, in njih noge na les perbil, kakor se s tistimi dela, ki so k smerti obsojeni, in naj bi jih ne rešil pred, de bodo pokopani. Še celo pokopa se niso vrednih šteli. Tudi to k pomilovanju budivno poniževanje in ljubezen, ki iz-haja iz skesaniga serca in iz spokorniga duha bla-zih mož, bom še povedal. Kadar koli jim je bilo namreč umreti, in pred nepodkupljivi-ga sodnika stopiti, je tisti, kdor je umiral, prosil in rotil svoje vredne višji, de naj ga ne pokopujejo po človeško, temuč naj ga kakor divjo zver, ali valovam reke izroče, ali pa zverinam v logu veržejo požret. Umni in razsvetljeni predniki so jim večkrat v to prošnjo dovolili, ter so zapovedali, jih brez psalmov in slovesniga petja ven vreči. — Kadar jim je pa poslednja ura pertekla, tedaj je bil pogled, ki strah in usmiljenje budi.“

„Kadar koli so namreč spokorivni bratje vidili, de je kateri zmed tovaršev blizo smerti, vendër pa še zaveden, so obstopili umirajočiga. Vsi žalostni in hrepenljivi, kakor taki, ki jih po vodi žeja, so mu z besedo in z djanjem svoje pomilovanje skazovali. Z glavo omajevaje in s serčnim usmiljenjem so po-praševali umirajočiga: Brat in tovarš pokore! kako je zdaj s teboj? kako se čutiš?

kaj praviš ti, ki ravno kar v večnost greš? kakšno upanje imaš? kako se ti dozdeva? Si dosegel s prenesenim trudam, kar si iskal, ali ne? Si stopil v pristan zveličanja, ali je tvoje upanje še omahljivo in nesvesto? Si li dosegel tek (namen) življenja, ali si ga zgrešil? Imaš li varno upanje odpušenja, ali si še nesvest, kar tvoje večno zveličanje zadeva? Si li dosegel svobodo, ali so tvoje misli še puntanju in nepokojni muki pohlepnosti podveržene? Čutiš li v svojim sercu žark Božjiga razsvetljenja, ali je še polno temote in sramotne zmedenije? Se ti je kterikrat v sercu glas oglasil, ki pravi: „Lej! ozdravljen si“, ali: „Tvoji grehi so ti odpušeni“, ali: „Tvoja vera ti je pomagala?“ Morebiti še slišiš tisti strašni glas, kaj, ki pravi: „Grešniki naj se proti peklu obernejo“, in: „Zvezite mu roke in noge“; ali: „Hudobni naj se proč vzame, de ne bo vidil Božjiga veličastva“. Kaj praviš ti k temu? Prosimo te, povej nam, de vemo, kaj nas čaka. Čas tvojiga življenja se dokončuje, in družiga vekomej ne najdeš več. Na to so rekli nekteri umirajoči: „Češen bodi Gospod Bog, ki moje molitve ni zavergel in svojiga usmiljenja ni vzel od mene“. Ps. 75. In zopet drugi: „Hvaljen bodi Gospod, ki nas ni dal njih zobem v rop“. Drugi pa so v stiski rekli: „Morebiti bo šla naša

duša skoz neprenesljivo vodo“. Ps. 123. To so tisti rekli, ki so bili še v nesvestnosti zavoljo svojiga zveličanja, ali v stiski zavoljo tega, kar ima priti ob dnevu sodbe. Drugi pa so še veliko bolj žalostno govorili, in rekli: Gorjé duši, ktera obljube ni neomadežvane ohranila! Zakaj to uro, ravno to uro bo izvedila, kaj ji je pripravljeno. — Ko sim vse to per njih vidil in slišal, bi me bilo skorej obupanje sterlo, ker sim vidil svojo hudobo in lenobo, in jo permeril s pokornim žalovanjem unih svetih mož. Me morebiti zdaj poprašate: kakšen pa je bil tisti kraj, kjer so prebivali, kakšna je bila njegova podoba? Hiša je bila temotna in mračna; od smradu, nečednosti in umaza vsa neverdjana. Reklo se ji je po vsi pravici ječa in obsodnica. Pogled sam tistiga kraja je naznanoval popolnoma pokoro in žalovanje. Vender, kar se nekterim težko in neprenesljivo zdi, je unim lahko, prijetno in prenašljivo, kateri so padli iz nebeške milosti in z višave čednoči. Zakaj duša, ktera je zgubila perjaznost Božjo in upanje, zveličani pokoj doseči, — duša, ki je pečat čistosti prelomila, se ob zaklade Božje milosti, in ob vse Božje tolažilo perpravila, — ki je zavezo in dopadljivost Božjo raztergala, in v sebi častitljivi ogenj duhovnih solz ugasila; taka

duša je od silne bolečine zadeta in ranjena, kolikorkrat koli se spomni, koliko zgubo de terpi iz svojiga lastniga zadolženja in nemarnosti. Torej z gorečnostjo in z veseljem sprejme imenovano terpljenje, pokorjenje in trude, in si verh tega prizadeva, samo sebe v dar pernesti, ako je le še kaka iskra ljubezni ali strahu Gospodoviga v nji ostala.“

Sv. Janez Klimak življenje pravih spokornikov še dalje popisuje, in proti koncu pravi: „O perjatli! ne vem, kako sim se mogel doslej muditi per tem žalovanji. Skorej ves v nesvesti bi bil kmalo samiga sebe pozabil zavoljo stermečiga čudenja nad čednostmi unih izvoljenih mož.“

„Trideset dni sim se mudil v uni ječi, in sim se nejevoljin vernil v slovesni samostan k velikimu opatu. Ko me ugleda opat vsiga spremljeniga in, bi djal, nezavedniga, je v svoji modrosti lahko vedil, od kod de je ta spremen. Kaj je to, oče Janez? mi reče. Si vidil spokornikov junaške vojskovanja? — Vidil sim jih, o oče! — mu rečem — čudil sim se, in sim srečniši štel te, ki so padli in svoje grehe tako objokujejo, kakor une, ki niso padli, in jih ne objokujejo tako“.

Ta obširni popis zatajevanja pravih spokornikov od svetiga Janeza Klimaka je sem pridjan, de bi spoznali, kolika je gnjusoba

greha pred svetim Bogam. Spoznamo pa jo le tedaj, ako od svetiga Duha gnado praviga razsvetljenja sprosimo. Drugič, de bi osramoteni spoznali, kako majhna je gorečnost naših časov v zadostovanji za storjene grehe. Naj bi torej per tolicih zgledih vsaj manjši reči zvesto spolnovali, ki so komaj senca proti unim stermečim delam. Tretjič, de naj bi ne zaničevali postnih in zderžnih dni in družih zatajevanj, ki nam jih naklada dobra mati sveta cerkev zgolj iz ljubezni do nas, de bi se pokorili za svoje grehe, se v lepim življenji vadili, in zveličali svojo dušo. — Sicer pa naj tako imenovani močni duhovi naših časov nikar pomilovaje ne zmahujejo nad unimi svetimi spokorniki: Obljubim, de se niso še pokesali svojiga prečudno ojstriga zatajevanja, in se ne bodo vekomej!

**V čast naj svetejšiga Jezusoviga
Serca in Serca Njegove neomade-
žane Matere.**

Svete pesmi.

Perva pesem per sveti maši.

K začetku.

1.

Pred tabo na kolenih,
O Bog, te molimo,
In polni želj ognjenih
K tebi zdihujemo.
Daritev svete maše
Si daj, o Bog dopast',
In zdihovanje naše
Povikšaj tvojo čast.

2.

Ko Jezus se je ločil,
Je per večerji tam
Prelomil in izročil
Ta kruh prijatelam.
Posvetil je to vino,
Ter ga učencam dal,
To k mojimu spominu
Storite, je perdjat.

3.

Telo je to, vzemite,
Telo, in moja kri,
Nikdar ne pozabite,
Kaj Jezus vam stori.
Za vas on hoče umreti
(O človek pomni to!)
De da ljudem živeti,
De jim odpre nebo.

4.

To naše darovanje
Vzem', o Bog! od nas,
Usliši zdihovanje
In naše prošnje glas.

Teleta so očaki
 Dajali nekadaj,
 Zdaj dari niso taki,
 Naš dar je Kristus zdaj.

K glorii ali slavi.

1.

Čast, hvala in hvaležnost
 Je tvoja b'la in bo;
 Nepokoj in betežnost,
 O Bog! odverni jo.
 Daj nam miru in tebe,
 Bog! vedno deržati se;
 V teb' iskati tebe,
 Vesel' častiti te.

2.

Za naše hudobije,
 Za nas se pokoriš,
 Smert ta nam greh odmije,
 Tud greha mik pobriš',
 Bod' hvala svetim' Duhu,
 Tud njemu čast gre še,
 Zbduje serce gluho,
 Svoj ogenj v njem užge.

Pred evangelijem.

1.

'Z ust Božjih se izhaja
 Svet evangelium,
 V serce se nam usaja,
 Nam razsvetljuje um.
 Bog govori, Bog večen,
 Per Bogu ni laži,
 O srečen, trikrat srečen,
 Kater se ga derži.

2.

Beséde Božje vera
 Nam kaže pravo pot,
 Gotovo stezo, ktera
 Gre v nebesa od tod.

Ohrani to povelje
 In nauk svoj per nas;
 Daj nam potem veselje
 Seboj na večni čas.

K kredo ali veri.

1.

Bog Oče, mi spoznamo,
 De vse je tvoja stvar,
 Kar je in kar imamo,
 Dobrote tvoje dar.
 Od tebe, Oče, ide
 Sin rojstva večniga,
 Spočetje njega pride
 Od Duha svetiga.

2.

Marija je rodila
 To Božje detice,
 Devištna ni zgubila,
 Ne pred, tud potlej ne.
 Naš greh je njega vmoril,
 Za greh je bil prodan,
 In kakor je govoril,
 Je vstal-on tretji dan.

3.

Na desni rok' Očeta
 Je v svetim raji zdaj,
 Še pride, to obeta,
 Samo ne vemo, kdaj.
 Pa kadar se izide
 Za svet odmerjen čas,
 Pove nam, de spet pride
 Očitno sodit nas.

4.

Sosesko keršnikov
 Al' cerkev ver'jemo,
 Tud občestvo svetnikov,
 Zedinstvo v en' telo.
 Tud grehov odpušenje
 Na temu svetu zdaj,

Života res vstajenje,
Potem pa sveti raj.

K darovanju.

1.

Naj, Bog, dopade tebi,
Kar ti darujemo;
Scer kruh je sam na sebi
In vino zgolj samo;
Pa 'z kruha in iz vina
Bo kmalo, kar zdaj ni,
Edin'ga tvoj'ga Sina.
Telo in prava kri.

2.

To naše darovanje,
O Bog! ne zverzi ga;
Vse misli in vse djanje,
Vse serca, v dar jih na!
O daj, de bomo zvesti
Ti, Oče, v vsih rečeh,
Odvzem' znad naše vesti
Težilo vsih pregreh.

3.

Vse naše premoženje,
Ves živež in telo,
Blago in tud življenje,
Vse to naj tvoje bo.
Daj nam po svoji volji
Zdaj dež, zdaj solnčni sej;
Pokaže se na polji
Dobrota tvoja nej.

K sanktusu.

1.

Povzdignimo, kristjani,
Vsi svojo pesem zdej,
Zapojmo skupej zbrani:
Svet, svet na vékomej!
V nebesih in na zemlji
Se vidi njega moč;

Nevernikam odjemlji,
O Bog! njih uma noč.

2.

De sveto luč, katere
Dozdaj ne vidijo,
Spoznajo, udje vere
Z nam' tvoje bodejo:
De čast mu skup pojemo,
K' nebo ga da med nas,
Hrup mu vesel žonemo,
Z angeljci vsi v en glas.

O povzdigovanji.

1.

Molimo klečijoči
Boga zakritiga,
Oko ga ne razloči,
Pa vera znat' ga da.
Zdej tukaj brez pogleda,
O Bog! te vidimo.
Zadosti je beseda,
De tebe vidimo.

2.

Na lesu nekdej križa
Je Bog zagernjen bil,
Zdaj, vera nas previža,
Je človek tud se skrila.
Ta dar dobrote tvoje,
Kruh tvojih angeljev,
Opomni misli moje,
De, Bog, si zame vmerl.

3.

Naj spere dušo mojo,
O Jezus! tvoja kri,
Dodeli milost svojo,
Ti morje milosti!
Kar zdaj te nam zagerne,
Naj zgine, o Bog! spred nas,
Naj enkrat se odgerne,
Nam gledat' tvoj obraz!

K zavživanju.

1.

Vel'k čudež se odkriva,
 Vel'k čudež se godi,
 Gospod se zdaj uživa,
 Tud vera 'ma oči.
 Podoba je scer vina,
 Podoba kruha vsa,
 Ne vid' se nič spremina,
 Telo in kri je pa.

2.

O srečen, kdor verjame,
 De tukaj Jagnje je,
 Katero nam odvzame
 Tol'k' grehov butare.
 Le to je jed, to vera
 Kristjane poduči,
 (Ljubezni neizmera!)
 Od ktere duša ž'vi.

3.

Če ga na konc' življenja
 Po vrednim vžijemo,
 Se smertniga strašenja
 Več bal' ne bodemo.
 Težave in britkosti
 Se tist' ne bode bal,
 Kater'mu bo v slabosti
 Ta kruh pomoč mu dal.

4.

O Jezus! čast in hvala
 Naj ti povsotna bo:
 Ljubezen nam je dala,
 Ljubezen tvoja to:
 Ta vžitek, Bog! telesa
 In tvoje te kervi,
 Življenje in nebesa,
 Veselje v večnosti.

5.

Daj tega nam želeti,
 Goreti vsim v njega!
 Daj prav nam ga prejeti,
 Ko pride ločitba,
 De bodemo s temistim
 Na pot se vzdignili,
 In pa iz sercam čistim
 V nebesa, va-nje šli.

K ite missa est.

1.

Ker smo zdaj mašo sveto
 Spodobno slišali,
 Povz'mimo čast odpeto
 In hvalo z angeljci.
 Dopade naj mu djanje
 Opravljen'ga daru.
 Zvirk gnade bod' to darovanje
 Nam, dolžna čast Bogu.

2.

Deržimo pomoč' Božje
 Se skoz in skoz terdno,
 Le ta naj nam orožje
 Pred vso hudobo bo.
 Brez greha da naj stati
 Pred zadnji dan;
 Po angeljih nas zbrati,
 Na njega desno stran.

 Druga pesem per sveti maši.

Kirje.

1.

Pred stolam tvoje milosti
 Tvoj verni ljud kleči:
 In tebe, Bog, v ponižnosti
 Svojiga serca časti.

Stor' milost tem, kater' žele
 V solzah oprat' lastne dolge.
 Odpusti, Oče, grešnikom,
 In skaži se dobrotljiv nam,
 Dobrot — ljiv — nam,
 Dobrotljiv skaži se nam.

2.

Ob dari tvoje smo prišli
 Kakor zgubljeni sin:
 In kakor ovce smo zašli,
 Zgubili tvoj spomin.
 Al' Oče vsiga usmiljenja!
 Na serca polne zgrevanja
 Z dopadajenjem dolj poglej,
 In svojo gnado zopet dej,
 In gna — do — dej,
 In gnado zopet dej.

3.

Smo delo sej vsi tvojih rok
 In tvoja lastna stvar,
 Oprì slabosti svojih otrok,
 Ti vel'ki Gospodar;
 Za spravo zdej darujemo
 Tvojiiga Sinu zročujemo;
 O Bog, skoz njega sveto kri
 Vse naše grehe nam odmi,
 Vse nam — od — mi,
 Vse grehe nam odmi.

Glorija.

Čast bodi na visokosti
 Bogu na vekomej
 In mir po širokosti
 Na zemlji bod' vselej.
 V ponižnosti pojemo
 Teb' hvalo trojni Bog!
 Od tebe mi prejmemo
 Rešenje iz nadlog. (dvakrat.)

Evangelij.

Iz tvojih ust izide
 Svet evangelium,
 Na dno leto se snide
 Vsih kristjanov um,
 Modrost nas sama viža,
 Resnica nas uči:
 Kdor se pod njo poniža:
 Ta srečno prav živi. (dvakrat.)

Kredo.

1.

Gospod! pred tabo s trepetanjem
 Te tvoja verna stvar spozna,
 In ver'je z živim spoštovanjem
 Na tebe praviga Boga,
 Tud ver'je v tvoj'ga ljub'ga Sina
 Spočet'ga od svet'ga Duha,
 Ko Jesova ga korenina
 V deviškim cvetji je svetla. (dvakrat.)

2.

De je prišel iz zgoj ljubezni,
 Ljudi nas spraviti, Bog! s tebo,
 De na-se vzel je vsih bolezni,
 Prelil na križu kri svojo,
 De spet je vstal, pekel premagal,
 Na desni tebi zdaj sedi:
 De nas bo enkrat vse prevagal
 Sodnik pravični vsih stvari. (dvakrat.)

3.

De sveti Duh nam cerkev viža,
 De bo do konca vedno žnjo:
 De kdor se k njem' v solzah perbliža,
 Od grehov spet očišen bo:
 Zopet de enkrat bomo vstali,
 Vsih svetih družba sprosi nam,
 De bomo skupej uživali
 Življenje večno z Jezusam. (dvakrat.)

Darovanje.

1.

Tvoj mašnik zdaj daruje,
 Gospod, lete dari,
 Z njim tud tvoj ljud zdihuje,
 In s sercam kvišk puhti.
 Čist kruh je ino vino
 Za grehe naše dar,
 K tvojiga Sina spomino
 Je obložen altar. (dvakrat.)

2.

Vzem', Bog, leto darvanje,
 Dobrotni Oče naš!
 Omeči to zdihvanje,
 De nam spet gnado daš.
 Le smert in kri presveta
 Tvojiga ljub'ga Sinu
 Nam daje up, de vzeta
 Ta prošnja bo v nebu. (dvakrat.)

Sanktus.

1.

Poj: Sveti, Sveti, Sveti,
 Je Bog in naš Gospod,
 S angeljci pojte: Sveti
 Si ti Bog, Sabaot.
 V nebesih, no na zemlji
 Vso hvalo, čast vselej
 Stvari, Bog! svojih jemlji
 Zdej, no na vekomej. (dvakrat.)

2.

Veseli vkup pojemo
 Iz serca celiga,
 Živo ga vsi sprejmemo
 Njega svojiga Boga,
 Ko nam v imenu pride
 Gospoda našiga,
 Ves svet se k časti snide
 Sinu njegoviga. (dvakrat.)

Po povzdigovanji.

1.

Poglej, o Oče, z visokosti
 Ves milostljiv na ta altar!
 Ti na-nj postav'mo po dolžnosti
 Zdaj tebi dopadljivi dar:
 Ta dar je sam tvoj in edini,
 Iz zgolj ljubezni darovan:
 Za nas persojen umornini
 Strašno na križu bil zaklan. (dvakrat.)

2.

Slabosti on vse naše nosi,
 De nas perpravi v sveti raj.
 On per Očetu za nas prosi,
 Deb' z njim živeli vekomaj.
 Naj te ljubezen ta ognjena
 Skoz prošnje, Jezus! omeči,
 De se ta tvoje smerti cena
 Nad nami nikdar ne zgubi. (dvakrat.)

Agnus Dei.

Poglejte Božje Jagnje:
 Kak toči svojo kri,
 Kako zdaj glavo nagne,
 Kako za nas medli.
 On grehe nam odjemlje,
 On nosi vse dolge,
 Pokrajne cele zemlje
 Po njemu mir dobe. (dvakrat.)

Obhajilo.

Gospod! jest nisim vreden, (dvakrat.)
 Deb' tebe dans zavžil,
 Al' reci, de bom vreden, (dvakrat.)
 Ter bodem zopet živ.
 V duhu tebe prejeti,
 Iz serca jest želim,
 Daj, ženin naš presveti, (dvakrat.)
 De gnado zadobim.

Per koncu svete maše.

Daritev smo končali,
 Ta dar je Bog, tvoj Sin:
 Mi smo vsi skup spoznali
 Tvojih darov spomin.
 Skoz njega smo prejeli
 Rešenje s svojih vez,
 Zdaj zadnjič nam dodeli
 Svoj žegen iz nebes. (dvakrat.)

Pesem pred žegnam.

Častimo te,
 Živi kruh angeljski!
 O pravi človek skup
 Ino Bog nebeški!
 Sveto, sveto, sveto,
 Sveto, čez vse sveto
 Jezusa rešnje Telo
 V svetimu zakramentu.

Pesem po žegnu.

Nikdar nas ne zapusti,
 O Jezus vse sladkosti!
 Sosebno pa zadnji čas
 Bodi, Jezus, ti per nas.
 Častito vsak čas bodi
 To sladko ime Jezus,
 Ino imé Marije.

Adventna.

Vi, oblaki, ga rosite!
 Ali zemlja naj ga da!
 Ve nebesa ga pošljite
 Skor Zveličarja sveta!
 Milo so ljudje zdihvali,
 V greh in v temi ječali;
 Bog je bil zemljo preklel,
 Greh nebo človeku vzal.

Oče se nebeški usmili,
 Vidi tol'ko bolečin;
 De bi se ljudje rešili,
 Se ponudi Božji Sin;
 Dvico Gabriel pozdravi,
 In Marija čista pravi:
 Lej, pokorno je serce,
 Kar Gospod mi zapove.

Zgodba sveta in vesela,
 Nam odklene vsim nebo:
 Lej, Devica je spočela,
 In Beseda je meso!
 Pred Gospoda pokleknimo,
 Njega milost zahvalimo.
 Blagor tebi, grešni svet!
 Jezus pride greh odvzet.

Bratje! dosti že je spanja,
 Glas nebeški kliče nas,
 Dan se bliža, noč odganja,
 Zdaj prihaja srečni čas.
 Odverzimo vso hudobo,
 Oblecimo pa svetlobo,
 De preide grehov noč,
 In nas vodi Božja moč.

Ne živimo več pregrešno,
 Svet apostelj nas uči,
 Ne nečisto, ne požrešno,
 Nevošljivost naj beži;
 Naj se vsak pred njim poniža,
 Kter'ga prihod se nam bliža,
 De bo s čistim sercam vsak
 Le Zveličarju enak.

O Zveličar! pridi skorej,
 De se spolni, kar želim;
 O pernesi moč od zgorej,
 De se čisto spokorim;
 Ti pernesi mir nebeški,
 De ga vživa duh človeški,
 Daj, de pridem sodnji dan
 Med ovce, na desno stran.

Božična pesem.

1.

Poglejte, čudo se godi!
 Kaj mora nek to biti?
 Nebeški dan o pol noči,
 To mora kaj pom'niti,
 Lej angelje pred nami stat',
 Luč svetla ga obsega;
 Od groze moram trepetat',
 Povejte, kaj bo s tega.

2.

Tako pastirji govore,
 Pa angelj se oglasi:
 Veselje oznanujem le,
 O srečni, srečni časi!
 Zveličar se nocoj rodi,
 Ni treba nič se bati,
 Je vbožen, v jaslicah leži;
 Lahko ga je poznati.

3.

Zaslišijo nebeških trum
 Častit' Boga na nebu,
 Veseli mu ženejo šum,
 De svet otme v potrebi,
 Njih petja glas razlega se
 Veselo po širjavah:
 Mir vam, ki svete volje ste,
 Bogu čast po višavah.

4.

Pastirji se razvesele,
 Ko slišijo to novico;
 Do Betlehema hrepene,
 Sposnat' žele resnico.
 Pogledat pojd'mo, pravijo;
 Kar angelji so rekli;
 Teko in se ne vstavijo,
 In k jaslim so pertekli.

5.

Tam dete v gledajo lepo,
 De ni se moč nagledat',
 Tak ljubo in tako sveto.
 Žele mu dopovedat',
 De ljubijo ga iz serca,
 De vse bi radi dali,
 Nauke vse, ktere da,
 De bodo spolnovali.

6.

Tud mi zdej k jaslicam pojd'mo,
 In bod'mo ga veseli;
 Zahvalo, čast Bogu dajmo,
 De smo pomoč prejeli.
 Pozdravljen bod', Zveličar moj,
 Vsak reci sam per sebi,
 De si prišel do nas nocoj,
 De bomo mi per tebi.

Terpljenje Jezusovo.

Daj mi, Jezus, de žalujem,
 Smert, terpljenje objokujem,
 K' si ga, Jagnje, ti prestal,
 Grehe zbrisal, milost dal.
 Jezus! daj, de tvoje rane
 Nas presunejo kristjane,
 To terpljenje prebritko
 Nam pomoč naj v smerti bo.

Nas odrešit' smert si zvolil,
 Pred Očetam trikrat molil,
 Si kervavi pot potil,
 Kelh terpljenja čisto spil.
 Jezus, daj i. t. d.

Tolovaji te obdali,
 Te zvezali in peljali,
 Uklenili ti roke,
 Ktere celi svet derže.
 Jezus, daj i. t. d.

Trinogi so te sodili,
 Križaj ga, hudobni vpili,
 Tepli, bili, de se kri
 Iz bolečih ran cedi.
 Jezus, daj i. t. d.

Ternje bode čelo tvoje
 Za velike grehe moje;
 Tebi, Jezus, Kralj sveta!
 Žezlo, terst, se v roke da!
 Jezus, daj i. t. d.

Oh! na križ so te razpeli,
 In na križu te še kleli.
 Oh! za nas si tolk' terpel,
 In za naše grehe umerl.
 Jezus, daj i. t. d.

Naši grehi so te zdali,
 Tebe, Jezus, zasramvali;
 Za naš greh tepen si bil,
 In na križu kri prelil.
 Jezus, daj i. t. d.

Daj nam tebe le iskati,
 Svoje grehe objokvati,
 De se tvoja rešnja kri
 Kdaj nad nami ne zgubi.
 Jezus, daj i. t. d.

Velikonočna.

1.

Zveličar gre iz groba,
 Ob moč je smert, trohnoba:
 Velikonočno jagnje bil
 Je za-me drago kri pretil.

Aleluja!

2.

Otet je človek, rešen,
 V brezen satan trešen,
 Smert nima svojiga zela več,
 Odpert je grob, in kamen preč.

Aleluja!

3.

Odrešil je očete,
 Veliko časa vjete;
 Častito jih pelja sebo
 V zaperto z greham pred nebo.

Aleluja!

4.

O kak' se svet'jo rane
 Neusmiljeno mu dane;
 Veselje angeljsko verši,
 De smert je mertva, nas uči.

Aleluja!

5.

Je terdna naša vera,
 Resnica jo podpera;
 Zveličar je svoj grob prestal,
 Tud nam bo vstat' iz groba dal.

Aleluja!

6.

Le kratka noč bo v grobi,
 Ker angelj kmal zatrobi;
 Telo tud potlej popelja
 Sveličar v raj, in smert neha.

Aleluja!

7.

Dopolnit naše želje,
 Perpravit nam veselje,
 Greš ti Zveličar pred menoj,
 Prišel bom, upam, tud za t'boj.
 Aleluja!

8.

Življenje ponoviti,
 Tako v nebo daj priti,
 Kjer per Očetu ti sediš,
 Od tam plačilo vsim deliš.
 Aleluja!

9.

Pred sodbo bom postavljen,
 Po svatovsko napravljen,
 S kervjo bom Jagnjeta opran,
 Med tvoje svate svat odbran.
 Aleluja!

10.

Aleluja! aleluja!
 Aleluja! aleluja!
 Po tvoje, Jezus, bratam brat,
 Daj tudi nam od smert' vstat'!
 Aleluja!

O binkoštih.

1.

Prid', sveti Duh, aposteljnám dan,
 Ker si bil danes va-nje poslan,
 De čuda Božje pravijo,
 Sovražnikam se vstavijo;
 Prid', sveti Duh, te prosi kristjan.

2.

Prid', sveti Duh, daj svoje dari,
 In jih med svoje verne razli,
 Resnico de poslušajo,
 In nje sladkost okušajo,
 Prid', sveti Duh, razsvetli nas ti.

3.

Prid', sveti Duh, omeči serce,
 Zažgi v kristjanih svete želje,
 Ljubit', kar je pravičniga,
 Se varvati krivičniga;
 Prid', sveti Duh ljubezni svete.

4.

Prid', sveti Duh, podperaj slabost,
 Poterdi v sercih pravo svetost,
 Daj, de se ne spotaknemo,
 Iz pota ne premaknemo,
 Prid', sveti Duh, ti naša krepkost.

5.

Prid', sveti Duh, ti zvesti vodnik,
 Veselje naše, naš pomočnik,
 O vodi nas do večnosti,
 Perpelji nas do srečnosti.
 Prid', sveti Duh, ti naš poterdnik.

Pred svetim rešnjim Telesam.

Pridi molit, o kristjan!
 Od ljubezni svete vžgan,
 Kjer je Jezus v Zakramentu
 Iz ljubezni dan.

Tukaj so svete reči:
 Jezusa Telo in Kri;
 Duša, ktera njega vživa,
 Se ne pogubi.

Bod' češen Odrešenik!
 V nadlogah pomočnik,
 Svojim vernim, tebi zvestim
 Varh in učenik.

Posvečuj nas ti zares,
 Čudapolni kruh z nebes!
 Ti otmi nas vsih nevarnost
 Duš ino teles.

Spokorjenja daj solze,
 Grehov zbriši nam dolge;
 Vera, upanje, ljubezen
 Naj v nas goré.

Kadar umerje telo,
 Vzemi dušo ti v nebo,
 De se bomo veselili
 Vekomej s tebo.

Pri svetim obhajilu.

O kam, Gospod!
 Gre tvoja pot?
 Kam stopnje te peljajo?
 Se že mrači,
 Se dan temní,
 In zvezde že migljajo.

Zveličar moj!
 Pri meni obstoj,
 Te čem pod streho vzeti;
 Res, hišica
 Je srotica
 Pa željna te sprejeti.

Straši me noč,
 Sovražna moč;
 Gospod! pri meni obstani;
 Kjer ti stojiš,
 Noč razsvetliš,
 Strahovi so pregnani.

Vkup bodeva
 Večerjala,
 O sreča nezrečena!
 Živ kruh mi bo
 Tvoje Telo;
 Men' duša oživljena.

Gospod, želim
 In hrepenim,
 De spolniš svete želje:
 Posveti me,
 De ljubim te,
 Doverši mi veselje.

O bod' z menoj,
 Preljubi moj!
 Ki v lilijah prebivaš;
 S cveticami
 Posteljem ti
 Serce, de v njem počivaš.

Pri meni čuj,
 Me prebuduj,
 Ne daj mi v grehu umreti;
 Daruj pomoč,
 De mine noč,
 Nebeški dan zasveti.

Sveto Serce Jezusovo.

Tam v kruhu vse svetosti,
 Nebeškiga sladu,
 V zastavi in skrivnosti
 Ljubezni in miru
 Spoznano, hvaljeno,
 Češeno, ljubljeno
 Naj Jezusovo Serce
 Od vsih nas vedno bo.

Že pred nas je ljubilo
 Serce Zveličarja,
 Bo vse nam dodelilo,
 Kar tukaj pros'mo ga.
 Spoznano, i. t. d.

Stoji nam vsim odperto
 Usmiljeno Serce;
 Spokorno in razterto
 Tud milost upat' sme.
 Spoznano, i. t. d.

V Serca presveti rani,
 Ki nam odperto je,
 Se našim dušam hrani,
 Svet mir, zveličanje.
 Spoznano, i. t. d.

V to Serce zakleniti
 Se hoč'mo zadnji čas,
 K' bo hotel Jezus priti
 Že v zakramentu v nas.
 Spoznano, i. t. d.

O Jezus! naj omije
 Nas serca tvoj'ga kri,
 Naj grehe nam pokrije,
 In milost dodeli.
 Spoznano, i. t. d.

Pesem k Mariinimú Sercu.

O Marija, naša ljuba Mati!
 Sprejmi v milostno Serce
 Verne vse, k' jih tvoje zveste množ'ce
 Tebi dans priporočé.

O Marija, o Marija!
 Ti imaš milostno Serce;
 K tebi, k tebi kopernijo
 Naše misli in želje.

Vse duhovne, o Marija Mati!
 Sprejmi v milostno Serce;
 Naše duše vedno jih težijo,
 Naši grehi jih skerbé.

O Marija, o Marija!
 Ti imaš milostno Serce;
 Spros', naj Bog duhovnam usliši
 Njih molitve in prošnje.

Naše starše, o Marija Mati!
 Sprejmi v milostno Serce;
 Ti jim vračaj, ti obilno plačaj:
 Noč in dan za nas skerbe.

O Marija, o Marija!
 Ti imaš materno Serce;
 Vsi smo tvoji sini, hčere,
 Naše serca te že.

Vse nedolžne, o Marija Mati!
 Sprejmi v milostno Serce;
 Varuj, varuj, varuj njih nedolžnost,
 Varuj, de je ne zgube!

O Marija, o Marija!
 Ti deviško imaš Serce;
 Vsi želimo tvoji biti —
 Tvoji bratje in sestre.

Otročiče, o Marija Mati!
 Sprejmi v milostno Serce;
 Teb' nezvest noben — nobeden biti
 Vekomej nikolj ne sme!

O Marija, o Marija!
 Otročiško imaš Serce;
 Otročiči tvoj' čmo biti:
 To je, to je ljubo imé.

Grešnikam, Marija, ljuba Mati!
 Vlij žal'vanje v njih serce;
 De čez grehe, čez nesrečne zmote
 Jokajo, dokler žive.

O Marija, o Marija!
 Ti imaš milostno Serce;
 O ne pust', de b' nespokorne
 Duše v strašno večnost šle!

Vmirajoče, o Marija Mati!
 Sprejmi v milostno Serce;
 Sprosi, de jim zbríše večni Oče
 Vse njih grehe in dolge.

O Marija, o Marija!
 Ti imaš milostno Serce;
 Slehern naj na smertni postlji
 Tvojo sladko milost zve.

Duše v vicah, o Marija Mati!
 Sprejmi v milostno Serce;
 Naj se jim njih ogenj, bolečine
 Hitro, hitro ohlade.

O Marija, o Marija!
 Ti imaš milostno Serce;
 Tud, če z naših kdo je v vicah,
 Oh podaj mu berž roke!

Žive, mertve, o Marija Mati!
 Sprejmi v milostno Serce;
 K svet' mu Trojstvu vse, o vse poklič'i
 Nad oblake, nad zvezde.

O Marija, o Marija!
 Ti imaš milostno Serce;
 Daj vsim vernim prav živeti,
 De svet' raj si pridobe.

Marii brez madeža spočeti.

Med zvezdami zvezdica sije,
 Podobna ji nobena ni,
 Presvetle žarke krogi lije,
 V lepoti njeni vse temní.
 Ta zvezdica Marija ti,
 Brez madeža spočeta si!

Na nebu zarja se razgrinja,
 Čistejši, lepši ni zlato,
 Prelepih žarkov svit otrinja
 Se v plan, dolino in goro.

Ta zarja, o Marija ti,
Brez madeža spočeta si!

Med ternjem rožca pricvetela,
Prežlahтни cvet duhtela je,
V lepoti svoji neovenela
Edina bila ona je.
Ta rožca, o Marija ti,
Brez madeža spočeta si!

Pregrehe noč je zemljo krila,
In dolg težil človeški rod,
Le ena hči je prosta bila,
Jo mater zbral si je Gospod.
Edina hči Marija ti,
Brez madeža spočeta si!

Devica čista in presveta!
Naj večna slava ti doní,
Brez madeža ker si spočeta
Adamova edina hči.
Naj lepši vsih devica si,
Brez madeža spočeta ti!

Marija v nebo vzeta.

Moj duh! iz telesa
Z Marijo v nebesa
Povzdigni se ti.

Gospa je postala,
Bo tam kraljevala,
Kjer Sin nje živi.
Moj duh iz telesa i. t. d.

Brez nje jest na sveti
Ne morem živeti,
Veselja več ni.
Moj duh iz telesa i. t. d.

Oh hudo ločenje!
 Kdo da mi življenje?
 Kdo pomoč deli?
 Moj duh iz telesa i. t. d.

Če tud se ločila
 Je Mati premila,
 Nas ne zapusti.
 Moj duh iz telesa i. t. d.

Je Mati skerbljiva,
 Gospa ljubeznjiva,
 Za nas govori.
 Moj duh iz telesa i. t. d.

Otroke v težavah,
 V skerbeh in skušnjavah
 Vse rešit' želi.
 Moj duh iz telesa i. t. d.

Ga hoče oteti,
 Kdor čisto živeti
 Serčno hrepeni.
 Moj duh iz telesa i. t. d.

Serce polno sreče,
 V ljubezni goreče
 Za njo pohiti.
 Moj duh iz telesa i. t. d.

Marii.

O Devica! bod' češena
 Ti Kraljica vsih nebes!
 Ti si vsim nam vir življenja,
 Ti si sladka, mila res.
 Svit blišobe te obdaja,
 Solnčno sije tvoj obraz,
 Vsa lepota svet'ga raja
 Služi tebi v večni kras.

Vender tvoj obraz je mili,
 Mile tvoje so oči; —
 Vse kar tebe bi prosili,
 Nas poslušaj Mati ti!
 Si ponižna in premila,
 Si nam dobra vsaki čas,
 Si nam Mati, kot si bila
 Še na zemlji kdaj pri nas.

Glej na zemlji nas sirote,
 Glej nas revne grešnike,
 De od zlega, pros', in zmote
 Ljubi Jezus reši vse!
 O Devica, bod' češena!
 Bod' češena vekomej!
 Taka Mati ni nobena,
 Kot si bila ti vselej.

Marija naše upanje.

O upanje mi lepo!
 Vse moje zaželenje,
 Ti moje si življenje,
 Moj mir, Marija ti.

Če te, Marija, kličem,
 Al' če se spomnim na te,
 Sladkost, veselje za te
 Prevzame mi serce.

Če kdaj težavna misel
 Serce v grenkost pobije,
 Samo ime Marije
 Prežene vso britkost.

Na morji t'ga življenja
 Si zvezda meni mila,
 K' bo moj čelnič vodila,
 De pridem srečno v kraj.

Pod tvojim ljubim plajšem,
 Preljuba moja mati!
 Želim jest prebivati,
 Umreti tud pod njim.

Če srečen, o Marija!
 Vmerjem v ljubezni tvoji;
 O blagor duši moji!
 V nebesa pohitim.

Z vezmi ljubezni svete
 Mi ti serce ukleni,
 Tvoj sužinj, blagor meni!
 Bom tebi zvest ostal.

Sej to serce, Marija!
 Od zdaj ni nič več moje,
 Bogu ga daj, je tvoje,
 Ga nočem več nazaj.

Marija mati milosti.

Če nas hudobna moč zatira,
 Nadloga britka nas mori,
 Že ves rešenja up umira,
 Serce pobito koperni;
 Takrat povzdignimo svoj glas:
 Marija mati milosti!
 Marija mati milosti!
 O sliši, ne zapusti nas!

Če nas obidejo težave
 In pride stiske hud vihar,
 Če nas obdajajo skušnjave,
 O ne obupajmo nikar!
 Le kličimo s serca rekoč:
 Marija mati milosti!
 Marija mati milosti!
 O pridi, pridi nam v pomoč!

Če ti v boleznih in slabosti
 Telo opešano medli,
 In teža notranje britkosti
 Otožniga duha mori;
 O takrat serce zdihne naj:
 Marija mati milosti!
 Marija mati milosti!
 Oh onemagat' mi ne daj! —

Če vest te peče brez ponehe,
 Nikar v obup se ne podaj,
 Zapusti naglo grob pregrehe,
 Glej, čas je milosti še zdaj!
 Le moli, kliči iz serca:
 Marija mati milosti!
 Marija mati milosti!
 O prosi za-me grešnika!

In kadar strašna ura bije,
 Življenja pride zadnji boj,
 Ko pot mertvaški nas zalije,
 Že sodbo vid'mo pred seboj;
 O prosimo za tisti čas:
 Marija mati milosti!
 Marija mati milosti!
 Takrat ti ne zapusti nas!

Vselej nam mati mila bodi,
 De tvoje hvalimo imé;
 Dobrote tvoje vsi narodi
 Spoznajo naj in te slavé,
 De eden se razlega glas:
 Marija mati milosti!
 Marija mati milosti!
 Češena bodi večni čas!

Sedem žalost Marije Device.

Božje Matere Device
 Čast prepevaj jezik moj,
 Marternikov vsih Kraljice
 Žalosti sočutje poj. —
 Britkih žalost polna Mati!
 Daj mi s tabo žalovati,
 De se grehov spokorim,
 Odkušenje zadobim.

Ko si v tempeljnu darila
 V rešujo smert Zveličarja,
 Ti je duša občutila
 Meč terpljenja britkiga.
 Britkih žalost i. t. d.

V britkim potu skoz pušavo,
 V begu pred Herodežam,
 Si terpela trud, težavo
 S svojim svetim detetam.
 Britkih žalost i. t. d.

S serčno žalostjo iskala
 Si zgubljeniga Sinu,
 Si po ljubljenim prašala
 Britke dneve brez miru.
 Britkih žalost i. t. d.

Oh neznana bolečina
 Ti je tergala serce,
 Ko si srečala tam Sina,
 K' na Kalvarjo z križem gre.
 Britkih žalost i. t. d.

Tvojo dušo meč prešine,
 Ker na križu Sin visi,
 Čutiš smertne bolečine,
 Kadar dušo izroči.
 Britkih žalost i. t. d.

Žalosti si kopernela
 Z dušo voljno in serčno,
 Kadar si v naročje vzela
 Ljubiga mertvo telo.
 Britkih žalost i. t. d.

Oh prežalostno ločenje!
 V grob ti Sina polože,
 Nad serca Tvoj'ga življenje
 Težek kamen privale.
 Britkih žalost i. t. d.

Zahvalna.

Hvala bod' Gospod Bogu!
 Vse stvari ga zdaj molite!
 Stvarnika, dobrotnika
 In Očeta ga častite!
 Kerub, Seraf mu pojo,
 Hvali zemlja in nebo.

Sveti, sveti, svet' Gospod:
 Vse je polno tvoje hvale;
 Trume zvoljenih, o Bog!
 Večno čast ti bodo gnale;
 Vsi svetniki te časte,
 Vsi pravični te slave.

Češen bodi, trojni Bog!
 Oče, Sin in ti Duh sveti!
 Cerkve tvoje nauk ves
 Moramo zvesto verjeti;
 Jezus Kristus, Božji Sin,
 Je zapustil ga v sponin.

O preljub' Zveličar naš!
 Kolka je ljubezen tvoja!
 V grehe sim bil zakopan,
 Revna je b'la duša moja,
 Ti pa prideš k nam na svet,
 Smert, pekel in greh zatret.

Večni Bog in kralj nebes
 Se poniža brat nam biti;
 Nam živi in nam vmerje,
 Nam nebesa zaslužiti;
 Njega sveta rešnja kri
 Nas očisti vse ljudi.

Na desnici Božji zdaj
 Ga še imamo pomočnika,
 Sodnji dan ga grešnik bo
 Vidil ojstriga sodnika;
 Milost, grešnik, le dobiš,
 Dokler še na svet' živiš.

Jezus! bod' usmiljen nam,
 V službi svoji nas ohrani,
 Kri si svojo dal za nas,
 Greh končaj, per nas ostani;
 Pelji naše duše v raj,
 Delež zvoljenih nam daj.

Svoje ljudstvo srečno stor',
 Zdej in vselej nas obvari;
 Obdaruj in povikšuj
 In zveličaj svoje stvari;
 Hvalo bomo peli ti
 Tukaj in v večnosti.

Milostljiv nam bodi dans,
 Pota v grehe nam zagradi;
 Sveti in preljubi Bog!
 Daj, de stor'mo dobro radi.
 V tebe upamo vsak čas,
 De ne boš zaverigel nas.

O b s e g.

I. Domača pobožnost.

A. Serce Jezusovo.

	Stran
Nauk od češenja Jezusoviga Serca	5
Čimu de cerkev češenje Jezusoviga Serca perpo- roča, in kako imenitna je ta pobožnost	9
Pravila bratovšine presvetiga Jezusoviga Serca	12
Vsakdanje opravila k Jezusovimu Sercu	15
Molitev zjutrej	16
Nekteri nauki, kako naj se kristjan, ki Jezusovo Serce ljubi, čez dan obnaša	21
Zdihljeji k presvetimu Jezusovimu Sercu	26
Zvečer no opravilo	28

B. Serce Mariino.

Nauk od češenja Mariiniga Serca	36
Začetek in prečudno razširjanje bratovšine čistiga in neomadežaniga Mariiniga Serca	41
Duhovne dobrote bratovšine	48
Vsakdanje opravila k Mariinimu Sercu	52
Jutranja molitev	52
Vsakdanja molitev k Materi Božji za spreobrnjenje grešnikov	58
Zdihljeji k presvetimu Mariinimu Sercu	58
Posamne molitve enake ojstrim pušicam	60
Večerna molitev	63

II. Cerkvena pobožnost.

Razlaganje svete maše	70
Molitve per sveti maši v čast presvetiga Jezusoviga Serca	84

	Stran
Molitve per sveti maši v čast presvetiga Mariiniga	
Serca	110
Spovedne molitve	132
Molitev pred spraševanjem vesti	133
Spraševanje vesti	135
Kesanje in sklep poboljšanja	154
Spoved	159
Molitev pred spovedjo	167
Molitev po spovedi, kadar odvezo dobiš	163
Molitev po spovedi, kadar odveze ne dobiš	165
Od odpustkov	167
Molitev odpustke zadobiti	168
Molitev za mertviga	170
Nektere besede od s. obhajila	170
Pred svetim obhajilam	173
Po svetim obhajilu	183
Božje čednosti	191
Obiskovanje presvetiga Rešnjiga Telesa	195
Litanije od presvetiga Rešnjiga Telesa	213
Sveti križev pot	219
Litanije od presvetiga Serca Jezusoviga	234
Litanije od presvetiga Mariiniga Serca	239
Litanije od vsih svetnikov	242
Lavretanske litanije	256

III. Pobožnost za vesoljne potrebe.

A. Razne pobožnosti k Jezusovimu Sercu.

Darovanje samiga sebe Jezusovimu Sercu	264
Ponižna prošnja k Jezusovimu Sercu	265
Hrepenenje po Jezusovim Sercu	266
Češenje skrivnost Jezusoviga Serca	268
V praznik Jezusoviga Serca	273
Serčni zdihljeji k Jezusovimu Sercu	274
Molitev k Jezusovimu Sercu za dar čistosti	275
Molitev k Jezusovimu Sercu za gnado Božjo v našim stanu in poklicu	277
Molitev k Jezusovimu Sercu v boleznih in britkosti	279
Molitev k Jezusovimu Sercu za srečno smert	281
Goreča prošnja k Jezusovimu Sercu v vsih potrebah	282
Molitev k presladkemu imenu Jezusovimu	284

	Stran
Molitev pred bitko podobo Jezusovo	285
Molitev k pet kervavim ranam Jezusovim	286
Goreča molitev k terpečimu Jezusu	289
Pozdravljenje Jezusoviga križa	290
Molitev k Jezusu v grobu	291

B. Razne pobožnosti k Mariinimu Sercu.

Darovanje samiga sebe Mariinimu Sercu	292
Perserčnost do Mariiniga Serca	294
Serčni zdihljeji k Mariinimu Sercu	295
Molitev k presvetimu Mariinimu Sercu	296
Molitve k prečisti Devici Marii za vsaki dan v tednu	297
Pobožnost v čast žalostniga Mariiniga Serca	308
V praznik presvetiga Mariiniga Serca	311
Molitev device k Materi Božji	313
Molitev mladenča k Materi Božji	314
Molitev k prečisti Devici Marii, čednost čistosti za- dobi	316
Molitev matere za otroke k Materi Božji	317
Molitev očeta ali matere k Materi Božji za spride- niga otroka	318
Molitev otroka k Materi Božji za starše	319
Molitev k Materi Božji za bolnika	320
Molitev k prečisti Devici Marii zoper vse hude misli	321
Molitev v nevarnostih ali v skušnjavah zoper čistost	322
Krajši molitev v kateri koli skušnjavi	322
Zdihovanje k Materi Božji v vsaki potrebi	322
Molitev k Materi Božji v žalostnih časih	323

D. Pobožnost k raznim Svetnikom.

Molitev k Jezusu, Marii in Jožefu	324
Molitev v čast svetiga Jožefa	325
Molitev v čast svete Ane	326
Molitev v čast svetih aposteljnov Petra in Pavla	326
Molitev v čast svetiga Štefana	327
Molitev v čast svetiga Jurja	328
Molitev v čast svetiga Janeza Nepomučana	328
Molitev v čast svetiga Janeza Kerstnika	329
Molitev v čast svetiga Franciška Ksaverja	329
Molitev v čast svetiga Franciška Serafskiga	329

	Stran
Molitev v čast svetiga Alojzja	330
Molitev v čast svetiga Antona Padovana	331
Molitev v čast svete Terezije	332
Molitev v čast svete Jederti	332
Molitev v čast Svetnika, čigar imé imaš	333
Molitev k svetimu angelju varhu	333

E. Pobožnost za razne potrebe in osebe.

Rojstni dan. — Ponovljenje kerstne obljube	334
Molitev za ljubezen do čednosti in za sovraštvo do grehov	336
Molitev za ljubezen do bližnjiga	338
Molitev za dobre duhovne pastirje, posebno v kvaternih dnevih	340
Molitev za spovednika	341
Molitev za škofa	343
Molitev za svetiga očeta papeža	343
Molitev za cesarja	344
Molitev zakonskih in staršev	344
Molitev otrok za starše	345
Molitev ubozih sirot	346
Molitev posla	347
Molitev prednikov za podložne	348
Molitev učenca	349
Molitev za sovražnike	350
Molitev per volitvi stanu	350
Molitev ob suši	351
Molitev za lepo vreme	352
Ob hudi uri	353
Ob slabi letini in lakoti	354
Ob merjenji in kugi	354
Ob živinski kugi	355
Ob vojski	356
Ob kaki zahvali	356
Molitev, kadar smertno uro zvoní	357
Molitev za bolno sestro ali bolniga brata	358
Molitev za bolno mater ali bolniga očeta	359
Molitev bolnikova	359
Molitev za zdravje	361
Molitev za poterpežljivost	362
Molitev za polajšanje bolečin	363

	Stran
Darovanje bolnikovo	364
Molitev bolnikova k Materi Božji	366
Poslednji zdihljeji umirajočiga	368
Molitev, kadar se je duša že od telesa ločila	371
Molitev po zadobljenim zdravji	373
Molitev za ranjke starše	373
Molitev za ranjke brate, sestre, sorodovino, perjatle in dobrotnike	374
Molitev za vse verne mertve	375
Poslednji dan	375

F. Mnogi nauki.

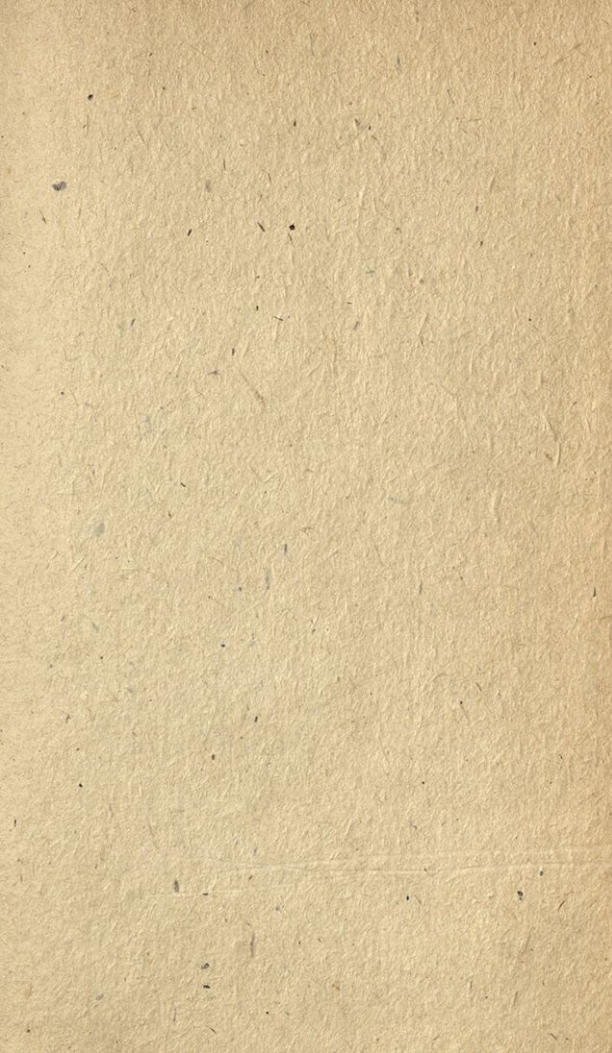
V vsih stanovih se da pokora delati	378
Kako se zadržati do otrok tega sveta?	381
Posvetni duh	381
Obhod s svetam	382
Perjatli	382
Igre in vedrila	384
Zvečerni shodi	385
Plesi in šemarije	387
Glediše ali teater	390
Nečimurnost in lišp v noši ali obleki	393
Pohujšljive bukve	398
Lenoba	403
Pijančevanje	406
Žganje in žganjepivci	409
Nauki za device	411
Nauki za posle	416
Izvolitev stanu	419
Zavernjenje ugovora	421
Zgledi pravih spokornikov mlačnim kristjanam v pre- mislik	423

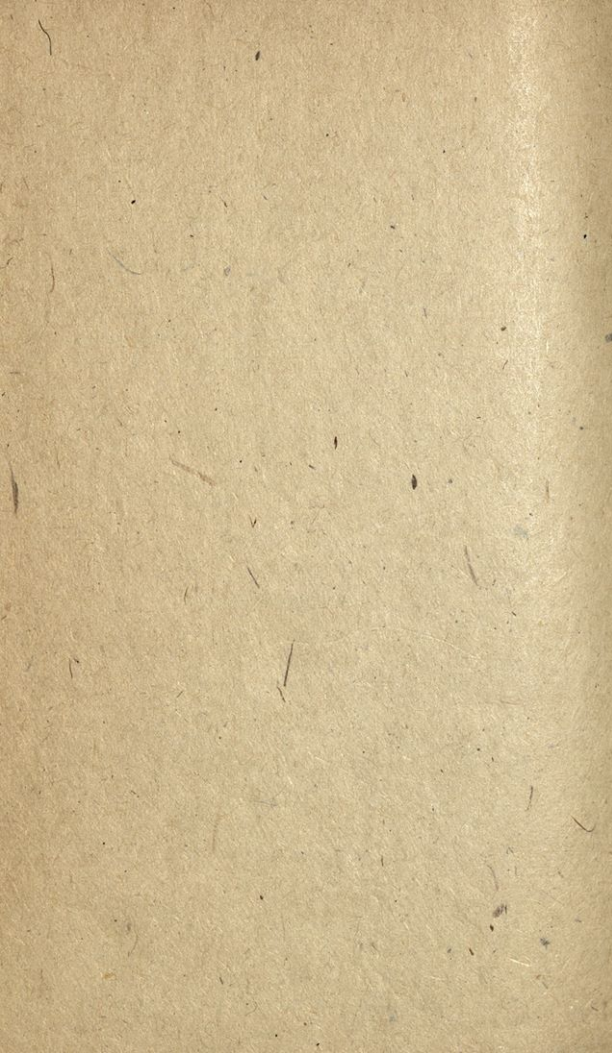
Svete pesmi.

Pesem pri sveti maši	435
Druga pesem pri sveti maši	441
Pesem pred žegnam	446
Pesem po žegnu	446
Adventna	446
Božična	448

	Stran
Terpljenje Jezusovo	449
Velikonočna	451
O binkoštih	452
Sveto Rešnje Telo	453
Pri svetim obhajilu	454
Sveto Serce Jezusovo	455
Pesem k Marijinimu Sercu	456
Marii brez madeža spočeti	458
Marija v nebo vzeta	459
Marii	460
Marija naše upanje	461
Marija mati milosti	462
Sedem žalost Marije Device	464
Zahvalna	465

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS

00000320724

